

**PLANUL LOCAL DE
ACȚIUNE
PENTRU MEDIU**

JUDEȚUL HARGHITA

2007-2013

CUPRINS

CUVÂNT DE INTRODUCERE

REZUMAT EXECUTIV

CAPITOLUL 1. - INTRODUCERE

1.1. Ce este un plan de acțiune pentru mediu (PLAM) și care este rolul său în județul Harghita

1.2. Structura și metodologia utilizată pentru elaborarea PLAM

1.1.1 Considerații generale

1.1.2 Identificarea și clasificarea problemelor / aspectelor de mediu

1.1.3 Transformarea problemelor / aspectelor de mediu într-un plan de acțiune

CAPITOLUL 2. – STAREA ÎNȚĂLĂ A JUDEȚULUI HARGHITA

2.1 Informații generale asupra județului

2.1.1 Valori istorice și culturale

2.1.2 Descrierea județului Harghita

2.2 Starea mediului în județul Harghita

2.2.1 Starea calității atmosferei

2.2.2 Starea apelor de suprafață și subterane

2.2.3 Starea solurilor

2.2.4 Starea pădurilor

2.2.5 Starea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice

2.2.6 Starea ariilor protejate

2.2.7 Starea radioactivității mediului

2.2.8 Starea așezărilor umane

2.2.9 Poluări accidentale

2.2.10 Zone critice privind deteriorarea calității mediului de pe teritoriul județului

CAPITOLUL 3. – PROBLEME / ASPECTE DE MEDIU PRIORITARE DIN JUDEȚUL HARGHITA

3.1 Descrierea metodologiei de identificare, evaluare și selectare a problemelor / aspectelor de mediu

3.2 Descrierea, analizarea și evaluarea problemelor / aspectelor de mediu

3.3 Selectarea problemelor prioritare și sinteza problemelor / aspectelor de mediu prioritare selectate

CAPITOLUL 4. - PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU MEDIU AL JUDEȚULUI HARGHITA

- 4.1 Acțiuni strategice pentru protecția mediului în județul Harghita
 - 4.1.1 Introducere
 - 4.1.2 Stabilirea obiectivelor, ȋntelilor și indicatorilor
 - 4.1.3 Recomandări cadru pentru protejarea componentelor de mediu
 - 4.1.4 Identificarea priorităȋilor pentru acȋiune
 - 4.1.5 Identificarea criteriilor de selectare a acȋiunilor
 - 4.1.6 Identificarea, analizarea și selectarea acȋiunilor
 - 4.1.7 Adoptarea și instituȋionalizarea Planului Local de Acȋiune pentru Mediu
- 4.2 Matricile-plan pentru probleme
 - 4.2.1 Matricea-plan pentru problema Degradarea mediului natural
 - 4.2.2 Matricea-plan pentru problema Poluarea apelor de suprafaȋă
 - 4.2.3 Matricea-plan pentru problema Calitatea și cantitatea apei potabile
 - 4.2.4 Matricea-plan pentru problema Poluarea atmosferei
 - 4.2.5 Matricea-plan pentru problema Poluarea solului și apei subterane
 - 4.2.6 Matricea-plan pentru problema Gestionarea deșeurilor
 - 4.2.7 Matricea-plan pentru problema Ameninȋări date de accidente majore, fenomene naturale și antropice
 - 4.2.8 Matricea-plan pentru problema Turism și agrement
 - 4.2.9 Matricea-plan pentru problema Urbanism – mediu
 - 4.2.10 Matricea-plan pentru problema Afectarea sănătaȋii populaȋiei
 - 4.2.11 Matricea-plan pentru problema Educaȋia ecologică
 - 4.2.12 Matricea-plan pentru problema Fonduri insuficiente de adresare a problemelor de mediu
 - 4.2.13 Matricea-plan pentru problema Capacitatea instituȋională și administrativă nesatisfăcătoare a autorităȋilor descentralizate și autorităȋilor publice locale în adresarea problemelor de mediu și impunerea legislaȋiei de mediu

CAPITOLUL 5. – PLANUL DE IMPLEMENTARE A ACȚIUNILOR

- 5.1 Elaborarea planului de implementare
- 5.2 Matricile-plan de implementare a acȋiunilor pentru soluȋionarea problemelor de mediu prioritare
 - 5.2.1 Matricea-plan de implementare a acȋiunilor pentru problema Degradarea mediului natural
 - 5.2.2 Matricea-plan de implementare a acȋiunilor pentru problema Poluarea apelor de suprafaȋă
 - 5.2.3 Matricea-plan de implementare a acȋiunilor pentru problema Calitatea și cantitatea apei potabile
 - 5.2.4 Matricea plan de implementare a acȋiunilor pentru problema Poluarea atmosferei
 - 5.2.5 Matricea-plan de implementare a acȋiunilor pentru problema Poluarea solului și apei subterane

- 5.2.6 Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema Gestionarea deșeurilor
- 5.2.7 Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema Amenințări date de accidente majore, fenomene naturale și antropice
- 5.2.8 Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema Turism și agrement
- 5.2.9 Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema Urbanism – mediu
- 5.2.10 Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema Afectarea sănătății populației
- 5.2.11 Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema Educația ecologică
- 5.2.12 Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema Fonduri insuficiente de adresare a problemelor de mediu
- 5.2.13 Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema Capacitatea instituțională și administrativă nesatisfăcătoare a autorităților descentralizate și autorităților publice locale în adresarea problemelor de mediu și impunerea legislației de mediu

CAPITOLUL 6. – MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA REZULTATELOR

- 6.1. Elaborarea planului de monitorizare și de evaluare
- 6.2. Matricea-plan de monitorizare și de evaluare a PLAM
- 6.3 Raportul de evaluare a rezultatelor implementării Planului Local de Acțiune pentru Mediu al Județului Harghita
- 6.4 Termen pentru revizuirea Planului Local de Acțiune pentru Mediu al Județului Harghita

CUVÂNT DE INTRODUCERE

Planul Local de Acțiune pentru Mediu (PLAM) pentru județul Harghita reprezintă strategia pe termen scurt, mediu și lung pentru soluționarea problemelor de mediu din județ prin abordarea pe principiile dezvoltării durabile și este în deplină concordanță cu Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului.

Ținând cont de resursele limitate disponibile pentru soluționarea tuturor problemelor de mediu, comunitățile trebuie să-și definească prioritățile și să-și planifice implementarea acestora în mod eficient pentru următorii ani.

Documentul PLAM are o importanță deosebită în ceea ce privește rezolvarea celor mai urgente probleme de mediu existente în județ, cu implicarea eficientă a autorităților locale, a cetățenilor, organizațiilor neguvernamentale, mediului de afaceri și industriei, instituțiilor de învățământ și mass-media. Este un document strategic oficial, fiind complementar celorlalte activități de planificare ale autorităților administrației publice locale.

Planul Local de Acțiune stabilește scopuri, obiective și ținte clare pentru soluționarea fiecărei probleme individuale de mediu și prezintă seturi cuprinzătoare de acțiuni convergente pentru atingerea acestora. Totodată se stabilește responsabilizarea autorităților locale, mediului de afaceri, societății civile pentru a rezolva problemele de mediu din județ în vederea asigurării unui mediu adecvat, a unor condiții de viață mai bune și, nu în ultimul rând, al unei dezvoltări durabile pentru generațiile actuale și viitoare.

PLAM-ul poate servi ca argument adițional în obținerea de resurse financiare, în special a celor oferite de Uniunea Europeană. Obținerea unei finanțări externe pentru implementarea oricărui proiect este condiționată de evidențierea faptului că acel proiect este cuprins într-o strategie locală de dezvoltare, strategie elaborată printr-o largă consultare publică.

REZUMAT EXECUTIV

Prima versiune a Planului Local de Acțiune pentru Mediu (PLAM) pentru județul Harghita a fost inițiat și implementat prin programul PHARE « implementarea Aquis-ului de Mediu » în cadrul proiectului PHARE RO 0006.14.03. și a fost adoptată prin Hotărârea nr.1/2005 a Comisiei Județene Consultative a Județului Harghita.

În contextul aderării României la Uniunea Europeană și a schimbărilor legislative care au fost impuse de armonizarea legislației naționale cu legislația europeană s-a hotărât demararea procedurii de revizuire a Planului Local de Acțiune pentru Mediu pentru județul Harghita. Concomitent cu revizuirea planurilor locale de acțiune pentru mediu s-a realizat și revizuirea Planului Regional de Acțiune pentru Mediu pentru Regiunea 7 Centru în perspectiva identificării necesităților de finanțare din fondurile europene post aderare și mai ales în perspectiva prioritizării acestor finanțări.

Procesul de revizuire a Planului Local de Acțiune pentru Mediu pentru județul Harghita a început în iunie 2006 și s-a finalizat în noiembrie 2006.

Revizuirea Planului Local de Acțiune pentru Mediu la nivelul județului Harghita presupune, în principal, planificarea măsurilor în domeniul mediului aplicate la nivel județean, pe baza ciclului planificării strategice.

Întrucât Planul Local de Acțiune pentru Mediu trebuie să fie în concordanță cu Planul Național de Acțiune pentru Mediu, cu Planurile de Dezvoltare Regionale, cu alte planuri/programe ale autorităților locale care includ componenta de mediu, cu standardele și reglementările în vigoare, precum și cu programul de implementare a directivelor Uniunii Europene, este necesară implicarea în acest proces a factorilor de decizie și a comunității.

Într-o primă etapă s-a realizat monitorizarea și evaluarea implementării acțiunilor din PLAM și s-a constatat că din totalul de 188 de măsuri care au fost cuprinse în prima versiune a Planului Local de Acțiune pentru Mediu, 38 de măsuri au fost realizate, 32 realizate parțial, 68 nerealizate și 50 de acțiuni sunt în curs de realizare la nivelul anului 2006.

Următorul pas în revizuirea PLAM a fost evaluarea stării actuale a județului, luându-se în considerare nu numai calitatea factorilor de mediu și acțiunile care îi influențează pe aceștia, dar și starea socială actuală a populației și a localităților.

În urma analizei realizate de Grupul de lucru s-au păstrat categoriile de probleme de mediu identificate în prima versiune a PLAM, iar în etapa următoare s-a realizat ierarhizarea și prioritizarea problemelor și aspectelor de mediu, o dată cu revizuirea planului de acțiune.

În vederea elaborării Planului Local de Acțiune pentru Mediu, pentru fiecare problemă de mediu s-a stabilit:

Scopul pentru mediu, care reprezintă elementul de îndrumare strategică a eforturilor pe termen lung pentru rezolvarea problemei;

Obiectivele pentru mediu, sunt angajamentele măsurabile care trebuiesc atinse într-un interval de timp pentru atingerea scopului stabilit;

Țintele pentru mediu, reprezentând cuantificarea a ceea ce se dorește a se realiza într-un interval de timp prestabilit pentru atingerea obiectivului;

Indicatorii de mediu, care sunt elementele de referință pentru cuantificarea și evaluarea rezultatelor acțiunilor.

Pe baza celor stabilite s-au identificat acțiuni posibile pentru atingerea acestora. La identificarea acțiunilor s-a avut în vedere punctele slabe existente și s-a urmărit compensarea acestora prin acțiuni care au vizat îmbunătățirea și/ sau întărirea unor domenii.

Metodologia utilizată în stabilirea conținutului și a formatului standard al documentului PLAM are la bază “Manualul pentru elaborarea planurilor locale de acțiune pentru mediu” editat cu sprijinul Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor în cadrul proiectului PHARE RO9804.04.01.001.

1. INTRODUCERE

1.1. CE ESTE UN PLAN DE ACȚIUNE PENTRU MEDIU (PLAM) ȘI CARE ESTE ROLUL SĂU ÎN JUDEȚUL HARGHITA

Planul Local de Acțiune pentru Mediu în județul Harghita reprezintă:

- un instrument deosebit de eficient pentru soluționarea problemelor și aspectelor de mediu la nivel local;
- una dintre căile cele mai eficiente de participare a publicului în procesul de decizie al autorităților locale;
- prin instituționalizarea sa, angajamentul autorităților publice locale și al comunității în asigurarea unui mediu adecvat, a unor condiții de viață mai bune și a unei dezvoltări durabile pentru generațiile actuale și viitoare.

Planul Local de Acțiune pentru Mediu (PLAM) pentru județul Harghita reprezintă strategia pe termen scurt, mediu și lung pentru soluționarea problemelor de mediu din județ prin abordarea principiilor dezvoltării durabile și în concordanță cu Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului și cu Programele de Dezvoltare Locale, Județene și Regionale.

Planul Local de Acțiune pentru Mediu promovează ideea parteneriatului și a unor mecanisme economice pentru dezvoltarea unei finanțări durabile pe termen lung pentru soluționarea problemelor de mediu în corelație cu dezvoltarea socială și economică.

Planul Local de Acțiune pentru Mediu este elaborat în viziunea unei dezvoltări durabile a comunităților din județul Harghita și a județului în ansamblu, vizând nu numai toți factorii de mediu, ci și aspectele specifice privind sănătatea și calitatea vieții populației, legislația, activitatea Agenției pentru Protecția Mediului Harghita, educația ecologică.

Planul Local de Acțiune pentru Mediu stabilește scopuri, obiective și ținte pentru soluționarea fiecărei probleme individuale de mediu și prezintă seturi corespunzătoare de acțiuni convergente pentru atingerea acestora. Totodată, PLAM stabilește indicatorii pentru măsurarea eficienței acțiunilor.

Planul stabilește responsabilitățile autorităților și instituțiilor județene și locale în rezolvarea eficientă a problemelor de mediu.

1.2. STRUCTURA ȘI METODOLOGIA UTILIZATĂ PENTRU ELABORAREA PLAM

1.2.1 Considerații generale

Planul Local de Acțiune pentru Mediu (PLAM) reprezintă un instrument eficient pentru rezolvarea problemelor de protecție a mediului la nivel local. Prin PLAM se asigură structura de bază pentru îmbunătățirea reală, vizibilă și durabilă a mediului, soluționarea celor mai urgente probleme de mediu la nivel local, implementarea viitoarelor investiții în domeniul mediului, cât și conformarea cu directivele Uniunii Europene.

Pentru realizarea PLAM se pornește de la situația actuală a județului Harghita, luând în considerare aspectele legate de mediul înconjurător, cum ar fi: starea atmosferei, starea apelor, starea solului, dar și probleme legate de așezările umane, precum și aspecte culturale și istorice ale județului. Datele

referitoare la starea mediului sunt cele mai importante, acestea constituind punctul de plecare în identificarea, analiza și ierarhizarea problemelor.

Realizarea PLAM necesită relații de colaborare foarte strânse între cetățeni și oficialitățile locale și de asemenea între toate instituțiile care coordonează realizarea acestuia, acesta fiind singurul mod de abordare care poate asigura succesul acțiunii.

Instituționalizarea PLAM este deosebit de importantă pentru desfășurarea întregului proces. Aceasta marchează pe de o parte angajamentul celor implicați de a face toate eforturile pentru elaborare și implementare, iar pe de altă parte, oficializarea unui proces în beneficiul comunității, cu implicarea autorităților în luarea deciziilor.

Inițierea și instituționalizarea la nivel local a procesului PLAM s-a realizat prin Hotărârea Comisiei Consultative a Județului Harghita nr.1/25.08.2003 privind constituirea Comisiei de Coordonare și a Grupului de lucru a Planului Local de Acțiune pentru Mediu la nivelul Județului Harghita.

Procesul de revizuire a PLAM a parcurs următoarele etape:

I. Evaluarea primei versiuni a PLAM

În urma monitorizării PLAM de către Agenția pentru Protecția Mediului Harghita s-a realizat evaluarea acțiunilor și a măsurilor cuprinse în prima versiune a PLAM. Rezultatul evaluării ne-a furnizat o imagine generală asupra activității pe linie de mediu desfășurate în județul Harghita, dar și a gradului de acceptare a planului de către comunitatea locală.

II. Informarea asupra demarării procedurii de revizuire a PLAM

S-a realizat informarea Comitetului de Coordonare și a grupurilor de părți interesate asupra demarării procedurii de revizuire a Planului Local de Acțiune pentru Mediu (PLAM) pentru perioada 2007-2013.

A fost stabilită componența grupului de lucru implicat în revizuirea PLAM.

III. Revizuirea principalelor aspecte de mediu

S-a realizat revizuirea principalelor aspecte de mediu pentru a evidenția evoluția în timp a stării mediului și a forma un nou punct de plecare pentru acțiunile prevăzute în planul revizuit.

IV. Evaluarea problemelor de mediu

S-au identificat problemele de mediu cu implicarea părților interesate și s-a realizat ierarhizarea și prioritizarea problemelor de către grupul de lucru.

V. Elaborarea planului de acțiune

S-au stabilit obiectivele generale și specifice în concordanță cu obiectivele fixate la nivel național. Pentru fiecare obiectiv specific s-a realizat o listă de acțiuni considerate relevante la nivel județean.

În această etapă s-a redactat versiunea preliminară a PLAM.

VI. Transmiterea spre consultare publică și finalizarea documentului PLAM

Versiunea preliminară a PLAM a fost pusă la dispoziția publicului spre consultare. În urma prelucrării observațiilor primite s-a redactat versiunea finală a planului revizuit.

Structura organizatorică a PLAM pentru județul Harghita

Instituția coordonatoare a procesului PLAM este Agenția pentru Protecția Mediului Harghita.

COMITETUL DE COORDONARE A PLAM

Componența Comitetului de Coordonare a fost concepută să reflecte cât mai obiectiv interesele diferite ale diverselor grupuri din comunitatea locală, pentru a spori șansele de succes ale elaborării și implementării PLAM.

Componența Comitetului de Coordonare a PLAM, constituit prin Hotărârea Comisiei Consultative a Județului Harghita nr.1/25.08.2003, a fost reactualizată cu persoanele de conducere existente la nivelul anului 2006. Întrucât SC BĂLAN SA și-a încetat activitatea, în locul ei s-a nominalizat Grupul de Închideri Miniere Deva, în vederea susținerii problematicei legate de reabilitarea siturilor afectate de activitățile miniere în județul Harghita.

Membrii Comitetului de Coordonare:

1. **Constantin Strujan** – prefect, Instituția Prefectului - Județul Harghita
2. **Bunta Levente** – președinte, Consiliul Județean Harghita
3. **Somay Péter** – director executiv, Agenția pentru Protecția Mediului Harghita
4. **Abos Gabriel** – comisar șef, Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Harghita
5. **Bustya Attila** – director, Direcția de Sănătate Publică Harghita
6. **Miklós Géza** – director, Sistemul de Gospodărire a Apelor Harghita
7. **Nicolae Bărbieru** – director, Sistemul de Gospodărire a Apelor Mureș
8. **Emil Bostan** – director, Sistemul de Gospodărire a Apelor Neamț
9. **Cătălin Mutică** – director, Direcția Silvică Harghita
10. **Török Eugen** – director executiv, Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Harghita
11. **Trandafir Haralambie** – director, Direcția Județeană de Statistică Harghita
12. **Chester de poliție Radu Sandu Moldovan** – inspector șef, Inspectoratul Județean de Poliție Harghita
13. **Bondor Ștefan** – inspector șef, Inspectoratul Școlar Județean Harghita
14. **Ráduly Róbert** – primar, Primăria Municipiului Miercurea Ciuc
15. **Szász Jenő** – primar, Primăria Municipiului Odorheiu Secuiesc
16. **Niculae Baci** – primar, Primăria Municipiului Toplița
17. **Zólya Zoltán** – primar, Primăria Orașului Băile Tușnad
18. **Mereș Mihai** – primar, Primăria Orașului Bălan
19. **Vaida Valentin Alexandru** – primar, Primăria Orașului Borsec
20. **Benyovszky Lajos** – primar, Primăria Orașului Cristuru Secuiesc
21. **Pap Josif** - primar, Primăria Municipiului Gheorgheni
22. **Burus Mária Ella** - primar, Primăria Orașului Vlăhița
23. **Scoruș Grigore** – primar, Primăria Comunei Corbu
24. **Bodó Dávid** – primar, Primăria Comunei Cozmeni
25. **Tinca Mihai** – director, S.C. EXPLOATARE MINIERĂ HARGHITA S.A.
26. **Rusu Dorin** – Grupul de Închideri Miniere Deva.
27. **Dr. Lányi Szabolcs** – Universitatea SAPIENTIA
28. **Potozki László**, director, Fundația pentru Parteneriat Miercurea Ciuc
29. **Pupák Felméri Zsuzsa**, președinte, Fundația NATURLAND Gheorgheni
30. **Ambrus László** - Asociația AGORA Odorheiu Secuiesc

GRUPUL DE LUCRU A PLAM

Componența Grupului de Lucru a PLAM, constituit prin Hotărârea Comisiei Consultative a Județului Harghita nr.1/25.08.2003, a fost reactualizată prin Decizia nr.33/23.05.2006 a Agenției pentru Protecția Mediului Harghita privind constituirea Grupului de Lucru pentru revizuirea PLAM.

Membrii Grupului de Lucru:

1. **Bőjte Árpád** - Consiliul Județean Harghita
2. **Kovácsnai Sándor** - Consiliul Județean Harghita
3. **Dr. Vass Előd** - Direcția de Sănătate Publică Harghita
4. **Somay Pál** - Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Harghita
5. **Darvas Ágnes** - Sistemul de Gospodărire a Apelor Harghita
6. **Bernádt Zelma** - Agenția pentru Protecția Mediului Harghita
7. **Péter Pál** – Agenția pentru Protecția Mediului Harghita
8. **Kósa Ildikó** - Agenția pentru Protecția Mediului Harghita
9. **Kardos Carmen** – Agenția pentru Protecția Mediului Harghita
10. **Török Péter** - Agenția pentru Protecția Mediului Harghita
11. **Abos Alexandru** - Agenția pentru Protecția Mediului Harghita
12. **Kelemen Csongor** - Agenția pentru Protecția Mediului Harghita
13. **Both József** - Agenția pentru Protecția Mediului Harghita
14. **Szabó Szilárd** - Agenția pentru Protecția Mediului Harghita
15. **Tompea Lenuța** - Agenția pentru Protecția Mediului Harghita

COORDONATOR PLAM

Somay Péter – director executiv, Agenția pentru Protecția Mediului Harghita

1.2.2 Identificarea și clasificarea problemelor / aspectelor de mediu

În vederea obținerii unor informații cât mai reale asupra problemelor de mediu, Grupul de lucru a realizat identificarea problemelor de mediu utilizând datele și informațiile de mediu deținute de APM Harghita (ca urmare a exercitării atribuțiilor ce îi revin), precum și de către instituțiile cu atribuții în domeniul sănătății publice (DSP Harghita), gospodăririi apelor (SGA Harghita, SGA Mureș, SGA Neamț, SGA Bacău), agriculturii (DADR Harghita), silviculturii (Direcția Silvică Harghita, ITRSV Harghita), gospodăririi resurselor minerale (Agenția Națională pentru Resurse Minerale – Compartimentul de Inspecție Teritorială Harghita) etc.

Pentru a cuprinde toate problemele legate de protecția mediului pe întreg teritoriu al județului, Grupul de lucru a procedat la sondarea opiniei publice. S-au transmis spre completare Consiliului Județean Harghita, tuturor primăriilor județului, instituțiilor de specialitate chestionarele privind inventarierea problemelor de protecția mediului înconjurător.

Multitudinea de probleme identificate a fost structurată pe categorii de probleme .

Astfel au fost identificate **13 categorii mari de probleme** care afectează mediul în județul Harghita:

1. Degradarea mediului natural:
 - a) Aree protejate
 - b) Specii protejate
 - c) Silvicultură
 - d) Resurse naturale
2. Poluarea apelor de suprafață
3. Calitatea și cantitatea apei potabile

4. Poluarea atmosferei
5. Poluarea solului și apei subterane
6. Gestionarea deșeurilor
 - a) Gestionarea deșeurilor menajere
 - b) Gestionarea deșeurilor periculoase
 - c) Gestionarea deșeurilor industriale, cu precădere a celor “istorice”
7. Amenințări date de accidente majore, fenomene naturale și antropice
8. Turism și agrement
9. Urbanism – mediu
10. Afectarea sănătății populației
11. Educația ecologică
12. Fonduri insuficiente pentru adresarea problemelor de mediu, aspecte legislative
13. Capacitatea instituțională și administrativă nesatisfăcătoare a autorităților descentralizate și autorităților publice locale în adresarea problemelor de mediu și impunerea legislației de mediu

Categoriile de probleme/aspecte de mediu, precum și problemele/aspectele individuale din cadrul fiecărei categorii au fost ierarhizate și prioritizate pe baza unor criterii specifice. În urma proceselor de ierarhizare și prioritizare a problemelor a fost luată decizia asupra problemelor ce au fost selectate pentru includerea în planul de acțiune.

1.2.3 Transformarea problemelor / aspectelor de mediu într-un plan de acțiune

Elaborarea planului de acțiune

Planul de acțiune propriu-zis a fost realizat pe baza etapelor corespunzătoare unor principii planificate strategic, astfel:

- Cu ajutorul listei de priorități au fost aranjate problemele în arborele problemelor care a fost ulterior convertit în arborele obiectivelor. Astfel de arbori au fost creați separat pentru fiecare categorie de probleme.
- Fiecare arbore de obiective a fost dezvoltat ulterior într-o matrice plan de acțiune cu următoarea structură:
 - obiectivul general;
 - obiective specifice pentru fiecare obiectiv general, descris de ținte și indicatori;
 - acțiuni stabilite pentru fiecare obiectiv specific, împreună cu responsabili de implementare și termene limită.

Elaborarea planului de implementare

Pentru planul de implementare au fost elaborate matrici-plan de implementare pentru fiecare acțiune definită în cadrul planului de acțiune, incluzând, pentru fiecare acțiune: instituțiile stabilite ca responsabile pentru implementare, termenele de finalizare a implementării și sursele de finanțare existente și/sau posibile.

Metodologia pentru elaborarea și implementarea Planului Local de Acțiune pentru Mediu are următoarele faze:

Faza I – Inițierea Planului Local de Acțiune pentru Mediu;

Această fază cuprinde inițierea procesului de elaborare PLAM și definirea scopurilor proiectului. Pentru aceasta se identifică factorii interesați, se inițiază activitățile pentru implicarea publicului și se formează Comitetul de Coordonare și Grupul de Lucru.

Faza II – Evaluarea problemelor de mediu și stabilirea priorităților;

Pentru aceasta sunt stabilite metodologii de evaluare, se stabilește scopul evaluării.. Activitățile principale constau în identificarea, definirea și caracterizarea problemelor de mediu. În final sunt stabilite prioritățile de mediu.

Faza III – Elaborarea unui Plan de Acțiune pentru Mediu;

Se clasifică problemele care vor fi incluse în procesele de planificare a acțiunilor pentru protecția mediului, se stabilesc scopurile și țintele, se identifică acțiunile posibile și criteriile de evaluare. Se elaborează, se adoptă și se instituționalizează forma finală a PLAM.

Faza IV – Acțiuni de implementare;

Urmează identificarea potențialelor instituții pentru implementare, pregătirea Planului de Implementare a Proiectului și asigurarea integrării Planului de Acțiune pentru Mediu în procesele legale de planificare.

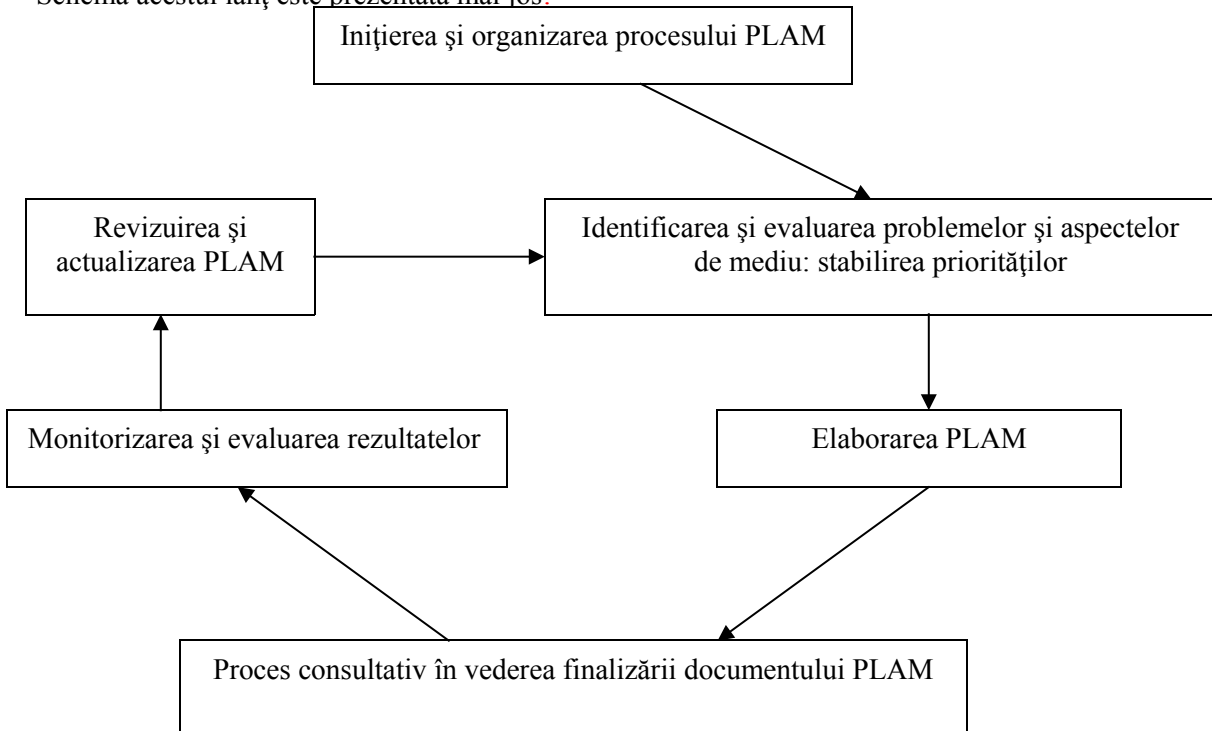
Faza V – Monitorizarea și evaluarea rezultatelor;

În ultima fază se stabilește sistemul de raportare, se colectează date asupra condițiilor inițiale și a rezultatelor proiectului, se evaluează rezultatele și se comunică publicului.

Faza VI – Revizuirea și actualizarea PLAM.

Se realizează evaluarea implementării PLAM, se restabilesc problemele și prioritățile de mediu pentru perioada respectivă.

Schema acestui lanț este prezentată mai jos:

2. STAREA ÎNȚĂLĂ A JUDEȚULUI HARGHITA

2.1. INFORMAȚII GENERALE ASUPRA JUDEȚULUI

2.1.1. Valori istorice și culturale

O deosebită importanță reprezintă în județul Harghita obiectivele – valorile ale patrimoniului cultural istoric în cadrul mediului construit.

Potrivit Listei naționale a monumentelor în județul Harghita există peste 300 obiective (monumente, ansambluri de arhitectură, clădiri memoriale, monumente de artă plastică) cu valoare memorială.

Prin Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de Amenajare a teritoriului național – secțiunea a III-a – zone protejate, în județul Harghita sunt evidențiate 13 **valori de patrimoniu cultural de interes național** care necesită instituirea de zone protejate:

Nr.	Denumirea	Unitatea administrativ-teritorială
1	<i>Monumente și ansambluri de arhitectură</i>	
c)	<i>Biserici fortificate - cetăți</i>	
c)8.	Cetatea satească cu biserica unitară	Comuna Dârjiu, satul Dârjiu
d)	<i>Castele, conace, palate</i>	
d)12.	Castelul Lazăr	Comuna Lăzarea, satul Lăzarea
h)	<i>Biserici din lemn</i>	
h)30.	Biserica Sfântul Nicolae	Comuna Bilbor, satul Bilbor
h)31.	Biserica Sfântul Gheorghe	Comuna Sândominic, satul Sândominic
h)32.	Biserica fostei Mănăstiri Sfântul Ilie	Orașul Toplița
k)	<i>Biserici și ansambluri mănăstirești</i>	
k)67.	Biserica Sfântul Nicolae	Comuna Mugeni, satul Porumbenii Mari
k)68.	Turnul și vestigiile bisericii medievale	Comuna Cârța, satul Tomești
k)69.	Biserica reformată	Comuna Ulieș, satul Daia
k)70.	Biserica romano-catolică	Comuna Ciucsângeorgiu, satul Armășeni
k)71.	Mănăstirea Franciscană și capelele de pe dealul Șumuleul Mic	Municipiul Miercurea Ciuc
k)72.	Biserica reformată	Comuna Mugeni, satul Mugeni
m)	<i>Monumente de arhitectură populară (locuințe sătești)</i>	
m)7.	Porți secuiești	Comuna Brădești, satul Satu Mare
2	<i>Monumente și situri arheologice</i>	
e)	<i>Fortificații dacice</i>	
e)17.	Cetate dacică cu zid din piatră, 3 șanțuri și valuri de pământ (în punctul "Dealul Deșag")	Comuna Zetea, satul Sub Cetate

2.1.2. Descrierea județului Harghita

Caracteristici fizice și geografice

Județul Harghita este situat în partea centrală a Carpaților Orientali și în partea estică a Podișului Transilvaniei, în partea centrală a României. Se învecinează cu județele Suceava la nord, Neamț și Bacău la est, Covasna și Brașov la sud și Mureș la vest. Datorită poziției sale, asigură legături rutiere și feroviare între cele două mari regiuni geografice și istorice – Transilvania și Moldova.

Suprafața județului este străbătută de la nord-vest spre sud-est de două șiruri de munți: în partea centrală se desfășoară pe cca. 150 km lungime șirul munților vulcanici Căliman (2100 m)-Gurghiu (1778 m)-Harghita (1800 m); în partea estică se întinde șirul munților zonei cristalino-mezozoice și a flișului cretacic - Bistricioarei (1689 m), Giurgeului (1575 m), Hășmașului (1792 m), Ciucului (1490 m) și Nemirei. Cele două șiruri muntoase sunt despărțite prin depresiunile intramontane Bilbor, Borsec, ale Giurgeului, Ciucului și Casinului.

În partea vestică a lanțului vulcanic relieful, prin intermediul unui vast platou vulcanic și a unui șir de dealuri subcarpatice interne, coboară până în Podișul Târnavelor, situat în partea sud-vestică a județului, cuprinzând o mică parte din Depresiunea Transilvaniei.

Relieful prezintă o mare varietate de forme și altitudini, între înălțimi de peste 2000 m (vf. Iezerul Călimanului 2031 m) și de numai 400 m (în lunca Târnavei Mari).

Datorită așezării și condițiilor de relief, o mare parte a județului aparține ținutului climatic al munților mijlocii. Orientarea aproximativ perpendiculară a unităților de relief față de direcția dominantă – vestică - a circulației atmosferice generale, existența treptelor de relief și a șirului de depresiuni intramontane, imprimă condițiilor climatice ale județului câteva particularități.

Ca urmare, în partea vestică se individualizează ținutul cu climă continental moderată de deal, caracterizată prin veri calde, precipitații relativ bogate și prin iernile reci.

În zona cu climă de munte verile sunt răcoroase, precipitațiile abundente și iernile reci cu strat de zăpadă pe perioadă îndelungată.

În depresiunile intramontane se evidențiază un topoclimat specific, caracterizat prin frecvența mare a inversiunilor termice de iarnă și nocturne, făcând parte printre regiunile cele mai reci ale țării.

Valorile temperaturii medii anuale sunt cuprinse între 1-4 °C în regiunile muntoase de peste 1400 m, între 4-6 °C pe platoul vulcanic și în depresiunile intramontane și între 6-8 °C în zona de dealuri.

Amplitudinea termică înregistrată pe o perioadă de peste 50 de ani atinge valoarea de 74,5 °C, evidențiind o pronunțată nuanță de continentalitate a condițiilor climatice

Înghețul se produce în depresiunile intramontane pe timp de peste 160 zile anual, apare foarte frecvent iarna, dar se produce și primăvara și toamna.

Durata de strălucire a soarelui este între 1400-1500 ore anual.

Cantitatea medie anuală a precipitațiilor este puternic influențată de poziția teritoriului față de calea maselor de aer. Astfel se explică cantitatea mai mare de precipitații din nordul și vestul județului, 636,3 mm la Toplița și 633 mm la Odorheiu Secuiesc, față de cele din depresiunile intramontane de 571 mm la Joseni și 565 mm la Miercurea Ciuc. În zona montană înaltă cantitatea de ploi și zăpadă însumează o medie anuală de precipitații de 1000-1200 mm. În privința distribuției precipitațiilor în cursul anului, intervalul mai-septembrie este cel mai ploios, iar intervalul octombrie-aprilie este cel mai uscat. Durata zilelor cu strat de zăpadă, în funcție de altitudine și expunere, este cuprinsă între 60-160 de zile.

Vânturile sunt influențate puternic de relief. Frecvența anuală cea mai mare o au vânturile din vest, nord-vest și nord-est. În depresiunile intracarpătice predomină calmul, mai ales în perioadele de producere a fenomenului de inversiune termică. Vânturile de nord-vest au în general viteze mai mari,

pe culmile munților ajungând până la 7-8 m/s, uneori producând intensificări până la 25-30 m/s. În depresiuni vitezele medii anuale sunt cuprinse între 1,7-4,2 m/s.

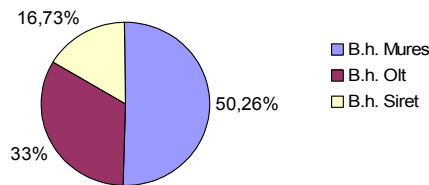
Frecvența mare a calmului, viteza redusă a vântului și inversiunile termice fac ca zona depresiunilor intramontane să fie cea mai sensibilă față de poluarea atmosferică. Zona dealurilor vestice și cea montană beneficiază de efectul de curățire a curenților de aer, oferind condiții prielnice dezvoltării unor stațiuni climaterice (Izvorul Mureșului, Lacul Roșu).

Date hidrografice

Pe suprafața județului Harghita s-a dezvoltat o bogată rețea hidrografică, lacuri și mlaștini și s-au acumulat importante rezerve de ape subterane.

Rețeaua hidrografică a județului aparține bazinelor hidrografice ale Mureșului, Oltului și Siretului (prezentate în figura de mai jos).

Repartitia suprafetelor bazinelor hidrografice în județul Harghita

Apele de suprafață sunt drenate de cursurile superioare ale Mureșului, Oltului, Târnavelor, Vârghișului, Homoroadelor, Bistricioarei, Bicazului, Troțușului, Uzului și Casinului.

Lungimea totală a rețelei hidrografice codificate a județului este cca. 2.600 km.

Cursurile râurilor principale pe teritoriul județului au lungimi cuprinse între 45-90 km, izvorând din zonele muntoase care alcătuiesc adevărate “castele de apă”. Depresiunile intramontane și cele din zona dealurilor vestice formează locuri de concentrare a apelor.

Râul Mureș, cel mai lung dintre râurile interioare ale țării (lungimea râului în România este de 761 km), își are obârșia în masivul Muntele Negru (1.538 m), drenează întreaga depresiune a Giurgeului pe o distanță totală de 85 km, adunând afluenții Belcina, Lăzarea, Ditrău de pe versanții vestici ai Munții Giurgeului, Șumuleu, Borzont, Gălăușas de pe versantul estic al Munții Gurghiului și Toplița de pe versantul sud-estic al Munții Călimani, de pe o suprafață totală de 1.297 km². Debitul mediu multianual al râului la ieșirea din județ este de 12 mc/s, iar debitul maxim cu posibilitatea de depășire 1% este de 700 mc/s.

Râul Târnava Mare, afluent principal al Mureșului, izvorăște din Munții Gurghiu (vârful Piatra Ascuțită), drenează apele din flancul vestic al munților Gurghiu - Harghita și dealurile subcarpatice ale Odorheiului de pe o suprafață de 1.539 km². Parcurge teritoriul județului pe o lungime de 95 km, fiind cea mai lungă apă de suprafață a județului, adunând câteva afluenți mai importanți: Șicasău, Ivo, Brădești râul Alb și Goagiu. La ieșirea din județ debitul mediu multianual al râului este de 8,0 mc/s, debitul maxim cu posibilitate de depășire 1% este de 600 mc/s.

Râul Târnava Mică are obârșia în Munții Giurgeului, colectând apele de pe versantul vestic al Munții Gurghiului ca pâraul Corund.

Râul Olt izvorăște din versantul vestic al Hășmașului Mare la altitudine de 1.280 m și străbate Depresiunea Ciucului pe o lungime de cca. 85 km, părăsind teritoriul acestuia prin defileul de la Tușnad. Suprafața bazinului de recepție de 1.295 km² se extinde pe versantul estic al Munții Harghitei, adunând afluenții Lunca Mare, Mădăraș, Silaș, Valea Mare și pe versanții vestici ai munților Hășmașului și Ciucului, primind afluenții Frumoasa, Fișag și Tușnad. Debitul mediu multianual al râului la ieșirea din județ este de 9,0 mc/s, iar debitul maxim cu posibilitate de depășire 1% este de 360 mc/s.

Râul Bistricioara izvorăște din flancul sud-estic al Munților Călimani, în cuprinsul județului curge pe o lungime de 47 km. Debitul mediu multianual al râului la ieșirea din județ este de 4,5 mc/s, iar debitul maxim cu posibilitate de depășire 1% este de 500 mc/s.

Condițiile orografice și climatice au favorizat formarea unei rețele hidrografice cu densitate mare, cuprinsă între 0,51 km/km² în Depresiunea Cristuru Secuiesc și 0,94 km/km² în Depresiunea Ciucului de Mijloc.

Râurile sunt alimentate în proporție de 68-69% din sursele de suprafață (ploi 42-46% și zăpezi 23-26%), iar restul din apele freatice și subterane, încadrându-se în regimul de alimentare pluvio-nival de tip carpatic oriental.

Debitele medii cele mai mari se înregistrează în luna aprilie, iar cele mai mici în luna ianuarie. Debitele maxime absolute înregistrate în mai 1970 s-au produs în urma unei cantități foarte mari de ploi căzute, însoțite de topirea bruscă a unui strat gros de zăpadă. Debitele maxime din timpul verii sau toamnei au în general o durată scurtă și sunt efectul ploilor torențiale. Volumul cel mai mare de apă se scurge primăvara 44-45%, în timpul verii 21-26%, iar în anotimpurile de toamnă și iarnă 10-24%.

Înghițul apelor se produce începând din luna decembrie și până la a doua decadă a lunii martie. Dintre fenomenele de îngheț foarte des se formează pod de gheață și sloiuri plutitoare, care pe râul Mureș în Depresiunea Giurgeului creează pericol de inundații prin blocarea albiei.

Lacurile naturale ale județului ca geneză și ca regim hidrologic prezintă particularități demne de remarcat.

Lacul Sf. Ana este unicul lac vulcanic din țară situat într-un crater din masivul muntos Ciomad la altitudinea de 950 m. Lacul are o formă aproximativ circulară, având lungimea de 620 m și lățimea de 464 m. Suprafața lacului este de 19,5 ha, adâncimea maximă de 6,1 m (măsurat de Pál Zoltán în anul 1999). Înălțimile de pe marginea craterului se ridică cu 120-350 m (Ciomadul Mare 1.300 m) deasupra nivelului lacului. Lacul se alimentează numai din precipitații, având o mineralizare foarte scăzută, iar din punct de vedere chimic domină Na⁺ și HCO₃⁻.

La nord-est de lacul Sf. Ana, într-un crater geamăn, la altitudine de 1.050 m se află *Tinovul Mohoș*, un lac colmatat și acoperit cu vegetație de Sphagnum, care se întinde pe un areal de 80 ha.

La poalele nordice ale Munților Hășmașu Mare a luat ființă în anul 1837, în urma unei prăbușiri naturale de stânci care a barat apele Bicazului, cel mai mare lac de baraj natural din țară, *Lacul Roșu*, unicul lac care conservă pădurea înecată de apă. Lacul, situat la 983 m altitudine, este înconjurat de stânci de calcar: Suhardul Mare (1.506 m), Ucigașul (1.407 m) și Licaș (1.476 m). Suprafața lacului este de 12,6 ha, adâncimea maximă este de 10,5 m. Partea sudică a brațului principal este afectat de colmatare prin aluviunile transportate de pârâul Oii. În aval de lac, apa râului Bicaz traversează Cheile Bicazului, situat la limita județelor Harghita și Neamț, fiind evidențiată printre cele mai frumoase monumente ale naturii din țară. În jurul lacului s-a format stațiunea climatică de interes național Lacu Roșu.

Lacul Rat, situat în bazinul hidrografic al Târnavei Mari, pe versantul drept al pâ râului Tulbure, s-a format în spatele unui val de alunecare la 600 m altitudine. Suprafața lacului de 2,8 ha este acoperită în cea mai mare parte cu plante.

Lacul Iezerul Călimanului. În Munții Căliman, Lacul Iezer (sau Lacul Bradul Ciont) de origine glaciară este situat la altitudinea de 1.780 m, pe versantul sud-estic al vârfului Răchitiș. Suprafața lacului este de 1.300 mp, iar adâncimea de 3-5 m.

Lacurile artificiale din județului Harghita aparțin diferitelor categorii de folosință.

Acumularea Mesteacăn, construită în anul 1966 pe râul Olt, în amonte de orașul Bălan, se încadrează în categoria de folosință: alimentarea cu apă, asigurând apa potabilă pentru oraș și apa industrială pentru S.C. Bălan S.A. Volumul total de acumulare este de 0,858 milioane mc.

Acumularea Frumoasa, dată în folosință în anul 1986 pe pâ râul Frumoasa, se încadrează în categoria de folosință: alimentarea cu apă. Din această acumulare se asigură cca. 50% din volumul de apă potabilă necesară municipiului Miercurea Ciuc. Volumul total de acumulare este de 10,6 milioane mc, iar volumul până la nivelul normal de retenție de 7,6 milioane mc.

Acumularea Zetea, cea mai mare construcție hidrotehnică din județul Harghita, situată pe râul Târnavă Mare în amonte de localitatea Zetea, a fost dată în folosință în anul 1993. Volumul total de acumulare este de 44 milioane mc, din care sub nivelul normal de retenție 14 milioane mc. Categoria de folosință este complexă: de reținerea viiturilor și apărare împotriva inundațiilor a localităților situate în valea râului Târnavă Mare din județele Harghita și Mureș; regularizarea debitului, asigurând un debit constant de 1,2 mc/s în aval de acumulare; producerea de energie electrică și alimentări cu apă. Între planurile de perspectivă de utilizare a acumulării există și asigurarea alimentării cu apă potabilă a unor orașe din valea Târnavei Mari (Sighișoara, Copșa Mică).

Acumularea Șuta, construită pe pâ râul Fitod, are un volum de 0,180 milioane mc și se încadrează în categoria de folosință: agrement și pescuit pentru populația reședinței județului și a localităților riverane.

Date geologice și hidrogeologice

Teritoriul județului se află în zona de coliziune a plăcilor cu fundament oceanic și continental. Axa acestei structuri este reprezentată prin roci cristaline (metamorfizate) precambriene, peste care, în unele zone, s-au păstrat rocile predominant carbonatice, depuse în era mezozoică. Această zonă cristalino-mezozoică este reprezentată de ramura muntoasă din estul județului, ce se întinde de la Bilbor până la nord de valea Troțușului. Mai la sud apare numai în câteva iviri în depresiunea Ciucului de mijloc (la Racu) și în valea Vârghișului. Formațiunile carbonatice (calcarele cristaline dolomitice) din partea de nord și nord-est a acestei zone adăpostesc importante rezerve de ape carstice de multe ori mineralizate, carbogazoase (Borsec, Bilbor, Toplița).

La sud de zona cristalină se află structura complicată a zonei flișului, formată din roci sedimentare mezozoice și paleocene de grosime foarte mare. Pe suprafața județului flișul este reprezentat de munții Ciucului și Nemira. Din punct de vedere hidrogeologic au o importanță redusă. Numai în partea sudică a zonei flișului, în formațiunile Sânmartin –Bodoc, sunt condiții mai favorabile pentru acumularea apei subterane potabile și mineralizate carbogazoase (ramura estică a Depresiunii Casin). La vest de zonele prezentate se află unitatea structurală a Depresiunii Transilvaniei, colmatată cu depozite sedimentare de grosime foarte mare, de vârstă terțiară.

Dea-lungul liniei tectonice majore, a cărei sisteme de fracturi se evidențiază geofizic, situate între Carpații Răsăriteni și Depresiunea Transilvaniei, a luat naștere lanțul vulcanic prin erupția la suprafață a magmei calco-alkaline. Din acest lanț vulcanic, alcătuit din mare varietate de andezite,

tufuri și piroclastite, masivele muntoase Căliman și Gurghiu se situează parțial, iar Harghita în întregime pe teritoriul județului. Erupțiile s-au produs în sarmațian-panonian-pliocen și chiar în era cuaternară. Erupțiile au început de acum 10,6 milioane de ani în Munții Căliman, deplasându-se spre sud, ultimul edificiu fiind craterul lacului Sf. Ana în urma erupției ce s-a produs de acum 15 mii de ani în holocen, având ca efect intense fenomene postvulcanice, solfatariene (peștera Puciosul-Turia și zona masivului Ciomad). Între zona cristalino-mezozoică și a flișului și lanțul vulcanic s-a format șirul depresiunilor Bilbor, Borsec, Giurgeu și Ciuc, colmatate cu sedimente lacustre tinere pliocene-cuaternare. Un rol important în colmatarea depresiunilor Giurgeu și Ciuc au avut produsele erupțiilor vulcanice (piroclastitele). În aceste depresiuni colmatate pe grosimi mari cu roci permeabile, iar în partea lor superioară cu aluviuni (nisipuri și pietrișuri) s-au acumulat importante rezerve de ape subterane potabile (Miercurea Ciuc, Sânsimion, Remetea), care de-a lungul fracturilor adânci care prezintă cale de acces pentru emanații postvulcanice de CO₂, sunt mineralizate-carbogazoase (Remetea, Suseni, Mădăraș, Dănești, Siculeni, Jigodin, Sâncrăieni, Tușnad, Lăzărești, Băile Tușnad).

Pe suprafețe întinse, de-a lungul principalelor cursuri de apă, a Mureșului și Oltului, s-au format zone mlăștinoase, care adăpostesc importante zăcămintele de turbă.

Resursele naturale ale județului Harghita

Resursele naturale reprezintă capitalul natural, o componentă esențială a bogăției județului.

Resurse naturale de materii prime neregenerabile

Rezervele de combustibili sunt reprezentate prin:

- lignitul, cantonat în depozitele sedimentare ale depresiunilor Bilbor și Borsec. Rezervele sunt limitate, iar singura exploatare de la Borsec este de importanță locală; - gazele naturale sunt cantonate în structurile geologice ale Depresiunii Transilvaniei, situate în partea de sud-vest a județului. Punctele de exploatare sunt conectate la rețeaua națională de transport și distribuție. În județ gazele naturale sunt utilizate pentru producerea energiei termice într-un număr de 6 orașe și 10 comune cu tendință de creștere. Această resursă valoroasă nu are utilizare industrială în județul Harghita;

- zăcămintele de turbă, cantonate în depresiunile Ciucului, Giurgeului, Borsecului și Bilborului, reprezintă rezerve importante nevalorificate. Datorită calității turbei, ea ar putea fi folosită în balneoterapie și în horticultură. În urma lucrărilor de desecare, zăcămintele de turbă sunt afectate anual prin ardere a unor suprafețe însemnate în Depresiunile Ciucului și Giurgeului, contribuind la poluarea atmosferei în aceste zone;

Zăcămintele de minereuri sunt cantonate în formațiunile cristaline epimetamorfice. Din zăcămintele de la Bălan s-au exploatat minereuri cuprifere cu conținut scăzut de cupru. Tehnologiile de extracție și de prelucrare în multe cazuri au avut ca efect deteriorarea condițiilor de mediu.

Rezervele de substanțe nemetalifere (sare, dolomită, roci caolinitice, argile, sienite) și *de roci utile* (andezite) sunt disponibile pe termen lung, reprezentând un potențial valoros pentru dezvoltarea economică.

Resurse naturale regenerabile

Resursa de apă este una din bogățiile vitale pentru dezvoltarea economică și socială.

Deși județul Harghita are o rețea hidrografică bogată, situându-se în zona de obârșie a marilor cursuri de apă interioare, resursele potențiale de apă utilizabile nu au fost încă evaluate.

Potențialul *apelor de suprafață* este utilizat mai cu seamă pentru asigurarea alimentării centralizate cu apă potabilă a unor așezări urbane (Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Cristuru Secuiesc, Gheorgheni, Toplița, Bălan și Vlăhița), rurale (Praid, Sâncrăieni, Ciumani, Joseni, etc.) și a necesarului de apă pentru unități industriale.

Utilizarea energetică a cursurilor principale de apă este foarte redusă (pe pârâul Ivo – sat Izvoare, comuna Zetea și pe râul Târnavă Mare – comuna Vârșag). Nici Acumularea Zetea nu este utilizată până în prezent pentru producerea de energie electrică.

Județul Harghita dispune de resurse de *apă subterană potabilă* în depresiunile intramontane, utilizate în prezent în scopul alimentării populației (Miercurea Ciuc, Băile Tușnad, Borsec, Sânsimion, Sânmartin, Tușnad) și a unor unități ale industriei alimentare (Remetea, Miercurea Ciuc, Sânsimion).

Din categoria apelor subterane, datorită numărului mare de surse, a rezervelor importante, a diversității hidrochimice, a potrivirii lor pentru îmbuteliere, cură balneară sau agrement, pentru județul Harghita *apele minerale* reprezintă o importanță deosebită

Însemnate rezerve de ape minerale sunt situate în depresiunile Ciucului, Giurgeului, Borsecului, Bilborului și Casinului, în văile Vârghișului, Homoroadelor și Târnavelor. Apele minerale carbogazoase au reprezentat baza industriei de îmbuteliere (Borsec, Sâncrăieni, Tușnad, Iacobeni). S.C. Romaqua Group S.A. Borsec în prezent este societatea comercială cea mai importantă din țară din această ramură. Valorificarea apei minerale prin îmbuteliere a atras și investitori străini.

Apele minerale și emanațiile de CO₂ și H₂S (gaze mofetice și sulfatarie), ca surse terapeutice naturale, au fost valorificate în cadrul unui număr mare de stațiuni balneare de importanță națională (Băile Tușnad, Borsec) și locală. Stațiunile balneare, dar mai ales băile de interes local sunt slab amenajate (Toplița, Băile Szejke, Baia Sărată, Jigodin) sau părăsite (Băile Nadas, Modicia, etc.).

Majoritatea surselor neutilizate în prezent, datorită captărilor necorespunzătoare, a lipsei zonei de protecție și a poluării apelor subterane sunt supuse unui proces intens de degradare, sau chiar de dispariție.

Caracteristici administrative

Suprafața județului este de 6.638,9 km², ceea ce reprezintă 2,8 % din teritoriul României. Este un județ de mărime mijlocie, ocupând în acest sens locul al 13-lea dintre cele 41 de județe (Breviarul statistic – Județul Harghita în cifre).

Din punct de vedere al împărțirii administrative a teritoriului, județul cuprinde 4 municipii Miercurea Ciuc - reședința județului Harghita, Odorheiu Secuiesc, Toplița, Gheorgheni, 5 orașe, 58 de comune și 236 sate. Se constată o pondere ridicată a localităților mici, slab populate, fără infrastructură adecvată.

Așezările urbane și comunele județului Harghita sunt unite în 15 microregiuni cu caracteristici asemănătoare ale potențialului natural și economic .

Populația județului Harghita este de 326.020 locuitori (conform Recensământului din 2002), față de 342124 locuitori cât s-a înregistrat cu ocazia recensământului din 1992. Scăderea numărului populației se datorează, pe de o parte tendinței negative a sporului natalității, pe de altă parte numărului mare de migrări în străinătate. Densitatea populației este de 49,1 locuitori/km².

Elemente privind starea economică actuală a județului Harghita

Industria

Principale subramuri ale industriei în anul 2005 sunt următoarele:

- industria extractivă
- industria de distribuire a energiei electrice și a gazelor naturale
- industria de producere și distribuire a energiei termice și a apei calde
- industria alimentară și a băuturilor
- industria textilă, a confecțiilor și încălțămintelor
- industria de mașini, construcțiilor metalice și a produselor din metal

- industria de prelucrare a lemnului (exclusiv producția de mobilă)
- producția de mobilă și mobilier

Agenții economici din județul Harghita sunt organizați în următoarele forme juridice

- S.R.L. societăți cu răspundere limitată
- S.A. societăți pe acțiuni
- S.N.C. societăți în nume colectiv
- S.C.S. societăți în comandită simplă
- R.A. regii autonome
- O.C. organizații cooperatiste
- A.I. activități independente; A.F. asociații familiale

Industria extractivă

Mineritul este o activitate cu tradiție în județul Harghita. Exploatarea sării de la Praid este cunoscută de pe vremea romanilor, minereul de fier (Mădăraș, Lueta) și piritele cuprifere sunt extrase începând încă din sec. XVII-XVIII. Exploatarea și valorificarea industrială a apelor minerale la Borsec are o tradiție de aproape 200 de ani.

În prezent sfera substanțelor minerale utile extrase și valorificate cuprinde minereul cuprifere (Bălan), dolomită (Voșlobeni, Delnița), caolinul (Harghita Băi), sarea (Praid), cărbunele (Borsec), piatra de construcție (Chileni-Suseni, Sândominic și altele), balast, conglomerat, nisip, argilă comună (Corund) și câteva zăcămintele importante de ape minerale (Borsec, Sâncrăieni, Tușnad).

Datorită importanței economice, a varietății substanțelor, a rezervelor și capacităților existente, activitatea de exploatare și prelucrare a resurselor minerale poate avea un rol mai însemnat în economia județului, prin valorificarea eficientă a unora ca resursele de ape minerale, sarea, selenitele, turba, piatra de construcție, roci ornamentale, etc

Agricultura

Ponderea terenurilor arabile este relativ mică față de totalul terenurilor agricole.

În depresiunile închise este mai însemnată cultivarea plantelor, cultura specifică fiind cartofii, iar în zonele muntoase întinsele pășuni și fânețe constituie o bună bază a dezvoltării zootehniei. În unele zone sunt tradiții și în horticulură..

Agricultura se practică în general pe parcele mici, ceea ce pe lângă calitatea slabă a solului și utilizarea tehnologiilor ineficiente duce la nivelul scăzut al producției.

Evoluția producțiilor animaliere, în perioada 2004-2005, se prezintă astfel:

Produs	UM	2004	2005
Carne total	Tone	19721	19044
Carne bovine	Tone	9404	9512
Carne ovine	Tone	2611	2501
Carne porcine	Tone	7075	6406
Lapte vacă	hl	1405825	1473530
Lapte oaie	hl	93482	105095
Lână	Tone	295	297
Miere	Tone	249	262
Ouă	Mii buc.	51917	52267

Silvicultura

În anul 2005 au fost realizate lucrări de regenerare și de îngrijire pe o suprafață de 892 ha. Au fost executate lucrări de degajare, curățire și rărire.

Volumul de masă lemnoasă recoltată din fondul forestier de stat a fost de 123 mii mc; s-au eliberat autorizații pentru recoltarea a peste 1100 tone ciuperci..

Transporturi

Lungimea căilor ferate în județ este de 213 km, din care 165 km sunt electrificate. Deși reduse ca număr, realizează legături dintre centrele mai importante din județ și cele din afara lui.

Rețea rutieră este mai bine dezvoltată și mai uniform repartizată pe teritoriul județului, având o lungime de 1646 km, din care 415 km sunt drumuri naționale.

Majoritatea drumurilor județene și comunale au o stare tehnică necorespunzătoare a îmbrăcăminții. Lipsa centurilor ocolitoare produce poluarea aerului, zgomot și vibrații în municipiile și orașele județului.

Îmbunătățirea infrastructurii de transport va facilita transportul și va duce la creșterea atractivității unor zone turistice/unor orașe.

Turism

Grație pitorescului unic oferit de raritățile naturale întâlnite pe tot cuprinsul județului, precum și a efectelor tămăduitoare a numeroaselor izvoare de ape minerale, a mofetelor, pucioaselor, turismul pe meleagurile harghitene, în forme mai mult sau mai puțin organizate, se practică de peste 200 de ani.

Industria turismului, dezvoltată pe fundalul excepționalelor resurse naturale este marea șansă pe care o are județul Harghita pentru o dezvoltare armonioasă în condițiile economiei de piață.

Variatatea reliefului, multitudinea punctelor de atracție naturală, raritățile naturii, ariile naturale protejate, izvoarele de ape minerale, mofetele, mina de sare de la Praid, etc., constituie o înzestrare naturală, care permite, practic, promovarea tuturor formelor de turism – balnear, recreativ, de drumeție, de vânătoare, rural, sportiv, etc.

În proprietatea și administrarea agenților economici cu activitate în domeniul turismului există un potențial turistic amenajat care cuprinde un număr de peste 200 unități de cazare (hoteluri, hanuri, vile, cabane, campinguri, tabere pentru școlari, cu aproximativ 10000 locuri de cazare).

Practicarea turismului neorganizat și neecologic – campare neorganizată pe malul apelor, în păduri, folosirea focului, prepararea hranei, resturi menajere, spălarea mașinilor în apa râurilor, etc.- atât în ariile protejate cât și în general, în multe cazuri duce la poluarea mediului, degradarea peisajului și distrugerea valorilor naturale.

2.2. STAREA MEDIULUI ÎN JUDEȚUL HARGHITA

2.2.1. Starea calității atmosferei

Poluarea de fond

În județul Harghita nu sunt amplasate stații de supraveghere a poluării de fond.

Până la finele anului 2006 va fi amplasată o stație automată de monitorizare a calității aerului pentru măsurarea fondului regional din Miercurea Ciuc, strada Băile Jigodin fn, conform proiectului MMGA pentru prevenirea catastrofelor naturale generate de inundații și poluarea aerului.

În cursul anului 2006, Laboratorul de radioactivitate din cadrul APM Harghita va fi dotat cu o stație automată de monitorizare a radioactivității mediului, în cadrul Proiectului PHARE RO 2003/005-

551.04.11.01 “Asistență tehnică pentru implementarea unui sistem adecvat de raportare și monitorizare a radioactivității mediului”.

Poluarea de impact

În anul 2005, în cadrul măsurătorilor efectuate prin rețeaua de supraveghere a poluării produse sub impactul direct al surselor de poluare au fost determinați indicatorii: SO₂, NO₂, NH₃, pulberi în suspensie totale, pulberi în suspensie cu diametrul aerodinamic al particulelor mai mic de 10 microni (PM10) și pulberi sedimentabile.

Rețeaua constă din 3 puncte fixe de control pentru determinarea poluanților gazoși și a pulberilor în suspensie totale (Miercurea Ciuc - sediul APM și SC Exploatare Minieră Harghita SA și Gheorgheni – centrul orașului), stația automată de măsurare PM10 la sediul APM Harghita, Miercurea Ciuc și 20 de puncte de recoltare probe pentru determinarea pulberilor sedimentabile.

Poluanți gazoși

Dioxidul de sulf (SO₂) se formează în atmosferă prin oxidarea conținutului de sulf din carburanți în timpul proceselor de combustie. O cotă foarte ridicată de SO₂ este emisă în atmosferă de către centralele termice și sursele industriale. Cotele cele mai ridicate de SO₂ emis în atmosferă se ating în zonele unde se folosește cărbunele pentru încălzire.

Concentrațiile medii anuale de SO₂ sunt, în general, mult sub CMA (concentrație maximă admisă) iar în cursul anului 2005 nu s-a înregistrat nici o depășire.

Oxizii de azot prezenți în atmosferă sunt oxidul nitric (NO) și dioxidul de azot (NO₂). Acești oxizi de azot se formează în timpul proceselor de ardere. Aproximativ o jumătate din oxizii de azot sunt emiși de autovehicule iar restul provin de la centralele termice și alte surse industriale

Pentru NO₂ valorile concentrațiilor medii anuale sunt de asemenea sub CMA, neînregistrându-se depășiri.

Din rezultatele obținute se observă o creștere a concentrațiilor de NO₂ și SO₂ în lunile de iarnă a anului datorită funcționării centralelor termice, concentrațiile rămânând totuși sub limitele admise.

Valorile concentrațiilor medii anuale pentru amoniac (NH₃) prezintă valori de cca. 10% din CMA. În cursul anului 2005 nu s-a înregistrat nici o depășire. Principala sursă de emisii de amoniac în atmosferă o reprezintă dejecțiile de la creșterea vitelor și îngrășămintele chimice azotoase utilizate în agricultură.

Poluări cu pulberi în suspensie totale

Pentru pulberile în suspensie totale concentrațiile medii anuale depășesc CMA în toate cele 3 puncte de control (Miercurea Ciuc-sediul APM - 23,2 %, Miercurea Ciuc – SC Exploatare Minieră Harghita SA – 24,4 % și la Gheorgheni – 70,4 %). Cele mai mari valori zilnice înregistrate sunt:

- Miercurea Ciuc, sediul APM	0,3782 mg/mc (luna martie)
- Miercurea Ciuc, SC Exploatare Minieră	0,4891 mg/mc (luna octombrie)
- Gheorgheni, centrul orașului	0,4867 mg/mc (luna martie)

Depășirile se datorează folosirii combustibililor convenționali în centrale termice, traficului rutier precum și din cauza stării și întreținerii necorespunzătoare a drumurilor, a spațiilor verzi și a depozitelor de deșeuri.

Poluări cu pulberi în suspensie cu diametrul particulelor mai mic de 10 microni – PM10

Începând cu luna februarie 2003 APM Harghita efectuează măsurători automate de pulberi în suspensie PM10.

În cursul anului 2005 au fost efectuate 256 de determinări din care 74 au depășit valoarea CMA față de 35 depășiri admise într-un an calendaristic, conform Ordinului MAPM 592/2002 (111,4 %). Valoarea maximă înregistrată în cursul anului 2005 a fost de 246,15 $\mu\text{g}/\text{mc}$, în luna decembrie.

Poluări cu pulberi sedimentabile

Pentru pulberi sedimentabile în anul 2005 cantitățile maxime lunare au depășit concentrația maximă admisă în 53 cazuri (22,55 % din totalul de 235 măsurători), în punctele de control cu trafic intens de circulație și în zone industriale.

Cele mai mari valori măsurate în localitățile județului sunt:

Miercurea Ciuc	- 13 depășiri/an,	maxim 85,2534 g/mp/lună în luna august
Gheorgheni	- 10 depășiri/an,	maxim 65,4543 g/mp/lună în luna mai
Odorheiu Secuiesc	- 9 depășiri/an,	maxim 62,7468 g/mp/lună în luna iunie
Cristuru Secuiesc	- 1 depășire/an,	maxim 32,4158 g/mp/lună în luna octombrie
Voșlobeni	- 11 depășiri/an,	maxim 50,8896 g/mp/lună în luna martie
Chileni	- 6 depășiri/an,	maxim 41,4481 g/mp/lună în luna august
Vlăhița	- 2 depășiri/an,	maxim 19,5270 g/mp/lună în luna august
Sândominic	- 1 depășire/an,	maxim 110,4777 g/mp/lună în luna aprilie

Evoluția calității aerului în perioada 2002-2005

Concentrațiile de poluanți gazoși (NH_3 , NO_2 , SO_2), în general se situează mult sub LMA, aerul județului din acest punct de vedere este foarte curat.

Se înregistrează concentrații medii anuale ridicate de pulberi în suspensie totale și PM_{10} în aerul localităților urbane Miercurea Ciuc și Gheorgheni, dar din lipsa unor studii nu se cunoaște efectul acestei poluări asupra sănătății populației.

S-a constatat frecvent o poluare semnificativă cu pulberi sedimentabile a aerului în punctele de control cu trafic intens din localitățile urbane și în zona carierelor. Impactul pulberilor sedimentabile este cel mai mare în vecinătatea surselor de emisie.

Analizând evoluția concentrației poluanților în perioada 2002-2005, se constată că indicatorii la care concentrația medie anuală depășește CMA sunt : pulberi în suspensie totale, PM_{10} și pulberi sedimentabile.

Evoluția concentrației medii anuale a acestor indicatori este redată în tabelele următoare:

Pulberi în suspensie totale (CMA 0,075 mg/mc)

Punct de prelevare/ Anul	Miercurea Ciuc – sediul APM	Miercurea Ciuc –SC Exploatare Minieră Harghita SA	Gheorgheni, centrul orașului
2002	0,0824	0,0646	0,1488
2003	0,0904	0,0904	0,1040
2004	0,0827	0,0810	0,1162
2005	0,0930	0,0933	0,1278

Pulberi în suspensie PM_{10}

Punct de prelevare/ Anul	Miercurea Ciuc – sediul APM
Număr depășiri admise/an	35
2003	65
2004	57
2005	74

Situația emisiilor totale, conform inventarului surselor de poluanți atmosferici, în județul Harghita, în perioada 2000-2005 este prezentată în tabelul următor:

POLU ANT	Emisii 2000	Emisii 2001	Emisii 2002	Emisii 2003	Emisii 2004	Emisii 2005
	to/an	to/an	to/an	to/an	to/an	to/an
CO ₂	1132918,919	1143283,933	734478,162	1994752,200	2438981,440	4143587,740
SO ₂	3148,718	3167,064	35259,171	1317,345	8050,400	2040,377
NO _x	2412,493	2505,815	5692,056	941,641	1086,988	1720,279
NMV OC	1339,034	1425,559	170,296	4430,235	5602,467	8209,129
CH ₄	60,979	62,613	79,468	2874,388	3616,430	5410,256
CO	16132,978	16902,356	5480,915	63429,623	79440,164	116597,310
N ₂ O	24,067	24,333	14,570	116,426	138,488	269,788
NH ₃	0,043	0,042	0,000	63,068	85,4521	124,386
Pb	2,305	2,46	0,168	0,1519	0,044278	-

Notă: Emisiile de plumb pentru anii 2000-2004 sunt calculate pe baza consumului benzinei cu plumb. Inventarul se realizează anual, conform Ordinului MAPM nr. 524/2000, prin chestionarea autorităților ale administrației publice locale și ale agenților economici utilizatori de combustibili fosili (centrale termice industriale și rezidențiale, gospodării individuale, parcuri auto, emisii de compuși organici volatili rezultați de la stațiile de distribuție carburanți).

Conform inventarului emisiilor de poluanți în atmosferă pe anul 2005, rezultă că în municipiile Gheorgheni și Toplița există 16 agenți economici importanți care utilizează CLU, lemn, păcură și cărbune. Cantitățile de combustibili utilizați în anul 2005: 5584 to CLU, utilizate de către 8 agenți economici; 6331 to lemn utilizate de 6 agenți economici; 445 to păcură utilizate de un agent economic și 48 to cărbune, utilizate de 1 agent economic. Înființarea rețelei de distribuție a gazelor naturale în municipiile Gheorgheni și Toplița ar reduce considerabil aportul acestor localități la cantitățile de poluanți emiși în atmosferă pe teritoriul județului.

S-au reglementat de către APM Harghita două proiecte de investiții privind realizarea rețelei de alimentare cu gaze naturale:

- prin Acord de mediu nr.8/2005 pentru realizarea conductei generale de alimentare cu gaze naturale Sândominic-Gheorgheni;. Titular: SNTGN TRANSGAZ SA (lucrare recepționată în cursul trimestrului II. 2006)
- prin Fișa tehnică Ștampila A/2005 – Înființare rețea distribuție gaze naturale și branșamente în municipiul Gheorgheni. Titular: Consiliul Local Gheorgheni.

Cauzele depășirii valorii CMA sunt: starea de curățenie necorespunzătoare a localităților, metode de salubritate cu tehnologii inadecvate, starea necorespunzătoare a drumurilor, spații de parcare insuficiente pentru autovehicule, îngrijirea necorespunzătoare a spațiilor verzi, parcuri auto cu uzură morală avansată și procedee de transport necologice, tehnici de combustie și utilizarea combustibililor necorespunzători la centralele termice și la gospodăriile individuale, metode de exploatare și prelucrare necorespunzătoare a minereurilor în industria de minerit și în industria metalurgică.

Printre principalele surse de poluare a aerului în localitățile urbane ale județului sunt enumerate activitățile de ardere, în special cele rezultate de la centrale termice furnizoare de energie termică și apă caldă pentru populație, din cauza combustibililor fosili utilizați în aceste instalații (gaz, CLU,

cărbune, lemn, păcură). Aceste instalații nu intră sub incidența Directivei 2001/80/CE întrucât au o putere termică mai mică de 50 MW. Totuși, printre localitățile din țară în care se înregistrează cea mai ridicată poluare cu pulberi (depășiri ale concentrațiilor zilnice, lunare și anuale), sunt amintite în POS Mediu și municipiile Miercurea Ciuc și Gheorgheni.

În județul Harghita, în conformitate cu “Inventarul emisiilor de poluanți atmosferici pentru anul 2005” sunt:

- 31 termocentrale zonale, aparținând unui număr de 4 autorități publice locale din municipiile și orașele județului (Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Gheorgheni și Cristuru Secuiesc), și sunt furnizori de energie termică (căldură și apă caldă) populației din localitățile în care sunt amplasate
- 115 instalații de ardere, deținute de agenți economici, care furnizează energie termică (căldură, apă caldă) pentru utilizare proprie, repartizate pe tipuri de combustibil folosit astfel:
- 88 instalații pentru gaz metan
- 19 instalații pentru combustibil lichid (CLU, motorină, păcură)
- 8 instalații pentru lemn.

EMISII DE COMPUȘI ORGANICI VOLATILI – COV , REZULTAȚI DIN DEPOZITAREA BENZINEI ȘI DISTRIBUȚIA SA DE LA TERMINALE LA STAȚIILE SERVICE

Deținătorii de instalații ce intră sub incidența Directivei 94/63/CE au obligația să se conformeze cu prevederile acesteia în cadrul proceselor de depozitare, încărcare, descărcare și distribuția benzinei la terminale și stațiile de benzină. Conformarea instalațiilor existente se face etapizat la 3, 6 și respectiv 8 ani față de 01.01.2002, în funcție de perioadele de tranziție obținute prin negocieri.

Informațiile despre situația instalațiilor existente de depozitarea benzinei la terminale, a instalațiilor de încărcare-descărcare a benzinei în containere la terminale, a containerelor mobile și a instalațiilor de încărcare și depozitare a stațiilor de distribuție a benzinei din județul Harghita, respectiv informațiile despre măsurile tehnice ce se vor întreprinde pentru asigurarea conformării acestor instalații la cerințele Directivei precum și costurile aferente implementării măsurilor sunt prezentate în anexa nr.1 (sursa de informație documentul de poziție Cap.22 – Mediu).

SCHIMBĂRI CLIMATICE

Gaze cu efect de seră. Protocolul de la Kyoto.

Emisiile totale a principalelor noxe cu efect de seră, în anul 2005, conform “Inventarului surselor de poluanți atmosferici”, calculat pe baza metodologiei CORINAIR-95, se prezintă în felul următor:

- CO₂ 4143587,740 to/an
- CO 116597,310 to/an

Analizând evoluția cantităților noxelor cu efect de seră, în perioada 2000-2005, se observă o tendință de creștere a cantității de CO₂ și CO, datorată în principal creșterii numărului de agenți economici care au fost inventariați (183 în anul 2005 față de 152 în anul 2000).

România s-a angajat să reducă emisiile de gaze cu efect de seră cu 8 % în prima perioadă de angajament (2008-2012) față de anul de bază 1989 conform convenției cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice – Protocolul de la Kyoto.

Reducerea emisiilor poluante în atmosferă rămâne un domeniu în care sunt necesare investiții în ciuda îmbunătățirii semnificative a calității aerului după anul 1990 când s-a înregistrat un declin economic și marii poluatori au redus activitatea sau au fost închiși.

2.2.2. Starea apelor de suprafață și subterane

Resurse de apă teoretice și tehnic utilizabile.

Resursa de apă reprezintă elementul indispensabil al vieții, fiind una din bogățiile vitale pentru dezvoltarea economică și socială.

Potențialul apelor de suprafață este utilizat mai cu seamă pentru asigurarea alimentării centralizate cu apă potabilă a unor așezări urbane (Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Cristuru Secuiesc, Gheorgheni, Toplița, Bălan și Vlăhița), rurale (Praid, Sâncrăieni, Ciumani, Joseni, etc.) și a necesarului de apă pentru unități industriale.

Utilizarea energetică a cursurilor principale de apă este foarte redusă. Nici Acumularea Zetea nu este utilizată până în prezent pentru producerea de energie electrică.

Piscicultura este reprezentată printr-un număr redus de păstrăvărie, iar numărul heleșteelor este redus.

În prezent resursele de apă nu sunt utilizate pentru irigație nici în zonele de deal și de luncă.

Județul Harghita dispune de resurse de apă subterană potabilă în depresiunile intramontane, utilizate în prezent în scopul alimentării populației (Miercurea Ciuc, Băile Tușnad, Borsec, Sânsimion, Sânmartin, Tușnad) și a unor unități ale industriei alimentare (Remetea, Miercurea Ciuc).

Din categoria apelor subterane, datorită numărului mare de surse, a rezervelor importante, a diversității hidrochimice, a potrivirii lor pentru îmbuteliere, cură balneară sau agrement, pentru județul Harghita apele minerale reprezintă o importanță deosebită.

Însemnate rezerve de ape minerale sunt situate în depresiunile Ciucului, Giurgeului, Borsecului, Bilborului și Casinului, în văile Vârghișului, Homoroadelor și Târnavelor.

Prelevări de apă

Prelevarea apelor de suprafață, respectiv subteranE este urmărită de Administrația Națională “Apele Române” prin unitățile lor teritoriale.

Situația captărilor de suprafață și subterană, în anul 2005, pe teritoriul județului Harghita, este prezentat în tabelul următor:

Nr. crt.	Bazin hidrografic	Apă captată (mii mc)		
		Total	Suprafață	Subteran
1.	Mureș	14734	13934	800
2.	Olt	16312	11300	5012
3.	Siret	630,5	260,5	370
	TOTAL	31676,5	25494,5	6182

Localitățile rurale se caracterizează printr-un grad redus de echipare cu rețele de alimentare cu apă în sistem centralizat. Majoritatea rețelelor existente de distribuție sunt subdezvoltate ca lungime și cu un număr redus de consumatori. Dintre localitățile existente în județul Harghita, numai 93 dispun de instalații centralizate de alimentare cu apă potabilă. Lungimea totală a rețelelor de distribuție a apei este aproximativ 1450 km (din care cca.385 km în orașele județului care deservește un număr de peste 121000 locuitori). În privința deservirii populației cu apă potabilă, peste 75 % din populația urbană dispune de alimentare cu apă în sistem centralizat.

În județul Harghita s-a pus mare accent în vederea obținerii/realizării unor investiții de mare amploare pentru alimentarea cu apă potabilă a localităților urbane și rurale, au fost lansate o serie de

programe privind alimentarea cu apă potabilă centralizată și realizarea sistemelor centralizate de canalizare, astfel:

conform HG 687/1997 – prin “Programul SOLEL-BONEL” (aproximativ 7100 mii Euro);

conform HG 577/1997 – prin “Programul de alimentare cu apă a satelor, în perioada 2004-2006, din județul Harghita” (aproximativ 5750 mii Euro);

Măsura 2.1. a Programului SAPARD – Dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii rurale.

Mecanismul economic în domeniul apelor

Pentru apa brută prelevată din surse, utilizatorii plătesc distribuitorilor conform tarifelor stabilite de Ministerul Finanțelor Publice și Oficiul Concurenței (tarife reglementate prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.73/2005 aprobată prin Legea nr.400/2005).

Totodată, pentru depășirea limitelor maxime admise de poluanți în apele uzate evacuate din stațiile de epurare în emisar, se aplică penalități conform Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.73/2005 aprobată prin Legea nr.400/2005.

O problemă în domeniul apei potabile o constituie lipsa de fonduri necesare subzistenței majorității sistemelor. În orașe sistemele de apă potabilă sunt gestionate de societăți de gospodărire comună. Aceste societăți acumulează datorii în mai multe domenii de activitate, blocând reciproc diversele ramuri de activitate. Odată cu scăderea consumului de apă (reducerea drastică a industriei, contorizare, etc.) veniturile realizate nu acoperă, de obicei, nici cheltuielile de subzistență. În mediul rural, de obicei, sistemele nu sunt întreținute.

Zonele de protecție sanitară și hidrogeologică nu sunt definite, nu sunt împrejmuite, nu sunt incluse în documentațiile de urbanism.

Investițiile proiectate (avizate de autoritatea de sănătate publică, sau unele finalizate și autorizate) nu asigură debitul de apă potabilă necesar în cazul dezvoltării localităților rurale (racordarea locuințelor la rețeaua de apă potabilă, excepție cele care sunt extinderi ale rețelelor orășenești), fiind proiectate cu distribuție prin cișmele stradale, cu consum de 50 l/persoană.

Furnizorii nu au capacitatea efectuării controlului calității conform legislației în vigoare, majoritatea sistemelor nu sunt exploatate corespunzător (lipsă de resurse financiare, umane, materiale)

Există surse de apă, folosite de populație, „uitate” de autoritățile locale, necunoscute de autoritatea de sănătate publică.

În ciuda deficiențelor sunt rare îmbolnăvirile cauzate de apa potabilă. Cauza discrepanței constă în lipsa unor studii, acomodarea populației la sursele de apă, calitatea acceptabilă a apei furnizate din punct de vedere bacteriologic.

În privința dezvoltării instituționale este necesară dotarea autorităților responsabile de apă potabilă cu aparatură și mijloacele de transport necesare monitorizării, de alocarea personalului corespunzător numeric și calitativ, de stabilirea unor proceduri de colaborare între instituții, de schimburi de experiență cu specialiști din Uniunea Europeană.

Ape de suprafață

Starea râurilor interioare

Evaluarea calității apelor de suprafață pe anul 2005 se bazează pe datele furnizate de unitățile subordonate Administrației Naționale "Apele Române" (DA Mureș Târgu Mureș, DA Olt Râmnicu-Vâlcea - SGA Harghita Miercurea Ciuc, DA Siret Bacău - SGA Neamț Piatra Neamț) din secțiunile de supraveghere de ordinul I și II, precum și pe baza expertizelor efectuate de APM Harghita Miercurea Ciuc, pe cursurile de apă mai însemnate al județului (alte secțiuni decât cele urmărite de instituțiile menționate mai sus).

Pentru caracterizarea fizico-chimică a râurilor și încadrarea lor în categorii de calitate au fost analizați, prelucrați statistic și interpretați următorii indicatori:

Indicatorii regimului de oxigen (RO): oxigen dizolvat, CBO₅, CCO-Cr, CCO-Mn

Indicatori din grupa nutrienți: amoniu, azotiți, azotați, fosfor total, fosfați

Indicatorii din grupa salinitate: fier, mangan, sulfați, calciu, magneziu, sodiu, potasiu,

Indicatori din grupa micropoluanți anorganici și organici (MPAO): fenoli, detergenți, hidrocarburi petroliere, hidrogen sulfurat-sulfuri

Indicatori metale, fracțiune dizolvată (FD) și concentrație totală (C_{tot}): zinc, cupru, crom total, plumb, cadmiu, nichel

Caracterizarea globală a calității apelor de suprafață s-a făcut, de către unitățile de specialitate sus-menționate, conform Ordinului nr.1146/2002 pentru aprobarea Normativului privind obiectivele de referință pentru clasificarea calității apelor de suprafață, prin evaluarea ponderată a efectului tuturor indicatorilor la formarea calității apei într-o secțiune de supraveghere, pe baza valorii de 90 percentile (este un program cu ajutorul căruia se face încadrarea globală a apelor de suprafață).

Începând din iunie 2006 încadrarea apelor de suprafață se face în clase de calitate conform Ordinului MMGA nr.161/2006.

Tabel 4.2.1.

Râul	Secțiunea	Clase de calitate – indicatori fizico - chimici					
		RO	Nutrienți	Salinitate	Metale	MpAO	Global**
Mureș	Izvorul Mureș	II	I	I	II	II	II
	Gălăuș	II	II	I	I	II	II
	Stânceni (limita județ)	II	II	I	I	II	II
Târnava Mare	Zetea	II	I	I	I	II	II
	Am.Cristuru Secuiesc	III	III	II	I	II	III
	Vânători (limita județ)	III	III	II	I	III	III
Olt	Amonte Bălan	II	I	III	V	I	V
	Tomești	II	III	V	V	II	V
	Sâncrăieni	III	IV	V	V	II	V
Homorodul Mare	Băile Homorod	II	I	IV	IV	I	IV
	Aval ferma piscicolă Sânpaul	III	II	V	V	I	V
Homorodul Mic	Aval Vlăhița	II	IV	V	V	I	V
	Satu Nou	III	III	V	V	II	V
Chirui	Am.confl.pr.Vârghiș	III	III	V	V	I	V
Bistricioara	Bistricioara (jud.Neamț)	II	I	I	V	I	V

NOTĂ ()**- Caracterizarea globală a calității apelor de suprafață s-a făcut, de către unitățile de specialitate din cadrul Administrației Naționale “Apele Române”, conform Ordinului nr.1146/2002 pentru aprobarea Normativului privind obiectivele de referință pentru clasificarea calității apelor de suprafață, prin evaluarea ponderată a efectului tuturor indicatorilor la formarea calității apei într-o secțiune de supraveghere, pe baza valorii de 90 percentile. Începând din iunie 2006 încadrarea apelor de suprafață se face în clase de calitate conform Ordinului MMGA nr.161/2006.

În *bazinul hidrografic Mureș* lungimea totală a râurilor supravegheate este de 205 km , din care, din punct de vedere fizico-chimic și biologic, 135 km (65,85 %) se încadrează global în categoria a II-a de calitate, iar 70 km (34,15 %) se încadrează în categoria a III-a.

Încadrarea globală a secțiunilor în clase de calitate este prezentată în tabelul 4.2.1.

În tabelele următoare sunt prezentate valorile concentrațiilor ponderate cu debit ale indicatrilor grupelor de calitate, care au depășit valorile clasei I-a de calitate:

În *râul Mureș*

Grupa indicatori		Anul 2005			
Secțiunea de control		Izvorul Mureș		Gălăuțas	
RO	CCO-Cr	17,27 mg/l	III	15,02 mg/l	II
	CCO-Mn	8,55 mg/l	III	8,80 mg/l	II
Nutrienți	NH ₄	0,204 mg/l	II	0,240 mg/l	II
	NO ₂			0,019 mg/l	II
Salinitate	Fier	0,38 mg/l	II	0,41 mg/l	II
Metale, FD	Cupru	2,53 μg/l	III	2,57 μg/l	III
	Zinc	25,64 μg/l	V	15,05 μg/l	IV
Metale, Ctot	Cupru	25,06 μg/l	III	26,55 μg/l	III
	Zinc	111,86 μg/l	III		
MPAO	Fenoli	2,4 μg/l	II	5,9 μg/l	III
	Hidrocarburi petroliere	46,7 μg/l	II	27,7 μg/l	II

Din rezultatele analizelor se pot observa concentrații ridicate, peste valorile admise mai ales la poluanții grupei metale, fracțiunea dizolvată (cupru, zinc) și concentrație totală (cupru, zinc), fapt ce se datorează fondului natural specific zonei.

Depășirile la indicatorii grupelor regimului oxigenului (CCO-Cr, CCO-Mn) și al nutrienților (amoniu, azoți) se datorează funcționării necorespunzătoare a stațiilor de epurare orășenești, respectiv antrenării de substanțe organice în apele de suprafață cauzate de lipsa canalizării centralizate a localităților și de intemperii, a depozitelor de deșeuri neautorizate.

- râul Târnava Mare

Grupa indicatori		Anul 2005			
Secțiunea de control		Zetea		Amonie Cristuru S.	
RO	CCO-Cr	14,99 mg/l	II	36,02 mg/l	III
	CCO-Mn	7,29 mg/l	II	13,42 mg/l	III
	CBO ₅			3,74 mg/l	II
Nutrienți	NH ₄		I	0,457 mg/l	III
	NO ₂		I	0,037 mg/l	II
	Fosfați		I	0,051 mg/l	II
	Fosfor		I	0,154 mg/l	II
Salinitate	Fier	0,29 mg/l	I	0,59 mg/l	III
Metale, FD	Cupru	2,03 μg/l	III	5,47 μg/l	IV
	Zinc	37,93 μg/l	V	27,44 μg/l	V
Metale, Ctot	Cupru	21,64 μg/l	III	21,45 μg/l	III
	Zinc	50,78 μg/l	II	66,74 μg/l	II
MPAO	Fenoli	3,5 μg/l	II	3,9 μg/l	II
	Hidrocarburi petroliere			54,9 μg/l	III

Din rezultatele analizelor se pot observa concentrații ridicate, peste valorile admise mai ales la poluanții grupei de salinitate (fier) și metale, fracțiunea dizolvată și concentrația totală (cupru, zinc), fapt ce se datorează fondului natural specific zonei.

Depășirile la indicatorii grupelor regimului oxigenului (CBO₅, CCO-Cr, CCO-Mn), a nutrienților (amoniu, azoți, fosfați, fosfor) și a grupei micropoluanților (fenoli, hidrocarburi petroliere) se datorează funcționării necorespunzătoare a stațiilor de epurare orășenești, respectiv antrenării de substanțe organice în apele de suprafață cauzate de lipsa canalizării centralizate a localităților și de intemperii, a depozitelor de deșeuri neautorizate.

În bazinul hidrografic Olt, lungimea totală a râurilor supravegheate este de 287 km, din care 123 km râuri principale (Olt, Homorodul Mare, Homorodul Mic) și 164 km alte pârauri de pe teritoriul bazinului hidrografic .

Categoria de calitate a râului Olt este influențată de: fondul natural existent și impurificări acumulate în anii anteriori în albia râului (fier, cupru, cadmiu, mangan și zinc), funcționarea necorespunzătoare a stațiilor de epurare a apelor uzate orășenești de la Bălan, Miercurea Ciuc și Băile Tușnad (prezența substanțelor organice), activitatea poluatoare a SC Bălan SA, precum și de evacuările nesistematice prin canalele pluviale în orașe.

Încadrarea globală a secțiunilor principale, în clase de calitate, este prezentată în Tabelul 4.2.1.

În tabelele următoare sunt prezentate valorile concentrațiilor ponderate cu debit ale indicatorilor grupelor de calitate, care au depășit valorile clasei I-a de calitate:

- râul Olt

Grupa indicatori		Anul 2005					
Secțiunea de control		Amonie Bălan		Tomești		Sâncrăieni	
RO	CBO5	3,20 mg/l	II	17,05 mg/l	II	23,55 mg/l	II
	CCO-Cr	12,71 mg/l	II			8,29 mg/l	II
	CCO-Mn						
Nutrienți	NH4			0,284 mg/l	II	0,379 mg/l	III
	NO2			0,025 mg/l	II	0,015 mg/l	II
	NO3			1,019 mg/l	II	1,051 mg/l	II
	PO4					0,050 mg/l	II
	P					0,170 mg/l	II
Salinitate	Fier	0,240 mg/l	II	1,200 mg/l	V	1,250 mg/l	V
	Mn	0,178 mg/l	III	0,175 mg/l	III	0,133 mg/l	III
	SO4			82,2 mg/l	II		
Metale, FD	Cupru	8,92 ug/l	V	15,67 ug/l	V	13,69 ug/l	V
	Zinc	9,52 ug/l	III	12,02 ug/l	IV	15,53 ug/l	IV
Metale, Ctot	Cupru	15,90 ug/l	II	28,26 ug/l	III	25,93 ug/l	III

Din rezultatele analizelor se pot observa concentrații ridicate, peste valorile admise mai ales la poluanții grupei de salinitate (fier, mangan) și metale, fracțiunea dizolvată (cupru, zinc), fapt ce se datorează fondului natural specific zonei.

Depășirile la indicatorii grupelor regimului oxigenului (CBO5, CCO-Cr) și al nutrienților (amoniu, azotiți, azotați, fosfați, fosfor) se datorează funcționării necorespunzătoare a stațiilor de epurare orășenești Bălan și Miercurea Ciuc, respectiv evacuărilor nesistematice prin canale pluviale.

Grupa indicatori	<i>Anul 2005</i>							
Secțiunea de control	<i>Homorodul Mare, Homorod Băi</i>		<i>Homorodul Mare, ferma piscicolă Sânpaul</i>		<i>Homorodul Mic, aval Vlăhița</i>		<i>Homorodul Mic, Satu Nou</i>	
RO - CCO-Cr	14,98 mg/l	II	20,70 mg/l	II	17,82 mg/l	II	23,48 mg/l	II
Nutrienți - NH4 - NO2 - NO3 - PO4 - P			0,211 mg/l	II	0,491 mg/l 0,062 mg/l 1,013 mg/l 0,080 mg/l 0,166 mg/l	III III II II II	0,291 mg/l 0,024 mg/l 0,061 mg/l 0,129 mg/l	II II II II
Salinitate - Fier - Reziduu filtr. - Cloruri - Sodiu - Mangan - Magneziu	0,49 mg/l	II	0,51 mg/l 621,20 mg/l 279,00 mg/l 162,90 mg/l 0,134 mg/l	III II IV IV III	2,14 mg/l 51,2 mg/l 0,301 mg/l	II III IV	1,22 mg/l 105,9 mg/l 81,2 mg/l 0,153 mg/l 29,00 mg/l	II III III III II
Metale, FD - Cupru - Zinc	3,79 µg/l 8,85 µg/l	III III	14,19 µg/l 14,21 µg/l	V IV	10,56 µg/l 15,33 µg/l	V IV	11,43 µg/l 12,53 µg/l	V IV
Metale, Ctot - Cupru			17,65 µg/l	II	11,02 µg/l	II	16,82 µg/l	II

Calitatea globală a râului Homorodul Mare, în secțiunile de control Băile Homorod (clasa a IV-a) și în aval de ferma piscicolă Sânpaul (clasa a V-a) este determinată de grupa de salinitate și de cea a metalelor dizolvate, respectiv totale. Cauzele depășirilor sunt: fondul natural existent al zonei, antrenări de substanțe organice din lipsa canalizării centralizate din localitățile rurale sau cauzate de intemperii.

Apa pârâului Homorodul Mic prezintă depășiri, față de limitele clasei I-a de calitate, încadrarea globală în ambele secțiuni este de clasa a V-a, datorită, de o parte, fondului natural existent, pe de altă parte, activității poluatoare a SC COMUNAL SA și SC METALURGICA SA din Vlăhița, precum și antrenărilor de substanțe organice din lipsa canalizării centralizate din localitățile rurale sau cauzate de intemperii.

Pârâul Chirui, în secțiunea de control amonte confluența cu pârâul Vârghiș, se încadrează global, în clasa a V-a datorită indicatorilor din grupa de salinitate (fier) și a metalelor (zinc și cupru dizolvat). Pe lângă fondul natural, o contribuție însemnată au și evacuările de ape uzate provenite din activitatea minieră de la EM Harghita - secția Harghita Băi.

În bazinul hidrografic Siret lungimea totală a principalelor râuri supravegheate, aferente județului, este de 75 km (Bistricioara 43, Trotuș 22, Bicz 10).

Pe teritoriul județului Harghita nu există secțiuni de control pentru supravegherea și cunoașterea calității apei râurilor Bicz și Bistricioara. Cele mai apropiate secțiuni de control sunt Bicz Chei pe râul Bicz și Bistricioara pe râul Bistricioara. Având în vedere proximitatea amplasamentului acestor secțiuni de control de limita administrativă a județelor Neamț și Harghita, și lipsa unor surse majore de poluare, se poate considera că situația calității apelor curgătoare constatată în cele două secțiuni de control se poate extinde și la tronsoanele de râu aferente județului Harghita. În anul 2005, datorită cantităților mari de precipitații, au fost semnalate modificări în morfologia albiilor cursurilor de apă, în sensul modificării traseelor și apariției de eroziuni pe râurile Bistricioara (3 km) și pârâul Putna (0,6 km).

Prin HGR nr.1052/2005 a fost aprobată lucrarea de investiții “Regularizarea pârâului Bistricioara de la Tulgheș, jud.Harghita”, lucrare executată în anul 2005.

Râul Bistricioara este cel mai important afluent al Bistriței. Secțiunea de control este situată la o distanță de 55 km de izvor, la o altitudine de 550 m (în județul Neamț). Monitorizarea calității apei râului, se realizează prin secțiunea de ordinul II Bistricioara, cu frecvență trimestrială. Concentrațiile medii ponderate cu debitul, înregistrate la indicatorii regimul oxigenului, nutrienți și gradul de mineralizare s-au înscris în limitele clasei a II-a de calitate și reflectă o apă curată, bine oxigenată și încărcare minerală redusă.

Calitatea *pârâului Trotuș* se încadrează în categoria I de calitate.

Starea lacurilor

Pe teritoriul județului Harghita se urmărește calitatea a mai multor lacuri, și anume: Frumoasa, Mesteacănul, Sfânta Ana și Lacul Roșu.

Studiind rezultatele analizelor privind calitatea lacurilor județului, se pot constata următoarele:

Lacul de acumulare Mesteacănul, din punct de vedere a indicatorilor fizico-chimici, este de categoria I-a de calitate în toate cele 6 secțiuni de control cu excepția grupei grad de mineralizare care din cauza fondului natural existent, bogat în fier, este de clasa a II-a de calitate. Analizele chimice indică valori pentru oxigenul dizolvat între 7,8-11,0 mg/l, CBO5 între 0,7-2,5 mg/l, NH4 între 0,00-0,152 mg/l și ionii de NO3 între 0,058-0,396 mg/l.

Lacul de acumulare Frumoasa, din punct de vedere calitativ, este de categoria I-a în toate cele 6 secțiuni de control. Indicatorii chimici mai importanți confirmă un biotop acvatic practic nepoluat, cu conținut ridicat de oxigen dizolvat, având o valoare medie de 8,59 mg/l, valorile de CBO5 se încadrează între 0,1-1,20 mg/l, NH4 între 0,00-0,13 mg/l iar ionii de NO3 între 0,084-0,248 mg/l.

Lacul Sfânta Ana, fiind lac natural format în craterul vulcanului Ciomatul Mare, este alimentat de apă de precipitații adunate de pe versantele craterului. Apa lacului este de categoria a II-a din cauza indicatorilor din grupa oxigenului, în special indicatorii CBO5 și CCO-Mn, aceștia având valori ușor mai ridicate și de asemenea din cauza indicatorilor grupei nutrienți - amoniu. În apropierea malurilor din SE și NE se dezvoltă și se extinde treptat vegetația de macrofite lacustre, care contribuie la îmbogățirea biotopului cu substanțe organice, însă nu în mod semnificativ. Conținutul în oxigen dizolvat se încadrează între valorile 8,12-9,70 mg/l, iar la indicatorul CBO5 între 0,5-2,98 mg/l, NH4 între 0,126-0,324 mg/l iar ionii de NO3 între 0,00-0,081 mg/l.

Lacul Roșu, s-a format prin bararea naturală a râului Bicz în 1837, ca urmare a alunecării unei mase deluviale de pe versantul NV al muntelui Gyilkos și se găsește la o altitudine de 983 m. Prelevarea probelor de apă pentru determinări fizico-chimice și biologice s-a efectuat din trei secțiuni de control amplasate pe lac în zone ecologice diferite: coadă lac pâraul Suhard, centru lac și coadă lac pâraul Oii. Rezultatele determinărilor fizico-chimice pun în evidență următoarele aspecte privind calitatea apei și procesul de eutrofizare:

- din punct de vedere fizico-chimic, concentrațiile medii anuale înregistrate la indicatorii regimul oxigenului, nutrienți, gradul de mineralizare și metale, se înscriu în limitele maxime admisibile (valori țintă) specifice pentru clasa a II-a de calitate și reflectă condiția de calitate pentru protecția ecosistemelor acvatice;
- din punct de vedere trofic după valorile nutrienților, fosfor total și azot mineral lacul se află în stadiul eutrof iar după saturația în oxigen (%) și biomasa planctonică lacul este oligotrof.
- în structura ecologică a celor trei formațiuni biocenotice (fitoplancton, zooplancton și zoobentos), sunt prezente grupe și specii indicatoare caracteristice ecosistemelor oligotrofe. Valorile elementelor biologice de calitate sunt specifice apelor montane și corespund aproape în totalitate condițiilor ușor modificate, fapt pentru care lacul prezintă o stare ecologică bună a apei, specifică apei montane.
- structura ecologică a fitoplanctonului a evidențiat prezența a 6 grupe sistematice de alge: Bacillariophyta, Chlorophyta, Pyrrophyta, Cryophyta, Cyanophyta, Euglenophyta. Diatomeele cuprind cele mai multe specii.
- în structura zooplanctonului se regăsesc următoarele grupe: Rotatoria, Cladocera și Copepoda.

Apele subterane

Resursele de ape subterane, acumulate în mod deosebit în subsolul depresiunilor intramontane (Ciuc, Gheorgheni, Toplița, Bilbor, Borsec) au o importanță deosebită în aprovizionarea populației cu apă potabilă și parțial industrială din puțuri săpate și forate în mediul urban și rural. Astfel aproximativ 70 % din necesarul de apă potabilă a populației este asigurată din resurse subterane de apă.

Analiza calității apelor subterane (foraje zonale) se face pe baza rezultatelor obținute de Direcția Apelor Mureș, Târgu Mureș și SGA Harghita Miercurea Ciuc, respectiv analize efectuate de APM Harghita, Miercurea Ciuc.

Forajele din pânza freatică din bazinul hidrografic Mureș se situează în patru zone distincte: zona Gheorgheni-Joseni sunt urmărite patru foraje (F3, F5, F7, F9); zona Remetea-Ditrău sunt urmărite două foraje (F2, F3); zona Odorheiu Secuiesc este urmărit un foraj (F2) și în zona Cristuru Secuiesc un foraj (F3).

Conform datelor puse la dispoziție de Direcția Apelor Mureș, Târgu Mureș, se pot constata următoarele:

- în zona Gheorgheni-Joseni încadrarea globală a forajelor F3 și F9 este “nepotabil” datorită indicatorului CCO-Mn și Fe; iar încadrarea globală a forajelor F5 și F7 este “potabil”.
- în zona Remetea-Ditrău încadrarea globală a forajelor F2 și F3 este “nepotabil” datorită indicatorilor amoniu, mangan, fier, cupru și CCO-Mn;
- în zona Odorheiu Secuiesc încadrarea globală a forajului F2 este “potabil”;
- în zona Cristuru Secuiesc încadrarea globală a forajului F3 este “nepotabil” datorită indicatorilor amoniu, mangan, sodiu, sulfati, cloruri, CCO-Mn, conductivitate și duritate.

Forajele din pânza freatică din bazinul hidrografic Olt se situează în trei zone distincte: în zona Miercurea Ciuc sunt trei foraje (F2, F3, F4); în zona Sânsimion sunt amplasate cinci foraje de studiu (F1, F2, F3, F4, F5) iar în zona Mădăraș sunt două foraje (F2, F3).

În urma rezultatelor obținute de organele de apă, se constată depășiri periodice față de categoria “potabilă”, conform prevederilor Legii nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile astfel:

- în localitatea Miercurea Ciuc, la forajele F2, F3, F4 se constată depășiri la indicatorii fier total, mangan, plumb și azotați, fapt care se datorează fondului natural caracteristic bazinului Ciucului (în cazul Fe total și mangan). În cazul forajelor F3 și F4 se constată depășiri și la indicatorul amoniu.
- la toate cele 5 foraje din localitatea Sânsimion se observă depășiri la indicatorul plumb. La forajele F1, F2 și F3 sunt depășiri la indicatorii fier total și mangan din cauzele amintite la forajele din Miercurea Ciuc, la forajul F2 sunt depășiri la indicatorul amoniu iar la forajul F4 s-au constatat depășiri și la indicatorul azotați.
- la forajele din localitatea Mădăraș, F2 și F3 se constată depășiri la indicatorii fier total și mangan respectiv plumb. La forajul F3 se constată depășiri și la indicatorul sulfati.

Cauza poluării cu plumb, la toate forajele menționate mai sus, nu a fost elucidată până în prezent.

Laboratorul APM Harghita Miercurea Ciuc, în cursul anului 2005, a urmărit impactul haldelor de deșeuri menajere și industriale asupra apelor subterane prin prelevări și analize de probe din puțuri de apă amplasate în apropierea acestor halde. Rezultatele analizelor arată că haldele de deșeuri menajere și industriale, prin infiltrațiile de poluanți la nivelul freaticului, poluează apele subterane cu azotați, Pb (Miercurea Ciuc, Gheorgheni, Vlăhița, Cristuru Secuiesc), Cu (Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Vlăhița, Bălan, Cristuru Secuiesc), Fe (Miercurea Ciuc, Bălan, Cristuru Secuiesc, Toplița).

O problemă acută reprezintă situația apelor subterane din zona depozitului de deșeuri din localitatea Miercurea Ciuc, acestea fiind încărcate, peste limitele admise, cu azotați, fier sau plumb.

Apele uzate

Cele mai importante surse de poluare sunt:

- stațiile de epurare orășenești din județ care evacuează ape uzate insuficient epurate în receptorii naturali (capacități insuficiente, exploatare necorespunzătoare, lipsa investițiilor)
- depozitele de deșeuri menajere și cele industriale neautorizate și necorespunzător amenajate (în special haldele de deșeuri miniere)
- activități industriale (miniere, exploatare și prelucrare a lemnului, etc)
- activități agro-zootehnice
- poluări accidentale
- poluări naturale de fond și impurificări acumulate în anii anteriori în albia râurilor precum
- antrenări de substanțe din cauza intemperiilor.

Din analiza datelor prezentate privind calitatea apelor uzate la folosințele de apă cu rol determinant, reiese că stațiile de epurare lucrează cu randamente scăzute, în multe cazuri sunt depășiri

considerabile ale concentrațiilor avizate, mai cu seamă la SC GOSCOM SA Miercurea-Ciuc, SC APĂ-CANAL SA Vlăhița, SC GO SA Gheorgheni, SC EDILTOP URBAN SA Toplița, SC ACATEL SA Cristuru Secuiesc, SC ROMAQUA PREST SRL Borsec, etc.

Ca o situație general valabilă pentru toate orașele județului se poate menționa faptul că prin rețelele de canalizare pluvială, prin legături ilegale cu canalizarea menajeră, se evacuează debite considerabile de ape uzate orășenești, ape fără nici o epurare și care au rol determinant asupra calității apelor de suprafață.

Situația volumelor de apă, evacuate în receptori naturali, prin stațiile de epurare existente în județ sau fără nici o epurare, se prezintă astfel:

- mil.mc/an -

Bazin hidro-grafic	Total	Nu necesită epurare/ Nu se epurează*	%	Suficient epurat	%	Insuficient epurat	%
Mureș	10,036	0,106	1,1	5,814	58,5	4,116	41,5
Olt	10,691	1,103	10,3	0,022	0,2	9,566	89,5
Siret	0,362	-	-	-	-	0,362	100,0
Total HR	21,087	1,209	5,7	5,836	27,7	14,042	66,6

Notă: * - Volumul de 0,106 mii mc reprezintă cantitatea de apă provenită de la SC Colemn Gălăușas, care nu necesită epurare, iar volumul de 1,103 mii mc reprezintă evacuările prin 3 canale pluviale din orașul Miercurea Ciuc care nu se epurează

Situația funcționării stațiilor de epurare urmărite se prezintă în tabelul următor:

Bazin hidro-grafic	Total	Cu funcționare corespunzătoare	%	Cu funcționare necorespunzătoare	%
Mureș	13	3	23,1	10	76,9
Olt	20	1	5,0	19	95,0
Siret	2	-	-	2	100,0
Total HR	35	4	11,4	31	88,6

Situația nocivităților evacuate în cursurile de apă se prezintă în tabelul următor:

Nocivități / BH	UM	Mureș	Olt	Siret	Total județ HR
Suspensii	to/an	567,230	740,113	13,786	1321,129
CBO5	to/an	516,799	883,619	15,517	1416,103
CCO-Cr	to/an	1113,941	1779,048	25,316	2918,305
NH4	to/an	200,252	99,739	1,741	301,732
NO2	to/an	5,120	1,217	0,035	6,372
NO3	to/an	27,406	3,160	1,526	32,092
Azot total	to/an	264,907	97,406	-	362,313
Fosfor	to/an	24,042	21,404	0,173	45,619
Reziduu filtrat	to/an	6298,860	5328,221	24,192	11651,273
Cloruri	to/an	1431,496	630,278	4,096	2065,870
Sulfati	to/an	714,593	758,821	28,199	742,792
Fier	to/an	0,006	3,316	-	3,322
Crom	to/an	0,000	-	-	0,000
Detergenți	to/an	3,829	7,297	0,015	11,341
Fenoli	to/an	0,083	0,065	-	0,148
Subst. extractibile	to/an	26,724	68,587	0,733	96,044
Calciu	to/an	-	5,361	17,596	22,957
Hidrogen sulfurat	to/an	-	-	0,068	0,068
Mangan	to/an	-	1,489	-	1,489

Magneziu	to/an	-	0,621	-	0,621
Cupru	to/an	-	0,022	-	0,022
Zinc	to/an	-	0,016	-	0,016
Cianuri	to/an	-	0,006	-	0,006
Cadmium	to/an	-	0,001	-	0,001
Plumb	to/an	-	0,015	-	0,015

Grad de epurare

Majoritatea stațiilor de epurare orășenești (de tip mecanic respectiv mecano-biologică) funcționează în mod necorespunzător, fie din cauza depășirii capacității lor de epurare, fie din probleme de exploatare și întreținere (uzură fizică și morală avansată, ineficiența fazei de epurare biologică privind asigurarea oxigenului necesar, lipsa investițiilor pentru modernizare, etc.). Singura stație de epurare orășenească, care în anul 2005 a funcționat la parametri corespunzători, conform analizelor, este cea de la Odorheiu Secuiesc.

Situația stațiilor de epurare orășenești din județ este prezentată în tabelul următor:

Localitate	Lungimea canalizării -km-	Populația deservită -nr.locuitori-	Tip stație epurare	Volum apă uzată evacuată -mil mc/an-	Grad de epurare -%-
Miercurea Ciuc	42,2	30300	Me+B	5,203	CBO5-74 Susp.-63
Odorheiu Secuiesc	42,0	28682	Me+B	5,697	CBO5-71 Susp.-69
Gheorgheni	22,3	12500	M	0,830	
Cristuru Secuiesc	15,5	7650	Me+B	0,633	CBO5-30 Susp.-60
Toplița	23,0	6902	Me+B	1,410	28
Vlăhița	4,7	2093	Me+B	0,444	
Borsec	11,9	1299	Me	0,282	
Bălan	10,0	5900	Me+B	1,377	CBO5-45 Susp.-85
Băile Tușnad	5,7	820	Me	0,191	60

2.2.3. Starea solurilor

În condițiile fizico-geografice ale județului, sub influența factorilor care au influențat procesele pedogenetice, a luat naștere un înveliș variat de sol.

În zona muntoasă sunt răspândite solurile brune și brune acide. S-au format pe substratul litologic, alcătuit din roci eruptive, cristaline, calcare, marne și gresii, în condițiile unui climat umed și răcoros. Pe aceste soluri, dispuse pe un areal între 400-1700 m, se dezvoltă în bune condiții pădurile de molid și în zonele mai joase pădurile de amestec (fag și molid).

În zona cristalino-mezozoică și în etajul subalpin din Munții Călimani și Harghita s-au format soluri brune podzolice și feriiluviale. Se caracterizează printr-o acumulare mai intensă a humusului având proprietate acidă.

În zona dealurilor și depresiunilor sunt caracteristice solurile argiloiluviale podzolice și mai reduse solurile litomorfe (rendzine).

Pe luncile Oltului și Mureșului se dezvoltă solurile hidromorfe humicogleice. Când drenajul lor este foarte slab, se formează soluri humicogleice turboase sau chiar soluri turboase eutrofe, răspândite în depresiunile Ciuc, Giurgeu, Bilbor și Borsec.

Pe luncile Mureșului (între Ditrău și Toplița) și a Târnavei Mari, în aval de Odorheiu Secuiesc, s-au format soluri aluviale.

În cadrul sistemului de Monitoring al Solurilor din România pentru județul Harghita au fost analizate o serie de situri de nivel T. S-a realizat: caracterizarea generală, fizico-geografică și edafică a județului Harghita, caracterizarea terenului și morfologică a solurilor, caracterizarea fizică, chimică și încărcarea cu elemente și substanțe potențial poluante ale solurilor.

Caracteristicile terenului și cele morfologice au urmărit elemente de localizare, zonarea pedoclimatică, nivelul apei freatiche, materialul parental, roca subiacentă, descrierea profilului de sol, relieful, procesele de eroziune, lucrările ameliorative și modificările antropice. Determinările legate de încărcarea cu elemente și substanțe potențial poluante au urmărit încărcarea cu metale grele (Cu, Pb, Cd, Co, Cr, Mn, Ni), cu sulf solubil (S-SO₄), cu fluor (F), cu reziduri de pesticide organoclorurate.

Repartiția solurilor pe clase de pretabilitate, categorii de folosință și clase de fertilitate:

Nr. crt.	Clase de pretabilitate	Suprafata (ha)	Categoria de folosinta	Suprafata (ha)	Clasa de fertilitate
1.	Terenuri agricole	406436	Arabil	92729	I - II 2281 III 24337 IV 37143 V 28968
			Pasuni	148156	I 319 II 10147
			Fanete	164058	III 64236 IV 125835 V 111677
			Vii	77	I - II - III - IV - V 77
			Livezi	1416	I - II - III - IV - V 1416
			Alte folosinte	-	
2.	Terenuri neagricole	24909	Ape de suprafata	4251	-
			Cladiri si curti	9459	-
			Drumuri, sosele si cai ferate	8150	-
			Terenuri neproductive	3049	-
3.	Terenuri cu vegetatie forestiera	232545	-		-

Principalele restricții ale calității solurilor

Degradarea solurilor în județul Harghita ca efect al fenomenelor naturale la nivelul anului 2005:

Categoria de sol	Suprafața (ha)
Cu exces de umiditate	98732
Acide	140669
Sărăturate	105
Nisipoase	2740
Erodate de ape	202695
Cu eroziuni de suprafață semnificative	
Cu eroziuni de adâncime	
Poluate	33
Altele	111339
Total	

Este de menționat degradarea zonelor ocupate de haldele de steril, iazuri de decantare provenite din industria minieră (pe o suprafață de 315 ha, reprezentând cca. 0,05 % din suprafața totală a județului) și industria metalurgică (pe o suprafață de 2,83 ha), precum și a celor ocupate de depozitele necontrolate de deșeuri urbane și de deșeuri asimilabile cu cele menajere (rumeguș) pe o suprafață de cca.38 ha, cu consecințe grave asupra sănătății mediului. La acestea se mai adaugă suprafețele decopertate, rezultate datorită exploatărilor miniere de suprafață (26 obiective de exploatare minieră inactive, neadministrare, având o suprafață de cca.4,3 km²).

Nefuncționarea sistemelor de regularizare – desecare – drenaj la parametrii proiectanți, executate înainte de anul 1990, au condus la crearea zonelor excesiv desecate, distrugându-se echilibrul hidrologic și structura solurilor turboase, devenind susceptibile la incendii (Miercurea Ciuc, Remetea, Siculeni).

În ultimii ani folosirea *îngrășămintelor chimice* s-a redus treptat și considerabil din cauze economice (îngrășămintele chimice sunt foarte scumpe). Aproximativ 50 % din suprafața agricolă nu primește îngrășămintă chimice, iar restul suprafețelor în doze mici sau optime. Efluența de spălare a îngrășămintelor și a pesticidelor nu este accentuată din cauza dozelor reduse folosite.

Monitorizarea calității solului

În vederea expertizării calității solurilor și vegetației, Agenția pentru Protecția Mediului Harghita efectuează o serie de analize din rezervațiile naturale ale județului, în zona depozitelor de deșeuri menajere și industriale, în jurul amplasamentului unor agenți economici potențial poluatoare (în total 111 probe). Din rezultatele obținute în urma analizelor efectuate se pot constata următoarele:

- solurile rezervațiilor naturale din județ sunt considerate probe “martor”, nu s-au constatat depășiri semnificative (Rezervația Poiana Narciselor – depășiri la indicatorul pH, parcurile din orașele Borsec, Toplița, M-Ciuc – depășiri la indicatorul Pb)
- solurile din zona depozitelor de deșeuri orășenești prezintă unele depășiri față de Limitele Maxime Admise, stabilite prin Ordinul MAPPM nr. 756/1997, după cum urmează: Miercurea Ciuc (depășiri pentru indicatorii Pb, Cu, Zn, Cd), Gheorgheni (Pb, Zn), Odorheiu Secuiesc (Pb, Cu), Vlăhița (Pb, Cu, Zn, Cr, Ni). Aceeași situație se observă în zona depozitelor industriale (halde de steril, în special): SM Voșlobeni (Pb, Cd), SC Hart SA Miercurea Ciuc (Pb, Cu, Zn, Cd, Cr, Ni).

2.2.4. Starea pădurilor

Urmare a condițiilor fizico-geografice, județul Harghita dispune de păduri de compoziție variate cu specii caracteristice formelor de relief, cu o pondere de 70 % în zona de munte și 30 % în zona de deal.

Vegetația forestieră acoperă o suprafață de 231000 ha din fondul forestier și 24348 ha de pășuni împădurite, cca. 38 % din suprafața județului. Cele mai răspândite sunt speciile rășinoase reprezentând cca.75 % din totalitatea speciilor

Pe baza multiplelor funcții ale pădurilor acestea au fost împărțite în două mari grupe: grupa I-a reprezintă pădurile cu rol de protecție (73.953 ha, cca. 36 %), grupa a II-a reprezintă pădurile cu rol de producție și protecție (128.552 ha, cca.64 %). Volumul mediu la ha este peste 300 mc, iar creșterea curentă pe an și la hectar a volumului de lemn pe picior este de 6 mc, fiind printre cele mai mari din România (217, respectiv 5,5 mc).

În județul Harghita întreaga suprafață împădurită este amenajată (parcelată) și luată în evidență în lucrările de amenajamente silvice. Urmează întocmirea amenajamentelor silvo-pastorale a pășunilor împădurite situate în afara fondului forestier. Datorită greșelilor conceptuale ale amenajamentelor silvice se constată creșterea suprafețelor pădurilor tinere în detrimentul pădurilor de vârstă medie și mare.

Administrarea fondului forestier

Conform datelor furnizate de Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și de Vânătoare Brașov și de RNP-ROMSILVA, Direcția Silvică Miercurea Ciuc, fondul forestier al județului Harghita se prezintă astfel:

- Fond forestier la nivelul județului Harghita, la 31.12.2005: 231.000 ha,
- din care
- Fond forestier administrat de DS Miercurea Ciuc : 90.804 ha
- Fond forestier administrat de OS Private și persoane fizice: 140.196 ha

Fondul forestier din administrarea DS M-Ciuc se împarte astfel:

44.729 ha reprezintă fondul forestier RNP

46.075 ha reprezintă fondul forestier contractate pentru administrare

Din fondul forestier administrat de DS M-Ciuc, 14.525 ha se încadrează în grupa I-a, iar 28.549 ha este de grupa a II-a. Diferența de 1.665 ha sunt alte terenuri.

Masa lemnoasă pusă în circuitul economic

Masa lemnoasă pusă în circuitul economic în anul 2005 este de 423 mii mc.

Starea de sănătate a pădurilor

Nu s-au semnalat probleme deosebite în anul 2005, starea de sănătate a pădurilor este considerată "moderat afectată".

Suprafețe din fondul forestier național parcurse cu tăieturi

În cursul anului 2005 a fost tăiată o suprafață de 3.557 ha fond forestier.

Zone cu deficit de vegetație forestieră și disponibilități de împădurire

În cursul anului 2005 s-a semnalat un deficit de vegetație forestieră, în fondul RNP, de 234 ha.

Suprafețe de teren scoase din fondul forestier pentru alte utilizări: nu a fost cazul.

Suprafețe de pădure regenerate în anul 2005

Suprafața de pădure regenerată în cursul anului 2005 a fost de 955 ha.

Presiuni antropice exercitate asupra pădurilor. Sensibilizarea publicului

Principalele activități antropice cu impact semnificativ asupra pădurilor sunt:

- exploatarea forestiere;
- tăieri ilegale de masă lemnoasă;
- construcții efectuate în fond forestier sau în zonele limitrofe;

- deranjarea habitatelor naturale în cazul faunei sălbatice;

Impactul silviculturii asupra naturii și mediului

Întrucât prin măsurile silviculturale se urmărește dezvoltarea unei gospodării durabile a fondului forestier și implicit prin funcția de protecție pe care o exercită pădurea asupra mediului înconjurător considerăm că, silvicultura vine în sprijinul menținerii și dezvoltării factorilor de mediu și a calității condițiilor de viață.

Influența publicului asupra pădurii este în general negativ, manifestând în nerespectarea legislației silvice și de mediu privind tăierile de arbori, amenajarea locurilor de campare, aprinderea focurilor, etc.

2.2.5. Starea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice

Consecința poziției geografice, județul Harghita este caracterizată printr-o diversitate biologică ridicată, exprimată atât la nivel de ecosisteme, cât și la nivel de specii.

Habitatele naturale

În județul Harghita se găsesc toate tipurile de habitate naturale majore în afară de habitatele costiere și marine.

Au fost identificate 28 habitate naturale cu regim de protecție care figurează în listele naționale și ale directivelor comunitare:

Pajiști sărăturate continentale – Cod Natura 2000: *1340

Lacuri și bălți distrofe naturale – Cod Natura 2000: 3160

Râuri alpine și vegetația lor lemnoasă cu *Myricaria germanica* – Cod Natura 2000: 3230

Pajiști alpine și boreale - Cod Natura 2000: 4060

Tufişuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium* (*Rhododendro myrtifolii* – *Pinetum mugi*) - Cod Natura 2000: *4070

Pajiști calcaroase subalpine;

Pajiști uscate seminaturale și faciesuri acoperite cu tufişuri pe substrat calcaros - Cod Natura 2000: 6210

Pajiști cu *Nardus stricta* bogate în specii, pe substraturile silicioase ale zonelor muntoase - Cod Natura 2000: *6230

Pajiști cu *Molinia* pe soluri turboase sau bogate în aluviuni argiloase (*Molinia caerulea*) - Cod Natura 2000: 6410

Asociații de lizieră cu ierburi înalte hidrofile - Cod Natura 2000: 6430

Pajiști aluviale ale văilor de râuri cu *Cnidion dubii* - Cod Natura 2000: 6440

Pajiști de altitudine joasă (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*) - Cod Natura 2000: 6510

Fânețe montane - Cod Natura 2000: 6520

Fânețe împădurite

Turbării active - Cod Natura 2000: *7110

Turbării degradate încă capabile de o regenerare naturală - Cod Natura 2000: 7120

Turbării de acoperire - Cod Natura 2000: 7130

Depresiuni pe substraturi turboase - Cod Natura 2000: 7150

Izvoare petrifiante cu formare de travertin (*Cratoneurion*) - Cod Natura 2000: *7220

Mlaștini alcaline - Cod Natura 2000: 7230

Grohotiș calcaros și de șisturi calcaroase ale etajelor montane până la cele alpine (*Thlaspietea rotundifolii*) - Cod Natura 2000: 8120

Pante stâncoase calcaroase cu vegetație chasmofitică - Cod Natura 2000: 8210

Grote neexploatate turistic - Cod Natura 2000: 8310

Păduri tip *Luzulo-Fagetum* - Cod Natura 2000: 9110

Păduri cu stejar pedunculat cu *Carpinion betuli* - Cod Natura 2000: 9160

Turbării împădurite - Cod Natura 2000: *91D0

Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* - Cod Natura 2000: *91E0

Păduri acidofile cu *Picea* din etajele montane - Cod Natura 2000: 9410

Flora și fauna sălbatică

Flora județului:

Flora județului este bogată în relict glaciare, plante endemice și alte plante incluse în diferite categorii IUCN de periclitate. Până în prezent, s-au identificat 198 specii ocrotite, dintre care 188 figurează pe listele roșii naționale, respectiv în anexele legii 462/2001, iar 10 sunt ocrotite la nivel județean. Dintre acestea, 13 specii sunt periclitare (E), 21 vulnerabile (V), 139 rare (R), iar 7 se află în pragul periclitării (Nt).

Specii ocrotite la nivel național:

Meesea hexasticha, *Meesea triquetra*, *Paludella squarrosa*, *Drepanocladus vernicosus*, *Sphagnum* spp., *Botrychium multifidum* (S.G.Gmelin) Rupr (R), *Diphasiastrum complanatum* (L.) Holub, *Dryopteris cristata* (L.) A. Gray (R), *Lycopodium annotinum* L., *Lycopodium clavatum* L., *Abies alba* L. (E), *Achillea impatiens* L. (E), *Achillea ptarmica* L. (V), *Achillea x girgioensis* (E), *Acorus calamus* L. (V), *Allium victorialis* (R), *Andromeda polifolia* L. (R), *Androsace arachnoidea* Schott, Nyman & Kotschy (R), *Androsace chamaejasme* Wulfen (R), *Angelica arhangolica* L. (V), *Angelica palustris* (Besser) Hoffm. (R), *Aquilegia nigricans* Baumg. (R), *Arnica montana* L. (V), *Artemisia alba* Turra (R), *Asplenium lepidum* Presl. (R), *Astragalus pseudopurpureus* Guşul. (V), *Astragalus roemerii* Simk. (V), *Betula x warnsdorfii* Schneider (R), *Betula humilis* Schrank (E), *Betula nana* L. (E), *Betula x zimpelli* (R), *Calla palustris* L. (R), *Campanula carpatica* Jacq. (R), *Carex davalliana* Sm. (R), *Carex diandra* Schrank (R), *Carex dioica* L. (R), *Carex limosa* L. (R), *Centaurea atropurpurea* W. et K. (R), *Centaurea kotschyana* Heuff. (R), *Centaurea pinnatifida* Schur (R), *Cephalanthera rubra* (L.) Richt (R), *Cerastium arvense* L. ssp. *lerchenfeldianum* Schur (R), *Cerastium fonatum* Baumb. Ssp. *macrocarpum* (Sch.) Jalas (R), *Cerastium transsilvanicum* Schur (R), *Chimaphila umbellata* (L.) Barton (E), *Cicuta virosa* L. (R), *Cirsium decussatum* Janka (R), *Cnidium dubium* (Schkuhr) Thell. (R), *Crepis conyzifolia* (Gouan) A.Kern. (R), *Crepis jacquinii* Tausch (R), *Crocus banaticus* J.Gay (nt), *Cypripedium calceolus* L. (E), *Dactylorhiza cordigera* (Fries) Soó (R), *Dactylorhiza cordigera* ssp. *siculorum* (Soó) Soó (R), *Dactylorhiza incarnata* (L.) Soó (R), *Dactylorhiza maculata* (L.) Soó (R), *Dactylorhiza sambucina* (L.) Soó (R), *Daphne cneorum* L. (E), *Delphinium simonkaianum* (R), *Dianthus spiculifolius* Schur (V), *Dictamnus albus* L. (R), *Doronicum carpaticum* (Griseb & Schenk) Nym. (R), *Draba kotskyi* Stur (Nt), *Drosera anglica* Huds. (E), *Drosera intermedia* Haym (R), *Drosera rotundifolia* L. (R), *Drosera x obovata* Mert. & W.D.J.Koch (Nt), *Empetrum nigrum* L. (R), *Epipactis atrorubens* (Hoffm.) Besser (R), *Epipactis palustris* (L.) Crantz (R), *Epipogium aphyllum* Swartz (R), *Equisetum palustre* (R), *Eritrichium nanum* (L.) Schrad. ex Gaud. ssp. *jankae* (Simonk.) Jáv. (E), *Erysimum wittmanii* Zaw. (R), *Euonymus nana* Bieb. (V), *Festuca versicolor* Taush (R), *Fritillaria meleagris* L. (V), *Galanthus nivalis* L. (Nt), *Galium pumilum* Murray (R), *Gentiana cruciata* L. ssp. *phlogifolia* (Schott & Kotschy) Tutin (R), *Gentiana lutea* L. (E), *Gentiana orbicularis* Schur (R), *Gentiana pneumonanthe* L. (V), *Gentiana punctata* L. (R), *Gladiolus imbricatus* L. (R), *Goodyera repens* (L.) R.Br. (R), *Gymnadenia conopsea* (L.) R.Br. (R), *Gypsophila petraea* (Baumg.) Rchb. (R), *Hepatica transsilvanica* Fuss (Nt), *Hieracium pojoritense* Wol. (R), *Hieracium telekianum* Boros & Lengyel (R), *Iris aphylla* L. (R), *Iris sibirica* L. (V), *Iris spuria* L. (R), *Jovibarba heuffelii* (Schott) A.&D. Löve (R), *Jovibarba sobolifera* (J.Sims) Opiz (R), *Juniperus sabina* L. (V/R), *Jurinea glycacantha* (Sibth et Sm) DC (R), *Jurinea mollis* (L.) Rchb. ssp. *transsilvanica* (Sprengel) Hayek (R), *Koeleria macrantha*

(Led.) Schult. *Ssp. transsilvanica* (Schur) Nyár (R), *Larix decidua* Mill. ssp. *polonica* (Racib) Domin (R), *Leontopodium alpinum* Cass. (V), *Ligularia sibirica* (L.) Cass. (R), *Linum extraaxilare* Kit. (Nt), *Linum uninerve* (Rochel) Jáv (R), *Listera cordata* L. (R), *Listera ovata* L. (R), *Lysimachia thyrsiflora* L. (R), *Melampyrum saxosum* Baumg. (R), *Menyanthes trifoliata* L. (R), *Microstylis monophyllos* (L.) Lindey (R), *Minuartia laricifolia* (L.) Schinz & Thell. subsp. *kitaibelii* (Nyman) Mattf. (R), *Narcissus poeticus* L. ssp. *Radiiflorus* (Salisb.) Baker (R), *Neottia nidus-avis* L. (R), *Nigritella rubra* (Wettst.) Richr. (V), *Orchis coriophora* L. (R), *Orchis laxiflora* L. (R), *Orchis militaris* L. (R.), *Orchis morio* L. (R), *Orchis tridentata* Scop (R), *Orchis ustulata* L. (R), *Oxytropis carpatica* Uechtr. (R), *Oxytropis halleri* Bunge ex Koch (R), *Paronychia cephalotes* (Bieb.) Besser (R), *Pedicularis sceptrum-carolinum* L. (V), *Phyteuma confusum* Kern. (R), *Phyteuma tetramerum* Schur (R), *Phyteuma vagneri* Kern. (R), *Pinguicula vulgaris* L. (R), *Pinus cembra* L. (R), *Pinus sylvestris* L. (R), *Poa molinerii* Balb. (R), *Poa rehmanii* (A. et G.) Wol. (R), *Poa stiriaca* Fritsch & Hayek (R), *Polemonium caeruleum* L. (R), *Potamogeton trichoides* Cham. & Schldl. (R), *Potentilla palustris* (L.) Scop. (R), *Potentilla rupestris* L. (R), *Primula elatior* ssp. *leucophylla* (Pax) Harrison (R), *Primula farinosa* L. (V), *Primula halleri* Gmel. (R), *Pulsatilla pratensis* (L.) Mill. Ssp. *nigricans* (Stönek) Zämelis (R?), *Ranunculus carpaticus* Herb. (R), *Rhododendron myrtifolium* Schott & Kotschy (V), *Rhynchospora alba* (L.) Vahl (R), *Ribes nigrum* L. (R), *Salix rosmarinifolia* L. (R), *Salix starkeana* Willd. (R), *Saussurea alpina* (L.) DC. (R), *Saxifraga hirculus* L. (E), *Scabiosa columbaria* L. ssp. *pseudobanatica* (Schur) Jáv. & Csapody (R), *Scabiosa lucida* ssp. *barbata* Nyár. (R), *Scheuchzeria palustris* L. (V/R), *Scorzonera purpurea* L. ssp. *rosea* (W. et K.) Nym. (R), *Scrophularia heterophylla* Willd. Ssp. *laciniata* (W. et K.) Mire & Petitm. (R), *Sedum telephium* L. ssp. *fabaria* (Koch) Kirc (R), *Sempervivum marmoreum* Gris. (R), *Sempervivum montanum* L. (R.), *Seseli gracile* W. et K. (R), *Seseli rigidum* W. et K. (R), *Sesleria bielzii* Schur (R), *Sesleria caerulea* (L.) Ard (V/R), *Silene nutans* L. ssp. *dubia* (Herb.) Zapal (R), *Silene zawadskii* Herbach (R), *Sisyrinchium montanum* Greene (E), *Soldanella montana* Willd (R), *Spiraea salicifolia* L. (R), *Stellaria longifolia* Muhl. ex Willd. (R), *Swertia perennis* L. (R), *Taxus baccata* L. (V), *Thlaspi dacicum* Heuff. (R), *Thymus bihorensis* J alas (R), *Thymus comosus* Heuff. (Nt), *Traunsteinera globosa* (L.) Reichenb. (R), *Trientalis europaea* L. (R), *Trisetum alpestre* (Host.) Beauv. (R), *Trollius europaeus* L. (R), *Utricularia vulgaris* L. (R), *Vaccinium gaultheroides* Bigelow (R), *Vaccinium microcarpum* (Turcz. Ex Rupr.) Schmalh. (R), *Vaccinium oxycoccus* L. (R), *Viola alpina* Jacq (R), *Viola dacica* Borb. (R), *Viola epipsila* Ledeb. (V), *Viola joóí* Janka (R), *Waldsteinia geoides* Willd. (R), *Waldsteinia ternata* (Steph.) Fritsch. (R), *Zanichellia palustris* L. (R).

Semnificația prescurtărilor (categorii IUCN):

E = Endangered, V = Vulnerable, R = Rare, Nt = Near threatened

Specii ocrotite la nivel județean:

Daphne mezereum L., *Calamagrostis canescens* (Weber) Roth, *Calamagrostis stricta* (Timm) Koeler, *Carex buxbaumii* Wahlenb., *Eriophorum vaginatum* L., *Iris pseudacorus* L., *Salix pentandra* L., *Sparganium minimum* Wallr., *Stipa pennata* L., *Streptopus amplexifolius* (L.) DC.

Lista completă a speciilor ocrotite la nivel județean constituie anexa Hotărârii Consiliului Județean Harghita nr. 162/2005.

Următorii taxoni sunt incluși în anexele Legii 462/2001: *Ligularia sibirica*, *Cypripedium calceolus*, *Iris aphylla* ssp. *hungarica*, *Saxifraga hirculus*, *Angelica palustris*, *Drepanocladus vernicosus*, *Sphagnum* spp., *Lycopodium annotinum*, *Lycopodium clavatum*, *Diphasiastrum complanatum*, *Galanthus nivalis*, *Arnica montana*, *Gentiana lutea*.

Fauna județului:

Erinaceus europaeus, Sorex sp., Crocidura sp., Talpa europaea, , Myotis myotis, Myotis blythii, Myotis nattereri, Myotis emarginatus, Myotis daubentonii, Myotis bechsteini, Eptesicus serotinus, Nyctalus noctula, Plecotus austriacus, Plecotus auritus, Vespertilio murinus, Pipistrellus pipistrellus, Pipistrellus pygmeus, Rhinolophus ferrumequinum, Rhinolophus hipposideros, Barbastella barbastellus, Miniopterus schreibersii, Lepus europaeus, Sciurus vulgaris, Castor fiber, Microtus sp., Ondatra zibethicus, Apodemus sp., Rattus rattus, Glis glis, Muscardinus avellanarius, Dryomys nitedula, Ursus arctos, Lynx lynx, Felis silvestris Canis lupus, Vulpes vulpes, Lutra lutra, Martes foina, Mustela nivalis, Mustela putorius, Mustela lutreola, Mustela erminea, Martes martes, Sus scrofa, Cervus elaphus, Capreolus capreolus, Rupicapra rupicapra; Tetrao tetrix, Gavia stellata, Gavia arctica, Podiceps ruficollis, Podiceps griseigena, Podiceps cristatus, Ixobrychus minutus, Nycticorax nycticorax, Ardeola ralloides, Egretta garzetta, Ardea cinerea, Ardea purpurea, Tetrao urogallus, Ciconia nigra, Ciconia ciconia, Plegadis falcinellus, Anser albifrons, Mergus albellus, Anas platyrhynchos, Anas clypeata, Anas penelope, Anas acuta, Anas querquedula, Aythya ferina, Aythya nyroca, Rallus aquaticus, Porzana porzana, Pluvialis apricaria, Calidris alba, Calidris minuta, Calidris temminckii, Calidris ferruginea, Limosa limosa, Numenius arquata, Phalaropus lobatus, Crex crex, Gallinago gallinago, Scolopax rusticola, Perdix perdix, Coturnix coturnix, Gallinula chloropus, Charadrius dubius, Charadrius hiaticula, Vanellus vanellus, Philomachus pugnax, Tringa totanus, Tringa nebularia, Tringa ochropus, Tringa glareola, Tringa hypoleucos, Larus ridibundus, Larus argentatus, Chlidias niger, Columba palumbus, Streptopelia decaocto, Streptopelia turtur, Cuculus canorus, Caprimulgus europaeus, Apus apus Apus melba, Alcedo atthis, Merops apiaster, Upupa epops, Jynx torquilla, Picus viridis, Picus canus, Dryocopus martius, Dendrocopos major, Dendrocopos medius, Dendrocopos minor, Dendrocopos leucotos, Picoides tridactylus, Galerida cristata, Lulula arborea, Alauda arvensis, Riparia riparia, Hirundo rustica, Delichon urbica, Oriolus oriolus, Garrulus glandarius, Pica pica, Nucifraga caryocatactes, Corvus monedula, Corvus frugilegus, Corvus cornix, Corvus corax, Parus palustris, Parus montanus, Parus cristatus, Parus ater, Parus caeruleus, Parus major, Aegithalos caudatus, Sitta europaea, Certhia familiaris, Cinclus cinclus, Troglodytes troglodytes, Saxicola torquata, Saxicola rubetra, Oenanthe oenanthe, Monticola saxatilis, Phoenicurus ochruros, Phoenicurus phoenicurus, Erithacus rubecula, Luscinia luscinia, Turdus pilaris, Turdus torquatus, Turdus merula, Turdus philomenos, Turdus viscivorus, Locustella luscinioides, Acrocephalus schoenobaenus, Acrocephalus arundinaceus, Sylvia nisoria, Sylvia borin, Sylvia atricapilla, Sylvia communis, Sylvia curruca, Phylloscopus trochilus, Phylloscopus collybita, Phylloscopus sibilatrix, Regulus regulus, Regulus ignicapillus, Prunella collaris, Muscicapa striata, Prunella modularis, Anthus trivialis, Anthus pratensis, Anthus spinoletta, Motacilla flava, Motacilla cinerea, Motacilla alba, Bombycilla garrulus, Lanius collurio, Lanius minor, Lanius exubitor, Sturnus vulgaris, Fringilla coelebs, Hippolais pallida, Chloris chloris, Carduelis spinus, Carduelis carduelis, Carduelis cannabina, Loxia curvirostra, Pyrrhula pyrrhula, Coccothraustes coccothraustes, Emberiza calandra, Emberiza citrinella, Emberiza cia, Tichodroma muraria, Tetrastes bonasia, Tyto alba, Bubo bubo, Asio otus, Asio flammeus, Aegolius funereus, Athene noctua, Strix aluco, Strix uralensis, Buteo buteo, Buteo lagopus, Pernis apivorus, Milvus migrans, Accipiter nisus, Accipiter gentilis, Falco peregrinus, Falco subbuteo, Falco tinnunculus, Aquila pomarina, Aquila clanga, Circaetus gallicus, Circus aeruginosus, Circus pygargus, Circus cyaneus, Aquila chrysaetos; Rana arvalis, Rana temporaria, Rana esculenta, Hyla arborea, Pelobates fuscus, Bombina variegata, Bufo bufo, Bufo viridis, Triturus alpestris, Triturus vulgaris, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Salamandra salamandra, Emys orbicularis, Lacerta viridis, Lacerta muralis, Lacerta agilis, Lacerta vivipara, Anguis fragilis, Vipera berus, Natrix natrix, Natrix tessellata, Coronella austriaca, Elaphe longissima, Hucho hucho, Tinca tinca, Lota lota, Eudontomyzon danfordii, Barbus meridionalis petenyi; Nevertebrate: Crustacea: Hemidiaptomus amblyodon, Chirocephalus shadini, Drepanosaurus hankoi, Tanyastix stagnalis; Plecoptera: Leuctra carpathica, Nemoura ovidealis, Nemoura hamata,

Siphonoperla transylvanica, Lăcuste: Izophia pienensis, Pholidoptera aptera, Odontopodisma carpathica, Urechelnițe: Chelidurella transsylvanica, Heteroptere: Siocornis umrinus, Rhacognathus punctatus, Neuroptere: Waesmelius raba, Hemerobius fenestratus, Coleoptere: Chlorophorus herbsti, Fluturi: Paleochryzophanus hippothoe, Eumedonia eumedon, Parnassius apollo transsylvanicus, Clossania titania transsylvanica, Erebia melas carpathicola, Erebia aethiops ssp. jigodina, Zygaena nevadensis gheorghenica, Ochropleura musiva, Euxoa birivia, Euchalcia variabilis, Melitaea diamina, Vanessa io, Vanessa antiopa, Saturnia pyri, Saturnia pavonia.

Lista completă a speciilor ocrotite la nivel județean constituie anexa Hotărârii Consiliului Județean Harghita nr. 162/2005

Specii din flora și fauna sălbatică valorificate economic, inclusiv ca resurse genetice

Plantele cu valoare economică sunt bine reprezentate pe teritoriul județului. Dintre speciile din categoria plantelor alimentare sunt semnificative speciile culinare: ciupercile și fructele de pădure. Se remarcă și plantele cu valoare furajeră respectiv plantele medicinale existând în județ fânețe și pășuni întinse. Cu o reprezentare mai redusă se găsesc și plante melifere, industriale și decorative acestea nefiind valorificate economic.

Colectarea ilegală a afinelor și florilor ornamentale respectiv pășunatul intensiv și exploatarea lemnului afectează negativ vegetația habitatelor naturale. Actual acești factori nu prezintă pericol direct dar în toate tipurile de habitate se observă o eutrofizare și ruderalizare accentuată a vegetației.

Specii de plante și animale valorificate economic: Achillea millefolium, Crataegus monogyna, Hypericum perforatum, Centaurea cyanus, Lamium album, Melilotus officinalis, Primula veris, Spiraea ulmifolia, Sambucus nigra, Tilia cordata, Allium ursinum, Juglans regia, Rubus nigrum, Rubus fruticosus, Taraxacum officinale, Tussilago farfara, Urtica dioica, Sambucus nigra, Viscum album, Rubus idaeus, Vaccinium myrtillus, Agrimonia eupatoria, Alchemilla vulgaris, Capsella bursa pastoris, Chelidonium majus, Epilobium parviflorum, Hypericum perforatum, Origanum vulgare, Tanacetum vulgare, Thymus glabrescens, Colchicum autumnale, Rosa canina, Crataegus monogyna, Juniperus communis, Hippophae rhamnoides, Arctium lappa, Arnica montana, Geum urbanum, Inula helenium, Petasites hybridus, Frangula alnus, Viburnum opulus, Populus nigra-muguri, Pinus sylvestris (turiones), Abies alba, Picea abies, Prunus spinosa, Amanita caesarea, Armillaria mellea, Cantharellus cornucopoides, Marasmius oreades, Morchella esculenta, M. conica, M. rotunda, Fragaria vesca, Boletus edulis, Cantharellus cibarius, Armillaria mellea, Hydnum repandum, Lactarius deterrimus, Capreolus capreolus, Cervus elaphus, Sus scrofa, Lepus europaeus, Phasianus colchicus, Perdix perdix, Tetrao urogallus, Anas sp., Gallinula chloropus, Scolopax rusticola, Tetrastes bonasia, Columba sp., Streptopelia decaocto, Coturnix coturnix, Lynx lynx, Meles meles, Vulpes vulpes, Martes martes, Martes foina, Putorius putorius, Mustela nivalis, Mustela erminea, Ondatra zibethica, Ursus arctos, Canis lupus, Felis silvestris, Rupicapra rupicapra.

Colectarea ilegală a speciilor protejate, respectiv pășunatul intensiv și exploatarea lemnului afectează negativ vegetația habitatelor naturale. Lipsa studiilor științifice privind arealul și populațiile speciilor protejate de floră și faună (mai ales din afara ariilor protejate) nu permite aprecierea sigură a gradului în care speciile respective sunt amenințate, sau sunt pe cale de dispariție.

2.2.6. Starea ariilor protejate

Prin Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național – secțiunea a III-a – zone protejate, anexa 1, în județul Harghita sunt evidențiate **36 de rezervații și monumente ale naturii de interes național** Suprafața celor 36 de rezervații și monumente ale naturii

din județul Harghita, publicată în anexa 1 a Legii nr. 5/2000 este de 5167,5 ha reprezentând 0,77 % din suprafața totală a județului, față de 8 %, procentul ocupat de ariile naturale protejate pe țară. La nivelul județului Harghita conform Hotărârii Consiliului Județean Harghita nr. 162/2005 suprafața totală a ariilor naturale protejate este de 8485 ha, adică 1,29 % din suprafața județului. Până la sfârșitul anului 2013, prin instituirea Rețelei NATURA 2000, acest procent preconizează să crească la peste 15 %.

Regimul proprietății:

Suprafața ariilor naturale protejate existente se află în cea mai mare parte în proprietatea privată, dar suprafețe importante sunt și în proprietate a statului sau aparțin autorităților locale. Regimul proprietății este încă în schimbare, în special din cauza procesului continuu de retrocedare a terenurilor.

Dintre cele 36 rezervații existente în județul Harghita, Avenul Licaș cu o suprafață de 5,0 ha; Cheile Bicazului și Lacul Roșu cu o suprafață de 2128 ha și Masivul Hășmașul Mare, Piatra Singuratică, Hășmașul Negru cu o suprafață de 800 ha sunt incluse în Parcul Național Cheile Bicazului-Hășmaș, situat pe teritoriul județelor Neamț și Harghita, iar rezervația Lacul Iezer din Călimani cu o suprafață de 322 ha este inclusă în Parcul Național Călimani, situat pe teritoriul județelor Bistrița-Năsăud, Suceava, Mureș și Harghita.

În ceea ce privește categoria ariilor protejate, 27 se încadrează în categoria IV. "Rezervație Naturală", iar 9 în categoria a III. "Monument al Naturii", categorii IUCN.

După caracteristicile tipologice, 20 dintre ariile protejate sunt botanice, 7 mixte, 6 geologice, 2 speologice și 1 zoologică.

Rezervația naturală protejată la nivel județean Jigodin Băi - Dealul Cetății, cu o suprafață de 253 ha, de tip mixt, este propus pentru promovare ca arie protejată de interes național.

Este în curs de instituire parcul natural "Ciomad-Balványos-Bodoc", fiind avizat de Academia Română prin Comisia Monumentelor Naturii. Va cuprinde pe teritoriul județului Harghita o suprafață de 11.688 ha.

Organizarea și coordonarea managementului ariilor protejate

S-au creat administrațiile parcurilor naționale Cheile Bicazului-Hășmaș și Călimani în baza Hotărârii Guvernului nr. 230/2003 privind delimitarea rezervațiilor biosferei, parcurilor naționale și parcurilor naturale și constituirea administrațiilor acestora. Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor a semnat contracte pentru managementul acestor parcuri naționale cu Regia Națională a Pădurilor.

Conform prevederilor Ordinului nr. 494/2005 sunt atribuite în custodie 14 arii naturale protejate: Muntele de Sare Praid (Asociația PRO SAL Praid); Rezervația geologică de la Sâncrăieni (RNP Romsilva- Direcția Silvică M-Ciuc); Peștera Șugău (Asociația Gyilkosto Adventure Gheorgheni); Pietrele Roșii (RNP Romsilva- Direcția Silvică M-Ciuc); Mlaștina Valea de Mijloc (Organizația Geo Ecologică Accent Brașov); Mlaștina Dumbrava Harghitei (APM Harghita, Comp. PNAP); Mlaștina Borsaros Sâncrăieni (APM Harghita, Comp. PNAP); Scaunul Rotund (SC Romaqua Group SA); Piatra Șoimilor (Organizația Geo Ecologică Accent Brașov); Cheile Vârghișului și peșterile din Chei (Asociația Speo-Turistică și de Protecția Naturii Lumea Pierdută Baraolt); Lacul Sf. Ana (SC Ecos Club SRL Cozmeni); Tinovul Mohoș (SC Ecos Club SRL Cozmeni); Dealul Firtuș (RNP Romsilva- Direcția Silvică M-Ciuc); Lacul Dracului (Dl. János Zsolt –Dănești)

Sunt elaborate regulamentele de funcționare și planurile de management pentru ariile naturale protejate luate în custodie de către Direcția Silvică Harghita (Rezervația geologică de la Sâncrăieni, Dealul Firtuș, Pietrele Roșii), SC ROMAQUA GROUP SA (Scaunul Rotund de la Borsec), Lacul Sf. Ana și Tinovul Mohoș (luate în custodie de către SC ECOS CLUB SRL); Piatra

Șoimilor, Mlaștina Valea de Mijloc (luate în custodie de către Organizația GeoEcologică ACCENT), Muntele de Sare Praid (Asociația PRO SAL Praid).

Sunt în curs de realizare 2 planuri de management pentru rezervațiile naturale Cheile Vârgheișului și peșterile din Chei (Asociația Speo-Turistică și de Protecția Naturii Lumea Pierdută Baraolt) și Lacul Dracului (Dl. János Zsolt –Dănești)

Planurile de management se elaborează de custozii/administratori, și se aprobă de Agenția Națională pentru Aree Naturale Protejate și Conservarea Biodiversității. Avizarea lor este de competența Academiei Române – Comisia Monumentelor Naturii.

Starea ariilor naturale protejate

Denumire.	Incad-rare IUCN, tip arie	Supra-fața (ha)	Situația custodiei	Starea ariei protejate
1	2	3	4	5
Muntele de sare Praid	III. g	60	Asociația PRO SAL - Praid (conv. cust. nr. 11/2004)	Stare de conservare bună După preluare în custodie s-a sistat depunerea ilegală a deșeurilor și extracția de sare.
Rezervația geologică de la Sâncrăieni	III. g	10	RNP-Romsilva Direcția Silvică - M-Ciuc (conv. cust. nr. 8/2004)	Stare de conservare bună
Lacul Rat	III. g	10	-nu s-a solicitat custodia	Stare de conservare degradată din cauze naturale, eutrofizarea și colmatarea lacului, degradarea barajului natural
Dealul Melcului (Corund)	III. g	8	-nu s-a solicitat custodia	Stare de conservare relativ bună, extracții sporadice de aragonită
Vulcanii Noroiși de la Filiași	III. g	1	-nu s-a solicitat custodia	Stare de conservare bună
Peștera Șugău	III. s	17	As. Gyilkosto Adventure Gheorgheni (conv. cust. nr. 1/2006)	Stare de conservare a peșterii relativ stabilă, aspectul exterior urmează să fie amenajată conform documentației depuse de custodele desemnat
Avenul Licaș	III. s	(5)	-nu este cazul	PN Cheile Bicazului- Hasmas
Tinovul Luci	IV. b	273	Custodia rezervației solicitată de Direcția Silvică Sf.-Gherghe, jud. Covasna, nedefinitivă din cauza	Stare de conservare bună

			documentației incomplete.	
Mlaștina După Luncă	IV. b	40	-nu s-a solicitat custodia	Stare de conservare bună datorită precipitațiilor abundente și a necosirii
Tinovul de la Plăieșii de Jos	IV. b	15	-nu s-a solicitat custodia	Stare de conservare foarte bună
Poiana Narciselor de la Vlăhița	IV. b	20	-nu s-a solicitat custodia	Stare de conservare satisfăcătoare
Piemontul Nyeres	IV. b	20	-nu s-a solicitat custodia	Stare de conservare bună
Pietrele Roșii	IV. b	10	RNP-Romsilva Direcția Silvică - M- Ciuc (conv. cust. nr. 10/2004)	Stare de conservare foarte bună
Mlaștina cea Mare	IV. b	4	-nu s-a solicitat custodia	Stare de conservare bună Conf. Legii 5/2000 au fost declarate 4 ha, după evaluări și măsurători sunt identificate 34 ha.

Mlaștina Valea de Mijloc	IV. b	4	Organizația Geo Ecologică Accent-Brașov (conv. cust. nr. 2/2004)	Stare de conservare satisfăcătoare, în curs de regenerare naturală, și în urma intervenției custodelui.
Mlaștina Beneș	IV. b	4	-nu s-a solicitat custodia	Stare de conservare satisfăcătoare, în curs de regenerare naturală Conf. Legii 5/2000 au fost declarate 4 ha, după evaluări și măsurători sunt identificate 13 ha.
Pârâul Dobreanului	IV. b	4	-nu s-a solicitat custodia	Stare de conservare foarte bună.
Mlaștina Budos-Sântimbru	IV. b	3	-nu s-a solicitat custodia	Stare de conservare satisfăcătoare.
Mlaștina Nadas	IV. b	4	-nu s-a solicitat custodia	Stare de conservare bună
Mlaștina Dumbrava Harghitei	IV. b	2	APM Harghita, comp. PNAP (conv. cust. nr. 4946/2005)	Stare de conservare bună
Mlaștina Borsaros-Sâncrăieni	IV. b	1	APM Harghita, comp. PNAP (conv. cust. nr. 4946/A/2005)	Stare de conservare bună
Scaunul Rotund	IV. g	40	SC. Romaqua Group SA. (conv. cust. nr. 7/2004)	Stare de conservare bună Conf. Legii 5/2000 au fost declarate 40 ha, după evaluări și măsurători sunt identificate 75 ha.
Rezervația Lacul Iezer din Călimani	IV.	(322)	-nu este cazul	PN Calimani
Rezervația botanică Borsec	IV. b	2	-nu s-a solicitat custodia	Stare de conservare foarte bună
Cheile Bicazului și Lacul Roșu	IV.	(2128)	-nu este cazul	PN Cheile Bicazului-Hasmas
Masivul Hășmașul Mare, Piatra Singuratică-Hășmașul Negru	IV.	(800)	-nu este cazul	PN Cheile Bicazului-Hasmas
Piatra Șoimilor	IV. b	1	Organizația Geo Ecologică Accent-Brașov (conv. cust. nr. 1/2004)	Stare de conservare foarte bună Conf. Legii 5/2000 au fost declarate 1 ha, după evaluări și măsurători sunt identificate 11 ha.
Cheile Vârghișului și peșterile din chei	IV. m	800	Asociația Speo-Turistică și de Protecția Naturii" Lumea Pierdută"-Baraolt	Stare de conservare foarte bună

			(conv. cust. nr. 3/2004)	
Lacul Sfânta Ana	IV. m	240	SC. Ecos Club SRL. - Cozmeni (conv. cust. nr. 4/2004)	Stare de conservare bună
Tinovul Mohoș	IV. b	240	SC. Ecos Club SRL. - Cozmeni (conv. cust. nr. 5/2004)	Stare de conservare bună
Dealul Firtuș	IV. m	40	RNP-Romsilva Direcția Silvică - M-Ciuc (conv. cust. nr. 9/2004)	Stare de conservare bună
Popasul păsărilor de la Sânpaul	IV. z	10	-s-a solicitat custodia de către Societatea Ornitologică Română	Stare de conservare bună
Mlaștina Nyirkert	IV. b	4	-nu s-a solicitat custodia	Stare de conservare satisfăcătoare
Cascada de apă termală	III. g	0,50	-nu s-a solicitat custodia	Stare de conservare bună
Mlaștina Csemo -Vrabia	IV. b	5	-nu s-a solicitat custodia	Stare de conservare bună, cu semne de degradare naturală, invazia speciilor de plante ruderales
Lacul Dracului	IV. b	20	DI. János Zsolt - Dănești (conv. cust. nr. 6/2004)	Stare de conservare bună, cu semne de degradare naturală, invazia speciilor de plante ruderales
Băile Jigodin-Dealul Cetății	IV. m	253	-nu s-a solicitat custodia	Stare de conservare bună, cu influență antropică nefavorabilă Declarat ca rezervație naturală de interes județean prin H CJ 162/2005.

Datorită neaplicării sau aplicării parțiale a prevederilor actelor normative privind reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, ariile naturale protejate nu au fost păstrate în întregime în domeniul public, nu s-au finalizat ridicările topografice și delimitările materializate prin întocmirea de hărți și planuri, precum și amplasarea de panouri indicatoare și bornarea limitelor rezervațiilor naturale.

Punerea în aplicare a prevederilor legale privind respectarea regimului de protecție a ariilor naturale protejate conform Legii nr. 345/2006 la nivel teritorial se îndeplinesc de autoritățile teritoriale pentru protecția mediului, în cooperare cu administrațiile/custozii ariilor naturale protejate, cu inspectoratele silvice și cinegetice teritoriale, precum și cu autoritățile administrației publice locale. În acest sens s-au demarat o serie de programe inițiate de ONG-uri în colaborare cu autoritățile administrației publice locale și cu APM Harghita, finanțate din fonduri externe cu contribuții proprii,

privind montarea de panouri indicatoare/explicative la unele rezervații naturale, pregătirea de personal pentru întocmirea documentațiilor în vederea obținerii calității de administrator/custode.

Sunt afectate prin practicarea turismului neecologic ariile protejate Cheile Bicazului – Hășmaș, Lacul Sf. Ana, Cheile Vârghișului și Peșterile din Chei, Lacul Iezer din Călimani, Cascada de apă termală Toplița; prin recoltarea necontrolată a fructelor de pădure Tinovul Luci de la Sâncrăieni și prin recoltarea plantelor din flora spontană Poiana Narciselor de la Vlăhița.

Sincronizarea acțiunilor întreprinse de reprezentanții societății civile, de administrațiile publice locale și de instituțiile descentralizate ale ministerelor de resort, asigură o bază largă atât socială, cât și intelectuală pentru succesul acțiunilor de conservare și de protecție a valorilor naturale.

REȚEAUA NATURA 2000

În procesul de aderare, România trebuie să implementeze rețeaua NATURA 2000, în conformitate cu cerințele Uniunii Europene. Această rețea va contribui la conservarea speciilor și habitatelor de interes comunitar, o parte din acestea fiind deja protejate prin intermediul sistemului național și local de arii protejate existente. Datorită condițiilor fizico-geografice a județului din regiunea bio-geografică alpină vor fi desemnate importante zone montane și depresionale. În rețeaua existentă de arii protejate, care va fi inclus în mare parte în Natura 2000, nu există în toate cazurile infrastructură necesară unui management eficient.

Toate ariile protejate, inclusiv viitoarele situri Natura 2000, se vor confrunta cu importante provocări în ceea ce privește managementul conservării și menținerea stării adecvate de conservare, în situația în care nu se prevăd măsuri adecvate de implementare, astfel încât să încurajeze proprietarii terenurilor să integreze conservarea biodiversității în practicile de utilizare a terenurilor.

2.2.7. Starea radioactivității mediului

Starea radioactivității mediului pentru județul Harghita rezultă din măsurătorile beta globale pentru factorii de mediu: aerosoli atmosferici, depuneri uscate și precipitații atmosferice, ape, sol și vegetație.

În anul 2005 s-a efectuat un număr de 3083 analize beta globale (imEDIATE și întârziate) și de doză gamma externă.

În cursul anului 2005 activitățile specifice beta globale determinate nu au evidențiat abateri de la media multianuală și nici nu au fost înregistrate depășiri ale limitelor de avertizare.

Nivelul mediu anual al radioactivității factorilor de mediu, masurați în cursul anului 2005, este în continuă scădere față de nivelul din perioada accidentului de la Cernobil.

La nivelul anului 2005, se observă continuă diminuare a amplitudinii maximului anual a contaminării radioactive, principala sursă de contaminare artificială a județului fiind reprezentată de procesele de resuspensie de pe sol, importantă fiind contaminarea inițială (din timpul accidentului de la Cernobil) a județului.

2.2.8. Starea așezărilor umane

Starea monumentelor istorice, arhitectonice și de artă

După cum se prevede în Declarația de la Bergen privind “Mediul înconjurător și dezvoltarea durabilă”, păstrarea moștenirii culturale reprezintă o componentă a Strategiei de Protecție a Mediului în Europa.

Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de Amenajare a teritoriului național – secțiunea a III-a – zone protejate asigură cadrul legal pentru realizarea obiectivelor specifice de conservare a valorilor de patrimoniu în România.

Obiectivele – valorile patrimoniului cultural-istoric din județul Harghita de multe ori din cauza unor condiții precare - lipsă de întreținere, intervenții și transformări neadecvate, folosință neadecvată - au fost deteriorate în timp sau chiar distruse.

Starea calității aerului și situația zgomotului

Calitatea aerului în mediul urban

În lipsa industriilor cu grad ridicat de poluare a aerului atmosferic, factorii hotărâtori privind calitatea aerului în așezările urbane ale județului sunt:

- traficul rutier, datorită atât debitului de trafic rutier cât și din cauza stării degradate a drumurilor
- sistemele de încălzire a spațiilor de locuit și de lucru
- insuficiența salubrității stradale

acțiunea olfactivă provocată de neamenajarea corespunzătoare a platformelor de pre colectare și neridicarea la timp a gunoiului menajer, precum și amplasarea și exploatarea necorespunzătoare a stațiilor de epurare a apelor uzate.

Calitatea aerului este afectată de unele surse fixe de poluare cum ar fi:

- coșurile de fum aparținând regiilor autonome de gospodărie comunală din Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Gheorgheni, Toplița, Cristuru Secuiesc, Bălan, Băile Tușnad, Borsec, Vlahița.
- procese industriale din exploatarea miniere (Bălan, Chileni, Delnița, Sândominic, etc), turnătorii (Vlahița, Cristuru Secuiesc, Gheorgheni, Odorheiu Secuiesc), prelucrarea lemnului (Miercurea Ciuc, Gălăușas, Gheorgheni, Toplița, Hodoșa, Tulgheș, Corbu, Bilbor), precum și din alte procese tehnologice.
- traficul auto.

Eventualele depășiri ale limitelor admise se datorează folosirii combustibililor în centrale termice (gaz natural, CLU și lemn), a traficului rutier, din cauza stării și întreținerii necorespunzătoare a drumurilor, a depozitelor necontrolate de deșeuri, precum și de numărul redus a spațiilor verzi.

În cadrul măsurărilor efectuate prin rețeaua de supraveghere a poluării produse sub impactul direct al surselor de poluare sunt determinate SO₂, NO₂, NH₃, pulberi în suspensie totale respectiv pulberi în suspensie cu diametrul aerodinamic al particulelor mai mici de 10 microni (PM₁₀) și pulberi sedimentabile.

Rețeaua constă din 3 puncte fixe de control pentru determinarea poluanților gazoși și a pulberilor în suspensie (Miercurea Ciuc - sediul Agenției pentru Protecția Mediului Harghita și EM Harghita SA, Gheorgheni și 20 de puncte de recoltare probe pentru determinarea pulberilor sedimentabile).

Poluanți gazoși

Concentrațiile medii anuale de SO₂ sunt, în general, mult sub valoarea CMA (0,06 mg/mc); în cursul anului 2004 nu s-a înregistrat nici o depășire, valorile zilnice măsurate sunt foarte scăzute (la limita de determinare).

Pentru NO₂ valorile concentrațiilor medii anuale sunt de asemenea sub CMA (0,04 mg/mc), nu s-au înregistrat depășiri.

Valorile concentrațiilor medii anuale pentru amoniac prezintă valori de cca. 10% din CMA. În cursul anului 2005 nu s-au înregistrat depășiri.

Din rezultatele obținute se observă o ușoară creștere a concentrațiilor de NO₂ și NH₃ în lunile de iarnă a anului, datorită funcționării centralelor termice, concentrațiile rămânând totuși, în majoritatea cazurilor, cu mult sub limitele admise.

Poluări cu pulberi în suspensie

Pentru pulberile în suspensie totale (TSP) concentrațiile medii anuale depășesc CMA (0,075 mg/mc/an) în toate cele 3 puncte de control (la Miercurea Ciuc - sediul APM cu 23,2 %, Miercurea

Ciuc – SC Nemetalifere SA cu 24,4 % și la Gheorgheni cu 70,4 %). Cele mai mari valori zilnice înregistrate sunt:

- Miercurea Ciuc, sediul APM 0,3782 mg/mc (luna martie)
- Miercurea Ciuc, SC Nemetalifere SA 0,4891 mg/mc (luna octombrie)
- Gheorgheni 0,4867 mg/mc (luna martie)

Depășirile se datorează folosirii combustibililor convenționali în centrale termice, traficului rutier precum și din cauza stării și întreținerii necorespunzătoare a drumurilor, a spațiilor verzi și a depozitelor de deșeuri.

Poluări cu pulberi sedimentabile

Pentru pulberi sedimentabile cantitățile maxime lunare au depășit concentrația maximă admisă în 53 cazuri (22,55 % din totalul de 235 măsurători), în punctele de control cu trafic intens de circulație și în zone industriale. Cele mai mari valori măsurate în localitățile județului sunt:

Miercurea Ciuc	(13 depășiri – 85,2534 g/mp/lună în august),
Gheorgheni	(10 depășiri – 65,4543 g/mp/lună în mai),
Odorheiu Secuiesc	(9 depășiri – 62,7468 g/mp/lună în iunie),
Cristuru Secuiesc	(1 depășire – 32,4158 g/mp/lună în octombrie),
Voșlobeni	(11 depășiri – 50,8896 g/mp/lună în martie),
Chileni	(6 depășiri - 41,4481 g/mp/lună în august),
Vlăhița	(2 depășiri – 19,5270 g/mp/lună în august),
Sândominic	(1 depășire - 110,4777 g/mp/lună în aprilie).

Zgomotul

Poluarea sonoră existentă în localitățile județului, conform sistemului de monitorizare al Agenției pentru Protecția Mediului Harghita, Miercurea Ciuc, se datorează :

- traficului rutier în cazul orașelor și al localităților rurale care sunt traversate de drumuri naționale
- unităților cu activități distractive amplasate în zonele de locuit
- activităților industriale, în special activității de prelucrare a lemnului în cazul localităților rurale.

Elementele care influențează nivelul de zgomot produs de circulația rutieră depind de intensitatea circulației, viteza vehiculelor, geometria căii de rulare, compoziția traficului, tipul de îmbrăcăminte rutieră adoptat, textura și starea suprafeței de rulare și de factorii de propagare (distanța față de sursa de zgomot și factorii meteorologici – vânt, umiditatea relativă a aerului, situația topografică locală).

Agenția pentru Protecția Mediului Harghita urmărește nivelul de zgomot în 22 puncte de măsurare situate în principalele localități din județ (centrele orașelor, intersecții, zone industriale), respectiv în localități cu activități miniere (Sândominic, Chileni).

Din totalul de 269 măsurători efectuate la bordura trotuarelor ce mărginesc partea carosabilă în vederea stabilirii nivelului de zgomot datorat traficului rutier, s-au constatat depășiri față de valoarea admisibilă prevăzută prin STAS 10009/1988 în 89 cazuri (33,1 % din măsurători), procentul depășirilor situându-se între 1-20 %.

La solicitarea agenților economici s-au efectuat 156 măsurători sonometrice.

Traficul urban

Traficul urban al orașelor județului se desfășoară pe căi de comunicații de tip străzi, drum județean și drum național, suprapunându-se circulația de tranzit cu cea locală, provocând aglomerarea principalelor magistrale din trama stradală. În desfășurarea traficului urban prezintă probleme serioase gradul de motorizare foarte ridicat al orașelor, structura, starea tehnică și geometria rețelei stradale, precum și lipsa străzilor ocolitoare pentru circulația de tranzit.

Trecerile la nivel peste căile ferate cauzează închiderea temporară a circulației rutiere, aceasta soldându-se cu mărirea timpului de deplasare a autovehiculelor.

Străzile nu mai corespund din punct de vedere al capacității portante și nici din punct de vedere al elementelor geometrice în plan și în profil transversal de a asigura trecerea volumului actual de trafic. Inexistența traseelor pentru cicliști îngreunează circulația prin reducerea vitezei de deplasare.

În orașe, numărul parcajelor amenajate este mult sub cel necesar, din care cauză staționările și parcările se desfășoară în mod haotic, în multe cazuri afectându-se zonele verzi.

La nivelul municipiilor nu este rezolvată problema amplasării garajelor, acestea au fost construite, în multe cazuri, în locuri prevăzute pentru crearea zonelor verzi din cadrul cartierelor de locuit.

Traficul urban produce un impact asupra apelor de suprafață prin apele meteorice care spală platforma drumurilor existente, conducând la o poluare cu suspensii.

Din cauza frecvenței calmului atmosferic, în zonele intramontane se constată existența unei poluări semnificative cu pulberi sedimentabile și pulberi în suspensie (pulberi în suspensie totale și pulberi în suspensie cu diametrul particulelor mai mic de 10 microni) datorate traficului urban și a stării tehnice necorespunzătoare a drumurilor în unele zone de locuit ale localităților Odorheiu Secuiesc, Gheorgheni, Miercurea Ciuc.

Transportul terestru de mărfuri pe teritoriul județului se desfășoară pe drumuri publice și pe calea ferată.

Rețeaua de drumuri cuprinde : drumuri naționale, drumuri județene și drumuri comunale. Principala problemă privind drumurile publice este starea de viabilitate. Pe drumurile naționale DN 12, DN 13A și DN 15 capacitatea de circulație este depășită. Transportul de mărfuri prin calea ferată este deservit de :

- sectorul de cale ferată Brașov-Deda
- sectorul de cale ferată Ciceu-Comănești
- sectorul de cale ferată Odorheiu Secuiesc – Vânători
- sectorul de cale ferată Praid – Sovata.

O importantă disfuncțiune a rețelei de căi ferate, nu numai la nivelul județului ci și la nivelul teritoriului național, o constituie lipsa unor legături feroviare între Odorheiu Secuiesc – Ciceu și Toplița – Borsec – Bicăz. Absența acestor legături defavorizează dezvoltarea corespunzătoare a zonelor respective din cuprinsul județului și totodată reduce fluenta circulației feroviare între zonele centrale și cele estice ale țării.

Transportul terestru de mărfuri în cadrul județului are un impact negativ major pe drumul național DN 12C care traversează Parcul Național Lacu Roșu – Hășmaș.

Totodată, transportul terestru de mărfuri care se desfășoară pe drumurile naționale care traversează zonele de locuit ale localităților, are un impact negativ asupra populației acestor zone prin poluarea fonică produsă de traficul greu și asupra clădirilor de locuit amplasate în această zonă prin vibrații.

Starea zonelor verzi și a zonelor de recreere

Spațiul verde este o categorie funcțională din cadrul localităților sau din afara acestora, care se caracterizează prin:

- existența unui cadru vegetal natural sau amenajat;
- existența unui cadru construit, cuprinzând amenajări și dotări corespunzătoare unor activități recreative sau cultural educative, sportive ale populației în aer liber.

O importanță sporită reprezintă mărimea, raportul față de suprafața construită și așezarea spațiilor verzi.

Odată cu înmulțirea autovehiculelor și insuficiența locurilor de parcare zonele verzi sunt influențate negativ prin parcare mașinilor pe aceste spații.

Odată cu elaborarea Planurilor Urbanistice Generale ale localităților, s-au conturat și suprafețele destinate spațiilor verzi și a zonelor de agrement din localitățile respective. S-au înaintat documentațiile tehnice în vederea analizării și avizării lor din punct de vedere al protecției mediului, până în prezent fiind eliberat acord de mediu pentru orașele Odorheiu Secuiesc, Gheorgheni, Toplița, Borsec, Vlăhița și Cristuru Secuiesc.

Spații verzi și zone de agrement

Nr. crt.	Oraș	Suprafața (ha)			Populație	Zona verde/ cap de locuitor (%)
		Zone de agrement si parcuri	Spații verzi	Total		
1.	Miercurea Ciuc	267,62	63,00	330,62	41852	0,0079
2.	Odorheiu Secuiesc	102,50	15,90	118,40	36792	0,0032
3.	Toplița	3,10	20,70	23,80	15803	0,0015
4.	Băile Tușnad	0,85	7,00	7,85	1728	0,0045
5.	Bălan	0,50	3,10	3,60	10280	0,0004
6.	Gheorgheni	8,45	13,86	22,31	20018	0,0011
7.	Borsec	5,00	5,60	10,60	2864	0,0037
8.	Cristuru secuiesc	8,00	35,00	43,00	9672	0,0044
9.	Vlăhița	8,20	26,60	34,80	7043	0,0049
	Total	404,22	190,76	594,98	146052	

Suprafața spațiilor verzi în mediul urban este deficitară, iar în cea ce privește dotarea spațiilor verzi cu acces nelimitat, acestea în general nu corespund cerințelor Ordinului Ministerului Sănătății nr.536/1996 privind norme de igienă și recomandări pentru mediul de viață al populației. Insuficiența locurilor de parcare pentru autovehicule duce la parcare acestora pe spațiile verzi și trotuare.

Gospodărirea deșeurilor urbane

Gestiunea deșeurilor urbane în localitățile din județul Harghita, atât la nivelul comunităților urbane, cât și la nivelul celor rurale, se realizează în baza Legii 426/2001 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență 78/2000 privind regimul deșeurilor, a Ordonanței 87/2001, aprobată prin Legea 139/2002, cât și a celorlalte legi specifice acestui domeniu, precum și cu ajutorul serviciilor publice de

salubritate. Din cele 67 unități administrativ teritoriale, 62 dispun de aceste servicii publice, la diferența de 8 % gestionarea deșeurilor menajere (colectarea, transportul și depozitarea) se realizează individual de populație.

Ponderea populației care beneficiază în prezent de serviciile de salubritate este : 92 % în mediul urban și 67 % în mediul rural.

În județul Harghita sunt înregistrați 13 agenți de salubritate care asigură colectarea și transportul deșeurilor menajere. Analiza dotării tehnice a agenților de salubritate relevă faptul că aceștia dispun de mijloace tehnice limitate pentru asigurarea salubrității localităților la nivelul cerințelor legale și a standardelor europene.

Colectarea selectivă a diferitelor tipuri de deșeuri municipale este rezolvată parțial. În municipiile Miercurea Ciuc și Odorheiu Secuiesc a început colectarea selectivă a deșeurilor de materiale plastice, hârtie și metale, însă o cantitate însemnată de deșeuri biodegradabile și de plastice și hârtie impurificate ajung să fie depozitate în deponiile existente.

Ca perspectivă se preconizează asigurarea gestionării deșeurilor menajere în toate unitățile administrativ teritoriale prin intermediul serviciilor publice specializate în acest domeniu și într-o proporție cât mai mare în mod selectiv.

Gestionarea acumulatorilor și uleiurilor uzate se realizează prin intermediul comercianților în cea mai mare parte (conform H.G. 662/2001 și 1057/2001) și prin SC REMAT Harghita.

Mai există și alte categorii de deșeuri a căror gestionare este reglementată prin normative ce au apărut ulterior anului 2002 și anume :

Inițial gestionarea ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje s-a realizat în baza Hotărârii de Guvern nr. 349/2002 privind gestionarea ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, aceasta fiind abrogată prin Hotărârea de Guvern nr. 621/2005, a căror prevederi arată că pentru gestionarea acestor categorii deșeuri sunt implicați atât operatorii economici care produc/importă ambalaje, cât și agenții economici care au ca obiect de activitate colectarea și/sau valorificarea deșeurilor de ambalaje;

În baza Hotărârii de Guvern nr. 2406/2004 privind gestionarea vehiculelor scoase din uz se realizează preluarea/colectarea, dezmembrarea și valorificarea acestor deșeuri. Pe baza acestui act normativ ca și prin intermediul Ordonanței de Urgență nr. 99/2004 privind instituirea Programului de stimulare a înnoirii Parcului național auto, în decursul anului 2005 s-au preluat un număr de 185 vehicule uzate – preluarea autovehiculelor uzate se face în fiecare județ de agenți economici autorizați în acest sens;

Prin Hotărârea de Guvern nr. 448/2005 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice se reglementează gestionarea acestor tipuri de deșeu. În momentul de față se fac demersuri pentru realizarea punctelor de colectare a DEEE (până la 31 decembrie 2005 câte un punct de colectare în fiecare județ și până la 31 iunie 2006 câte un punct de colectare pentru fiecare oraș cu peste 20.000 locuitori), prevederi care cad în sarcina primăriilor și agenților economici care au calitate de « producători » ;

În scopul valorificării potențialului agropedologic al nămolurilor de epurare, în anul 2004 a apărut Ordinul nr. 49/2004 pentru aprobarea Normelor tehnice privind protecția mediului și în special a solurilor când se utilizează nămoluri de epurare în agricultură, care stabilește condițiile de aplicare a acestor categorii de deșeuri pe terenuri agricole;

În conformitate cu Hotărârea de Guvern nr. 170/2004 privind gestionarea anvelopelor uzate, aceste tipuri de deșeuri generate în județul Harghita au fost eliminate prin intermediul agenților economici specializați în colectarea, transportul și eliminarea acestora; pentru fluidizarea acestei activități s-a mai apelat și la taxa denumită „ecovaloare”;

În baza Hotărârii de Guvern nr. 124/2003 privind prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului cu azbest, modificată prin Hotărârea de Guvern nr. 734/2006 sunt stabilite normele pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului cu azbest, restricțiile la comercializarea și

utilizarea azbestului și a produselor care conțin azbest, precum și normele de etichetare a produselor care conțin azbest. Totodată sunt definite și termenele pentru interzicerea activităților de comercializare și utilizare a azbestului și a produselor care conțin azbest – în baza normativului din data de 1 ianuarie 2007 se interzic toate activitățile de comercializare și de utilizare a azbestului și a produselor care conțin azbest.

Evoluția cantității de deșeuri menajere

Tipuri principale de deșeuri	Cod dese	1996 tone	1997 tone	1998 tone	1999 tone	2000 tone	2001 tone	2002 tone	2003 tone	2004 tone	2005 tone
TOTAL (1+2+3+4+5)		142650	143255	143820	144966	144864	145681	144980	145905	146522	147828
1.Deșeuri menajere colectate neselectiv de la populație	200301	74865	75321	78105	80412	81321	81205	82914	83708	86982	92320
2.Deșeuri menajere de la agenți economici	200399	21960	22360	24180	25320	25450	26780	28560	29490	32145	35509
3.Deșeuri municipale și asimilabile colectate separat	2001	3950	4120	4390	4540	4650	4820	5070	5180	5210	5350
4.Deșeuri din servicii municipale Total, din care :		6079	6212	6253	6297	6465	6502	6562	6598	6688	6862
-deșeuri stradale	200303	3627	3685	3688	3721	3781	3795	3842	3850	3921	4011
-deșeuri din piețe	200302	1320	1369	1386	1390	1430	1451	1450	1460	1465	1486
-deșeuri din grădini, parcuri, și spații verzi	200201	1132	1158	1179	1186	1254	1256	1270	1288	1302	1365
5.Deșeuri generate și necollectate		35796	35242	30892	28397	26978	26374	21874	20929	15497	7787

Depozite de deșeuri urbane

În județ există 12 halde de deșeuri, 7 în mediul urban și 5 în mediul rural, cu suprafața totală de 13,7 ha, sunt amenajate parțial, sunt neautorizate și nu există planuri pentru închiderea acestora. Depozitele Gheorgheni și Odorheiu Secuiesc sunt încărcate la peste 90 % din capacitate. În cazul depozitelor urbane așa cum ne solicită legea, odată cu finele anului 2005 au fost realizate bilanțurile de mediu nivel II, urmând ca pentru închiderea acestora să fie solicitate avize din partea autorității locale de mediu.

În județul Harghita sunt inventariate 82 depozite de deșeuri menajere în mediu rural (inventar finalizat în anul 2005), care funcționează fără autorizațiile legale sau sunt abandonate și a căror reecologizare este posibilă după realizarea depozitelor regionale, dar nu mai târziu de 16 iulie 2009 (conform Hotărârii de Guvern nr. 349/2005 privind depozitarea deșeurilor).

Pentru activitatea de depozitare a deșeurilor menajere se preconizează ca după închiderea depozitelor existente să înființăm 2 halde ecologice și alte 9 stații de transfer ce vor deservi aceste deponii, situația finală în acest domeniu va fi soluționată prin Planul Integrat al Deșeurilor realizat prin fonduri ISPA pentru județele Harghita și Covasna.

Tendințe privind gestionarea deșeurilor

În privința gestionării corecte a deșeurilor urbane, ca perspectivă, este preconizată diminuarea cantităților de deșeuri depozitate prin eliminarea deșeurilor biodegradabile (_reducerea la 75% a deșeurilor biodegradabile depozitate până la mijlocul anului 2006; la 50% până la mijlocul anului 2009 și la 35% până la mijlocul anului 2016), reutilizarea unor categorii de deșeuri ce intră în componența celor menajere, astfel încât deșeurile din mase plastice, hârtie+carton să fie colectate selectiv și livrate, direct sau prin intermediari, industriei de prelucrare, precum și micșorarea volumului total al deșeurilor, prin diminuarea celor biodegradabile, toate acestea având repercursiuni asupra cuantumului taxei de salubritate, care în prezent este de 70000-170000 lei /to, și apropierea de limita suportabilității.

În ceea ce privește deșeurile de ambalaje, în anul 2005 s-au colectat: 7632,81 to hârtie și carton; 645,244 to materiale plastice; 641,064 to sticlă, deșeuri care au fost valorificate în mare parte prin industria adiacentă, mai puțin deșeurile de sticlă, pentru valorificarea/reutilizarea cărora industria nu a găsit încă soluții viabile.

În ceea ce privește anvelopele uzate, în anul 2005 în județul Harghita s-a generat și valorificat o cantitate de 95,97 to de astfel de deșeuri. Deșeurile rezultate au fost eliminate prin intermediul agenților economici autorizați în acest sens.

Situația deșeurilor industriale

Deșeurile industriale sunt gestionate de producători, pe de o parte, iar în cazul celor istorice, de unități specializate, cum ar fi, de ex. cele din industria minieră - Grupul de Închidere Minieră Deva.

Deșeurile industriale (solide și lichide) se află în hălzile sau iazurile din apropierea locului unde au fost generate.

Situația depozitelor de deșeuri din industria de prelucrare a lemnului este rezolvată parțial, în sensul că există localități cu mare acumulare de asemenea reziduuri, depozitate în mod necontrolat (zona Gheorgheni, Valea Ghimeșului și Căpâlnița-Vlăhița). În scopul îmbunătățirii acestei situații ; au fost date date în folosință cele 2 centrale termice pe rumeguș cu o putere instalată de 6 MW / centrală și peste 15 instalații de brichetat (SC Apicom Ciumani, S.C. Phoenix S.A. Miercurea-Ciuc, etc.), peste 50 de alte incineratoare proprii care deservesc uscătoarele de cherestea, iar în ultimul timp o cantitate foarte mare din acest deșeu se livrează către S.C. Kronospan S.A. Sebeș, etc .

Categorie de deșeuri	Cantități (tone/an)			
	Produse	reutilizate	prelucrate	evacuate
1	2	3	4	5
Din agricultură și silvicultură	Nu deținem date			
De la extracții miniere și	5735000			5735000

cariere (*1)				
Rezultate în urma prelucrării minereurilor (*1)	95447000			95447000
Industriale (rumeguș) în 2005	17231	15569		1662
Metalice feroase (*2)	10000	10000		-
Din construcții și demolări (*2)	210	140		70
Zgură și cenușă (*1)	4707900			4707900
Menajere (*2)	174139	10545 (hârtie, PET, etc.)		163594
Radioactive	Nu deținem date			

(*1) - Deșeuri istorice

(*2) - pentru anul 2002

Deșeurile periculoase provenite din industrie și agricultură se află la unitățile de producere sau în custodie astfel:

-SC Bucin SA Gheorgheni deține 8 to nămol galvanic și 1092000 mc nisip de turnătorie cu conținut de fenoli, depozitat la halda unității din str. Fabricii de cărămidă (haldă neamenajată, stabilizată, cu studiu de impact);

- SC Metalurgica SA Vlăhița deține 2100 mii mc zgură în haldă de steril și 1500 mi mc în iaz de decantare

-SC Oțeluri Speciale SA Cristuru Secuiesc deține deșeuri cu conținut de fenoli în cantitate de 800 to

-SC Kelbor Impex SRL Gheorgheni deține 1,1 to nămol galvanic,

-SC Hart SA Miercurea Ciuc dispune de 6,1 to nămol galvanic,

-SC Matrița SA Odorheiu Secuiesc deține 7,42 to nămol galvanic,

-SC Tehnoutilaj SA Odorheiu Secuiesc depozitează 16 to nămol galvanic,

- SC Maulemn SA Gheorgheni deține 8 to nămol galvanic depozitat în spațiu închis.

Direcția Fitosanitară Harghita și o serie de primării dețin deșeuri de pesticide provenite de la fostele CAP-uri (acestea sunt asigurate și beneficiază de o evidență specifică), totalizând 38,63 tone.

În județul Harghita există în prezent un număr de 1820 buc. condensatoare cu PCB/PCT după cum urmează: S.C. Bucin S.A Gheorgheni 146 buc; S.C. Electrica Transilvania Sud 230 buc.; S.C. Hart S.A. Miercurea-Ciuc 80 buc. Un caz aparte îl reprezintă situația de la Gheorgheni, str. Gării nr. 4 (Hala Monobloc) unde au fost depistate un nr. de 1364 buc. condensatoare cu PCB, iar pentru clarificarea deținătorului cauza este pe rolul instanței din Gheorgheni.

Deșeurile periculoase, cu componente reciclabile (acumulatori, uleiuri uzate și DEEE) sunt gestionate de comercianți, de societățile generatoare, ca și prin intermediul SC Remat SA Harghita, S.C. PECO Harghita S.A., etc. (ex. aproximativ 290 to acumulatori, 900 to ulei – datele corespund anului 2005).

Anvelopele uzate beneficiază de cadru legislativ propriu (Hotărârea de Guvern nr. 170/2004 privind gestionarea anvelopelor uzate), astfel că odată cu implementarea acestuia s-a instituit taxa intitulată “ecovaloare” prin care întreaga cantitate de deșeuri de anvelope (95 to anual) sunt colectate și eliminate cu concursul generatorilor, comercianților și unităților de incinerare .

Deșeurile spitalicești sunt incinerate în crematorii necorespunzătoare (în accepțiunea HG 128/2002), cantitatea de asemenea deșeuri gestionate în anul 2005 fiind de 210 to.

2.2.9. Poluări accidentale

În cursul anului 2005 au fost semnalate 3 poluări accidentale, fără impact major asupra mediului:

- poluarea cu produse petroliere a râului Olt din luna februarie, datorată ruperii conductei de alimentare a centralei termice de la SC Kraiten In SA Sâncrăieni;
- poluarea cu produse petroliere, în luna martie, datorată defecțiunii pompei hidraulice de la SC Harplast SA Miercurea Ciuc;
- poluarea solului în zona Bălan de către SC Bălan SA, datorată ruperii conductei de steril din luna august.

Agenția pentru Protecția Mediului Harghita a participat prin recoltarea și analiza probelor de apă, respectiv sol, rezultatele obținute fiind puse la dispoziția Gărzii Naționale de Mediu – Comisariatul Județean Harghita.

Amenințări date de accidente majore, fenomene naturale

Județul Harghita se confruntă cu o frecvență anuală a inundațiilor, în special primăvara la topirea zăpezii și vara din cauza ploilor torențiale. Frecvența de producere a inundațiilor și amploarea au crescut din cauza schimbărilor climatice, o ocupării albiei majore a cursurilor de apă cu construcții , precum și datorită exploatărilor forestiere masive.

Suprafețele cu riscuri naturale ale localităților (zone inundabile, alunecări de teren) sunt identificate pe hărți în Planurile Urbanistice Generale ale unităților administrativ teritoriale. Conform acestei evidențe în 29 unități administrativ teritoriale ale județului există **suprafețe cu risc la inundații**: Gheorgheni, Toplița, Băile Tușnad, Borsec, Cristuru Secuiesc, Vlăhița, Brădești, Cârța, Ciucsângeorgiu; Ciumani, Cozmeni, Dârjiu; Dănești, Feliceni, Gălăuțaș, Joseni, Lunca de Jos, Mădăraș, Mărtiniș, Merești, Mugeni, Ocland, Plăieșii de Jos, Sâncrăieni, Sânmartin, Săvel, Șimonești, Tulgheș, Tușnad; respectiv în 25 unități administrativ teritoriale ale județului există **suprafețe cu risc la alunecări de teren**: Odorheiu Secuiesc, Băile Tușnad, Borsec, Cristuru Secuiesc, Vlăhița, Atid, Avrămești, Corund, Dârjiu, Dănești, Ditrău, Feliceni, Gălăuțaș, Lăzarea, Lueta, Mărtiniș, Mugeni, Plăieșii de Jos, Praid, satu mare, Săcel, Secuieni, Șimonești, Ulieș, Zetea (sursa de informație: Consiliul Județean Harghita).

Pagube produse de inundații în perioada 2005-2006 în județul Harghita (sursa de informație Instituția Prefectului Județului Harghita)

Pagube totale estimate în județul Harghita cauzate de inundațiile produse în perioada iulie 2005:

Valoric: 2.826.120 RON;

Fizic: 254 case afectate, 20 gospodării afectate, 37,47 km drumuri comunale, 7 poduri, 22 podețe, 12,12 drumuri județene, 1385 terenuri agricole afectate, 3 km drumuri forestiere.

Pagube totale estimate în județul Harghita cauzate de inundațiile produse în perioada 14-23 august 2005:

Valoric: 103.555,8 mii RON.

Fizic: 27 case distruse, 295 case avariate, 46 case în pericol de prăbușire, 1801 case inundate, 898 anexe gospodărești, 27 obiective socio-economice, 14 km drumuri naționale; 62,64 km drumuri județene, 57,6 km drumuri comunale, 51,6 km drumuri forestiere;

20,2 km străzi, 37 poduri, 56 podețe, 90,41 km lucrări hidrotehnice, 3142 terenuri agricole afectate, 942 fântâni, 1 stație de epurare, 0,692 km căi ferate, 69 societăți comerciale, lucrări de îmbunătățiri funciare și lucrări SAPARD.

În județul Harghita au fost afectate de inundațiile produse în perioada 29 martie - 4 aprilie 2006, 39 unități administrativ teritoriale, din care municipiile Miercurea Ciuc, Toplița; orașele Băile Tușnad, Cristuru Secuiesc, Vlăhița; comunele Gălăuțaș, Cârța, Remetea, Corbu, Tușnad, Ciucsângeorgiu, Sândominic, Dănești, Sâncrăieni, Sărmaș, Siculeni, Sânsimion, Ciceu, Lelicieni, Racu, Plăieșii de Jos,

Păuleni Ciuc, Cozmeni, Sântimbru, Subcetate, Dârjiu, Mugeni, Tomești, Mărtiniș, Lueta, Dealu, Corund, Tulgheș, Mădăraș, Ulieș, Feliceni, Zetea. Valoarea totală a obiectivelor afectate este 8.405.146 RON. Obiectivele afectate au fost poduri, podețe, drumuri, diguri, case și anexe gospodărești, rețele de alimentare cu apă, terenuri agricole, ziduri de sprijin, școala de la Sândominic, depozit PETROM M-Ciuc, fântâni.

Pagube produse de alunecări de teren în perioada 2005-2006 în județul Harghita (sursa de informație Instituția Prefectului Județului Harghita)

În județul Harghita în perioada 29 martie - 4 aprilie 2006 au fost afectate de **alunecări de teren** porțiuni de drumuri în localitățile Miercurea Ciuc și Subcetate, în valoare totală de 150.000 RON. În localitatea Cozmeni exista riscul unor alunecări de teren care a periclitat 3 obiective în valoare de 120.000.

Având în vedere pagubele materiale însemnate de fenomenele meteorologice extreme din anii 2005-2006, trebuie luate măsuri pentru prevenirea și protecția împotriva dezastrelor hidrologice.

Pentru efectuarea lucrărilor de reconstrucție sau refacere a infrastructurii grav afectate au fost alocate fonduri bugetelor locale de la bugetul de stat, în anul 2005 conform HG 1027 și HG 904.

Sistemul de avertizare a populației de iminența unei catastrofe

Sistemul de avertizare a populației de iminența unei catastrofe funcționează conform prevederilor legale specifice. S-a constituit Comitetul Județean pentru Situații de Urgență Harghita.

Situația lucrărilor de combatere a inundațiilor, de întreținere a cursurilor de apă, combaterea eroziunii solului și de corectare a torenților:

Lucrări efectuate de Direcția Apelor Olt – SGA Harghita:

Lucrări din fonduri de urgență:

Consolidarea zid de sprijin la Băile Tușnad în lungime de 330 m;

Consolidare de mal, zona Frumoasa, în lungime de 78 m;

Consolidare de mal, zona Bălan, în lungime de 650 m.

Lucrări de investiții:

Amenajare pentru combaterea inundațiilor în bazinul hidrografic Râul Negru și b. h. Râul Olt, jud. Brașov-Covasna-Harghita:

Consolidare de mal Râul Olt în localitatea Cârța;

Consolidare de mal pe pâraul Mădăraș în localitatea Mădăraș;

Decolmatare pâraul Tușnad, aval Tușnad Sat, până la confluență;

Consolidări de mal și praguri de mal pe pâraul Fișag, zona Bancu;

Lucrări de întreținere:

Decolmatare pâraul Sânmartin în lungime de 2100 m;

Decolmatare râul Olt, zona Sândominic în lungime de 2500 m;

Decolmatare râul Olt, zona Mădăraș în lungime de 500 m;

Consolidare mal râul Olt, intravilan Tomești, în lungime de 25 m;

Consolidare mal râul Olt, intravilan Cârța, în lungime de 15 m;

Consolidare mal pâraul Mădăraș, intravilan Mădăraș, în lungime de 55 m;

Subzidire zid de sprijin râul Homorodul Mic, intravilan Lueta în lungime de 390 m;

Decolmatare râul Homorodul Mic, intravilan Lueta, în lungime de 1500 m.

APM Harghita a emis fișe tehnice cu ștampila A sau B pentru lucrările :

Anul 2005 :

Întrumar privind documentația depusă pentru realizare carieră de argilă, regularizarea albiei râului Mureș pe parcursul ce străbate orașul Toplița, Titular: Direcția Apelor Mureș ;

Lucrări regularizare râul Mureș, Toplița, Titular : Direcția Apelor Mureș ;

Combaterea eroziunii solului, Lueta, Titular : Consiliul Local Lueta.

Anul 2006 :

Amenajare, combatere inundații bazin hidrografic Olt, Cârța, Mădăraș – Sânsimion, Tușnad ;

Regularizare pârau Bistricioara, Tulgheș, Titular: Direcția Apelor Siret Bacău ;

Corectarea torenților pâraului Strungii, Răchiții, Noroiului, Titular : Direcția Silvică Miercurea Ciuc.

Lucrările de împădurire și de corectare a torenților pe o suprafață de 1303 mp pe teritoriul administrativ al comunei Corbu au fost prevăzute în cadrul proiectului *Corectarea torenților din bazinele hidrografice Pr. Strungii, Pr. Rachitii, Pr. Noroiului, O.S. Borsec, județul Harghita*, elaborat de S.C. Torent Proiect S.R.L. București.

Este întocmit studiu de prefizabilitate pentru lucrarea **“Amenajarea râului Trotuș și afluenții, jud Harghita”** pe o lungime totală de 24 km constând în lucrări de reprofilare a râului Trotuș și afluenților pe o lungime de 20 km, consolidări ale malurilor pe 4 km și praguri de fund.

Distribuția lucrărilor este următoarea:

1. amenajare râu Trotuș în com. Lunca de Sus – 5 km;
2. amenajare râu Trotuș în com. Lunca de Jos – 7 km;
- amenajare pârau Comiat în com. Lunca de Sus – 1,5 km;
4. amenajare pârau Ugra în com. Lunca de Sus – 3 km;
5. amenajare pârau Gârbea în com. Lunca de Sus – 2 km;
6. amenajare pârau Valea Rece în com. Lunca de Jos – 1 km;
7. amenajare pârau Iavardi în com. Lunca de Jos – 3 km;
8. amenajare pârau Baracos în com. Lunca de Jos – 1,5 km.

Valoarea totală estimativă a obiectivului de investiții este 7 milioane lei RON. În urma lucrărilor ce se vor executa vor fi apărate 200 gospodării din satele aparținând comunelor Lunca de Sus și Lunca de Jos, 15 km DJ și DC, 10 poduri și podețe, 100 ha teren agricol. (sursa de informație: adresa SGA Bacău nr. 2903/22.06.2006)

Zonele expuse riscului la inundație, eroziune și alunecări de teren identificate de către primăriile locale pe baza chestionarelor returnate către APM Harghita în luna iunie 2006 sunt prezentate în Anexa nr.4.

2.2.10. Zone critice privind deteriorarea calității mediului de pe teritoriul județului

Zone critice din punct de vedere al poluării aerului

Depășiri semnificative ale indicatorului “pulberi sedimentabile” se înregistrează în jurul zonelor de activitate industrială, SC Exploatarea Minieră Harghita SA Miercurea-Ciuc (zona industrială vest Miercurea-Ciuc și zona Voșlobeni), în jurul carierei din Chileni aparținând SC LAFARGE AGREGATE BETONE SA Miercurea Ciuc.

Haldele de steril rămase după exploatarea miniere și explorări geologice de la SC Bălan SA (Sântimbru), Jolotca, Borsec, Tulgheș, Heveder, Belcina, Cianod și iazurile de decantare neacoperite cu vegetație din cauza antrenării de vânt a pulberilor în atmosferă, pot fi considerate zone critice..

Zone critice din punct de vedere al poluării apelor de suprafață și subterane

Zonele critice sub aspectul poluării apelor de suprafață și a celor subterane sunt următoarele:

- râul Olt aval de orașul Miercurea-Ciuc și râul Târnava Mare aval de Cristuru Secuiesc, din cauza funcționării cu randament scăzut a stațiilor de epurare a apelor uzate din aceste orașe;

- poluarea râului Olt cu metale grele și steril de rocă prin spălarea și/sau surparea în râul Olt a sterilului din halda iazului de decantare nr. 1 și 4 și a iazurilor de decantare nefuncționale nr. 2,3,3a de la Bălan;
- poluarea râului Olt cu mercur, fier și cu sterilul de la iazul de decantare de la fosta exploatare minieră și flotație de la Sântimbru prin surparea și spălarea haldei iazului din albia pârâului Chendereș;
- poluarea pârâului Chirui, Vârghiș, Cormoș și în final a râului Olt prin surparea în pârâul Chirui a sterilului de la extracția caolinei la Harghita Băi;
- poluarea pârâului Jolotca și a râului Mureș cu metale grele și materiale radioactive prin surparea haldelor rămase în urma explorărilor geologice din zona Jolotca;
- poluarea pârâului Belcina și a râului Mureș cu metale grele și materiale radioactive prin spălarea și/sau surparea haldelor rămase în urma explorărilor din zona Belcina, amonte de orașul Gheorgheni.

Zonele cu activitate minieră și explorări geologice, împreună cu depozitele de deșuri industriale și urbane din orașele Miercurea-Ciuc, Odorheiu Secuiesc și Cristuru Secuiesc, care poluează apele subterane cu nitrați, fosfați, fenoli și metale grele, se încadrează în această categorie.

Zone critice din punct de vedere al degradării/poluării solului

- Zone menționate la subcapitolele precedente în care sunt depozitate deșeurile industriei miniere;
- Eroziunea de suprafață de gradul I, care afectează diferite obiective și produce pagube în aval este de 10947 ha/pe tot teritoriul județului;
- Eroziunea de adâncime de gradul I, care produce pagube și afectează obiective importante este de 1667 ha;
- Alunecările de teren de gradul I, alunecări active cu un grad ridicat de risc și care afectează obiective social economice cuprind o suprafață de 7289 ha, iar alunecările de teren de gradul II, alunecări active cu risc mediu de dezvoltare și care afectează terenuri agricole și produc pagube în aval sunt de 81 ha;
- Suprafețele cu excesul de umiditate de gradul I cu potențial de alunecare și inundare sunt de 4112 ha, iar suprafețele cu exces de umiditate de gradul II, cele ameliorabile sunt de 6225 ha.
- Sărăturile de gradul II, care nu creează probleme zonelor limitrofe au o suprafață de 26 ha.
- Litosoluri ocupă o suprafață de 316 ha;
- Suprafața terenurilor cu vegetație degradată este 6703 ha;
- Regularizări de văi au o suprafață de 56,2 ha.

Zone vulnerabile care necesită reconstrucție ecologică

Reconstrucția ecologică a terenurilor degradate prin exploatare minieră

Reconstrucția ecologică a terenurilor afectate de poluarea industrială

Lucrări de consolidare a taluzului iazurilor de decantare.

3. Probleme / aspecte de mediu prioritare din județul Harghita

3.1. Descrierea metodologiei de identificare, evaluare și selectare a problemelor / aspectelor de mediu

Grupul de lucru a realizat identificarea problemelor de mediu utilizând datele și informațiile de mediu deținute de APM Harghita (ca urmare a exercitării atribuțiilor ce îi revin), precum și de către instituțiile cu atribuții în domeniul sănătății publice (DSP Harghita), gospodăririi apelor (SGA Harghita, SGA Mureș, SGA Neamț, SGA Bacău), agriculturii (DADR Harghita), silviculturii (Direcția Silvică Harghita, ITRSV Harghita), gospodăririi resurselor minerale (Agenția Națională pentru Resurse Minerale – Compartimentul de Inspecție Teritorială Harghita) etc.

Pentru a cuprinde toate problemele legate de protecția mediului pe întreg teritoriul județului, Grupul de lucru a procedat la sondarea opiniei publice. S-au transmis spre completare Consiliului Județean Harghita, tuturor primăriilor județului, instituțiilor de specialitate chestionarele privind inventarierea problemelor de protecția mediului înconjurător.

Multitudinea de probleme identificate a fost structurată pe categorii de probleme .

Categoriile de probleme/aspecte de mediu, precum și problemele/aspectele individuale din cadrul fiecărei categorii au fost evaluate, ierarhizate și prioritizate în conformitate cu Metodologia de Evaluare și Implementare a PLAM, utilizând **metoda analizei multicriteriale** descrisă mai jos.

Grupul de Lucru pentru PLAM a folosit următoarele criterii:

A. Criterii pentru ierarhizare:

1. *în ce măsură problema afectează sănătatea umană?*

Fundamentare – Pericol existent sau potențial asupra vieții umane este inacceptabil. Sănătatea publică trebuie să fie protejată. Îmbunătățirea condițiilor de viață, reducerea riscului și diminuarea neplăcerilor trebuie să aibă o mare prioritate.

2. *în ce măsură problema afectează mediul?*

Fundamentare – Necesitatea refacerii, protejării și conservării naturii și biodiversității. Un mediu natural bogat și sănătos și resurse naturale bine protejate sunt condiții esențiale pentru menținerea vieții în ansamblu și pentru o dezvoltare durabilă.

3. *în ce măsură problema generează neconformarea cu cerințele legale?*

Fundamentare – Necesitatea respectării/îndeplinirii obligațiilor legale actuale și în perspectivă

B. Criterii pentru stabilirea priorităților pentru acțiune:

4. *Care sunt costurile asociate soluționării problemei*

Fundamentare – Prioritatea trebuie acordată celor mai mici costuri asociate soluționării problemei.

5. În ce măsură abordarea problemei aduce beneficii sănătății publice / mediului.

Fundamentare – Prioritatea trebuie acordată celor mai mari beneficii asociate soluționării problemei. Prioritățile cele mai mari le au problemele a căror soluționare are asociate costuri mici și beneficii mari.

- Fiecărui criteriu i s-a asociat o scară calitativă și anume:
mare
 - mediu
 - redus

Scării calitative i s-a asociat o scară cantitativă:

- Criterii ierarhizare (1, 2, 3)
 - mare = 3
 - mediu = 2
 - redus = 1

Criterii stabilire priorități:

Criteriul 4	Criteriul 5
- mare = 1	- mare = 3
- mediu = 2	- mediu = 2
- redus = 3	- redus = 1

Fiecărui criteriu i s-a asociat o pondere:

- criteriul 1 – pondere 5
- criteriul 2 – pondere 4
- criteriul 3 – pondere 3

Criteriilor pentru stabilirea priorităților pentru acțiune nu li s-au asociat ponderi. În caz contrar un criteriu poate determina prioritățile în detrimentul celui alt criteriu.

Ierarhizarea problemelor de mediu s-a efectuat prin utilizarea următoarelor matrici: (exemplu)

Matrice etapa I

Criteriul	PM – XX – YY	----
Criteriul 1	Mare	
Criteriul 2	Mare	
Criteriul 3	Redus	

Matrice etapa II

Criteriul	PM – XX – YY	----
Criteriul 1	3	
Criteriul 2	3	
Criteriul 3	1	

Matrice etapa III

Criteriul	PM – XX – YY	----
Criteriul 1 (ponderea 5)	$5 \times 3 = 15$	
Criteriul 2 (ponderea 4)	$4 \times 3 = 12$	
Criteriul 3 (ponderea 3)	$3 \times 1 = 3$	
Total	30	

Scorul pe problemă este egal cu suma scorurilor pe criterii.

Scorul pe criterii se calculează înmulțind scara cantitativă cu ponderea criteriului.

Ponderea va fi aplicată fiecărei probleme individuale din cadrul fiecărei categorii de probleme.

Stabilirea priorităților de mediu pentru acțiune:

Matrice etapa IV

Criteriul	PM – XX – YY	----
Criteriul 4	Mare	
Criteriul 5	Mediu	

Matrice etapa V

Criteriul	PM – XX – YY	----
Criteriul 4	1	
Criteriul 5	2	

Matrice etapa VI

Criteriul	PM – XX – YY	----
Criteriul 4	$1 \times 30 = 30$	
Criteriul 5	$2 \times 30 = 60$	
Total	90	

Scorul pe problemă este egal cu suma scorurilor pe criterii

Scorul pe criterii este egal cu produsul dintre scara cantitativă a criteriului și scorul problemei rezultat din matricea III pentru ierarhizare.

Procedura s-a aplicat fiecărei probleme individuale de mediu din cadrul fiecăreia dintre cele 13 categorii de probleme.

3.2. Descrierea, analizarea și evaluarea problemelor / aspectelor de mediu

Analizarea, evaluarea și ierarhizarea problemelor de mediu a fost efectuată de către membrii Grupului de lucru pentru PLAM Harghita, în mod individual și în colectiv, folosind metoda analizei multicriteriale descrisă la capitolul 3.1.

Rezultatele finale (ordonarea problemelor de mediu în funcție de scorurile obținute) privind problemele individuale de mediu din cadrul fiecărei categorii, precum și cele referitoare la cele 13 categorii de probleme sunt prezentate în tabelele de mai jos.

Problema	Cod problema	Ierarhizarea			
		Pondere	5	4	3
			SU	SM	L
DEGRADAREA MEDIULUI NATURAL (RESURSE NATURALE, PĂDURI, ARII PROTEJATE)	PM-01				20,62
a) Arii protejate					20,5
Lipsuri în administrarea ariilor naturale protejate	PM-01-01	1	3	2	23
Afectarea ariilor protejate prin practicarea turismului neecologic și alte activități umane	PM-01-02	1	3	2	23
Lipsa unei rețele ecologice pan-europene având ca scop identificarea, menținerea și refacerea arealelor cheie pentru protejarea speciilor de faună și floră sălbatică, precum și coridoarele de legătură dintre acestea	PM-01-03	1	3	1	20
Extinderea insuficientă a ariilor protejate	PM-01-04	1	2	1	16
b) Specii protejate					20
Afectarea speciilor de plante și animale protejate	PM-01-05	1	3	1	20
c) Silvicultură					28
Diminuarea suprafeței împădurite în județul Harghita	PM-01-06	2	3	2	28
d) Agricultură					19
Practici agricole necorespunzătoare din punct de vedere a protecției naturii	PM-01-07	2	2	1	19
e) Resurse naturale					16
Administrarea necorespunzătoare a resurselor naturale	PM-01-08	1	2	1	16
POLUAREA APELOR DE SUPRAFAȚĂ	PM-02				25,33
Poluarea apelor de suprafață datorită deversării apelor uzate menajere neepurate sau epurate necorespunzător din localitățile urbane ale județului (datorată capacităților insuficiente sau lipsei canalizării și/sau stațiilor de epurare în municipiile și orașele județului Harghita : Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Toplița, Bălan, Cristuru Secuiesc, Gheorgheni – Lacu Roșu, Vlăhița, Borsec, Băile Tușnad)	PM-02-01	2	3	3	31
Poluarea apelor de suprafață cu ape uzate neepurate datorată inexistenței sistemelor de canalizare și a instalațiilor de epurare în zona rurală	PM-02-02	2	3	3	31

Poluarea apelor de suprafață cu metale grele datorată deversărilor de ape provenite din “zonele contaminate” în urma exploatărilor miniere:	PM-02-03	2	3	2	28
- din iazurile de decantare, de pe haldele de steril din zona Sântimbru , aparținând Grupului de Închideri Miniere Deva	PM-02-03-01	2	3	2	28
- din iazurile de decantare, de pe haldele de steril și ape de mină din zona Bălan , aparținând Grupului de Închideri Miniere Deva	PM-02-03-02	2	3	2	28
- din iazurile de decantare, de pe haldele de steril și ape de mină din zona Harghita Băi , aparținând Grupului de Închideri Miniere Deva	PM-02-03-03	2	3	2	28
Poluarea apelor de suprafață datorată evacuarilor de ape uzate neepurate prin canalizări pluviale în: Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Toplița, Gheorgheni, Cristuru Secuiesc	PM-02-04	2	2	3	27
Poluarea apelor de suprafață datorată deversărilor de ape uzate de la fermele zootehnice: - lipsa stației de epurare la Penitenciarul Miercurea Ciuc (cursul de apă afectat Râul Olt); - deversări de ape uzate insuficient epurate în Pârâul Fitod datorită funcționării necorespunzătoare a stației de epurare SC AGROIND SA Miercurea Ciuc (depășiri la indicatorii suspensii, NH ₄ , Ptot)	PM-02-05	1	2	2	19
Poluarea apelor de suprafață (râul Mureș) datorată deversărilor de ape uzate insuficient epurate (indicatori depășiți: CCO-Cr, CBO ₅) de la fabrica de lapte praf aparținând SC INDUSTRIALIZAREA LAPTELUI HARGHITA SA Remetea	PM-02-07	1	2	2	19
Poluarea apelor de suprafață (Pr.Putna) datorată deversărilor de ape uzate insuficient epurate cu conținut de CBO ₅ , suspensii, azot amoniacal, CCO-Cr de la Spitalul de psihiatrie Tulgheș	PM-02-10	1	2	2	19
Poluarea apelor de suprafață (Pr. Șumuleu) datorată deversărilor de ape uzate insuficient epurate de la Spitalul de boli contagioase Șumuleu	PM-02-11	1	2	2	19
Poluarea apelor de suprafață (râul Mureș) datorată deversărilor de ape uzate insuficient epurate (indicatori depășiți: NH ₄ ⁺ , CBO ₅ , CCO-Cr) de la SC COLEMN SA Gălăuș	PM-02-14	1	2	2	19
Poluarea apelor de suprafață datorată deversărilor de ape uzate insuficient epurate cu conținut de CBO ₅ de la COMPLEXUL SPORTIV ȘI DE TINERET Izvorul Mureșului	PM-02-15	1	2	2	19
Poluarea apelor de suprafață datorată depunerilor pe malurile și albiile cursurilor de ape a reziduurilor lemnoase provenite de la instalațiile particulare de prelucrat material lemnos: zonele Gheorgheni-Toplița, Valea Ghimeșului, Căpâlnița-Vlăhița	PM-02-17	1	1	3	18
Poluarea apelor de suprafață datorată deversărilor de ape uzate insuficient epurate de la fabrica de lapte SC PAULACT SA Sânpaul	PM-02-06	1	2	1	16
Deversări de ape uzate insuficient epurate în Râul Olt datorită funcționării necorespunzătoare a stației de epurare SC PERLA HARGHITEI SA Sâncrăieni (depășiri la indicatorii CCOCr, CBO ₅)	PM-02-08	1	2	1	16
Poluarea apelor de suprafață datorată deversărilor de ape uzate insuficient epurate cu conținut de CBO ₅ , CCO-Mn, suspensii, fier total de la SC KRAITEN SÂNCRĂIENI SA	PM-02-09	1	2	1	16
Deversări de ape uzate insuficient epurate în Pârâul Troțuș datorită funcționării necorespunzătoare a stației de epurare la UNITATEA MILITARĂ 01788 Lunca de Sus (depășiri față de parametri stabiliți în HG 352/2005- NTPA 001/2005)	PM-02-12	1	2	1	16
Poluarea apelor de suprafață (Pârâul Troțuș) datorată deversărilor de ape uzate insuficient epurate de la SC FORESTARON SRL Lunca de Sus	PM-02-13	1	2	1	16

Poluarea râului Târnava Mică cu ape de mină saline provenite de la SC SALINA PRAID SA	PM-02-19	1	2	1	16
Poluarea apelor de suprafață datorată deversărilor de ape uzate insuficient epurate de la TABĂRA DE TINERET CSERETETŌ Vlăhița	PM-02-16	1	1	2	15
Poluarea pârâului Frumoasa cu suspensii datorată deversărilor de ape provenite de la stația de sortare, spălare agregate minerale de la Racu, aparținând SC LEMECO SA Miercurea Ciuc.	PM-02-18	1	1	1	12
CALITATEA ȘI CANTITATEA APEI POTABILE	PM-03				27,33
<i>Insuficiența gradului de asigurare a apei potabile prin sistem centralizat în mediul urban (populația deservită - % din total locuitori: Miercurea Ciuc – 75 %; Odorheiu Secuiesc- 80 %; Băile Tușnad – 99 %; Bălan – 73 %; Borsec – 90 %; Cristuru Secuiesc – 74 %; Gheorgheni – 83 %; Toplița – 72 %; Vlăhița – 95 %); Starea tehnică necorespunzătoare a stațiilor de captare, tratare, a rețelelor de aducțiune și de distribuție apă potabilă (starea tehnică necorespunzătoare a stațiilor de captare: Odorheiu Secuiesc, Cristuru Secuiesc, Gheorgheni – Lacu Roșu, Bălan; capacitatea insuficientă a stațiilor de tratare: Odorheiu Secuiesc, Cristuru Secuiesc, Bălan; Gheorgheni gradul de uzură avansat al rețelei de aducțiune și distribuție: Odorheiu Secuiesc, Miercurea Ciuc, Cristuru Secuiesc, Borsec, Bălan, Gheorgheni, Băile Tușnad, Vlăhița)</i>	PM-03-01	3	2	2	29
Insuficiența gradului de asigurare a apei potabile prin sistem centralizat în mediul rural; starea necorespunzătoare a sistemelor locale în mediul rural.	PM-03-02	3	2	2	29
Lipsa autorizațiilor de funcționare (sanitară, de apă și de mediu) a sistemelor de alimentare cu apă potabilă (soluții locale) în mediul rural Lipsă autorizație de gospodărire a apelor și la mun. Gheorgheni-Lacu Roșu.	PM-03-03	3	1	3	28
Existența pericolului de poluare a surselor de apă (potabile, minerale) datorită lipsei zonelor de protecție sanitară și/sau hidrogeologică, precum și a captărilor necorespunzătoare	PM-03-04	3	1	3	28
Insuficiențe privind sistemul de monitorizare a calității apei potabile: Lipsa aparaturii de măsură a debitelor în mediul rural; Gradul insuficient de contorizare în mediul urban; Lipsa cunoașterii și urmăririi sistematice cantitative și calitative a apei captate și distribuite în mediul rural	PM-03-05	3	1	3	28
Lipsa studiilor și strategiilor locale în managementul apei (debite disponibile, calitatea surselor, consumatorii, reducerea consumului)	PM-03-06	3	1	1	22
POLUAREA ATMOSFEREI	PM-04				23,75
Poluarea aerului cu poluanți gazoși proveniți din arderea combustibililor fosili în centralele municipale de termoficare vechi și centrale termice industriale din orașele și municipiile județului	PM-04-01	3	3	2	33
Poluarea atmosferei generată de traficul rutier și de starea și întreținerea necorespunzătoare a arterelor de circulație (cu SO ₂ , NO _x , CH ₄ , CO, CO ₂ , N ₂ O, pulberi în suspensie și sedimentabile)	PM-04-02	3	3	2	33
Poluarea aerului cu pulberi în suspensie și sedimentabile datorită siturilor contaminate – iazuri de decantare, halde de steril – rezultate din activități de minerit și metalurgie	PM-04-03	2	2	3	27
Poluarea atmosferei cu compuși organici volatili rezultați din depozitarea benzinei și distribuția sa de la terminale la stațiile service (COV – benzină)	PM-04-04	2	2	3	27

Emisii de gaze cu efect de seră (CO ₂ , CO)	PM-04-05	1	2	2	19
Poluarea periodică a atmosferei datorită arderii necontrolate a deșeurilor menajere și industriale, precum și datorită arderii miriștilor și a resturilor vegetale din agricultură	PM-04-06	1	1	3	18
Riscul poluării accidentale a aerului cu noxe datorită aprinderii stratului de turbă în bazinele Ciuc și Gheorgheni	PM-04-07	1	1	3	18
Poluarea atmosferei generată de stațiile de preparare a amestecurilor asfaltice (SC Drumuri și Poduri SA Gheorgheni)	PM-04-08	1	1	2	15
POLUAREA SOLULUI ȘI APEI SUBTERANE	PM-05				21,16
Reducerea resursei naturale regenerabile solul prin : -zone contaminate cu deșeuri rezultate din activitățile miniere de suprafață și cele subterane (haldele de steril și iazuri de decantare) aflate în fază de conservare și în funcțiune amplasate pe o suprafață de 315 ha (cca.0,05 % din suprafața totală a județului) - de la exploatarea minieră Bălan, Harghita Băi, Sântimbru, Sândominic, Voșlobeni, Chileni – Suseni, Borsec, Praid, Ditrău, Păuleni Ciuc, etc.; - situri contaminate cu deșeuri provenite din industria metalurgică (prin depozitarea acestora în halde de steril și iazuri de decantare) pe o suprafață de 2,83 ha (S.C. Bucin S.A. Gheorgheni, S.C. Metalurgica S.A. Vlăhița); - depozitele necontrolate de deșeuri urbane și de deșeuri asimilabile cu cele menajere (rumeguș) pe o suprafață de cca. 35 ha;	PM-05-01	2	3	3	31
Poluarea semnificativă și potențial semnificativă cu metale grele a solurilor din zona iazurilor de decantare și haldelor de steril aflate în conservare ale industriei miniere și metalurgice: - pe teritoriul administrativ al comunei Sândominic, al orașului Bălan și Vlăhița (cupru, fier); - pe teritoriul administrativ al comunei Sântimbru (mercur)	PM-05-02	2	3	3	31
Poluarea solului din zona haldelor de deșeuri menajere cu metale grele din Miercurea Ciuc cu cadmiu, plumb, mangan; din Odorheiu Secuiesc cu plumb, cadmiu, zinc, crom; din Cristuru Secuiesc cu plumb, cadmiu, crom, nichel; din Gheorgheni cu cadmiu, plumb; din Toplița cu plumb, zinc, cadmiu, crom	PM-05-03	2	3	3	31
Poluarea cu azotați a apelor subterane datorită insuficienței sistemelor de canalizare în mediul urban și rural, precum și datorită stocării și utilizării incorecte a dejectiilor animaliere la fermele zootehnice și gospodării individuale	PM-05-04	2	2	3	27
Existența unor suprafețe decopertate, rezultate datorită exploatărilor miniere de suprafață: 26 obiective de exploatare minieră inactive (părăsite), neadministrare, având o suprafață de cca. 4,3 km ² ; 38 obiective de exploatare minieră active (pe bază de licență sau permis de exploatare) pe o suprafață de cca. 7,5 km ² .	PM-05-05	1	2	2	19
Nefuncționarea sistemelor de regularizare – desecare – drenaj la parametri proiectați, executate înainte de anul 1990, conducând la crearea zonelor excesiv desecate, distrugându-se echilibrul hidrologic și structura solurilor turboase și devenind susceptibile la incendii în bazinele Ciuc și Gheorgheni (Miercurea Ciuc, Remetea, Siculeni)	PM-05-06	1	2	2	19

Insuficiența educației ecologice: utilizarea fertilizanților (rumeguș în loc de compost calitativ corespunzător), arderea vegetației în zona de turbării, realizarea depozitelor ilegale de deșeuri, aruncarea deșeurilor revalorificabile (PET, folie polietilenă, mase plastice)	PM-05-07	1	2	2	19
Existența condițiilor favorabile pentru migrarea metalelor grele: plumb, crom și cupru din solul poluat în vegetație, constatate deja în zona depozitelor de deșeuri menajere (Odorheiu -Secuiesc, Miercurea Ciuc) – lipsa unui studiu la nivelul județului privind efectul poluării solului asupra lanțului trofic și a apelor subterane	PM-05-08	1	2	3	17

Existența unei poluări potențial semnificative cu plumb a solului din zona stațiilor de alimentare cu carburanți : Odorheiu -Secuiesc, Gheorgheni, lângă drumuri cu trafic intens	PM-05-09	1	1	2	15
Necesitatea realizării și reactualizării periodice a Sistemului național și județean de monitorizare sol – teren pentru agricultură precum și sol – vegetație forestieră pentru silvicultură conform OUG nr. 38/2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 444/2002.	PM-05-10	1	1	2	15
Necesitatea realizării și actualizării studiilor pedologice și agrochimice pentru perioada 2002 – 2011 conform Ordinului MAAP nr. 223/2002, cu frecvență specificată în OUG nr. 38/2002	PM-05-11	1	1	2	15
Necesitatea evaluării stării solurilor forestiere cu frecvență specificată în OUG nr. 38/2002 și respectarea Programului Național de monitorizare sol – vegetație forestieră conform HGR nr. 1003/2003	PM-05-12	1	1	2	15
GESTIONAREA DEȘEURILOR	PM-06				28,72
a) Gestionarea deșeurilor menajere (colectare, transport, depozitare/eliminare/valorificare) în mediul urban și rural	PM-06-01				29,4
Poluarea mediului datorată gestiunii necorespunzătoare a deșeurilor menajere în localitățile din mediul urban: Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Toplița, Cristuru Secuiesc, Gheorgheni, Vlăhița, Bălan, Băile Tușnad, Borsec (92 % din populația urbană beneficiază de servicii de salubritate; dar existența depozitelor de deșeuri menajere neecologice, amplasate necorespunzător, umplute la capacitate, deficiențe în amenajarea și exploatarea depozitelor de deșeuri menajere existente – compactare, acoperire, monitorizare determină o poluare accentuată).	PM-06-01-01	3	3	3	36
Poluarea mediului datorată gestiunii necorespunzătoare a deșeurilor menajere în localitățile din mediul rural (67 % din populația rurală beneficiază de servicii de salubritate, dar existența depozitelor de deșeuri menajere neecologice, amplasate necorespunzător, umplute la capacitate; deficiențe în amenajarea și exploatarea depozitelor de deșeuri menajere existente – compactare, acoperire, monitorizare determină o poluare accentuată).	PM-06-01-02	3	3	3	36
Insuficiența implementării colectării selective a deșeurilor menajere în vederea valorificării; Insuficiența dezvoltare a pieței deșeurilor reciclabile care să rezolve problema valorificării lor.	PM-06-01-03	1	3	3	26
Lipsa unor programe specifice pentru educarea populației privind gestiunea deșeurilor și în special a impactului produs de acestea asupra sănătății umane și a mediului	PM-06-01-05	2	3	1	25
Slabă dotare a agenților de salubritate privind inventarul specific (containere, pubele, utilaje de transport, etc.)	PM-06-01-04	2	2	2	24
b) Gestionarea deșeurilor periculoase (colectare, transport, depozitare/eliminare/valorificare)	PM-06-02				27,66
Insuficiența preocupare privind eliminarea deșeurilor de pesticide aflate în stoc	PM-06-02-01	2	3	3	31
Deficiențe majore în eliminarea deșeurilor spitalicești (incinerarea în crematorii sub 800 °C) și a deșeurilor de medicamente – crematoriile existente în județul Harghita se vor închide între 2006-2008	PM-06-02-03	2	2	3	28
Preocuparea mai accentuată în gestionarea deșeurilor de uleiuri, anvelope, baterii și acumulatori, DEEE, deșeuri de ambalaje, VSU, produselor cu azbest, nămoluri provenite de la stațiile de epurare	PM-06-02-02	2	2	2	24
c) Gestionarea deșeurilor industriale (colectare, transport, depozitare/eliminare/valorificare), cu precădere a celor "istorice"	PM-06-03				28,66

Probleme generate de existența unor cantități apreciabile de steril (pe halde și în iazuri), provenite din industria extractivă a minereurilor feroase și neferoase, slabe preocupări privind lucrările de întreținere, conservare și reecologizare	PM-06-03-01	3	3	3	36
Probleme generate de existența unor cantități apreciabile de deșeuri provenite din industria metalurgică: SC METALURGICA SA Vlăhița (zgură: 2100 mii mc în haldă de steril și 1500 mii mc în iaz de decantare) SC BUCIN SA Gheorgheni (1092 mii mc nisip de turnătorie cu conținut de fenoli în haldă de steril și 8 to nămol galvanic depozitat în spațiu închis) SC MAULEMN SA Gheorgheni (8 to nămol galvanic depozitat în spațiu închis) SC HART SA Miercurea Ciuc (6,1 to nămol galvanic depozitat în spațiu închis) SC MATRIȚA SA Odorheiu Secuiesc (7,4 to nămol galvanic depozitat în spațiu închis) SC TEHNOUTILAJ SA Odorheiu Secuiesc (16 to nămol galvanic depozitat în spațiu închis) SC OȚELURI SPECIALE SA Cristuru Secuiesc (800 to nisip de turnătorie cu conținut de fenoli) SC KELBOR IMPEX SRL Gheorgheni (1,1 to nămol galvanic)	PM-06-03-02	2	3	2	28
Existența depozitelor ilegale de rumeguș și insuficienta preocupare în vederea valorificării deșeurilor din lemn: zonele Gheorgheni-Toplița, Valea Ghimeșului, Căpâlnița-Vlăhița.	PM-06-03-03	1	2	3	22
AMENINȚĂRI DATE DE ACCIDENTE MAJORE, FENOMENE NATURALE ȘI ANTROPICE	PM-07				20,67
Existența zonelor expuse riscului de inundație. Lipsa amenajărilor și protecției împotriva inundațiilor pe cursuri de apă din județ	PM-07-01	3	2	2	29
Risc de accident la iazuri de decantare aflate în conservare, rezultate în urma activității de minerit	PM-07-06	1	3	3	26
Existența zonelor expuse riscului la alunecări de teren	PM-07-02	2	2	1	21
Degradări de maluri pe cursurile de apă	PM-07-03	1	2	1	16
Terenuri supuse eroziunii (eroziuni de suprafață și adâncime)	PM-07-04	1	2	1	16
Amplasamente afectate de torenți	PM-07-05	1	2	1	16
TURISM ȘI AGREMENT	PM-08				24,33
Insuficiențe privind amenajarea zonelor de agrement din punct de vedere al infrastructurii de mediu (apă, canal, gestionare deșeuri) și al infrastructurii turistice elementare: stațiunea Lacu Roșu, Borsec, Sântimbru Băi, Harghita Băi, strandul Vlăhița, Băile Jigodin, Băile Madicsa, Racu, etc.	PM-08-01	2	3	2	28
Practicarea turismului neorganizat și neecologic (campare neorganizată pe malul apelor, în păduri, degradarea peisajului prin folosirea focului, prepararea hranei, resturi menajere sau spălarea mașinilor în apa râurilor)	PM-08-02	2	2	3	26
Lipsa strategiilor locale și regionale de dezvoltare a turismului în general	PM-08-03	1	2	2	19
URBANISM - MEDIU	PM-09				21,53
Suprafața deficitară a zonelor verzi în mediul urban, diminuarea, degradarea și infestarea microbiologică (câini vagabonzi) a spațiilor verzi intraurbane și periurbane	PM-09-05	3	2	2	29

Absența arterelor rutiere ocolitoare ale orașelor și comunelor: Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Băile Tușnad, Sânmartin, Satu Mare, Toplița, Feliceni-Tăureni, Ciceu, Racu, Mădăraș, etc.	PM-09-01	3	2	2	29
Lipsa întreținerii și amenajării tuturor străzilor din municipii și orașe	PM-09-02	2	3	1	25
Insuficiența locurilor de parcare pentru autovehicule, duce la parcare a acestora pe spațiile verzi și trotuare	PM-09-10	2	2	2	24
Deficiențe în elaborarea și respectarea documentațiilor de urbanism, în special în zonele de odihnă și de recreere: Szécseny, Harghita Băi (Miercurea Ciuc), Sântimbru Băi (Sâncrăieni), zona satului de vacanță Bucin (Gheorgheni), etc.	PM-09-08	2	2	2	24
Lipsa sau insuficiența zonelor verzi de aliniament: acostamentul drumurilor, quartale de locuit, în jurul exploataților miniere	PM-09-06	2	2	1	21
Poluarea factorilor de mediu (aer, apă, sol, subsol) cu gaze de eșapament cu conținut de CO; CO2; hidrocarburi, plumb, pulberi antrenate, poluare sonoră și prin vibrații în municipiile Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Toplița	PM-09-11	2	2	1	21
Deficiențe privind zonarea urbanistică (de ex. delimitarea zonelor rezidențiale de cele industriale și comerciale în localitățile urbane)	PM-09-09	2	1	2	20
Insuficiența dotărilor urbanistice (WC-uri publice, parcuri), atât în interiorul localităților, cât și pe traseul arterelor de circulație	PM-09-12	2	1	2	20
Disconfort generat de gazele emise de la stația de epurare ape uzate a municipiului Miercurea Ciuc, datorită exploatații necorespunzătoare și lipsei aliniamentelor de protecție cu arbori (miros neplăcut)	PM-09-04	1	1	3	18
Amenajarea necorespunzătoare a amplasamentelor de colectare a deșeurilor menajere în containere sau pubele, îndeosebi în zona urbană (fără împrejmuire, fără posibilitatea supravegherii, fără conectare la canalizarea menajeră, fără surse de apă)	PM-09-13	2	1	1	17
Poluarea sonoră și vibrații generate de activități urbane, lipsa izolației fonice a unor construcții rezidențiale în zonele urbane	PM-09-07	2	1	1	17
Lipsa traseelor special amenajate pentru bicicliști	PM-09-03	1	1	2	15
APECTAREA SĂNĂTĂȚII POPULAȚIEI	PM-10				22
Insuficiențe privind sistemul de monitorizare a evoluției sănătății umane în raport cu calitatea mediului	PM-10-01	3	1	1	22
EDUCAȚIA ECOLOGICĂ – Informare și educare deficitară în ceea ce privește protecția mediului	PM-11				22,5
Insuficiența cunoștințelor privind legislația de mediu în vigoare, drepturi, obligații și responsabilități a persoanelor fizice, grupurilor comunitare, al reprezentanților administrației publice locale	PM-11-02	2	3	2	28
Educația ecologică scăzută la nivel comunitar	PM-11-01	2	3	1	25
Nivelul scăzut al reacției comunitare la agresarea factorilor de mediu	PM-11-03	2	2	1	21
Insuficiența implicării tuturor factorilor interesați (învățăământ, administrație, ONG-uri) în educarea ecologică a populației	PM-11-04	1	2	1	16
FONDURI INSUFICIENTE PENTRU ADRESAREA PROBLEMELOR DE MEDIU, ASPECTE LEGISLATIVE	PM-12				23
Inexistența fondurilor necesare pentru rezolvarea poluării istorice prin lucrări de reconstrucție ecologică, conservări, reabilitări	PM-12-02	2	3	1	25
Capacitatea redusă de accesare a fondurilor de către administrația locală și agenții economici	PM-12-01	2	2	1	21

CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ ȘI ADMINISTRATIVĂ NESATISFĂCĂTOARE A AUTORITĂȚILOR DESCENTRALIZATE ȘI AUTORITĂȚILOR PUBLICE LOCALE ÎN ADRESAREA PROBLEMELOR DE MEDIU ȘI IMPUNEREA LEGISLAȚIEI DE MEDIU	PM-13	1	2	1	16
--	--------------	----------	----------	----------	-----------

REZULTATELE PROCESULUI DE IERARHIZARE

Nr. crt.	CATEGORII DE PROBLEME DE MEDIU	COD PROBLEMA	SCOR IERARHIZARE
1.	GESTIONAREA DEȘEURILOR	PM-06	28,72
2.	CALITATEA ȘI CANTITATEA APEI POTABILE	PM-03	27,33
3.	POLUAREA APELOR DE SUPRAFAȚĂ	PM-02	25,33
4.	TURISM ȘI AGREMENT	PM-08	24,33
5.	POLUAREA ATMOSFEREI	PM-04	23,75
6.	FONDURI INSUFICIENTE PENTRU ADRESAREA PROBLEMELOR DE MEDIU, ASPECTE LEGISLATIVE	PM-12	23
7.	EDUCAȚIA ECOLOGICĂ	PM-11	22,5
8.	APECTAREA SĂNĂTĂȚII POPULAȚIEI	PM-10	22
9.	URBANISM - MEDIU	PM-09	21,53
10.	POLUAREA SOLULUI ȘI APEI SUBTERANE	PM-05	21,16
11.	AMENINȚĂRI DATE DE ACCIDENTE MAJORE, FENOMENE NATURALE ȘI ANTROPICE	PM-07	20,67
12.	DEGRADAREA MEDIULUI NATURAL (RESURSE NATURALE, PĂDURI, ARII PROTEJATE)	PM-01	20,62
13.	CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ ȘI ADMINISTRATIVĂ NESATISFĂCĂTOARE A AUTORITĂȚILOR DESCENTRALIZATE ȘI AUTORITĂȚILOR PUBLICE LOCALE ÎN ADRESAREA PROBLEMELOR DE MEDIU ȘI IMPUNEREA LEGISLAȚIEI DE MEDIU	PM-13	16

3.3. Selectarea problemelor prioritare și sinteza problemelor / aspectelor de mediu prioritare selectate

Prioritizarea problemelor de mediu a fost efectuată folosind criteriile nr. 4 și 5, descrise la capitolul 3.1.

Problema	Cod problema	Scor ierarhizare	Prioritizare		Scor priorități
			Cost	Beneficiu	
DEGRADAREA MEDIULUI NATURAL (ARII PROTEJATE , SPECII PROTEJATE, RESURSE NATURALE, PĂDURI)	PM-01	20,62			94,75
a) Arii protejate					
Lipsuri în administrarea ariilor naturale protejate	PM-01-01	23	2	3	115
Afectarea ariilor protejate prin practicarea turismului neecologic și alte activități umane.	PM-01-02	23	3	2	115
Lipsa unei rețele ecologice pan-europene având ca scop identificarea, menținerea și refacerea arealelor cheie pentru protejarea speciilor de faună și floră sălbatică, precum și coridoarele de legătură dintre acestea.	PM-01-03	20	1	3	80
Extinderea insuficientă a ariilor protejate	PM-01-04	16	3	2	80
b) Specii protejate					
Afectarea speciilor de plante și animale protejate	PM-01-05	20	3	2	100
c) Silvicultură					
Diminuarea suprafeței împădurite în județul Harghita	PM-01-06	28	1	3	112
d) Agricultură					
Practici agricole necorespunzătoare din punct de vedere a protecției naturii	PM-01-07	19	2	2	76
e) Resurse naturale					
Administrarea necorespunzătoare a resurselor naturale	PM-01-08	16	2	3	80
POLUAREA APELOR DE SUPRAFAȚĂ	PM-02	23,55			105,16
Poluarea apelor de suprafață datorită deversării apelor uzate menajere neepurate sau epurate necorespunzător din localitățile urbane ale județului (datorată capacităților insuficiente sau lipsei canalizării și/sau stațiilor de epurare în municipiile și orașele județului Harghita : Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Toplița, Bălan, Cristuru Secuiesc, Gheorgheni – Lacu Roșu, Vlăhița, Borsec, Băile Tușnad)	PM-02-01	31	2	3	155
Poluarea apelor de suprafață cu ape uzate neepurate datorată inexistenței sistemelor de canalizare și a instalațiilor de epurare în zona rurală	PM-02-02	31	1	3	124
Poluarea apelor de suprafață cu metale grele datorată deversărilor de ape provenite din “zonele contaminate” în urma exploatărilor miniere:	PM-02-03	28	1	3	112
- din iazurile de decantare, de pe haldele de steril din zona Sântimbru , aparținând Grupului de Închideri Miniere Deva	PM-02-03-01	28	1	3	112

- din iazurile de decantare, de pe haldele de steril și ape de mină din zona Bălan , aparținând Grupului de Închideri Miniere Deva	PM-02-03-02	28	1	3	112
- din iazurile de decantare, de pe haldele de steril și ape de mină din zona Harghita Băi , aparținând Grupului de Închideri Miniere Deva	PM-02-03-03	28	1	3	112
Poluarea apelor de suprafață datorată evacuarilor de ape uzate neepurate prin canalizări pluviale în: Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Toplița, Gheorgheni, Cristuru Secuiesc	PM-02-04	27	2	2	108
Poluarea apelor de suprafață datorată deversărilor de ape uzate de la fermele zootehnice: - lipsa stației de epurare la Penitenciarul Miercurea Ciuc (cursul de apă afectat Râul Olt); - deversări de ape uzate insuficient epurate în Pârâul Fitod datorită funcționării necorespunzătoare a stației de epurare SC AGROIND SA Miercurea Ciuc (depășiri la indicatorii suspensii, NH ₄ , P _{tot})	PM-02-05	19	3	2	95
Poluarea apelor de suprafață (râul Mureș) datorată deversărilor de ape uzate insuficient epurate (indicator depășit CCO-Cr, CBO ₅) de la fabrica de lapte praf aparținând SC INDUSTRIALIZAREA LAPTELUI HARGHITA SA Remetea	PM-02-07	19	3	2	95
Poluarea apelor de suprafață (Pr.Putna) datorată deversărilor de ape uzate insuficient epurate cu conținut de CBO ₅ , suspensii, azot amoniacal, CCO-Cr de la Spitalul de psihiatrie Tulgheș	PM-02-10	19	3	2	95
Poluarea apelor de suprafață (Pr. Șumuleu) datorată deversărilor de ape uzate insuficient epurate de la Spitalul de boli contagioase Șumuleu	PM-02-11	19	3	2	95
Poluarea apelor de suprafață (râul Mureș) datorată deversărilor de ape uzate insuficient epurate (indicatori depășiți: NH ₄ ⁺ , CBO ₅ , CCO-Cr) de la SC COLEMN SA Gălăuțăș	PM-02-14	19	3	2	95
Poluarea apelor de suprafață datorată deversărilor de ape uzate insuficient epurate cu conținut de CBO ₅ de la COMPLEXUL SPORTIV ȘI DE TINERET Izvorul Mureșului	PM-02-15	19	3	2	95
Poluarea apelor de suprafață datorată depunerilor pe malurile și albiile cursurilor de ape a reziduurilor lemnoase provenite de la instalațiile particulare de prelucrat material lemnos: zonele Gheorgheni-Toplița, Valea Ghimeșului, Căpâlnița-Vlăhița	PM-02-17	18	3	2	90
Poluarea apelor de suprafață datorată deversărilor de ape uzate insuficient epurate de la fabrica de lapte SC PAULACT SA Sânpaul	PM-02-06	16	3	2	80
Deversări de ape uzate insuficient epurate în Râul Olt datorită funcționării necorespunzătoare a stației de epurare SC PERLA HARGHITEI SA Sâncrăieni (depășiri la indicatorii CCOCr, CBO ₅)	PM-02-08	16	3	2	80
Poluarea apelor de suprafață datorată deversărilor de ape uzate insuficient epurate cu conținut de CBO ₅ , CCO-Mn, suspensii, fier total de la SC KRAITEN SÂNCRĂIENI SA	PM-02-09	16	3	2	80

Deversări de ape uzate insuficient epurate în Pârâul Trotuș datorită funcționării necorespunzătoare a stației de epurare la UNITATEA MILITARĂ 01788 Lunca de Sus (depășiri față de parametrii stabiliți în HG 352/2005- NTPA 001/2005)	PM-02-12	16	3	2	80
Poluarea apelor de suprafață (Pârâul Trotuș) datorată deversărilor de ape uzate insuficient epurate de la SC FORESTARON SRL Lunca de Sus	PM-02-13	16	3	2	80
Poluarea râului Târnava Mică cu ape de mină saline provenite de la SC SALINA PRAID SA	PM-02-19	16	3	2	80
Poluarea apelor de suprafață datorată deversărilor de ape uzate insuficient epurate de la TABĂRA DE TINERET CSERETETÓ Vlăhița	PM-02-16	15	3	2	75
Poluarea pârâului Frumoasa cu suspensii datorată deversărilor de ape provenite de la stația de sortare, spălare agregate minerale de la Racu, aparținând SC LEMECO SA Miercurea Ciuc.	PM-02-18	12	3	2	60
CALITATEA ȘI CANTITATEA APEI POTABILE	PM-03	27,33			131,83
Existența pericolului de poluare a surselor de apă (potabile, minerale) datorită lipsei zonelor de protecție sanitară și/sau hidrogeologică, precum și a captărilor necorespunzătoare	PM-03-04	28	3	3	168
<i>Insuficiența gradului de asigurare a apei potabile prin sistem centralizat în mediul urban (populația deservită - % din total locuitori: Miercurea Ciuc – 75 %; Odorheiu Secuiesc- 80 %; Băile Tușnad – 99 %; Bălan – 73 %; Borsec – 90 %; Cristuru Secuiesc – 74 %; Gheorgheni – 83 %; Toplița – 72 %; Vlăhița – 95 %); Starea tehnică necorespunzătoare a stațiilor de captare, tratare, a rețelelor de aducțiune și de distribuție apă potabilă (starea tehnică necorespunzătoare a stațiilor de captare: Odorheiu Secuiesc, Cristuru Secuiesc, Gheorgheni – Lacu Roșu, Bălan; capacitatea insuficientă a stațiilor de tratare: Odorheiu Secuiesc, Cristuru Secuiesc, Bălan; gradul de uzură avansat al rețelei de aducțiune și distribuție: Odorheiu Secuiesc, Miercurea Ciuc, Cristuru Secuiesc, Borsec, Bălan)</i>	PM-03-01	29	2	3	145
Insuficiențe privind sistemul de monitorizare a calității apei potabile: Lipsa aparaturii de măsură a debitelor în mediul rural; Gradul insuficient de contorizare în mediul urban; Lipsa cunoașterii și urmăririi sistematice cantitative și calitative a apei captate și distribuite în mediul rural	PM-03-05	28	2	3	140
Insuficiența gradului de asigurare a apei potabile prin sistem centralizat în mediul rural; starea necorespunzătoare a sistemelor locale în mediul rural.	PM-03-02	29	1	3	116
Lipsa autorizațiilor de funcționare (sanitară, de apă și de mediu) a sistemelor de alimentare cu apă potabilă (soluții locale) în mediul rural. Lipsă autorizație de gospodărire a apelor și la mun. Gheorgheni-Lacu Roșu.	PM-03-03	28	2	2	112
Lipsa studiilor și strategiilor locale în managementul apei (debite disponibile, calitatea surselor, consumatorii, reducerea consumului)	PM-03-06	22	3	2	110
POLUAREA ATMOSFEREI	PM-04	23,75			109

Poluarea aerului cu poluanți gazoși proveniți din arderea combustibililor fosili în centralele municipale de termoficare vechi și centrale termice industriale din orașele și municipiile județului	PM-04-01	33	2	3	165
Poluarea atmosferei cu compuși organici volatili rezultați din depozitarea benzinei și distribuția sa de la terminale la stațiile service (COV – benzină)	PM-04-04	27	2	3	135
Poluarea atmosferei generată de traficul rutier și de starea și întreținerea necorespunzătoare a arterelor de circulație (cu SO ₂ , NO _x , CH ₄ , CO, CO ₂ , N ₂ O, pulberi în suspensie și sedimentabile)	PM-04-02	33	1	3	132
Poluarea aerului cu pulberi în suspensie și sedimentabile datorită siturilor contaminate – iazuri de decantare, halde de steril – rezultate din activități de minerit și metalurgie	PM-04-03	27	1	3	108
Emisii de gaze cu efect de seră (CO ₂ , CO)	PM-04-05	19	2	3	95
Riscul poluării accidentale a aerului cu noxe datorită aprinderii stratului de turbă în bazinele Ciuc și Gheorgheni	PM-04-07	18	3	2	90
Poluarea atmosferei generată de stațiile de preparare a amestecurilor asfaltice (SC Drumuri și Poduri SA Gheorgheni)	PM-04-08	15	3	2	75
Poluarea periodică a atmosferei datorită arderii necontrolate a deșeurilor menajere și industriale, precum și datorită arderii miriștilor și a resturilor vegetale din agricultură	PM-04-06	18	2	2	72
POLUAREA SOLULUI ȘI APEI SUBTERANE	PM-05	21,16			89,41
Reducerea resursei naturale regenerabile, solul prin : -zone contaminate cu deșeuri rezultate din activitățile miniere de suprafață și cele subterane (haldele de steril și iazuri de decantare) aflate în fază de conservare și în funcțiune amplasate pe o suprafață de 315 ha (cca.0,05 % din suprafața totală a județului) - de la exploatarea miniere Bălan, Harghita Băi, Sântimbru, Sândominic, Voșlobeni, Chileni – Suseni, Borsec, Praid, Ditrău, Păuleni Ciuc, etc.; - situri contaminate cu deșeuri provenite din industria metalurgică (prin depozitarea acestora în halde de steril și iazuri de decantare) pe o suprafață de 2,83 ha (S.C. Bucin S.A. Gheorgheni, S.C. Metalurgica S.A. Vlăhița); - depozitele necontrolate de deșeuri urbane și de deșeuri asimilabile cu cele menajere (rumeguș) pe o suprafață de cca. 35 ha;	PM-05-01	31	1	3	124
Poluarea semnificativă și potențial semnificativă cu metale grele a solurilor din zona iazurilor de decantare și haldelor de steril aflate în conservare ale industriei miniere și metalurgice: - pe teritoriul administrativ al comunei Sândominic, al orașului Bălan și Vlăhița (cupru, fier); - pe teritoriul administrativ al comunei Sântimbru (mercur)	PM-05-02	31	1	3	124

Poluarea solului din zona haldelor de deșeuri menajere cu metale grele din Miercurea Ciuc cu cadmiu, plumb, mangan; din Odorheiu Secuiesc cu plumb, cadmiu, zinc, crom; din Cristuru Secuiesc cu plumb, cadmiu, crom, nichel; din Gheorgheni cu cadmiu, plumb; din Toplița cu plumb, zinc, cadmiu, crom	PM-05-03	31	1	3	124
Insuficiența educației ecologice: utilizarea fertilizanților (rumeguș în loc de compost calitativ corespunzător), arderea vegetației în zona de turbării, realizarea depozitelor ilegale de deșeuri, aruncarea deșeurilor revalorificabile (PET, folie polietilenă, mase plastice)	PM-05-07	19	3	3	114
Poluarea cu azotați a apelor subterane datorită insuficienței sistemelor de canalizare în mediul urban și rural, precum și datorită stocării și utilizării incorecte a dejecțiilor animaliere la fermele zootehnice și gospodării individuale	PM-05-04	27	1	3	108
Nefuncționarea sistemelor de regularizare – desecare – drenaj la parametri proiectați, executate înainte de anul 1990, conducând la crearea zonelor excesiv desecate, distrugându-se echilibrul hidrologic și structura solurilor turboase și devenind susceptibile la incendii în bazinele Ciuc și Gheorgheni (Miercurea Ciuc, Remetea, Siculeni)	PM-05-06	19	3	2	95
Existența unor suprafețe decopertate, rezultate datorită exploatărilor miniere de suprafață: 26 obiective de exploatare minieră inactive (părăsite), neadministrare, având o suprafață de cca. 4,3 km ² ; 38 obiective de exploatare minieră active (pe bază de licență sau permis de exploatare) pe o suprafață de cca. 7,5 km ² .	PM-05-05	19	2	2	76
Existența condițiilor favorabile pentru migrarea metalelor grele: plumb, crom și cupru din solul poluat în vegetație, constatate deja în zona depozitelor de deșeuri menajere (Odorheiu -Secuiesc, Miercurea Ciuc) – lipsa unui studiu la nivelul județului privind efectul poluării solului asupra lanțului trofic și a apelor subterane	PM-05-08	17	1	3	68
Existența unei poluări potențial semnificative cu plumb a solului din zona stațiilor de alimentare cu carburanți : Odorheiu -Secuiesc, Gheorgheni, lângă drumuri cu trafic intens	PM-05-09	15	2	2	60
Necesitatea realizării și reactualizării periodice a Sistemului național și județean de monitorizare sol – teren pentru agricultură precum și sol – vegetație forestieră pentru silvicultură conform OUG nr. 38/2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 444/2002.	PM-05-10	15	2	2	60
Necesitatea realizării și actualizării studiilor pedologice și agrochimice pentru perioada 2002 – 2011 conform Ordinului MAAP nr. 223/2002, cu frecvență specificată în OUG nr. 38/2002	PM-05-11	15	2	2	60
Necesitatea evaluării stării solurilor forestiere cu frecvență specificată în OUG nr. 38/2002 și respectarea Programului Național de monitorizare sol – vegetație forestieră conform HGR nr. 1003/2003	PM-05-12	15	2	2	60
GESTIONAREA DEȘEURILOR	PM-06	28,72			165

a) Gestionarea deșeurilor menajere (colectare, transport, depozitare/eliminare/valorificare) în mediul urban și rural	PM-06-01	29,4			147
Poluarea mediului datorată gestiunii necorespunzătoare a deșeurilor menajere în localitățile din mediul urban: Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Toplița, Cristuru Secuiesc, Gheorgheni, Vlăhița, Bălan, Băile Tușnad, Borsec (92 % din populația urbană beneficiază de servicii de salubritate; existența depozitelor de deșeuri menajere neecologice, amplasate necorespunzător, umplute la capacitate, lipsa bilanțurilor de mediu nivel II și evaluarea riscului pentru depozitele de deșeuri existente; deficiențe în amenajarea și exploatarea depozitelor de deșeuri menajere existente – compactare, acoperire, monitorizare.)	PM-06-01-01	36	2	3	180
Poluarea mediului datorată gestiunii necorespunzătoare a deșeurilor menajere în localitățile din mediul rural (67 % din populația rurală beneficiază de servicii de salubritate, existența depozitelor de deșeuri menajere neecologice, amplasate necorespunzător, umplute la capacitate; deficiențe în amenajarea și exploatarea depozitelor de deșeuri menajere existente – compactare, acoperire, monitorizare)	PM-06-01-02	36	2	3	180
Insuficienta implementării colectării selective a deșeurilor menajere în vederea valorificării; Insuficienta dezvoltare a pieței deșeurilor reciclabile care să rezolve problema valorificării lor.	PM-06-01-03	26	3	3	156
Lipsa unor programe specifice pentru educarea populației privind gestiunea deșeurilor și în special a impactului produs de acestea asupra sănătății umane și a mediului	PM-06-01-05	25	3	2	125
Slabă dotare a agenților de salubritate privind inventarul specific (containere, pubele, utilaje de transport, etc.)	PM-06-01-04	24	3	1	96
b) Gestionarea deșeurilor periculoase (colectare, transport, depozitare/eliminare/valorificare)	PM-06-02	27,66			221
Insuficienta preocupare privind eliminarea deșeurilor de pesticide aflate în stoc	PM-06-02-01	31	3	3	157
Preocuparea mai accentuată în gestionarea deșeurilor de uleiuri, anvelope, baterii și acumulatori, DEEE, deșeuri de ambalaje, VSU, produselor cu azbest, nămoluri provenite de la stațiile de epurare	PM-06-02-02	24	3	3	144
Deficiențe majore în eliminarea deșeurilor spitalicești (incinerarea în crematorii sub 800 °C) și a deșeurilor de medicamente	PM-06-02-03	28	3	2	140
c) Gestionarea deșeurilor industriale (colectare, transport, depozitare/eliminare/valorificare), cu precădere a celor "istorice"	PM-06-03	28,66			127
Probleme generate de existența unor cantități apreciabile de steril (pe halde și în iazuri), provenite din industria extractivă a minereurilor feroase și neferoase, slabe preocupări privind lucrările de întreținere, conservare și reecologizare	PM-06-03-01	36	2	3	180

Probleme generate de existența unor cantități apreciabile de deșeuri provenite din industria metalurgică: -SC METALURGICA SA Vlăhița (zgură: 2100 mii mc în haldă de steril și 1500 mii mc în iaz de decantare) -SC BUCIN SA Gheorgheni (1092 mii mc nisip de turnătorie cu conținut de fenoli în haldă de steril și 8 to nămol galvanic depozitat în spațiu închis) -SC MAULEMN SA Gheorgheni (8 to nămol galvanic depozitat în spațiu închis) -SC HART SA Miercurea Ciuc (6,1 to nămol galvanic depozitat în spațiu închis) -SC MATRIȚA SA Odorheiu Secuiesc (7,4 to nămol galvanic depozitat în spațiu închis) -SC TEHNOUTILAJ SA Odorheiu Secuiesc (16 to nămol galvanic depozitat în spațiu închis) -SC OȚELURI SPECIALE SA Cristuru Secuiesc (800 to nisip de turnătorie cu conținut de fenoli) -SC KELBOR IMPEX SRL Gheorgheni (1,1 to nămol galvanic)	PM-06-03-02	28	2	2	112
Existența depozitelor ilegale de rumeguș și insuficienta preocupare în vederea valorificării deșeurilor din lemn: zonele Gheorgheni-Toplița, Valea Ghimeșului, Căpâlnița-Vlăhița.	PM-06-03-03	22	2	2	88
AMENINȚĂRI DATE DE ACCIDENTE MAJORE, FENOMENE NATURALE ȘI ANTROPICE	PM-07	20,67			85,33
Existența zonelor expuse riscului de inundație. Lipsa amenajărilor și protecției împotriva inundațiilor pe cursuri de apă din județ	PM-07-01	29	1	3	116
Risc de accident la iazuri de decantare aflate în conservare, rezultate în urma activității de minerit	PM-07-06	26	1	3	104
Existența zonelor expuse riscului la alunecări de teren	PM-07-02	21	1	3	84
Degradări de maluri pe cursurile de apă	PM-07-03	16	2	3	80
Terenuri supuse eroziunii (eroziuni de suprafață și adâncime)	PM-07-04	16	2	2	64
Amplasamente afectate de torenți	PM-07-05	16	2	2	64
TURISM ȘI AGREMENT	PM-08	24,33			131
Insuficiențe privind amenajarea zonelor de agrement din punct de vedere al infrastructurii de mediu (apă, canal, gestionare deșeuri) și al infrastructurii turistice elementare: stațiunea Lacu Roșu, Borsec, Sântimbru Băi, Harghita Băi, strandul Vlăhița, Băile Jigodin, Băile Madicsa, Racu, etc.	PM-08-01	28	3	3	168
Practicarea turismului neorganizat și neecologic (campare neorganizată pe malul apelor, în păduri, degradarea peisajului prin folosirea focului, prepararea hranei, resturi menajere sau spălarea mașinilor în apa râurilor)	PM-08-02	26	3	2	130
Lipsa strategiilor locale și regionale de dezvoltare a turismului în general	PM-08-03	19	3	2	95
URBANISM - MEDIU	PM-09	21,53			108,85
Suprafața deficitară a zonelor verzi în mediul urban, diminuarea, degradarea și infestarea microbiologică (câini vagabonzi) a spațiilor verzi intraurbane și periurbane	PM-09-05	29	3	2	145

Absența arterelor rutiere ocolitoare ale orașelor și comunelor: Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Băile Tușnad, Sânmartin, Satu Mare, Toplița, Feliceni-Tăureni, Ciceu, Racu, Mădăraș, etc.	PM-09-01	29	2	3	145
Lipsa întreținerii și amenajării tuturor străzilor din municipii și orașe	PM-09-02	25	2	3	125
Insuficiența locurilor de parcare pentru autovehicule, duce la parcare a acestora pe spațiile verzi și trotuare	PM-09-10	24	3	2	120
Deficiențe în elaborarea și respectarea documentațiilor de urbanism, în special în zonele de odihnă și de recreere: Szécseny, Harghita Băi (Miercurea Ciuc), Sântimbru Băi (Sâncrăieni), zona satului de vacanță Bucin (Gheorgheni), etc.	PM-09-08	24	3	2	120
Disconfort generat de gazele emise de la stația de epurare ape uzate a municipiului Miercurea Ciuc, datorită exploatării necorespunzătoare și lipsei aliniamentelor de protecție cu arbori (miros neplăcut)	PM-09-04	18	3	3	108
Lipsa sau insuficiența zonelor verzi de aliniament: acostamentul drumurilor, quartale de locuit, în jurul exploatațiilor miniere	PM-09-06	21	3	2	105
Poluarea factorilor de mediu (aer, apă, sol, subsol) cu gaze de eșapament cu conținut de CO; CO2; hidrocarburi, plumb, pulberi antrenate, poluare sonoră și prin vibrații în municipiile Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Toplița	PM-09-11	21	2	3	105
Amenajarea necorespunzătoare a amplasamentelor de colectare a deșeurilor menajere în containere sau pubele, îndeosebi în zona urbană (fără împrejmuire, fără posibilitatea supravegherii, fără conectare la canalizarea menajeră, fără surse de apă)	PM-09-13	17	3	3	102
Deficiențe privind zonarea urbanistică (de ex. delimitarea zonelor rezidențiale de cele industriale și comerciale în localitățile urbane)	PM-09-09	20	3	2	100
Poluarea sonoră și vibrații generate activități urbane, lipsa izolației fonice a unor construcții rezidențiale în zonele urbane	PM-09-07	17	3	2	85
Insuficiența dotărilor urbanistice (WC-uri publice, parcuri), atât în interiorul localităților, cât și pe traseul arterelor de circulație	PM-09-12	20	2	2	80
Lipsa traseelor special amenajate pentru bicicliști	PM-09-03	15	2	3	75
APECTAREA SĂNĂTĂȚII POPULAȚIEI	PM-10	22			88
Insuficiențe privind sistemul de monitorizare a evoluției sănătății umane în raport cu calitatea mediului	PM-10-01	22	1	3	88
EDUCAȚIA ECOLOGICĂ – Informare și educare deficitară în ceea ce privește protecția mediului	PM-11	22,5			128
Educația ecologică scăzută la nivel comunitar	PM-11-01	25	3	3	150
Insuficiența cunoștințelor privind legislația de mediu în vigoare, drepturi, obligații și responsabilități a persoanelor fizice, grupurilor comunitare, al reprezentanților administrației publice locale	PM-11-02	28	3	2	140
Nivelul scăzut al reacției comunitare la agresarea factorilor de mediu	PM-11-03	21	3	3	126

Insuficiența implicării tuturor factorilor interesați (învățământ, administrație, ONG-uri) în educarea ecologică a populației	PM-11-04	16	3	3	96
FONDURI INSUFICIENTE PENTRU ADRESAREA PROBLEMELOR DE MEDIU, ASPECTE LEGISLATIVE	PM-12	23			115
Inexistența fondurilor necesare pentru rezolvarea poluării istorice prin lucrări de reconstrucție ecologică, conservări, reabilitări	PM-12-02	25	2	3	125
Capacitatea redusă de accesare a fondurilor de către administrația locală și agenții economici	PM-12-01	21	3	2	105
CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ ȘI ADMINISTRATIVĂ NESATISFĂCĂTOARE A AUTORITĂȚILOR DESCENTRALIZATE ȘI AUTORITĂȚILOR PUBLICE LOCALE ÎN ADRESAREA PROBLEMELOR DE MEDIU ȘI IMPUNEREA LEGISLAȚIEI DE MEDIU	PM-13	16	3	3	96

REZULTATELE PROCESULUI DE PRIORITIZARE

Nr. crt.	CATEGORII DE PROBLEME DE MEDIU	COD PROBLEMA	SCOR PRIORITĂȚI
1.	GESTIONAREA DEȘEURILOR	PM-06	165
2.	CALITATEA ȘI CANTITATEA APEI POTABILE	PM-03	131,83
3.	TURISM ȘI AGREMENT	PM-08	131
4.	EDUCAȚIA ECOLOGICĂ – INFORMARE ȘI EDUCARE DEFICITARĂ ÎN CEEA CE PRIVEȘTE PROTECȚIA MEDIULUI	PM-11	128
5.	FONDURI INSUFICIENTE PENTRU ADRESAREA PROBLEMELOR DE MEDIU, ASPECTE LEGISLATIVE	PM-12	115
6.	POLUAREA ATMOSFEREI	PM-04	109
7.	URBANISM - MEDIU	PM-09	108,85
8.	POLUAREA APELOR DE SUPRAFAȚĂ	PM-02	105,16
9.	CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ ȘI ADMINISTRATIVĂ NESATISFĂCĂTOARE A AUTORITĂȚILOR DESCENTRALIZATE ȘI AUTORITĂȚILOR PUBLICE LOCALE ÎN ADRESAREA PROBLEMELOR DE MEDIU ȘI IMPUNEREA LEGISLAȚIEI DE MEDIU	PM-13	96
10.	DEGRADAREA MEDIULUI NATURAL (ARII PROTEJATE , SPECII PROTEJATE, RESURSE NATURALE, PĂDURI)	PM-01	94,75
11.	POLUAREA SOLULUI ȘI APEI SUBTERANE	PM-05	89,41
12.	AFECTAREA SĂNĂTĂȚII POPULAȚIEI	PM-10	88
13.	AMENINȚĂRI DATE DE ACCIDENTE MAJORE, FENOMENE NATURALE ȘI ANTROPICE	PM-07	85,33

4. PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU MEDIU AL JUDEȚULUI HARGHITA

4.1. ACȚIUNI STRATEGICE PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI ÎN JUDEȚUL HARGHITA

4.1.1. Introducere

Procesul PLAM corespunde, în esență, sistemului de management strategic de mediu, având o finalitate dată și o orientare prin intermediul planificării strategice.

Planificarea activităților în domeniul protecției mediului în planul local de acțiune pentru mediu în județul Harghita este o înlănțuire de sarcini asociate unor procese decizionale sistemice, repartizate într-o structură care reflectă etapele, interconexiunile posibile, responsabilitățile, termenele și sistemele de control și autoreglaj, prin feed-back, oferind perspectivele unei gestionări eficiente a procesului PLAM.

Îmbunătățirea continuă a calității mediului este scopul final al acestui proces de management, obiectiv în continua schimbare, în permanent acord cu noile cerințe pe plan intern și european, stimulând dezvoltarea continuă a regiunii.

4.1.2. Stabilirea obiectivelor, Țintelor și indicatorilor

Pentru stabilirea obiectivelor s-au luat în considerare în primul rând prioritățile de mediu stabilite la nivel național care vizează îmbunătățirea continuă a calității mediului:

- Aplicarea fermă a legislației de mediu și adoptarea sistemului de norme, standarde și reglementări compatibile cu exigențele Uniunii Europene;
- Îmbunătățirea calității aerului;
- Sprijinirea dezvoltării managementului durabil al resurselor de apă;
- Îmbunătățirea calității solului și gestiunea deșeurilor urbane și industriale;
- Protecția și conservarea naturii și a diversității biologice;
- Administrarea ariilor protejate din județ;
- Apărarea împotriva calamităților naturale și accidentelor de mediu;
- Extinderea spațiilor verzi din zonele urbane;
- Promovarea turismului ecologic;
- Facilitarea și stimularea dialogului dintre autorități și societatea civilă asupra strategiei, politicilor, programelor și deciziilor privind mediul și dezvoltarea socio-economică a județului;

- Îmbunătățirea sistemului educațional formativ și informativ în vederea formării unei educații civice și ecologice a populației.

Luând în considerare liniile strategice și obiectivele generale privind reabilitarea și protejarea mediului în contextul unei dezvoltări durabile a județului Harghita, pentru fiecare problemă de mediu prioritară selectată în cadrul procesului de elaborare a PLAM au fost stabilite: obiectivul general necesar a fi atins prin soluționarea problemei de mediu respective, obiectivele specifice corespunzătoare, țintele necesar a fi avute în vedere și indicatorii care permit cuantificarea rezultatelor implementării acțiunilor pentru soluționarea problemei de mediu. Acest grup de elemente, inclus în matricile-plan, a condus la identificarea acțiunilor necesare pentru soluționarea fiecărei probleme de mediu prioritare.

Activitățile propuse pentru fiecare obiectiv nu se adresează doar efectelor (acțiuni corective), ci și cauzelor (acțiuni preventive).

4.1.3. Recomandări cadru pentru protejarea componentelor de mediu

Recomandări cadru pentru componenta de mediu apa

Încurajarea îmbunătățirii calității resurselor de apă de suprafață și subterane prin:

- reabilitarea, extinderea sistemelor de canalizare în mediul urban;
- extinderea capacității, modernizarea / re tehnologizarea stațiilor de epurare existente sau construirea unor noi stații de epurare în mediul urban, care să asigure epurarea corespunzătoare a apelor uzate menajere în conformitate cu legislația în vigoare;
- construirea sistemelor de canalizare și a stațiilor de epurare în mediul rural;
- evacuări de ape uzate industriale epurate corespunzător (extinderea capacității, modernizarea, re tehnologizarea stațiilor de epurare la obiectivele industriale);
- desființarea racordurilor de canal menajer la colectoarele pluviale;
- reducerea impactului negativ produs asupra apelor de suprafață de către industria extractivă (amenajarea și exploatarea corespunzătoare a iazurilor de decantare, reconstrucția ecologică a haldelor de steril și a iazurilor de decantare trecute în rezervă, colectarea și tratarea apelor de mină);
- managementul corespunzător al deșeurilor solide;
- conștientizarea conducerilor unităților poluatoare în vederea automonitorizării calității apelor uzate;
- îmbunătățirea sistemului de monitorizare a calității apelor prin identificarea și atragerea unor noi surse de finanțare în vederea achiziționării de aparatură performantă de laborator;

Reducerea pierderilor din rețele de alimentare cu apă și dezvoltarea rețelelor centralizate de aprovizionare cu apă:

- reabilitarea și extinderea sistemelor de alimentare cu apă potabilă în municipiile și orașele județului;
- realizare de sisteme de alimentare cu apă potabilă în localitățile rurale ale județului Harghita;
- utilizarea eficientă a resurselor de apă de către consumatorii casnici și de cei industriali.

Recomandări cadru pentru componenta de mediu aer

Reducerea emisiilor de substanțe poluante în atmosferă:

- introducerea unor tehnologii curate de către agenți economici, instalare de sisteme eficiente de reținere a poluanților în atmosferă;

- reducerea emisiilor din sistemele de producere a energiei termice pe bază de combustibili fosili;
- extinderea rețelei de distribuție a gazului metan în județul Harghita;
- eliminarea din trama stradală a mijloacelor de transport ce nu corespund din punct de vedere al emisiilor de noxe în atmosferă;
- susținerea preocupărilor pentru realizarea drumurilor de ocolire ale municipiilor și orașelor;
- reabilitarea căilor rutiere intraurbane și interurbane;
- promovarea sistemelor alternative de transport;
- fixarea vegetativă a haldelor de steril, taluzelor și iazurilor de decantare în vederea împiedicării fenomenului de deflație;
- conservarea fondului forestier atât pentru producția de biomasă, dar și pentru funcțiile de protecție a mediului înconjurător, și anume: funcția hidrologică, funcția de protecție a solului și de asigurare a stabilității terenurilor, funcția de ameliorare a factorilor climatici și aceea de purificare a atmosferei.
- implementarea cerințelor UE privind reducerea emisiilor de substanțe poluante în atmosferă.

Îmbunătățirea sistemului de monitorizare a calității aerului:

- conștientizarea conducerilor unităților poluatoare în vederea automonitorizării emisiilor;
- îmbunătățirea sistemului de monitorizare a calității aerului pe teritoriul județului Harghita.

Recomandări cadru pentru arii protejate, păduri, zone naturale și resurse naturale

- Conservarea valorilor naturale în ariile naturale protejate;
- Asigurarea unui management corespunzător al ariilor naturale protejate prin crearea structurii administrative a parcurilor naționale și atribuirea în custodie a rezervațiilor naturale;
- Inventarierea speciilor de floră și faună de interes comunitar, precum și a habitatelor de interes comunitar; inventarierea ariilor speciale de conservare și a ariilor de protecție specială avifaunistică ; managementul corespunzător a siturilor NATURA 2000.
- Gospodărirea corespunzătoare a pădurilor;
- Supravegherea activităților de recoltare/capturare și/sau de achiziție și comercializare a plantelor și animalelor din flora și fauna sălbatică;
- Realizarea perdelelor vegetale de protecție;
- Monitorizarea diversității biologice;
- Efectuarea unor studii științifice privind speciile de floră și faună;
- Reconstrucția ecologică a habitatelor deteriorate;
- Efectuarea turismului ecologic atât în perimetrul ariilor naturale, cât și în afara acestora;
- Gospodărirea rațională a resurselor minerale (inclusiv a celor de ape minerale);
- Elaborarea și implementarea unor programe specifice pentru conștientizarea publicului asupra necesității protejării și conservării valorilor naturale, a pădurilor și asupra modului de efectuare a turismului.

Recomandări cadru pentru componenta de mediu sol

Reducerea poluării datorate depozitelor de deșeuri urbane și rurale

- Eliminarea depozitelor de deșeuri ilegale;
- Asigurarea facilităților necesare pentru depozitarea în condițiile legii a deșeurilor menajere (realizarea depozitelor ecologice regionale de deșeuri menajere și a stațiilor de transfer aferente acestora);
- Închiderea depozitelor existente neconforme cu standardele UE.

Implementarea unui sistem integrat de gestiune a deșeurilor care să aibă la bază prevenirea apariției deșeurilor, minimizarea cantității de deșeuri produse, optimizarea metodelor de eliminare finală pentru deșeurile ce nu pot fi altfel valorificate:

- Creșterea ratei de colectare a deșeurilor atât în mediul urban, cât și în mediul rural;
- Dezvoltarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor;
- Încurajarea activității de reciclare și reutilizare a deșeurilor; creșterea gradului de recuperare a deșeurilor revalorificabile;
- Aplicarea unor tehnologii moderne care generează mai puține deșeuri;
- Reconstrucția ecologică a zonelor care au fost afectate de depozitarea deșeurilor;
- Sporirea preocupării în vederea reactualizării stocurilor și eliminării corespunzătoare a cantităților de deșeuri de pesticide;
- Gestionarea corespunzătoare a deșeurilor de ulei, anvelope și acumulatori;

Reducerea poluării datorate depozitelor de deșeuri industriale:

- Management corect a deșeurilor provenite din industria extractivă a minereurilor feroase și neferoase, precum și a celor provenite din industria metalurgică;
- Management corect a deșeurilor provenite din industria de prelucrare primară a lemnului;

Educarea populației și schimbarea comportamentului cetățenilor privind gestionarea deșeurilor.

Recomandări cadru pentru apărarea împotriva calamităților naturale și accidentelor de mediu

- Sporirea capacității de prevenire, control și intervenție în caz de calamități naturale și accidente de mediu, prin realizarea unui sistem de monitorizare integrată a factorilor de mediu;
- Încurajarea dezvoltării unor sisteme de automonitorizare/avertizare la unitățile a căror activitate prezintă un grad sporit de risc la poluări accidentale;
- Reducerea suprafețelor afectate de eroziune, alunecări de teren, reducerea riscului la inundații; reabilitarea și consolidarea malurilor și albiilor degradate ale cursurilor de apă;
- Bună funcționare a fluxului informațional în cazul producerii calamităților naturale și accidentelor de mediu, în vederea soluționării acestora în timp util;
- Încurajarea dotării agenților economici cu mijloace de intervenție rapidă în caz de poluare accidentală.

Recomandări cadru pentru extinderea spațiilor verzi din zonele urbane

- Urmărirea respectării normelor Regulamentului General de Urbanism privind raportul suprafață spațiu verde / locuitor
- Realizare de noi spații verzi în interiorul localităților urbane și reabilitarea celor existente.

Recomandări cadru pentru promovarea ecoturismului în județul Harghita

- Identificarea zonelor de interes ecoturistic în județul Harghita
- Susținerea turismului în zonele cu tradiție din județul Harghita, în acord cu principiile de protecție a mediului

Recomandări cadru pentru facilitarea și stimularea dialogului dintre autorități și societate civilă asupra strategiei, politicilor, programelor și deciziilor privind mediul și dezvoltarea socio-economică a județului

- Asigurarea participării publicului la luarea deciziilor privind activitățile specifice care pot avea efect semnificativ asupra mediului;
- Asigurarea participării publicului în timpul pregătirii planurilor, programelor și politicilor legate de mediu
- Asigurarea accesului publicului la informația de mediu în conformitate cu prevederile Legii nr.86/2000 de ratificare a Convenției de la Aarhus, ale Legii nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public și ale Hotărârii de Guvern nr.878/2005 privind accesul la informația privind mediul.
- Colaborare între APM Harghita și organizațiile neguvernamentale, ca reprezentante ale societății civile, în scopul diseminării informației de mediu și al sensibilizării publicului asupra problemelor de mediu
- Informarea curentă a populației, a autorităților locale, mass-mediei cu privire la starea și evoluția calității mediului în județ.

Recomandări cadru pentru îmbunătățirea sistemului educațional formativ și informativ în vederea formării unei educații civice și ecologice a populației

- Colaborarea, încurajarea și sprijinirea oricăror inițiative ale factorilor interesați în educarea ecologică a populației județului.

4.1.4. Identificarea priorităților pentru acțiune

Stabilirea priorităților de acțiune constituie o bază pentru identificarea a ceea ce trebuie făcut de urgență pentru îmbunătățirea condițiilor de mediu în județ.

Planul Local de Acțiune pentru Mediu consideră prioritare acțiunile care:

- asigură prevenirea poluării și deteriorării mediului;
- asigură rezolvarea simultană a mai multor probleme de mediu;
- asigură cel mai înalt raport cost-beneficiu pe termen scurt și mediu;
- sunt prezente în planurile și strategiile județene, regionale și naționale ca priorități reprezentative;
- sunt prevăzute în legislația națională din domeniul protecției mediului și care se conformează cu durata de tranziție necesară implementării legislației UE;
- sunt acceptate și sprijinite de către public sau de către administrația locală.

4.1.5. Identificarea criteriilor de selectare a acțiunilor

Criteriile constituie baza în selectarea acțiunilor prioritare dintr-un număr mare de acțiuni posibile. Este importantă identificarea unui set de criterii de evaluare a avantajelor asociate fiecărei acțiuni, pentru a putea selecta cele mai potrivite acțiuni care să conducă la atingerea obiectivelor și țințelor. S-au luat în considerare următoarele criterii de evaluare a acțiunilor:

- Conformarea cu directivele UE, transpuse prin legislația națională de mediu,
- Efectul pe termen lung a implementării unei anumite acțiuni de mediu, cât și timpul necesar pentru implementarea acțiunii,
- Analiza cost-beneficiu a acțiunii de mediu,
- Obținerea unor beneficii multiple pentru mediu și sănătății umane,
- Posibilitatea finanțării acțiunilor de mediu (existența unui instrument financiar de sprijin, disponibilitatea financiară pentru co-finanțare),
- Stadiul pregătirii unor proiecte de mediu,
- Acceptabilitatea / suportabilitatea de către populație a acțiunilor de mediu,
- Rezultatele ierarhizării problemelor de mediu.

4.1.6. Identificarea, analizarea și selectarea acțiunilor

În vederea elaborării Planului Local de Acțiune, pentru fiecare problemă de mediu identificată s-au stabilit:

Obiectivul de mediu, reprezintă o transcriere a problemei de mediu într-o manieră afirmativă, anticipativă și exprimă în mod sintetic tipurile de acțiuni esențiale a fi realizate într-un anumit interval de timp.

Țintele reprezintă sarcini cuantificabile necesare a fi realizate în intervalul de timp specificat.

Indicatorii reprezintă măsura realizării obiectivelor de mediu și a țințelor, precum și măsura îmbunătățirii mediului și vieții populației din comunitate prin rezultatele obținute.

Acțiunile reprezintă activitățile concrete care servesc la atingerea obiectivelor și țințelor.

Pe baza obiectivelor și țințelor stabilite s-au identificat acțiunile posibile pentru atingerea acestora.

Planul Local de Acțiune pentru Mediu conține pentru fiecare problemă individuală de mediu un set de acțiuni coerente și consistente a căror implementare convergentă face posibilă soluționarea problemei căreia i se adresează.

Baza pentru identificarea și selectarea acțiunilor posibile a constat pe de o parte în punctele tari existente în județ la nivelul autorităților, instituțiilor și societății civile, iar pe de altă parte, în oportunitățile oferite de forțele exterioare județului (legislație, posibilitatea unor finanțări din bugetul statului sau surse externe).

Identificarea și selectarea acțiunilor posibile a avut în vedere, de asemenea, punctele slabe existente (lipsa de fonduri, personal insuficient, insuficienta colaborarea cu instituții din alte domenii), urmărindu-se compensarea acestora prin acțiuni care să vizeze îmbunătățirea și/sau întărirea capacităților unor domenii.

Pentru a reduce lista de acțiuni și a selecta principalele priorități de acțiune s-au utilizat criteriile enumerate la capitolul anterior.

Acțiunile posibile selectate și incluse în PLAM pot fi grupate în cinci categorii:

- măsuri tehnologice,

- acțiuni legislative și de reglementare,
- stimulente economice,
- educarea publicului și instruirea personalului,
- programele comunității.

Planul Local de Acțiune pentru Mediu oferă o bună oportunitate pentru instituirea unei colaborări benefice între instituții, pentru realizarea parteneriatului între sectorul public, sectorul privat, organizații și cetățeni în vederea soluționării problemelor de mediu, precum și pentru obținerea unor beneficii economice și sociale.

4.1.7. Adoptarea și instituționalizarea Planului Local de Acțiune pentru Mediu

Pentru obținerea de comentarii relevante și feed-back pentru acest document, el a fost pus la dispoziția publicului, a grupurilor părților interesate și structurilor administrative la nivelul județului. Forma preliminară a documentului PLAM a fost prezentată Comitetului de Coordonare PLAM, fiind aprobată și adoptată.

4.2. MATRICILE-PLAN PENTRU PROBLEME

Matricea-plan pentru problema Degradarea mediului natural

Matricea-plan pentru problema Poluarea apelor de suprafață

Matricea-plan pentru problema Calitatea și cantitatea apei potabile

Matricea-plan pentru problema Poluarea atmosferei

Matricea-plan pentru problema Poluarea solului și apei subterane

Matricea-plan pentru problema Gestionarea deșeurilor

Matricea-plan pentru problema Amenințări date de accidente majore, fenomene naturale și antropice

Matricea-plan pentru problema Turism și agrement

Matricea-plan pentru problema Urbanism – mediu

Matricea-plan pentru problema Afectarea sănătății populației

Matricea-plan pentru problema Educația ecologică

Matricea-plan pentru problema Fonduri insuficiente pentru adresarea problemelor de mediu

Matricea-plan pentru problema Capacitatea instituțională și administrativă nesatisfăcătoare a autorităților descentralizate și autorităților publice locale în adresarea problemelor de mediu și impunerea legislației de mediu

4.2.1. Matricea-plan pentru problema - Degradarea mediului natural (arii naturale protejate, silvicultură, resurse minerale)

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Ținte pentru realizarea obiectivului specific	Indicatori pentru fiecare țintă	Acțiuni / Activități	Responsabili	Termene prevăzute
1. Lipsuri în administrarea ariilor naturale protejate PM-01-01	Asigurarea unui management corespunzător al ariilor naturale protejate din județul Harghita	Asigurarea unui management corespunzător conform prevederilor legale în vigoare (OUG nr. 236/2000, Legea nr. 345/2006, Ordin MAPAM nr.494/2005)	Încredințarea în custodie a ariilor naturale protejate	Număr structuri administrative	Atribuirea custodiei a 19 arii naturale protejate	Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2013
					Efectuarea studiilor de specialitate pentru completarea bazei de date și informații în vederea elaborării Planurilor de management și Regulamente de funcționare	Administrator desemnat Custode	Permanent
			Elaborarea și implementarea documentelor de bază pentru arii protejate.	- Număr planuri de management	Elaborarea, revizuirea planurilor de management și a Regulamentelor de funcționare	Administrator desemnat Custode	Permanent
				- Nr. de acțiuni prevăzute și realizate	Implementarea măsurilor cuprinse în planurile de management (vezi anexa nr. 5 privind proiectele propuse pentru POS mediu, axa prioritară 4.)	Administrator desemnat Custode	Permanent
2. Afectarea ariilor protejate prin practicarea turismului neecologic și alte activități umane. PM-01-02	Conservarea valorilor naturale în ariile naturale protejate	Asigurarea respectării prevederilor regulamentelor de funcționare a ariilor naturale protejate. Asigurarea condițiilor pentru practicarea turismului ecologic în ariile naturale protejate	Reglementarea activităților permise și interzise în arii naturale protejate, conform legislației în vigoare. Desfășurarea turismului în condițiile prevăzute în Planurile de management	-Număr acțiuni de verificare -Număr și tip de acțiuni efectuate pentru sensibilizarea și responsabilizarea publicului -Număr de participanți la acțiunile de informare-educare organizate	Verificarea activităților de recoltare a plantelor din flora spontană Elaborarea și implementarea unor programe specifice pentru conștientizarea publicului privind necesitatea protejării și conservării valorilor naturale, precum și modul de efectuare a turismului în perimetrul acestor arii naturale protejate (vezi anexa nr. 5 privind proiectele propuse pentru POS mediu, axa prioritară 4.)	Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Administrator desemnat Custode Agenți economici Oficiul de Autorizație și Control în Turism Miercurea Ciuc	Permanent

3. Lipsa unei rețele ecologice pan-europene PM-01-03	Realizarea studiilor științifice pentru inventarierea tipurilor de habitate și a speciilor de interes comunitar	Implementarea Rețelei Natura 2000	Monitorizarea în județul Harghita, pe baza studiilor științifice, a speciilor de floră și faună de interes comunitar	- Program de instruire elaborat - Număr de acțiuni - Număr de participanți	Elaborarea și implementarea programelor de instruire specifică pentru persoanele implicate în activitatea de inventariere a habitatelor, speciilor de floră și faună de interes comunitar	Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului	Trim IV 2006
				- Programe de inventariere - Parteneriate încheiate	Elaborarea unor programe de inventariere a habitatelor și speciilor de floră și faună de interes comunitar din județ pe baza parteneriatului încheiat între toți factorii implicați	Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Trim IV 2006
				- Lista speciilor de interes comunitar	Implementarea programelor de inventariere a habitatelor și speciilor de floră și faună de interes comunitar din județ pe baza parteneriatului încheiat între toți factorii implicați		Trim IV 2006
			Inventarierea, evaluarea, propunerea și înființarea ariilor speciale de conservare și a ariilor de protecție specială avifaunistică	- Lista ariilor speciale de conservare și a ariilor de protecție specială avifaunistică	Inventarierea și evaluarea arealelor unor arii speciale de conservare și a ariilor de protecție specială avifaunistică	Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Trim IV 2006
				- Arii speciale propuse pentru conservare și protecție avifaunistică Arii speciale înființate pentru conservare și protecție avifaunistică	Elaborarea listei naționale a propunerilor ariilor speciale de conservare și a ariilor de protecție specială avifaunistică		Trim IV 2006
			Asigurarea managementului siturilor Natura 2000	Nr planuri management pentru situri Natura 2000 Nr acțiuni cuprinse și realizate	Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru siturile Natura 2000 (vezi anexa nr. 5 privind proiectele propuse pentru POS mediu, axa prioritară 4.)	Autoritatea desemnată pentru acest scop	2013

			Identificarea , evaluarea zonelor umede din bazinul superior al Oltului (din județele Harghita, Covasna și Brașov) în vederea protejării și conservării biodiversității acestora. Propunerea de înființare a noi arii speciale de conservare și de protecție a zonelor umede din bazinul superior al Oltului.	- Lista ariilor speciale de conservare și protecție a zonelor umede din bazinul superior al Oltului	Identificarea și evaluarea zonelor umede din bazinul superior al Oltului (din județele Harghita, Covasna si Brașov), în vederea protejării si conservării biodiversității acestora	Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007
				-Zone umede speciale propuse pentru conservare și protecție ; - Arii speciale noi înființate pentru conservarea și protecția zonelor umede de interes științific	Identificarea si descrierea florei și faunei specifice fiecărei zone umede din bazinul superior al Oltului; Elaborarea de materiale informative si diseminarea acestora factorilor interesați; Elaborarea listei privind propunerile de noi arii speciale de conservare și protecție a zonelor umede din bazinul superior al Oltului.		2008
4. Extinderea insuficientă a ariilor protejate PM-01-04	Protecție eficientă a zonelor cu valori naturale deosebite.	Desemnarea de noi arii protejate	Creșterea extinderii ariilor naturale protejate cu 10%		Elaboradarea documentațiilor necesare propuneri de noi arii protejate Parcursarea procedurii de desemnare ca arie naturală protejată de interes național sau local	Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Consiliul Județean și Consiliile Locale	2013
5. Afectarea speciilor de plante și animale protejate. PM-01-05	Ocrotirea mai eficientă a speciilor protejate	Oprirea diminuării efectivelor speciilor ocrotite, a deteriorării habitatelor naturale	Menținerea/creșterea efectivelor de specii protejate	- Mărirea efectivelor specii protejate - Suprafețe de habitate naturale reabilite.	Acțiuni de reglementare și verificare a capturării/ recoltării resurselor din flora și fauna spontană Acțiuni de educare a persoanelor implicate în capturări/recoltări de resurse naturale	Agencia pentru Protecția Mediului Harghita GNM Comisariatul Județean Harghita	Permanent
					Reglementarea planurilor/proiectelor de amenajări de terenuri, urbanism, desecări, schimbări de destinație, etc. în scopul opririi degradărilor de habitate Implementarea proiectelor de reabilitare a habitatelor naturale (vezi anexa nr. 5 privind proiectele propuse pentru POS mediu, axa prioritară 4.	Agencia pentru Protecția Mediului Harghita Consiliul Județean și cele locale Proprietari/utilizatori de terenuri	Permanent

					Reevaluarea funcționalității pragului de fund de pe râul Târnava Mare în zona Parcului din Odorheiu Secuiesc, în vederea asigurării trecerii peștilor peste baraj în perioada de reproducere.	Primăria Municipiului Odorheiu Secuiesc Sistemul de Gospodărire a Apelor Mureș	2007-2013
					Verificări pe teren	Agenția pentru Protecția Mediului Harghita GNM Comisariatul Județean Harghita Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și de Vânătoare Brașov Gestionarii fondurilor de vânătoare Custozi/administratori	Permanent
6. Diminuarea suprafeței împădurite în județul Harghita PM-01-06	Sistarea diminuării suprafețelor împădurite în județul Harghita	Gospodărirea corespunzătoare a pădurilor	Întocmirea amenajamentelor silvice pe baza informațiilor și cerințelor actuale	Număr amenajamente silvice Suprafețe cuprinse în amenajamente	Remediarea greșelilor existente în amenajamentele silvice vechi și întocmire de noi amenajamente	Proprietarii de păduri Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și de Vânătoare Brașov	Permanent
			Reducerea tăierilor ilegale de arbori	Număr controale Amenzi aplicate	- Acțiuni de verificare și control	Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și de Vânătoare Brașov GNM Comisariatul Județean Harghita Poliție	Permanent
			Reîmpădureirea suprafețelor afectate de eroziuni, doborâturi etc.	-Nr. proiecte realizate -Suprafețe împădurite	-Implementarea unor proiecte de împăduriri/reîmpăduriri	Proprietari de terenuri Ocoale Silvice	Permanent
			Conștientizarea publicului privind necesitatea protejării și conservării pădurilor	Nr proiecte realizate Rezultatele proiectelor	- Elaborarea și implementarea unor programe specifice pentru conștientizarea publicului privind necesitatea protejării și conservării pădurilor	Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și Vânătoare Brașov Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Direcția Silvică ONG-uri, unități de învățământ	Permanent
7. Practici agricole necorespunzătoare din punct de vedere a protecției naturii	Sistarea deteriorării valorilor naturale care se suprapun cu terenuri agricole	Aplicarea codului celor mai bune practici agricole	Stare de conservare bună a speciilor ocrotite	- Mărimea populațiilor speciilor ocrotite - Suprafața terenurilor pe care se practică o agricultură adecvată	Acțiuni de informare și educare Acțiuni de propagare a continuării practicării agriculturii în sisteme tradiționale ecologice	Proprietari de terenuri agricole Direcția Agricole Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent

	Protejarea genofondului speciilor autohtone	Controlul introducerii speciilor neautohtone care pot avea efecte ecologice negative		Număr de specii neautohtone introduse	- Controlul autorizării introducerii de specii neautohtone	Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Proprietari de terenuri agricole Direcții Agricole	Permanent
		Controlul cultivării organismelor modificate genetic (OMG)		Suprafețele cultivate cu OMG	- Controlul implementării legislației referitoare la OMG		
8. Administrarea necorespunzătoare a resurselor naturale	Administrarea corespunzătoare a resurselor naturale	Gospodărirea rațională a resurselor de ape minerale	Instituirea perimetrelor de protecție a zăcămintelor hidrominerale	Număr de surse luate în administrare	Inventarierea tuturor resurselor de apă minerală	Administrația publică locală ANRM-Compartimentul de Inspecție Teritorială Miercurea Ciuc	2008
					Determinarea debitelor și calității surselor de ape minerale	Administrația publică locală Direcția de Sănătate Publică Harghita	Permanent
			Întreținerea surselor de ape minerale	Nr. captări / băi reabilitate	Reabilitarea captărilor și a băilor de ape minerale	Administrația publică locală ONG-uri	Permanent
		Sistarea extracțiilor ilegale de resurse minerale (sare, andezit, roci calcaroase, turbă, etc.)	Utilizarea rațională a valorilor naturale geologice.	Nr. de autorizații emise Nr. de controale efectuate	- Autorizarea extracțiilor - Controlul respectării prevederilor autorizațiilor emise - Verificări de teren	ANRM-Compartimentul de Inspecție Teritorială Miercurea Ciuc Agenția pentru Protecția Mediului Harghita GNM Comisariatul Județean Harghita	Permanent

4.2.2. Matricea-plan pentru problema - Poluarea apelor de suprafață

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Ținte pentru realizarea obiectivului specific	Indicatori pentru fiecare țintă	Acțiuni / Activități	Responsabili	Termene prevăzute
Poluarea apelor de suprafață datorită deversării apelor uzate menajere neepurate sau epurate necorespunzător din localitățile urbane și rurale ale județului Harghita PM-02-01 PM-02-02 PM-02-04	Îmbunătățirea calității cursurilor de apă în județul Harghita. Îmbunătățirea accesului la infrastructura de canalizare în zonele urbane și rurale ale jud. Harghita	Extinderea și reabilitarea sistemelor de canalizare din mediul urban (rețele de canalizare și stații de epurare); epurarea corespunzătoare a apelor uzate menajere în conformitate cu	Colectarea și epurarea tuturor apelor uzate rezultate: 100 % din populația din mediul urban racordată la sisteme de canalizare ; Încadrarea calității apelor uzate epurate în limitele autorizate, conform HG 188/2002, modificată și completată prin HG 352/2005.	-Număr studii/proiecte elaborate; - Procent de populație conectată la servicii de bază pentru apă și canalizare; - Număr de localități prevăzute cu facilități de apă noi/modernizate; -Nr de stații de epurare	- Elaborarea studiilor și proiectelor necesare reabilitării și dezvoltării rețelelor de canalizare, respectiv pentru reabilitarea, construirea stațiilor de epurare în mediul urban (cu accent pe sisteme regionale integrate apă-canal) - Extinderea rețelelor de canalizare pe toată vatra localităților și racordarea la stațiile de epurare; - Reabilitarea rețelelor de canalizare existente; - Extinderea capacității, modernizarea și re tehnologizarea stațiilor de epurare din	Consiliile locale; Consiliul Județean; Servicii de gospodărie comună din municipiile și orașele județului: SC GOSCOM SA Miercurea Ciuc, SC ROMAQUA PREST SA Borsec, SC EDILTOP URBAN SA Toplița, SC URBANA SA Odorheiu Secuiesc;	Permanent 2015 / 2018 (termen final pentru conformare a cu Directiva 91/271/CEE

		legislația în vigoare		noi/reabilitate conforme cu aquis-ul de mediu; - Procent de apă uzată epurată corespunzător (din volumul total de apă uzată) - Indicatori fizici, chimici și bacteriologici ai apelor uzate epurate monitorizați; - Valoarea investițiilor;	mediul urban a căror randamente nu asigură epurarea apelor până la parametrii stabiliți prin HG 188/2002, modificată și completată prin HG 352/2005.	SC ACATEL SA Cristuru Secuiesc; SC GO SA Gheorgheni; SC GOSLOC SA Bălan, SC GOSP.COM. SA BăileTușnad, SC COMUNAL SA Vlăhița	privind epurarea apelor uzate) Termenele și lucrările necesare sunt prezentate în Anexa nr.3 – Plan de implementare pentru Directiva 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate – Aglomerări umane cu peste 2000 l.e din jud. Harghita
				Indicatori fizici, chimici și bacteriologici ai apelor uzate epurate monitorizați -Randamente - Indicatori fizici, chimici și bacteriologici ai apelor de suprafață.	Monitorizarea tuturor indicatorilor autorizați, respectarea programului de monitorizare și a regulamentului de exploatare a stației de epurare; Monitorizarea calității apelor de suprafață.	Serviciile de gospodărie comunală din municipiile și orașele județului; Sisteme de Gospodărire a Apelor	Permanent
		Desființarea racordurilor ilegale de canal menajer la colectoarele pluviale	Descărcarea tuturor apelor uzate la stația de epurare	-Număr racorduri ilegale desființate	Depistarea tuturor racordurilor ilegale de canal menajer la pluvial și racordarea lor la colectoarele menajere	Primăriile municipale și orașenești; Serviciile de gospodărie comunală din municipiile și orașele județului; Sisteme de Gospodărire a Apelor	Permanent
		Realizarea rețelilor de canalizare și stațiilor de epurare în mediul rural; epurarea corespunzătoare a apelor uzate menajere în	Colectarea și epurarea tuturor apelor uzate rezultate: 100 % din populația rurală până în 2018; Încadrarea calității apelor uzate epurate în limitele autorizate, conform HG	-Număr studii/proiecte elaborate; - Procent de populație conectată la servicii de bază pentru apă și canalizare; - Număr de localități prevăzute	- Elaborarea studiilor și proiectelor necesare realizării sistemelor de canalizare în mediul rural; (cu accent pe sisteme regionale integrate apă-canal) - Realizarea sistemelor de canalizare (rețele de canalizare și stații de epurare) în mediul rural	Consiliile locale; Consiliul Județean	Permanent 2018 (termen final pentru conformare a cu Directiva

(PM 02-03-01 PM 02-03-02 PM 02-03-03)							
				Studii/proiecte elaborate și avizate; Investiții realizate sau în curs de realizare; Suprafețe reecologizate; Suprafețe redată în circuitul agricol sau silvic Grad de reducere a suprafețelor afectate	-Elaborarea și avizarea studiilor proiectelor de reconstrucție ecologică a haldelor de steril și iazurilor de decantare aflate în conservare; - Executarea lucrărilor de reconstrucție ecologică a haldelor de steril și iazurilor de decantare. - Urmărirea evoluției suprafețelor reecologizate în timpul garanțiilor; - Redarea în circuitul agricol sau silvic ale acestor suprafețe.	1. Grupul de Închideri Miniere Deva (zona Bălan, zona Sântimbru), 2. S.C. EXPLOATARE MINIERĂ HARGHITA S.A. (zona Harghita Băi)	2013
					Asigurarea funcționării la parametrii proiectați a sistemului de epurare pasivă a apelor de mină de la galeria Antoniu Sud, mina Bălan Central	Grupul de Închideri Miniere Deva – Mina Bălan;	2007
					Automonitorizare și control	Grupul de Închideri Miniere Deva, S.C. NEMETALIFERE HARGHITA S.A.; .Sisteme de Gospodărire a Apelor, Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent
Poluarea râului Târnava Mică cu ape de mină salină provenite de la SC SALINA PRAID SA PM-02-19	Reducerea impactului produs asupra apelor de suprafață de industria extractivă	Reducerea cantității de poluanți din apele de suprafață provenite din industria extractivă	Îmbunătățirea calității râului Târnava Mică	Indicatori de calitate apă; Investiții realizate	Racordarea sistemului de canalizare a apelor de mină salină la sistemul de canalizare a comunei	SC SALINA PRAID SA Consiliul local Praid	2007
Poluarea apelor de suprafață datorată evacuărilor de ape uzate insuficient epurate în emisarii naturali PM-02-07 PM-02-10 PM-02-11 PM-02-14 PM-02-15 PM-02-06 PM-02-08 PM-02-09 PM-02-12 PM-02-13 PM-02-16 PM-02-18	Reducerea impactului produs prin deversări de ape uzate menajere / industriale insuficient epurate în ape de suprafață de către operatori economici	Extinderea capacității, modernizarea și re tehnologizarea stațiilor de epurare a căror randamente nu asigură epurarea apelor până la parametrii stabiliți prin HG 188/2002, modificată și completată prin HG 352/2005:	Încadrarea concentrațiilor de poluanți în condițiile de descărcare a apelor uzate prevăzute de HG 188/2002, modificată și completată prin HG 352/2005.	-Indicatori fizici, chimici și bacteriologici ai apelor uzate epurate înainte de deversarea lor în emisari -volum și debite de ape uzate epurate -valoare investiții -termene de realizare; -randamente.	Execuția lucrărilor de re tehnologizare a stațiilor de epurare și îmbunătățirea exploatării acestora; Automonitorizarea parametrilor de capăt ai efluentului stațiilor de epurare.	1. SC Industrializarea Laptelui Harghita SA Remetea; 2. Spitalul de psihiatrie Tulgheș 3. Spitalul de boli contagioase Șumuleu 4. SC COLEMN SA Gălăuș 5. Complexul Sportiv și de Tineret Izvorul Mureșului 6. SC PAULACT SA Sânpaul 7. SC PERLA HARGHITEI SA Sâncrăieni 8. SC KRAITEN SÂNCRĂIENI SA 9. Unitatea Militară 01788 Lunca de Sus 10. SC FORESTARON SRL Lunca de Sus	2007, sau în conformitate cu termenele stabilite în autorizațiile de gospodărire a apelor (programe de etapizare). Permanent

						11. Tabăra de Tineret CSERETETO Vlăhița 12. SC LEMECO SA Miercurea Ciuc	
					Monitorizarea tuturor indicatorilor autorizați	Sisteme de Gospodărire a Apelor Bacău, Neamț, Mureș, Harghita	Permanent
Poluarea apelor de suprafață datorată deversărilor de ape uzate de la fermele zootehnice (Penitenciarul Miercurea Ciuc; SC AGROIND SA Miercurea Ciuc) PM-02-05	Reducerea impactului asupra apelor de suprafață generat de obiective agricole	Realizarea stațiilor de epurare la fermele zootehnice; Extinderea capacității, modernizarea și re tehnologizarea stațiilor de epurare a căror randamente nu asigură epurarea apelor până la parametrii stabiliți prin HG 188/2002, modificată și completată prin HG 352/2005:	Încadrarea concentrațiilor de poluanți în condițiile de descărcare a apelor uzate prevăzute de HG 188/2002, modificată și completată prin HG 352/2005.	-Indicatori fizici, chimici și bacteriologici ai apelor uzate epurate – evacuate; Valoarea investițiilor	- Realizarea unei stații de epurare ape uzate la ferma zootehnică a Penitenciarului Miercurea Ciuc (proiect reglementat prin Acord de mediu nr.6/07.09.2005) - Execuția lucrărilor de re tehnologizare a stației de epurare și îmbunătățirea exploataării acesteia la SC AGROIND SA Miercurea Ciuc; -Automonitoringul parametrilor de capăt ai effluentului stațiilor de epurare; -Monitorizarea indicatorilor de calitate autorizați	Penitenciarul Miercurea Ciuc SC AGROIND SA Miercurea Ciuc. Titularii stațiilor de epurare Sistemul de Gospodărire a Apelor Harghita	2007 2007 Permanent Permanent
		Conformarea cu prevederile planului de implementare a Directivei 91/676/CEE privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole	Respectarea prevederilor HG 964/2000 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați; Ordinului MAPM nr. 918/2002-Codul bunelor practici agricole.	Vezi Cap. 5 Poluarea solului și apelor subterane – PM-05-04	Vezi Cap. 5 Poluarea solului și apelor subterane – PM-05-04	Vezi Cap. 5 Poluarea solului și apelor subterane – PM-05-04	Vezi Cap. 5 Poluarea solului și apelor subterane – PM-05-04
Poluarea apelor de suprafață datorată depunerilor pe malurile și în albiile cursurilor de ape a reziduurilor lemnoase provenite de la instalațiile particulare de prelucrat material lemnos PM-02-17	Reducerea impactului produs asupra apelor de suprafață datorată industriei de prelucrare primară a lemnului	Reducerea suprafețelor ocupate de depozite necontrolate de rumeguș	Gestionarea corespunzătoare a deșeurilor lemnoase rezultate în urma industriei de prelucrare a lemnului	Vezi Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi Cap.6 Gestionarea deșeurilor
Necesitatea conformării cu Planul de implementare a	Reducerea poluării cu substanțe din Lista II și eliminarea poluării	Conformarea unităților industriale cu valorile limită de	Depistarea unităților care evacuează în resursele de apă sau rețele de canalizare substanțe periculoase	Indicatori de calitate apă; Nr. acțiuni de	- Monitorizarea substanțelor din Listele I și II în secțiunile de control din resursele de ape de suprafață; - Acțiuni de inspecție la diverse unități în	Autoritățile de gospodărire a apelor Autoritățile de gospodărire a	Permanent

Directivei 76/464/CEE și "Directivale fiice" referitoare la poluarea cauzată de anumite substanțe periculoase evacuate în mediul acvatic al Comunității (HG 118/2002)	cu cele mai periculoase substanțe prevăzute în Lista I a Directivei	emisie prevăzute de legislație pentru ape uzate industriale care sunt evacuate în resurse de apă sau rețele de canalizare	cuprinse în Listele I și II a Directivei	inspecție; Amenzi aplicate.	vederea conformării cu prevederile legislației (valorile limită de emisie)	apelor; Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Harghita; Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Anual
--	---	---	--	--------------------------------	--	---	-------

4.2.3 Matricea-plan pentru problema - Calitatea și cantitatea apei potabile

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Ținte pentru realizarea obiectivului specific	Indicatori pentru fiecare țintă	Acțiuni / Activități	Responsabili	Termene prevăzute
Insuficiența gradului de asigurare a apei potabile prin sistem centralizat în mediul urban; starea tehnică necorespunzătoare a stațiilor de captare, tratare, rețelelor de aducțiune și distribuție apă potabilă PM-03-01	Asigurarea apei potabile corespunzătoare calitativ și cantitativ prin sistem centralizat populației din mediul urban. Îmbunătățirea accesului la infrastructura de apă în mediul urban	Asigurarea calității și cantității apei destinate consumului uman	Asigurarea cantității și calității apei potabile conform Legii nr.458/2002 privind calitatea apei potabile și Legii nr.311/2004 privind modificarea și completarea Legii 458/2002.	-Număr studii/proiecte elaborate; - Procent de populație conectată la servicii de bază apă; - Număr localități prevăzute cu facilități de apă noi /modernizate conforme cu aquis-ul de mediu; -Valoarea investițiilor; -Km de rețea reabilitată; km de rețea nou construită; nr. stații de captare / tratare reabilitate. -Număr de analize realizate; - Indicatori fizici, chimici și bacteriologici ai apei potabile furnizate în sistem centralizat.	- Elaborarea studiilor și proiectelor necesare reabilitării stațiilor de captare, tratare, respectiv reabilitării și extinderii rețelelor de aducțiune și de distribuție apă potabilă în mediul urban (cu accent pe sisteme regionale integrate apă-canal) - Derularea lucrărilor de reabilitare/dezvoltare a sistemelor de alimentare cu apă (vezi Anexa nr.2 cu lucrările propuse de Primăriei)	Consiliile locale Consiliul Județean	Permanent
		Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii existente de alimentare cu apă în mediul urban	Reabilitarea stațiilor de captare, tratare, respectiv reabilitarea și extinderea rețelelor de aducțiune și de distribuție până la 2010 respectiv 2015		- Monitorizarea calității apei potabile furnizate în sistem centralizat	Unități de servicii-furnizare apă potabilă; Direcția de Sănătate Publică Harghita	Permanent
Insuficiența gradului de asigurare a apei	Asigurarea apei potabile corespunzătoare	Asigurarea calității și cantității apei destinate	Asigurarea cantității și calității apei potabile conform Legii nr.458/2002	-Număr studii/proiecte elaborate;	- Elaborarea studiilor și proiectelor necesare realizării sistemelor centralizate de alimentare cu apă potabilă în mediul rural	Consilii Locale Consiliul Județean	Permanent

potabile prin sistem centralizat în mediul rural; Starea necorespunzătoare a sistemelor locale în mediul rural. PM-03-02	calitativ și cantitativ prin sistem centralizat populației din mediul rural Îmbunătățirea accesului la infrastructura de apă în mediul rural	consumului uman Realizarea sistemelor centralizate de alimentare cu apă potabilă în mediul rural	privind calitatea apei potabile și Legii nr.311/2004 privind modificarea și completarea Legii 458/2002. Racordarea consumatorilor gospodărești la sistemele centralizate de alimentare cu apă potabilă	- Procent de populație conectată la servicii de bază apă; - Număr localități prevăzute cu facilități de apă noi /modernizate conforme cu aquis-ul de mediu; -Valoarea investițiilor; -Număr de analize realizate; - Indicatori fizici, chimici și bacteriologici ai apei potabile furnizate în sistem centralizat.	(cu accent pe sisteme regionale integrate apă-canal) - Derularea lucrărilor de reabilitare/dezvoltare a sistemelor de alimentare cu apă (vezi Anexa nr.2 cu lucrările propuse de Primărie) - Monitorizarea calității apei potabile furnizate în sistem centralizat.	Unități de servicii-furnizare apă potabilă; Direcția de Sănătate Publică Harghita	2018 Permanent
Lipsa autorizațiilor de funcționare (sanitară,de apă și de mediu) a sistemelor de alimentare cu apă potabilă (soluții locale) în mediul rural. Lipsă autorizație de gospodărire a apelor și la mun. Gheorgheni-Lacu Roșu. PM-03-03	Legalizarea funcționării sistemelor de alimentare cu apă din mediul rural și urban	Îndeplinirea condițiilor pentru reglementarea sistemelor de alimentare cu apă din mediul rural și urban.	-Respectarea tehnologiilor de tratare a apei; - Respectarea regulamentelor de exploatare a stațiilor de tratare; - Respectarea metodelor de analiza a calității apelor;	- Indicatori fizico-chimici si bacteriologici ai apelor brute si tratate; - număr sisteme de alimentare cu apă potabilă autorizate	- Reactualizarea regulamentelor de exploatare a stațiilor de tratare; - Exploatarea la parametri optimi și în concordanță cu regulamentele de exploatare a stațiilor de tratare; - Întocmirea documentațiilor tehnice și înaintarea acestora organelor competente pentru obținerea actelor de reglementare.	Consilii locale Direcția de Sănătate Publică Harghita Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Sisteme de Gospodărire a Apelor	2007
Pericol de poluare a surselor de apă datorita nerespectării zonelor de protecție sanitară și/sau hidrogeologică PM-03-04	Conservarea calitatii surselor de apă subterane și de suprafața.	Controlul strict al calității apei tratate în scopul protejării sănătății consumatorilor Instituirea și respectarea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică în zona captărilor de apă;	-Încadrarea parametrilor calitativi ai apei furnizate consumatorilor în prevederile Legii 458/2002 și Legii 311/2004 - Conservarea calității naturale a surselor de apă astfel încât apa să poate fi tratată cu costuri suplimentare minime.	Nr. laboratoare acreditate; Indicatori fizico-chimici si bacteriologici ai apelor brute și tratate; Nr. zone de protecție instituite ; Nr. de construcții desființate Procentul în care aceste zone au regulamente de	Autorizarea/acreditarea laboratoarelor de către instituții abilitate. - Instituirea și respectarea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologice în jurul fronturilor de captare și a prizelor de apă din jud. Harghita; -Revizuirea unde este cazul a PUG ; - Desființarea construcțiilor ilegale din zonele de protecție sanitară a captărilor; -Întocmirea și implementarea regulamentelor de exploatare a terenurilor din zonele de	Operatorii sistemelor Direcția de Sănătate Publică Harghita Consilii locale Proprietarii captărilor Consilii locale Proprietarii captărilor Consilii locale Proprietarii captărilor	2015 2007 2007 2007

				exploatare.	protecție a captărilor		
		Instituirea și respectarea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică în zona izvoarelor / zăcămintelor de ape minerale	Conservarea calității naturale a surselor de ape minerale	Indicatori fizico-chimici și bacteriologici ai apelor minerale	- Instituirea și respectarea zonelor de protecție sanitare și hidrogeologice în jurul resurselor de ape minerale - Monitorizarea calității izvoarelor de ape minerale utilizate de populație.	Consiliile locale; Concesionarii zăcămintelor; ANRM-Compartimentul de Inspecție Teritorială Miercurea Ciuc Consiliile locale; Direcția de Sănătate Publică Harghita	2007 Permanent
Insuficiențe privind sistemele de automonitorizare și monitorizare a calității apei potabile. a)lipsa aparaturii de măsură a debitelor în mediul rural b) gradul insuficient de contorizare în mediul urban; c)lipsa cunoașterii și urmăririi sistematice cantitative și calitative a apei captate și distribuite în mediul rural. PM-03-05	O buna gestiune cantitativă si calitativă a resurselor de apă	Optimizarea consumurilor de apă Monitorizarea calității apei potabile Protejarea sănătății populației de efectele oricărui tip de contaminare	- Respectarea normelor cantitative de gestiune a apei; - Parametrii calitativi ai apei furnizate consumatorilor să respecte prevederile Legii 458/2002 și Legii 311/2004	- Volume și debite de apă livrate și consumate; - Nivelul pierderilor; - Indicatori fizico-chimici și bacteriologici ai apei brute și tratate	- Monitorizarea cantitativă a apei la sursa, pe rețelele de distribuție și la consumatori prin achiziționarea și montarea de dispozitive de măsură omologate. - Asigurarea monitorizării calitative a apelor utilizate pentru potabilizare; -Asigurarea informării consumatorilor asupra calității apei destinate consumului uman ; -Interzicerea folosirii apei a cărei calitate constituie un pericol potențial pentru sănătate; -Asigurarea ca substanțele sau materialele folosite la tratarea sau distribuția apei destinate consumului uman nu vor diminua protecția sănătății publice ; - Evaluarea epidemiilor hidrice	Consilii locale; Operatorii sistemelor Direcția de Sănătate Publică Harghita Operatorii sistemelor Direcția de Sănătate Publică Harghita	2010 / 2015 (termene finale pentru conformare a cu Directiva privind calitatea apei destinate consumului uman) Permanent Permanent

Lipsa studiilor și strategiilor locale în managementul apei potabile (debite disponibile, calitatea surselor, consumatorii, reducerea consumului) PM-03-06	Elaborarea și implementarea strategiilor locale și a sistemelor de management durabil al apelor de suprafață și subterane în scopul conservării și gospodăririi rezervelor de apă potabilă	Realizarea de studii aplicative pentru evaluarea tuturor alternativelor în funcție de aspectele locale privind debitele disponibile, calitatea surselor și consumatorii	Realizarea de studii aplicative cu evaluarea tuturor alternativelor în funcție de aspectele locale privind debitele disponibile, calitatea surselor și consumatorii	-Număr de studii realizate -Indicatori de evaluare utilizați -Număr de analize utilizate	Realizarea studiilor aplicative; oficializarea și implementarea în strategiile locale a rezultatelor studiilor în managementul durabil de utilizare a apei potabile și de suprafață	Direcția de Sănătate Publică; Sisteme de Gospodărire a Apelor; Agenția pentru Protecția Mediului Harghita; Consiliul Județean Harghita	2010 /2015
			Reducerea consumurilor de apă – gospodărirea durabilă a resurselor de apă	-Consum specific de apă potabilă -Valoarea încasărilor din tarife și taxe	Implementarea sistemelor de tarificare și introducerea taxelor de management și utilizare durabilă a apei potabile, prin stabilirea diferențiată a acestora în funcție de consumurile specifice realizate	Unități de servicii-furnizare apă potabilă	2015
				Nr. acțiuni educative	Desfășurarea unor acțiuni educative și de conștientizare a publicului privind managementul durabil al apei potabile	Sisteme de Gospodărire a Apelor Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Consilii locale ONG-uri	2010 / 2015
				Număr de abonați cu contorizare individuală	Introducerea sistemului de contorizare individual la utilizatorii în sistem centralizat.	Unități de servicii-furnizare apă potabilă	2010 / 2015

4.2.4. Matricea-plan pentru problema - Poluarea atmosferei

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Ținte pentru realizarea obiectivului specific	Indicatori pentru fiecare țintă	Acțiuni / Activități	Responsabili	Termene prevăzute
Poluarea aerului cu poluanți gazoși proveniți din arderea combustibililor fosili în centralele municipale de termoficare vechi și centrale termice industriale din orașele și municipiile județului PM-04-01	Îmbunătățirea calității aerului în orașele municipiile județului	Reducerea impactului negativ cauzat de arderea combustibililor fosili în centralele municipale de termoficare vechi și centrale termice industriale	Reducerea emisiilor de pulberi, SO ₂ , NO _x , contribuind astfel la implementarea directivelor din sectorul aer pentru care România a solicitat perioade de tranziție	-Număr de sisteme de încălzire centrală reabilite -Număr de localități în care calitatea aerului este îmbunătățită ca urmare a sistemelor de încălzire reabilite (indicator de rezultat) -Număr agenți economici care utilizează CLU,	-Retehnologizarea centralelor termice municipale și industriale -Introducerea contorizării energiei termice -Reabilitarea depozitelor de zgură și cenușă la centrale termice -Reabilitare rețele de distribuție apei calde și a căldurii -Continuarea investițiilor pentru realizarea rețelei de alimentare cu gaz metan în orașele Gheorgheni și Toplița -Modernizarea arzătorilor sau înlocuirea	-Operatorii serviciilor centralizate de încălzire -Primăriile municipale și orașenești -Primăriile Gheorgheni și Toplița -Consiliul Județean Harghita -Agenții economici	2009 2008 2009

				păcură, lemn în centralele termice industriale -Cantitate de combustibil utilizat -Valoare investiții	tehnologiei de ardere a gazelor naturale la centralele termice industriale		
		Reducerea emisiilor din sistemele individuale de producere a energiei pe bază de combustibili fosili	Reducerea numărului de gospodării cu sistem propriu de producere a energiei pe bază de combustibil fosili	Număr localități/gospodării racordate la rețeaua de distribuție a gazului metan -Număr acțiuni/programe de conștientizare a populației -Număr locuințe izolate/ reabilitate termic (indicator de rezultat)	-Continuarea extinderii rețelei de distribuție a gazului metan conform strategiei județene de distribuție a gazului metan -Acțiuni de conștientizare a populației în direcția eficientizării consumurilor energetice și minimizării pierderilor de energie prin măsuri de izolare/reabilitare termică a locuințelor -Implementare de programe de izolare/reabilitare termică a locuințelor	-Consiliile locale -Consiliul Județean Harghita -Consiliile locale -Consiliul Județean Harghita -ONG-uri -Consiliile locale	2009 Permanent 2009
Poluarea atmosferei generată de traficul rutier și de starea și întreținerea necorespunzătoare a arterelor de circulație (cu SO₂, NO_x, CH₄, CO, CO₂, N₂O, pulberi în suspensie și sedimentabile) PM-04-02	Îmbunătățirea calității aerului prin reducerea impactului negativ generat de traficul rutier și de starea și întreținerea necorespunzătoare a drumurilor din județul Harghita	Eliminarea din trama stradală a mijloacelor de transport aparținând agenților economici din județul Harghita, ce nu corespund din punct de vedere al emisiilor de noxe în atmosferă	Identificarea și responsabilizarea tuturor agenților economici din județul Harghita care pun în circulație mijloace de transport ce nu respectă normele în vigoare privind emisiile de noxe în atmosferă	-% de agenți economici din județul Harghita ce au fost verificați din total număr de agenți economici ce desfășoară activități de transport auto -număr de agenți economici din județul Harghita ce desfășoară activități de transport auto și dispun de mijloace de transport necorespunzătoare -număr de participanți la întâlnirile organizate pe tema respectării normelor în vigoare privind emisiile de noxe în atmosferă -număr de agenți economici din județul Harghita, ce	-Efectuarea unor campanii de măsurători ale emisiilor de la autovehicule, respectiv măsurători de imisii în principalele intersecții din orașele și municipiile județului - Depistarea agenților economici, din județul Harghita care pun în circulație autovehicule ce nu respectă normele privind evacuarea de noxe - Mediatizarea campaniilor de măsurători și a situațiilor depistate -Organizarea unor întâlniri ale agenților economici ce desfășoară activități de transport auto cu reprezentanți ai Autorității Rutiere Române, Registrul Auto Român, Poliția Rutieră, unități specializate în verificarea tehnică a mijloacelor de transport auto pe tema respectării normelor în vigoare privind emisiile de noxe în atmosferă - Eliminarea din trama stradală a mijloacelor auto, ce nu corespund din punct de vedere al emisiilor de noxe, aparținând agenților economici din județul Harghita -Implementarea unor programe de finanțare pentru promovarea reînnoirii parcului auto a județului Harghita	-Poliția Rutieră -Autoritatea Rutieră Română -Registrul Auto Român -Agenția pentru Protecția Mediului Harghita -Primăriile municipiilor și orașelor din județul Harghita -Consiliul Județean Harghita -Unități specializate în verificarea tehnică a mijloacelor de transport auto -Agenți economici transportatori -MMGA -Dealeri auto autorizați -Agenți economici autorizați	Anual Permanent Anual Anual Permanent Anual

				desfășoară activități de transport auto ce și-au asumat responsabilitatea înlocuirii parcului auto necorespunzător -număr vehicule scoase din uz în urma programelor de finanțare		pentru preluarea , dezmembrarea vehiculelor scoase din uz (VSU)	
			Creșterea eficienței activității unităților din județul Harghita, specializate în verificarea tehnică a mijloacelor de transport auto și asumarea responsabilității acestor unități referitor la protecția mediului	Valoarea investițiilor în dotarea corespunzătoare a unităților din județul Harghita, specializate în verificarea tehnică a mijloacelor de transport auto	Completarea dotărilor de specialitate a unităților din județul Harghita, specializate în verificarea tehnică a mijloacelor transport auto	-Unități din județul Harghita specializate în verificarea tehnică a mijloacelor de transport auto -Autoritatea Rutieră Română -Registrul Auto Român	Anual
		Completarea parcului auto al agenților economici din județul Harghita cu activitate de transport auto, cu mijloace auto corespunzătoare	Completarea parcului auto al agenților economici din județul Harghita cu activitate de transport auto, cu mijloace auto corespunzătoare	-Număr de agenți economici implicați -Număr și tip de autovehicule corespunzătoare puse în circulație raportat la număr de autovehicule necorespunzătoare scoase din circulație -Valoarea investițiilor	Investiții în completarea parcului auto al agenților economici transportatori din județul Harghita numai cu mijloace auto corespunzătoare noilor cerințe de protecția mediului	Agenți economici transportatori	2013
	Fluidizarea traficului auto în zonele urbane și rurale ale județului Harghita	Reducerea emisiilor și încadrarea în limitele de emisii a concentrațiilor de NOx, SOx, pulberi în suspensie, CO și a vârfurilor de poluare asociate de pe tronsoanele de circulație în zonele locuite	Construirea arterelor rutiere de ocolire, devierea traficului de tranzit în localitățile Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Băile Tușnad, Sânmartin, Satu Mare, Toplița, Feliceni-Tăureni, Ciceu, Racu, Mădăraș	-Valorile imisiilor din zonele locuite -Rute ocolitoare construite -Valoarea investițiilor -Km de drum realizat	-Efectuarea de măsurători de emisii de NOx, SOx, pulberi în suspensie, CO și a vârfurilor de poluare asociate de pe tronsoanele de circulație în zonele locuite - Includerea în PUG și PUZ a arterelor rutiere de ocolire optime în scopul reducerii impactului asupra sănătății umane - Realizarea studiilor și proiectelor necesare realizării traseelor de ocolire - Atragerea fondurilor necesare și realizarea lucrărilor pentru traseele de ocolire	-Agenția pentru Protecția Mediului Harghita -Primăriile Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Băile Tușnad, Sânmartin, Satu Mare, Toplița, Feliceni-Tăureni, Ciceu, Racu, Mădăraș -Consiliul Județean Harghita	2013
	Reabilitarea căilor rutiere intraurbane și interurbane	Reabilitarea căilor rutiere interurbane (drumuri județene și comunale)	Reabilitarea drumurilor județene	-Km de drum reabilitat -Valoare investiție / Km de drum reabilitat	-Elaborare studii de fezabilitate -Avizarea studiilor de fezabilitate -Atragerea fondurilor necesare și realizarea investiției	-Consiliul Județean Harghita -Direcția Drumuri și Poduri Harghita	2013

			Reabilitarea drumurilor comunale	-Km de drum reabilitat -Valoare investiție / Km de drum reabilitat	-Elaborare studii de fezabilitate -Avizarea studiilor de fezabilitate -Atragerea fondurilor necesare și realizarea investiției	-Consiliul Județean Harghita -Consiliile locale	2013
		Reabilitarea căilor rutiere intraurbane	Reabilitarea drumurilor intraurbane în funcție de caracteristicile traficului rutier din municipiile și orașele județului HR	-Km de drum reabilitat -Valoare investiție / Km de drum reabilitat	-Elaborare studii de fezabilitate -Avizarea studiilor de fezabilitate -Realizarea investițiilor	-Consiliul Județean Harghita -Primăriile municipale și orașenești	2009
	Promovarea sistemelor alternative de transport	Promovarea sistemelor alternative de transport	Modernizarea sistemului de transport în comun în județul Harghita	-Numărul cetățenilor ce folosesc transportul în comun -Număr de rute noi introduse sau modificate pentru a răspunde cerințelor cetățenilor -Număr de agenți economici noi implicați în acest sector -Valoare investiții	-Elaborarea studiilor de optimizare a transportului în comun în zona urbană și interurban -Implementarea soluțiilor propuse de aceste studii -Îmbunătățirea dotării unităților de profil de transport în comun astfel încât să răspundă cerințelor publicului călător -Implementarea unor programe de educare ecologică a populației în scopul reducerii traficului rutier	-Consiliile locale -Operatorii de transport în comun -Agenția pentru Protecția Mediului Harghita -ONG-uri	2009 Anual (Săptămâna Mobilității Europene din septembrie)
			Promovarea ciclismului	-Studii de trafic efectuate -Km de piste pentru biciclete amenajați	-Elaborarea unor studii de trafic, care să propună traseele optime pentru piste de biciclete -Elaborarea și avizarea studiilor de fezabilitate -Realizarea pistelor de biciclete	-Consiliul Județean Harghita -Primăriile municipiilor și orașelor	
Poluarea aerului cu pulberi în suspensie și sedimentabile datorită siturilor contaminate – iazuri de decantare, halde de steril – rezultate din activități de minerit, explorări geologice și metalurgie PM-04-03	Aer ambiental a cărui calitate să asigure protecția sănătății umane și a mediului din vecinătatea acestor zone.	Reducerea emisiilor de pulberi (în suspensie și sedimentabile) proveniți de la haldele de steril, iazuri de decantare aflate în conservare	Încadrarea imisiilor în prevederile Ordinului MAPM nr.592/2002	-Valorile cantităților de pulberi în suspensie și sedimentabile -Suprafețe afectate de halde de steril și iazuri de decantare -Suprafețe redatate în circuitul agricol sau silvic -Valoarea investițiilor	-Reconstrucția ecologică a siturilor contaminate (halde de steril, iazuri de decantare) -Fixarea vegetativă a haldelor, taluzelor și iazurilor de decantare (îmierbări, împăduriri) în vederea împiedicării fenomenului de deflație din halde -Realizarea perdelelor vegetale de protecție în jurul incintelor, iazurilor, haldelor și căilor de acces -Automonitorizare și control	-Grupul de Închideri Miniere Deva (zona Bălan, zona Sântimbru, zona Borsec, Ditrău-Jolotca) -S.C. EXPLOATARE MINIERĂ HARGHITA S.A Miercurea Ciuc (zona Harghita Băi, Voșlobeni) -SC METALURGICA SA Vlăhița și EM Harghita SA (Minele Lueta - Vlăhița) -SC GEOLEX SA Harghita (suprafețe afectate de activitatea de explorare geologică în zonele Sântimbru, Borsec, Corbu-Huruba, Tulgheș, Gheorgheni)	2006-2013
Poluarea atmosferei cu compuși organici volatili rezultați din depozitarea	Aer ambiental a cărui calitate să asigure protecția sănătății umane și	Reducerea emisiilor de compuși organici volatili (vapori de	-Reducerea emisiilor de COV rezultați din depozitarea benzinei și distribuția sa de la	-Cantitatea anuală de COV emisă în atmosferă de fiecare depozit / stație	-Acțiunile sunt specificate/detaliat în Anexa nr. 1	Agenții economici de profil (vezi Anexa nr.1)	2006-2009

benzinei și distribuția sa de la terminale la stațiile service (COV – benzină) PM-04-04	a mediului	hidrocarburi) de la depozitele / stațiile de distribuție carburanți și realizarea acțiunilor cuprinse în planul de implementare a Directivei 94/63/CE privind controlul emisiilor de compuși organici volatili	terminale la stațiile service -Respectarea termenelor de conformare prevăzute în planul de implementare a Directivei 94/63/CE (document de poziție Cap.22-Mediu)	carburanți -Numărul de depozite / stații care au instalat sisteme de recuperare a vaporilor și eficiența acestor sisteme.			
Emisii de gaze cu efect de seră (CO2, CO) PM-04-05	Îndeplinirea obligațiilor asumate prin Protocolul de la Kyoto la Convenția- Cadru a Națiunilor Unite asupra Schimbărilor Climatice	Monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră	Monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră	-Cantități de emisii de gaze cu efect de seră (CO2, CO)	-Monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră – inventar anual -Realizare de planuri și programe naționale și regionale în domeniul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră și pentru realizarea măsurilor de adaptare la efectele schimbărilor climatice	Agenția pentru Protecția Mediului Harghita în colaborare cu consiliile locale și agenții economici	Anual
Poluarea periodică a atmosferei datorită arderii necontrolate a deșeurilor menajere și industriale, precum și datorită arderii miriștilor și a resturilor vegetale din agricultură PM-04-06	Aer ambiental a cărui calitate să asigure protecția sănătății umane și a mediului.	Reducerea emisiilor provenite din gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor menajere	Eliminarea situațiilor de autoaprindere a depozitelor de deșeuri urbane, prin conformarea cu HG 349/2005	-Cazuri de ardere a depozitelor de deșeuri menajere semnalate -Valorile concentrațiilor de noxe -Număr de depozite ecologice realizate -Capacitatea depozitelor ecologice -Valoarea investițiilor	-Exploatarea corespunzătoare a depozitelor de deșeuri menajere (vezi Capitolul Gestionarea deșeurilor) -Luarea unor măsuri coercitive în cazul abaterilor	-Consiliul Județean Harghita -Garda de Mediu -Comisariatul Județean Harghita -Consilii locale	2006-2012
		Limitarea poluării aerului cu noxe provenite din procese agricole	Renunțarea la arderea resturilor vegetale și promovarea unor metode ecologice de igienizare a terenurilor agricole (tocare, încorporare în sol sau compostare, brichetare)	Cazuri de ardere neautotizate a resturilor vegetale semnalate -Metode ecologice de igienizare a terenurilor agricole utilizate	-Conștientizarea producătorilor agricoli asupra impactului pe care îl are arderea vegetației agricole asupra calității aerului -Continuarea măsurilor ce vizează controlul arderii resturilor vegetale din agricultură -Utilizarea unor metode ecologice a terenurilor agricole (tocare, încorporare în sol sau compostare, brichetare)	-Producători agricoli -Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Harghita -Instituția Prefectului -Consilii locale -ONG-uri	Anual
Riscul poluării accidentale a aerului cu noxe datorită aprinderii stratului de turbă în	Aer ambiental a cărui calitate să asigure protecția sănătății umane și a mediului în	Limitarea poluării aerului cu noxe provenite din arderea necontrolată a	-Reabilitarea și exploatarea corespunzătoare a sistemelor de desecare-umectare în aceste zone -Prevenirea cazurilor de	-Cazuri de aprindere a zăcămintelor de turbă	-Continuarea măsurilor de atenționare a populației privind posibilitățile de aprindere a turbei -Luarea unor măsuri de interdicere a punerii focului în zonele turboase	-Producători agricoli -Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Harghita -Instituția Prefectului -Consilii locale	Anual

bazinele Ciuc și Gheorgheni PM-04-07	zonele cu zăcăminte de turbă.	zăcămintelor de turbă.	aprindere a turbei	-Cazuri de ardere a resturilor vegetale semnalate		-ONG-uri -Direcțiile de Ape Olt, Mureș	
Poluarea atmosferei generată de stațiile de preparare a amestecurilor asfaltice PM-04-08	Aer ambiental a cărui calitate să asigure protecția sănătății umane și a mediului în zonele din vecinătatea stațiilor de preparare a amestecurilor asfaltice.	Reducerea poluării atmosferei asociată emisiilor de pulberi, CO, SO2 și compuși organici de la stațiile de preparare a amestecurilor asfaltice	Încadrarea imisiilor în prevederile Ordinului MAPM nr.592/2002	-Cantitățile anuale și concentrațiile maxime orare de pulberi, CO, SO2 și compuși organici emise de la fiecare stație -Valorile concentrațiilor de pulberi, CO, SO2 și compuși organici în aerul ambiental din zona de influență a fiecărei stații.	-Retehnologizarea actualelor stații de preparare a amestecurilor asfaltice cu focalizare pe: instalarea de sisteme eficiente pentru reținerea particulelor de la uscătorul de nisip și de la buncărele de filer și agregate, instalarea de sisteme pentru captarea și epurarea gazelor de la malaxor, înlocuirea încălzitoarelor de ulei cu sisteme electrice -Autorizarea numai a acelor stații de preparat amestecuri asfaltice care corespund cerințelor de protecția mediului	Agenții economici de profil	2007-2013

4.2.5. Matricea-plan pentru problema - Poluarea solului și apei subterane

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Ținte pentru realizarea obiectivului specific	Indicatori pentru fiecare țintă	Acțiuni / Activități	Responsabili	Termene prevăzute
1. Poluarea cu azotați a apelor subterane datorită lipsei sistemelor de canalizare în mediul urban și rural, precum și datorită stocării și utilizării incorecte a dejecțiilor animaliere în fermele zootehnice și gospodării individuale PM-05-04	Reducerea poluării solului datorată infiltrațiilor de ape uzate menajere	Realizarea / extinderea / reabilitarea sistemelor de canalizare în mediul urban și rural.	Vezi Cap. 2 Poluarea apelor de suprafață	Vezi Cap. 2 Poluarea apelor de suprafață	Vezi Cap. 2 Poluarea apelor de suprafață	Vezi Cap. 2 Poluarea apelor de suprafață	Vezi Cap. 2 Poluarea apelor de suprafață

	Reducerea impactului asupra apelor subterane generat de obiective agricole	Conformarea cu prevederile planului de implementare a Directivei 91/676/CEE privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole	Încadrarea concentrațiilor de poluanți în condițiile de descărcare a apelor uzate prevăzute de HG 188/2002; Respectarea prevederilor HG 964/2000 - protecția apelor împotriva poluării cu nitrați; Ordinului MAPM nr. 918/2002- Codul bunelor practici agricole.	- Investiții realizate; - Indicatori de calitate apă;	Realizarea / modernizarea stațiilor de epurare ape uzate la fermele zootehnice;	Fermele zootehnice: Penitenciarul Miercurea Ciuc, SC AGROIND SA Miercurea Ciuc etc.	2007
				- valoarea investițiilor / nr. și tip de dotări;	- Utilizarea ca îngrășământ în agricultură a dejecțiilor animaliere; - Dotarea producătorilor agricoli cu utilaje de manipulare și administrare a îngrășămintelor organice naturale;	SC AVICOM SA Odorheiu Secuiesc; Fermieri; Crescători de animale în gospodăriile individuale Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală	2013
				Număr platforme de colectare a gunoiului de grajd și a dejecțiilor lichide animaliere amenajate conform cerințelor legale	Alegerea unor amplasamente optime pentru platformele de colectare a gunoiului de grajd și a dejecțiilor lichide animaliere și amenajarea acestora prin betonare.	Fermieri; Crescători de animale în gospodăriile individuale	2007-2013
				- planuri de acțiune elaborate - măsurile realizate în termenele stabilite	- Implementarea măsurilor cuprinse în Planurile de acțiune privind aplicarea codului bunelor practici agricole în zonele vulnerabile identificate -zona de deal: Odorhei, Cristur - 6474 ha	Direcțiile de Ape Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Harghita	2013
				- nr. acțiuni educative	Educarea populației privind aplicarea codului bunelor practici agricole	Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală	Permanent
2. Reducerea resursei naturale regenerabile solul prin depozitele de deșeuri (industriale, menajere) PM-05-01	Reducerea suprafețelor de teren ocupate de depozitele de deșeuri menajere și industriale	Reducerea suprafețelor de teren ocupate de deșeurile provenite din industria extractivă și metalurgică (sub formă de halde de steril și iazuri de decantare);	Reabilitarea suprafețelor de teren contaminate de poluări "istorice" ale solului și subsolului, (halde de steril și iazuri de decantare provenite din industria extractivă și metalurgică);	Studii/proiecte elaborate și avizate; Investiții realizate sau în curs de realizare; Suprafețe reecologizate; Suprafețe redată în circuitul agricol sau silvic Grad de reducere a suprafețelor afectate	-Elaborarea și avizarea studiilor proiectelor de reconstrucție ecologică a haldelor de steril și iazurilor de decantare aflate în conservare; - Executarea lucrărilor de reconstrucție ecologică a haldelor de steril și iazurilor de decantare. - Urmărirea evoluției suprafețelor reecologizate în timpul garanțiilor; - Redarea în circuitul agricol sau silvic ale acestor suprafețe.	Titularii acestor locații	2013
		Eliminarea depozitelor necontrolate de deșeuri menajere	Vezi Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi Cap.6 Gestionarea deșeurilor

		și de rumeguș; Închiderea depozitelor de deșeuri neecologice; Realizarea depozitelor de deșeuri ecologice regionale.					
3. Insuficiența educației ecologice privind protecția solului și a apelor subterane PM-05-07	Educarea populației și schimbarea comportamentului cetățenilor	Educarea populației în scopul protecției solului și a apelor subterane	Realizarea unor programe specifice pentru educarea populației	-Număr de acțiuni organizate -Număr de participanți	-Elaborarea și publicarea unor broșuri educative -Organizare de ședințe publice pentru sensibilizarea populației referitor la avantajele protecției solurilor -Prelegeri susținute în instituțiile de învățământ în vederea educării tinerei generații	Autoritățile administrației publice locale ONG-uri Agenția de Protecție a Mediului Harghita Inspectoratul Școlar Județean Harghita Unități de învățământ	Permanent
4. Poluarea semnificativă și potențial semnificativă cu metale grele a solurilor din zona iazurilor de decantare și haldelor de steril ale industriei miniere PM-05-02	Reducerea poluării cu metale grele a solurilor din zona iazurilor de decantare și haldelor de steril ale industriei miniere	Reducerea suprafețelor de teren afectate de poluări istorice ale solului și subsolului	Implementarea prevederilor normative în ceea ce privește stabilitatea hălților și iazurilor cu scopul prevenirii accidentelor și reîncadrarea lor în mediul înconjurător	Vezi PM -05-01	Vezi PM -05-01	Vezi PM -05-01	Vezi PM -05-01
5. Poluarea solului din zona haldelor de deșeuri menajere cu metale grele (Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Cristuru Secuiesc, Gheorgheni, Toplița) PM-05-03 PM-05-08	Prevenirea poluării cu metale grele a solurilor în zona haldelor de deșeuri menajere.	Prevenirea extinderii suprafețelor afectate Respectarea prevederilor HG 349/2005 privind depozitarea deșeurilor	Realizarea depozitelor ecologice regionale și a stațiilor de transfer; Închiderea depozitelor de deșeuri neecologice	Vezi. Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi. Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi. Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi. Cap.6 Gestionarea deșeurilor
6. Existența unor suprafețe decopertate, rezultate în urma exploatărilor miniere de suprafață (26 obiective de exploatare minieră inactive (părăsite), neadministrate, având o suprafață de cca.4,3 km²; 38	Reducerea suprafețelor decopertate în urma exploatărilor miniere de suprafață.	Recultivarea / reabilitarea suprafețelor afectate de exploatări miniere de suprafață active și părăsite	Recultivarea / reabilitarea suprafețelor afectate	Suprafețe afectate Suprafețe recultivate	- Lucrări de reecologizare a suprafețelor decopertate neadministrare-abandonate	ANRM - Compartimentul de Inspecție Teritorială Miercurea Ciuc Grupul de Închideri Miniere Consilii locale	2013

obiective de exploatare minieră active pe o suprafață de cca. 7,3 km ²) PM-05-05							
				Suprafețe afectate Suprafețe recultivate	Lucrări de reecologizare a suprafețelor decopertate administrate pe baza licențelor / permiselor de exploatare - Finanțarea și execuția operativă a lucrărilor de reconstrucție ecologică a perimetrelor afectate de activitățile miniere desfășurate, în condițiile art.39 și art.37 din Legea minelor nr.85/2003	Agenți economici de profil ANRM - Compartimentul de Inspecție Teritorială Miercurea Ciuc	permanent (în funcție de finalizarea activității de exploatare stabilite prin licențe / permise de exploatare)
7. Nefuncționarea sistemelor de regularizare-desecare-drenaj la parametrii proiectați, executate înainte de anul 1990, conducând la crearea zonelor excesiv desecate, distrugându-se echilibrul hidrologic și structura solurilor turboase, devenind astfel susceptibile la incendii în bazinele Ciuc și Gheorgheni (M-Ciuc, Remetea, Siculeni) PM-05-06	Conservarea calitatii solurilor în zonele cu zăcămintele de turbă din jud. Harghita	Prevenirea degradării solurilor prin fenomene de aprindere a zăcămintului de turbă din bazinele Ciuc și Gheorgheni.	Prevenirea producerii incendiilor de turbă	Vezi Cap.4 - Poluarea aerului, PM-04-07	Vezi Cap.4 - Poluarea aerului, PM-04-07	Vezi Cap.4 - Poluarea aerului, PM-04-07	Vezi Cap.4 - Poluarea aerului, PM-04-07
8. Existența unei poluări potențial semnificative cu plumb a solului din zona stațiilor de alimentare cu carburanți (Odorheiu Secuiesc, Gheorgheni), lângă drumuri cu trafic intens PM-05-09	Prevenirea poluării cu plumb a solurilor din zonele stațiilor de alimentare cu carburanți : Odorheiu – Secuiesc, Gheorgheni, lângă drumuri cu trafic intens cu plumb	- Prevenirea extinderii suprafețelor afectate; - Reducerea suprafețelor poluate cu plumb din zonele stațiilor de alimentare cu carburanți : Odorheiu – Secuiesc, Gheorgheni, lângă	- Decontaminarea solurilor poluate cu plumb din zona stațiilor de alimentare cu carburanți : Odorheiu – Secuiesc, Gheorgheni, lângă drumuri cu trafic intens	Stații de distribuție carburanți reglementate din punct de vedere al protecției mediului; Măsuri realizate din programele de conformare Indicatori de calitate sol	- Reglementarea prin acorduri și autorizații de mediu a stațiilor de distribuție carburanți - Stabilirea prin programele de conformare de măsuri și termene de realizare pentru decontaminarea solurilor din zonele adiacente stațiilor de distribuție carburanți afectate de poluare cu metale grele; - Controlul conformității; - Realizarea de perdele vegetale de protecție în jurul stațiilor de distribuție carburanți; - Realizarea sistemelor de monitorizare a calitatii solului și apelor subterane în zonele de influență a stațiilor de distribuție.	Agenți economici de profil Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Garda de Mediu - Comisariatul Județean Harghita	permanent (în funcție de prevederile actelor de reglementare)

		drumuri cu trafic intens; - Decontaminarea solurilor afectate de poluare cu plumb.		Perdele vegetale de protecție realizate Măsuri coercitive aplicate			
9. Necesitatea realizării și reactualizării periodice a Sistemului Național și Județean de monitorizare sol-teren pentru agricultură, precum și sol-vegetație forestieră pentru silvicultură conform OUG nr.38/2002, aprobată cu modificări prin Legea nr.444/2002 PM-05-10 PM-05-11 PM-05-12	Realizarea și reactualizarea periodică a Sistemului Național și județean de monitorizare sol-teren pentru agricultură, precum și sol-vegetație forestieră pentru silvicultură conform OUG nr.38/2002, aprobată cu modificări prin Legea nr.444/2002	Respectarea prevederilor OUG 38/2002, Legii 444/2002, Ordinului MAAP 223/2002 și HGR nr.1003/2003	Respectarea prevederilor OUG 38/2002, Legii 444/2002, Ordinului MAAP 223/2002 și HGR nr.1003/2003	Studii efectuate Termene	-Executarea studiilor pedologice și agrochimice și realizarea sistemului de monitorizare sol-teren pentru suprafețele cu destinație agricolă, privind: unitățile de sol, inventarierea resurselor de sol, favorabilitatea terenurilor pentru culturile agricole sau silvicultură, pretabilitatea pentru folosințe, poluarea, restricțiile terenurilor la diferite utilizări și măsurile agropedoameliorative și antierozionale corespunzătoare, indiferent de forma de exploatare sau de proprietate. -Monitorizarea solurilor și vegetației forestiere în conformitate cu Programul european de monitorizare forestieră, indiferent de forma de proprietate asupra pădurilor	Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice Harghita Institutul de Cercetări pentru Pedologie și Agrochimie București Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice	2006-2011

4.2.6. Matricea-plan pentru problema - Gestionarea deșeurilor

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Ținte pentru realizarea obiectivului specific	Indicatori pentru fiecare țintă	Acțiuni / Activități	Responsabili	Termene prevăzute
Gestionarea deșeurilor menajere în mediul urban și rural PM-06-01 (PM-06-01-01 PM-06-01-02 PM-06-01-03 PM-06-01-04 PM-06-01-05)	Reducerea impactului datorat gestiunii necorespunzătoare a deșeurilor menajere asupra populației și mediului	Eliminarea depozitelor ilegale, obținerea autorizației de mediu cu program de conformare pentru depozitele cu perioadă de tranziție respectiv aviz de mediu pentru închiderea depozitelor de deșeuri menajere care dețin Bilanțul de Mediu nivel II și sporirea gradului de colectare și transport, valorificarea cât mai eficientă a componentelor deșeurilor în vederea minimizării la depozitare/eliminarea în mediul urban	Eliminarea depozitelor ilegale de deșeuri până în anul 2012	Nr. depozite necontrolate Nr. depozite necontrolate eliminate Nr. de autorități locale implicate Nr. de acțiuni organizate	Realizarea unui program de acțiune ce are ca scop eşalonarea activității de eliminare a depozitelor necontrolate	Autoritățile administrației publice locale Operatorii serviciilor de salubritate Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2008-2012

			Obținerea autorizației de mediu cu program de conformare pentru depozitele cu perioadă de tranziție respectiv aviz de mediu pentru închiderea depozitelor de deșeuri menajere care dețin Bilanțul de Mediu nivel II	Nr. autorizații eliberate Nr. autorități locale implicate Nr. avize de mediu pentru închidere eliberate	Eliberarea autorizațiilor de mediu pentru depozitele cu perioadă de tranziție Eliberarea avizelor de mediu pentru închiderea depozitelor de deșeuri care dețin Bilanț de Mediu II	Autoritățile administrației publice locale Operatorii serviciilor de salubritate Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2012
			Generalizarea activității de gestionare a deșeurilor (ponderea populației deservite) de la 90% cât este în prezent la 100% până în 2012	Populația deservită (% din nr. total de populație) Valoarea investițiilor locale în sistemul de colectare/transport a deșeurilor Nr. autorități locale implicate	Implementarea prevederilor Hotărârii Consiliului Local și a legislației naționale aferente activității de gestionare a deșeurilor, și anume asigurarea serviciului de salubritate pentru 100 % din populația urbană până în anul 2012	Autoritățile administrației publice locale Operatorii serviciilor de salubritate	2012
		Eliminarea depozitelor ilegale, sporirea gradului de colectare și transport, valorificarea cât mai eficientă a componentelor deșeurilor în vederea minimizării la depozitare/eliminare în mediul rural	Eliminarea depozitelor ilegale de deșeuri până la 16 iulie 2009	Nr. depozite necontrolate Nr. depozite necontrolate eliminate Nr. de autorități locale implicate Nr. de acțiuni organizate	Realizarea unui program de acțiune ce are ca scop eşalonarea activității de eliminare a depozitelor necontrolate	Primăriile locale Operatorii serviciilor de salubritate Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	16 iulie 2009

			Generalizarea activității de gestionare a deșeurilor (ponderea populației deservite) de la 65% cât este în prezent la 100% până în 2012	Populația deservită (% din nr. total de populație) Valoarea investițiilor locale în sistemul de colectare/transport a deșeurilor Nr. autorități locale implicate	Implementarea prevederilor Hotărârii Consiliului Local și a legislației naționale aferente activității de gestionare a deșeurilor, și anume asigurarea serviciului de salubritate pentru 100 % din populația rurală până în anul 2012	Autoritățile administrației publice locale Operatorii serviciilor de salubritate	2012
	Implementarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor de la populație	Creșterea coeficientului de colectare selectivă a deșeurilor de la populație	Realizarea unui coeficient de colectare selectivă de 50% în mediul urban până în 2012 Realizarea unui coeficient de colectare selectivă de 30% în mediul rural până în 2012	Cantitatea de deșeuri reciclabile Cantitatea de deșeuri reciclabile (hârtie, carton, PET, deșeu metalic, DEEE) colectată selectiv la sursă, inclusiv deșeurile provenite din ambalaje Nr. puncte de colectare	Asigurarea cadrului legal (emiterea unor decizii/hotărâri ale autorităților administrației locale) privind colectarea selectivă a deșeurilor în completare la normativele naționale Sporirea gradului de dezvoltare a societăților implicate în asigurarea serviciului de salubritate în județul Harghita Amenajarea punctelor de colectare selectivă a deșeurilor Realizarea (completarea) inventarului specific colectării selective a deșeurilor	Consiliile locale Consiliul Județean Operatorii serviciilor de salubritate	2012
		Creșterea gradului de reciclare a deșeurilor de ambalaje provenite din deșeuri menajere până în 2013	Reciclarea a minimum 25% din greutatea totală a materialelor de ambalaj conținute în deșeurile de ambalaj, cu minimum 15% pentru sticlă, hârtie/carton și pentru metal, din greutatea fiecărui tip de material conținut în deșeurile de ambalaj, până la data de 31 decembrie 2006	Cantitatea totală a deșeurilor de ambalaje generate în județul Harghita în anul 2006	Elaborarea și implementarea Planurilor de recuperare a deșeurilor de ambalaje de către agenții economici și primării din județul Harghita	Agenți economici Autoritățile administrației publice locale	2006

				Cantitatea totală a deșeurilor de ambalaje reciclate în județul Harghita în anul 2006	Monitorizarea implementării Planurilor de recuperare a deșeurilor de ambalaje	Agencia pentru Protecția Mediului Harghita Autoritățile administrației publice locale	permanent
			Reciclarea a minimum 60% pentru hârtie/carton și minimum 50% pentru metal, din greutatea fiecărui tip de material conținut în deșeurile de ambalaj, până la data de 31 decembrie 2008	Cantitatea totală a deșeurilor de ambalaje generate în județul Harghita în anul 2008	Elaborarea și implementarea Planurilor de recuperare a deșeurilor de ambalaje de către agenții economici și primării din județul Harghita	Agenți economici Autoritățile administrației publice locale	2008
				Cantitatea totală a deșeurilor de ambalaje reciclate în județul Harghita în anul 2008	Monitorizarea implementării Planurilor de recuperare a deșeurilor de ambalaje	Agencia pentru Protecția Mediului Harghita Autoritățile administrației publice locale	permanent
			Reciclarea a minimum 15% pentru plastic și pentru lemn, din greutatea fiecărui tip de material conținut în deșeurile de ambalaj, până la data de 31 decembrie 2011	Cantitatea totală a deșeurilor de ambalaje generate în județul Harghita în anul 2011	Elaborarea și implementarea Planurilor de recuperare a deșeurilor de ambalaje de către agenții economici și primării din județul Harghita	Agenți economici Autoritățile administrației publice locale	2011
				Cantitatea totală a deșeurilor de ambalaje reciclate în județul Harghita în anul 2011	Monitorizarea implementării Planurilor de recuperare a deșeurilor de ambalaje	Agencia pentru Protecția Mediului Harghita Autoritățile administrației publice locale	permanent
			Reciclarea a minimum 55% din greutatea totală a materialelor de ambalaj conținute în deșeurile de ambalaje, cu minimum 60% pentru sticlă și minimum 22,5% pentru plastic, considerându-se numai materialul reciclat ca material plastic, din greutatea fiecărui tip de material conținut în deșeurile de ambalaj, până la data de 31 decembrie 2013	Cantitatea totală a deșeurilor de ambalaje generate în județul Harghita în anul 2013	Elaborarea și implementarea Planurilor de recuperare a deșeurilor de ambalaje de către agenții economici și primării din județul Harghita	Agenți economici Autoritățile administrației publice locale	2013

				Cantitatea totală a deșeurilor de ambalaje reciclate în județul Harghita în anul 2013	Monitorizarea implementării Planurilor de recuperare a deșeurilor de ambalaje	Agencia pentru Protecția Mediului Harghita Autoritățile administrației publice locale	permanent
		Creșterea gradului de valorificare a deșeurilor de ambalaje provenite din deșeuri menajere până în 2013	Valorificarea sau incinerarea în instalații de incinerare cu recuperare de energie a minimum 50% din greutatea deșeurilor de ambalaje, până la data de 31 decembrie 2011	Cantitatea totală a deșeurilor de ambalaje valorificate sau incinerate în județul Harghita	Elaborarea unor sisteme viabile de valorificare a deșeurilor de ambalaje generate în județul Harghita	Autoritățile administrației publice locale Agenți economici	2011
					Implementarea sistemului de valorificare a deșeurilor de ambalaje generate în județ	Autoritățile administrației publice locale Agenți economici	2011
					Monitorizarea sistemului de valorificare a deșeurilor de ambalaje	Autoritățile administrației publice locale Agenți economici Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	permanent
			Valorificarea sau incinerarea în instalații de incinerare cu recuperare de energie a minimum 60% din greutatea deșeurilor de ambalaje, până la data de 31 decembrie 2013	Cantitatea totală a deșeurilor de ambalaje valorificate sau incinerate în județul Harghita	Elaborarea unor sisteme viabile de valorificare a deșeurilor de ambalaje generate în județul Harghita	Autoritățile administrației publice locale Agenți economici	2013
					Implementarea sistemului de valorificare a deșeurilor de ambalaje generate în județ	Autoritățile administrației publice locale Agenți economici	2013
					Monitorizarea sistemului de valorificare a deșeurilor de ambalaje	Autoritățile administrației publice locale Agenți economici Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	permanent

		Reducerea cantităților de deșeuri depozitate prin colectarea selectivă a: deșeurilor biodegradabile (la sursă) și a deșeurilor valorificabile (prin colectarea selectivă a acestora pe rampă)	Reducerea cantității de deșeuri biodegradabile municipale depozitate la 75% din cantitatea totală, exprimată gravimetric, produsă în anul 1995, în maximum 5 ani de la data de 16 iulie 2001	Reducerea cantității de deșeuri biodegradabile (prin colectarea acestora pe rampă)	Amenajarea unor spații corespunzătoare pentru colectarea selectivă la rampă	Operatorii de salubritate Autoritățile administrației publice locale	2006
			Reducerea cantității de deșeuri biodegradabile municipale depozitate la 50% din cantitatea totală, exprimată gravimetric, produsă în anul 1995, în maximum 8 ani de la data de 16 iulie 2001	Colectarea deșeurilor biodegradabile colectate de pe rampele de deșeuri	Stabilirea unor parteneriate între operatorii de salubritate și agenții economici specializați în valorificarea deșeurilor biodegradabile	Operatorii de salubritate Autoritățile administrației publice locale Agenții economici specializați în valorificarea deșeurilor biodegradabile	2006
				Colectarea deșeurilor biodegradabile colectate de pe rampele de deșeuri	Stabilirea unor parteneriate între operatorii de salubritate și agenții economici specializați în valorificarea deșeurilor biodegradabile	Operatorii de salubritate Autoritățile administrației publice locale Agenții economici specializați în valorificarea deșeurilor biodegradabile	2009
			Reducerea cantității de deșeuri biodegradabile municipale depozitate la 35% din cantitatea totală, exprimată gravimetric, produsă în anul 1995, în maximum 15 ani de la data de 16 iulie 2001	Reducerea cantității de deșeuri biodegradabile (prin colectarea acestora pe rampă)	Amenajarea unor spații corespunzătoare pentru colectarea selectivă la rampă	Operatorii de salubritate Autoritățile administrației publice locale	2016
				Colectarea deșeurilor biodegradabile colectate de pe rampele de deșeuri	Stabilirea unor parteneriate între operatorii de salubritate și agenții economici specializați în valorificarea deșeurilor biodegradabile	Operatorii de salubritate Autoritățile administrației publice locale Agenții economici specializați în valorificarea deșeurilor biodegradabile	2016

			Reducerea cantității de deșeuri valorificabile (în urma colectării selective) precum și colectarea deșeurilor recuperabile pe rampă	Reducerea cantității de deșeuri valorificabile (prin colectarea acestora pe rampă)	Amenajarea unor spații corespunzătoare pentru colectarea selectivă la rampă	Operatorii de salubritate Autoritățile administrației publice locale	2012
				Colectarea deșeurilor valorificabile colectate de pe rampele de deșeuri	Stabilirea unor parteneriate între operatorii de salubritate și agenții economici specializați în valorificarea deșeurilor	Operatorii de salubritate Autoritățile administrației publice locale Agenții economici specializați în valorificarea deșeurilor	2012
	Sporirea gradului de dotare a agenților de salubritate privind "inventarul specific"	Sporirea/îmbunătățirea inventarului specific a agenților de salubritate	Creșterea numărului de pubele, containere amplasate pe domeniul public precum și a celor utilizate la colectarea selectivă Creșterea numărului autovehiculelor speciale	Număr containere, pubele, utilaje de transport	Existența unui număr și tipuri necesar de recipiente de precollectare a deșeurilor menajere Existența unui număr și tip necesar de mașini de transport a deșeurilor menajere	Societăți de salubritate Autoritățile administrației publice locale	Permanent
	Realizarea unor programe specifice pentru educarea populației privind gestionarea deșeurilor în vederea reducerii impactului acestora asupra sănătății populației și a mediului	Educarea populației și schimbarea comportamentului cetățenilor privind gestionarea deșeurilor	Creșterea nivelului de educare a populației și schimbarea comportamentului cetățenilor privind gestionarea deșeurilor	Număr de acțiuni organizate Număr de participanți	Elaborarea și publicarea unor broșuri educative pe tema gestionării corecte a deșeurilor Organizare de ședințe publice pentru sensibilizarea populației referitor la avantajele gestionării corecte a deșeurilor Prelegeri susținute în instituțiile de învățământ în vederea educării tinerei generații Educarea populației prin mass-media	Autoritățile administrației publice locale ONG-uri Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Inspectoratul Școlar Județean Harghita Mass-media	Permanent

	Depozitarea în condițiile legii a deșeurilor menajere (HG 349/2005 privind depozitarea deșeurilor) și eliminarea stocurilor de nămoluri existente provenite în urma epurării apelor uzate orășenești	Asigurarea facilităților necesare pentru depozitarea în condițiile legii a deșeurilor menajere	Realizarea a 2 depozite regionale de deșeuri menajere (darea în folosință, cel puțin a unei celule până în anul 2008) și a celor 9 stații de transfer aferente depozitelor, eșalonat până în 2010	Număr de depozite regionale realizate (înființare celulă) Capacitatea depozitelor ecologice (capacitate celulă) Valoarea investițiilor (valoare celulă)	Realizarea depozitelor regionale de deșeuri menajere - din care: Realizare celulă de depozitare deșeuri Realizarea stațiilor de transfer	Autoritățile administrației publice locale Operatori de salubritate	2008-2010
			Închiderea depozitelor de deșeuri neecologice până în 2012 – conform anexei nr. 5 din HG 349/2005 privind depozitarea deșeurilor	Număr de depozite neecologice închise Număr de depozite amenajate Capacitatea disponibilă a depozitelor amenajate	Închiderea depozitelor de deșeuri neecologice și monitorizare postînchidere	Autoritățile administrației publice locale Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2012
		Realizarea unui management corect al deșeurilor provenite în urma epurării apelor uzate orășenești (nămoluri de la stațiile de epurare)	Îmbunătățirea caracteristicilor de epurare a stațiilor aflate în exploatare prin executarea lucrărilor necesare de modernizare Eliminarea stocurilor de nămol provenit în urma epurării apelor uzate Găsirea soluțiilor de utilizare în agricultură a nămolurilor provenite de la stațiile de epurare	Număr de stații de epurare modernizate Număr de operatori de stații implicate Număr de permise de împrăștiere solicitate Număr de analize efectuate Cantitatea de nămol utilizat în agricultură	Identificarea fondurilor pentru modernizarea stațiilor Identificarea agenților agricoli posibil utilizatori de nămol Asigurarea fondurilor pentru efectuarea analizelor pedologice Asigurarea fondurilor pentru analiza nămolului Asigurarea transportului de nămol de la stație de epurare pe terenul agricol	Operatorii stațiilor de epurare Autoritățile administrației publice locale Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice Proprietarii de terenuri agricole Laboratoarele specializate pentru analiza nămolului	permanent

Gestiunea deșeurilor periculoase PM-06-02 (PM-06-02-01 PM-06-02-02 PM-06-02-03)	Îmbunătățirea condițiilor de colectare, transport, valorificare depozitare/eliminarea	Sporirea preocupării în vederea reactualizării stocurilor și eliminarea cantității de deșeuri de pesticide (“istorice”)	Identificarea de noi deșeuri de pesticide și depozitarea în condiții de siguranță	Cantități de deșeuri de pesticide existente și generate în județul Harghita Cantități de deșeuri de pesticide eliminate Nr. acțiuni organizate	Realizarea programului de acțiune având ca scop depistarea de noi surse de deșeuri de pesticide	Autoritățile administrației publice locale Societățile comerciale implicate Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2010
			Transportul și eliminarea stocurilor de pesticide “istorice” de către societățile autorizate	Nr. autorități implicate	Eliminarea stocurilor de pesticide de către societățile autorizate - asigurarea fondurilor și a condițiilor de siguranță în manipularea, transportul și eliminarea pesticidelor	Proprietarii și/sau deținătorii pesticidelor	2010
		Sporirea preocupării în vederea eliminării deșeurilor spitalicești și medicamentose	Gestionarea corespunzătoare a deșeurilor spitalicești și medicamentose	Cantități de deșeuri spitalicești și medicamentose	Elaborarea unui program pentru alegerea soluției optime de colectare, transport, eliminare de deșeuri spitalicești și medicamentose în județul Harghita Implementarea variantei optime de colectare, transport, eliminare de deșeuri spitalicești și medicamentose în județul Harghita	Direcția de Sănătate Publică Harghita Autoritățile administrației publice locale	2010
		Îmbunătățirea gestionării deșeurilor de ulei, anvelope, acumulatori, vehicule scoase din uz (VSU), DEEE și azbest	Implementarea prevederilor normative pentru uleiuri uzate	Cantități de ulei, anvelope, acumulatori comercializate în județul Harghita	Monitorizarea aplicării prevederilor normative pentru uleiuri uzate	Societățile comerciale în cauză Autoritățile administrației publice locale Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	permanent
			Colectarea anvelopelor inutilizabile de către service-uri și gestionarea corectă a acestora	Cantitățile colectate de deșeuri de ulei, anvelope, acumulatori din județul Harghita	Monitorizarea unităților service privind colectarea anvelopelor inutilizabile și gestionarea corectă a acestora	Autoritățile administrației publice locale Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	permanent
			Realizarea de spații de depozitare temporară pentru acumulatori în vederea gestionării corecte de către colectori		Monitorizarea aplicării prevederilor normative – realizării spațiilor de depozitare prevăzute pentru acumulatorii uzați	Autoritățile administrației publice locale Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	permanent
			Realizarea unui punct de colectare a VSU pentru preluarea vehiculului uzat de la ultimul deținător	Număr de producători implicați Număr de puncte realizate Număr de autorități implicate	Monitorizarea furnizării de către producători a datelor cu privire la posibilitățile de dezmembrare și/sau tratare a vehiculelor care ajung uzate	Societățile comerciale în cauză	permanent

			Realizarea unui management corect al deșeurilor rezultate în urma dezmembrării VSU cu precădere la țintele privind reutilizarea și valorificarea masei vehiculelor preluate	Număr vehicule colectate Număr vehicule dezmembrate Cantitatea de deșeuri rezultate în urma dezmembrării Realizarea obiectivelor prevăzute de normativele în vigoare (%)	Monitorizarea unităților autorizate pentru colectarea/dezmembrarea vehiculelor scoase din uz	Agencia pentru Protecția Mediului Harghita Societățile comerciale în cauză	permanent
			Realizarea punctelor de colectare pentru preluarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice (DEEE) și a unui management corect al DEEE colectate de la populație	Nr. puncte de colectare realizate Nr. agenți economici implicați Nr. autorități ale administrației publice implicate Cantitatea de DEEE preluat de la populație	Urmărirea realizării punctelor de colectare și a termenelor prevăzute pentru punerea în funcțiune ale acestora Urmărirea realizării obiectivelor de colectare a DEEE, în ceea ce privește cantitățile de asemenea deșeuri	Agenții economici “producători” de echipamente electrice și electronice (EEE) Autorități ale administrației publice locale Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	permanent
			Realizarea bazei de date cu privire la agenții economici producători/utilizatori de azbest și/sau de produse care conțin azbest Urmărirea respectării prevederilor legale de restricționare a introducerii pe piață a azbestului și a produselor care conțin azbest de către producători și/sau comercianți	Nr. agenți economici inventariați Cantitatea de deșeuri de azbest și/sau de produse care conțin azbest identificată Cantități de azbest și/sau produselor care conțin azbest eliminate	Întocmirea evidenței cu privire la producătorii și/sau comercianții de azbest și/sau de produse care conțin azbest Monitorizarea unităților producătoare/utilizatoare de azbest și/sau produse cu conținut de azbest Monitorizarea respectării prevederilor legale cu privire la introducerea pe piață ale acestor produse (1 ianuarie 2007) Monitorizarea eliminării deșeurilor de azbest și/sau a produselor care conțin azbest	Agenții economici producători Agenții economici utilizatori Agenții economici care au ca obiect de activitate transportul/eliminarea acestor deșeuri Agencia pentru Protecția Mediului Harghita Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Harghita	1 ianuarie 2007 și permanent

Gestionarea deșeurilor industriale cu precădere a celor "istorice" PM-06-03 (PM-06-03-01 PM-06-03-02 PM-06-03-03)	Îmbunătățirea condițiilor de colectare, transport, valorificare, depozitare/ eliminare	Realizarea unui management corect a cantităților de steril provenit din industria extractivă a minereurilor feroase și neferoase	Realizarea unui program de management al riscurilor privind sterilul din industria minereurilor feroase și neferoase	Suprafețe afectate de hălzi de steril și iazuri de decantare	Realizarea programului de management al riscurilor privind sterilul din industria minereurilor feroase și neferoase	Proprietarii acestor locații	2010
			Implementarea prevederilor normative în ceea ce privește stabilitatea hălzilor și iazurilor cu scopul prevenirii accidentelor și reîncadrarea în mediul înconjurător	Suprafețe redată în circuitul agricol sau silvic	Monitorizarea aspectelor legate de prevenirea accidentelor și a reîncadrării în zonă	Proprietarii acestor locații	2013
				Valoarea investițiilor	Studii, avize, finanțare	Sisteme de Gospodărire a Apelor	
				Poluările accidentale cauzate de aceste obiective	Reconstrucția ecologică a haldelor de steril și iazurilor de decantare	Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	
					Fixarea vegetativă a haldelor, taluzelor și iazurilor de decantare (îmberbări, împăduriri)		
		Realizarea unui management corect a deșeurilor provenite din industria metalurgică	Realizarea unui management corect și monitorizarea continuă a sterilului de pe halda și de pe iazul de decantare al S.C. Metalurgica S.A. Vlăhița	Suprafețe afectate de hălzi de steril și iazuri de decantare;	Asigurarea haldei de steril și a iazului de decantare cu scopul eliminării riscurilor de producere a evenimentelor cu impact negativ asupra populației și a mediului	SC METALURGICA SA Vlăhița	2012
				Suprafețe redată în circuitul agricol sau silvic;	Studii, avize, finanțare		
				Cantități de deșeuri depozitate;	Reconstrucția ecologică a haldei de steril și a iazului de decantare.		
		Realizarea unui management corect și monitorizarea continuă a nisipului de turnătorie cu conținut de fenol și nămolului galvanic de la S.C. Bucin S.A. Gheorgheni	Realizarea unui management corect și monitorizarea continuă a nisipului de turnătorie cu conținut de fenol și nămolului galvanic de la S.C. Bucin S.A. Gheorgheni	Valoarea investițiilor	Executarea lucrărilor de punere în siguranță a depozitului de nisip de turnătorie în vederea eliminării riscului	Proprietarii deșeurilor	2012
		Realizarea unui management corect și monitorizarea continuă a nămolului galvanic de la S.C. Maulemn S.A. Gheorgheni	Realizarea unui management corect și monitorizarea continuă a nămolului galvanic de la S.C. Maulemn S.A. Gheorgheni	Poluările accidentale cauzate de aceste obiective	Eliminarea corespunzătoare a nămolului galvanic aflat în stoc	Proprietarii deșeurilor	2012
		Realizarea unui management corect și monitorizarea continuă a nămolului galvanic de la S.C. Hart S.A. Miercurea-Ciuc	Realizarea unui management corect și monitorizarea continuă a nămolului galvanic de la S.C. Hart S.A. Miercurea-Ciuc		Eliminarea nămolului galvanic aflat în stoc	Proprietarii deșeurilor	2012

			Realizarea unui management corect și monitorizarea continuă a nămolului galvanic de la S.C. Matrița S.A. Odorheiu-Secuiesc		Eliminarea nămolului galvanic aflat în stoc	Proprietarii deșeurilor	2012
			Realizarea unui management corect și monitorizarea continuă a nămolului galvanic de la S.C. Technoutilaj S.A. S.A. Odorheiu-Secuiesc		Eliminarea nămolului galvanic aflat în stoc	Proprietarii deșeurilor	2012
			Realizarea unui management corect și monitorizarea continuă a nisipului de turnătorie cu conținut de fenol de la S.C. Oțeluri Speciale S.A. Cristuru-Secuiesc		Executarea lucrărilor de punere în siguranță a depozitului ce conține nisip de turnătorie pentru eliminarea riscului	Proprietarii deșeurilor	2012
			Realizarea unui management corect și monitorizarea continuă a nămolului galvanic de la S.C. Kelbor Impex S.R.L. Gheorgheni		Eliminarea nămolului galvanic aflat în stoc	Proprietarii deșeurilor	2012
		Realizarea unui management corect a deșeurilor provenite din industria de prelucrare primară a lemnului	Eliminarea depozitelor necontrolate de deșeuri provenite din industria de prelucrare a lemnului	Suprafețe ocupate de depozite necontrolate de rumeguș	Inventarierea depozitelor necontrolate și asanarea acestora Depozitarea rumegușului în spații special amenajate	Generatorii/ proprietarii acestor deșeuri Autoritățile administrației publice locale	2012
			Găsirea de noi soluții pentru valorificarea corespunzătoare a acestor deșeuri	Valoarea investițiilor	Identificarea soluțiilor de valorificare a rumegușului (brichetare, compostare, în industria cimentului, în centrale termice) Realizarea proiectelor privind valorificarea rumegușului Asigurarea de fonduri pentru investiții cu scopul valorificării superioare a acestor deșeuri	Generatorii/ proprietarii acestor deșeuri Autoritățile administrației publice locale	2007

4.2.7. Matricea-plan pentru problema - Amenințări date de accidente majore, fenomene naturale și antropice

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Ținte pentru realizarea obiectivului specific	Indicatori pentru fiecare țintă	Acțiuni / Activități	Responsabili	Termene prevăzute
Existența de zone expuse riscului la inundație, eroziune și alunecări de teren PM-07-01 PM-07-02 PM-07-03 PM-07-04 PM-07-05	Reducerea riscului la dezastre naturale prin implementarea măsurilor preventive în zonele vulnerabile. Protejarea obiectivelor socio-economice.	Reducerea riscului la inundații, protejarea vieții umane și a bunurilor expuse la acest risc	Reducerea suprafețelor afectate de inundații	Hărți de risc la inundații elaborate	- Elaborarea hărților de risc la inundații pentru fiecare bazin hidrografic;	Administrația Națională Apele Române -Direcțiile de Ape, Sisteme de Gospodărire a Apelor Consilii locale	2007-2013
			Reducerea suprafețelor afectate de inundații	Planuri de acțiune elaborate pentru managementul riscului la inundații	Elaborarea planurilor de acțiune pentru managementul riscului la inundații (prevenirea riscurilor, protecția împotriva inundațiilor și reducerea efectelor acestora)	Administrația Națională Apele Române -Direcțiile de Ape, Sisteme de Gospodărire a Apelor Consilii locale Instituția Prefectului	2007
			Reducerea suprafețelor afectate de inundații	Nr. de proiecte pentru protecția împotriva inundațiilor; Lucrări executate și eficiența acestora; Populație care beneficiază de măsuri de protecție împotriva inundațiilor (indicator de rezultat)	Dezvoltarea infrastructurii adecvate de prevenire a inundațiilor – realizarea lucrărilor hidrotehnice, lucrărilor de investiții pentru protecția împotriva inundațiilor (vezi Anexa nr.4 cu problemele identificate și lucrările propuse de către primării și autoritățile de apă)	Administrația Națională Apele Române -Direcțiile de Ape, Sisteme de Gospodărire a Apelor Consilii locale	2013
				Autorizații de construcție eliberate	Eliberarea în regim restrictiv a autorizațiilor de construcție în zonele inundabile	Consiliile locale Consiliul Județean	Permanent
		Eficientizarea intervențiilor după inundații. Creșterea răspunderii publice și civice în caz de inundații	Reducerea consecințelor distructive ale inundațiilor	Unități speciale de intervenție; Echipamente	- Crearea unor unități speciale de intervenție; - Achiziționarea de echipament pentru unitățile speciale de intervenție	Administrația Națională Apele Române -Direcțiile de Ape, Sisteme de Gospodărire a Apelor Instituția Prefectului Inspectoratul pentru Situații de Urgență	2007

				Valoarea pagubelor produse; Lucrări de refacere executate; Valoarea investițiilor	Executarea lucrărilor de refacere a zonelor afectate de inundații	Administrația Națională Apele Române -Direcțiile de Ape, Sisteme de Gospodărire a Apelor; Consilii locale; Titularii de obiective afectate	Permanent (în funcție de pagubele produse de inundații)
				Sistem eficient de avertizare a populației de iminența unei catastrofe	Modernizarea sistemului informatic în caz de inundații	Administrația Națională Apele Române -Direcțiile de Ape, Sisteme de Gospodărire a Apelor Instituția Prefectului Inspectoratul pentru Situații de Urgență Unități speciale de intervenție Consilii Locale	2007
		Reducerea riscului la alunecări de teren, protejarea vieții umane și a bunurilor expuse la acest risc	Reducerea suprafețelor afectate de alunecări de teren	Harta suprafețelor cu risc la alunecări de teren	Întocmirea unei hărți a suprafețelor cu risc la alunecări de teren în județul Harghita	Consiliile locale Consiliul Județean; Proprietarii de terenuri Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală;	2007
				Nr. planuri de intervenție realizate	Elaborarea planurilor de intervenție în caz de urgență	Consilii locale Instituția Prefectului Inspectoratul pentru Situații de Urgență	2007
				Programe județene de stabilizare a alunecărilor de teren elaborate; Nr. de proiecte elaborate; Lucrări executate și eficiența acestora; Suprafețe de teren stabilizate; Populație care beneficiază de măsuri de protecție împotriva alunecărilor de teren	Elaborarea și implementarea programelor județene de stabilizare a alunecărilor de teren prin împădurirea terenurilor degradate și realizarea lucrărilor specifice de colectare a apelor pluviale în zonele cu stabilitate redusă (vezi Anexa nr.4 cu problemele identificate și lucrările propuse de către primării)	Consiliile locale; Consiliul Județean; Deținători de terenuri; Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală; Instituția Prefectului	2013
		Reducerea suprafețelor afectate de torenți activi	Corecția torenților	Suprafețe de teren stabilizate; Lucrări realizate	Realizarea lucrărilor specifice pentru corecția torenților -reîmpădurire, gabioane, etc. (vezi Anexa nr.4 cu problemele identificate și lucrările propuse de către primării)	Consiliile locale; Direcția Silvică Harghita	2013

		Reabilitarea și consolidarea malurilor și albiilor degradate ale cursurilor de apă din județul Harghita	Reducerea zonelor afectate de eroziune de mal	Nr. proiecte realizate; Lungimi de maluri reabilite; Lucrări executate	- Realizarea lucrărilor specifice de apărare a malurilor și albiilor cursurilor de apă împotriva eroziunii în zonele localităților urbane și rurale afectate (vezi Anexa nr.4 cu problemele identificate și lucrările propuse de către primării)	Consiliile locale Sisteme de Gospodărire a Apelor	2013
		Diminuarea eroziunii solului prin amenajarea bazinelor hidrografice	Reducerea suprafețelor afectate de eroziune	Gradul de reducere a suprafețelor de teren afectate de eroziune în bazinele hidrografice față de anul 2006	- Întocmirea unor hărți ale terenurilor cu risc la eroziune în bazinele hidrografice la nivel de județ	Consiliile locale Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Instituția prefectului	2013
				Nr. de planuri realizate în funcție de necesar	Elaborarea planurilor de intervenție în caz de urgență	Instituția prefectului Consilii locale	Permanent (în funcție de cazurile de urgență)
Risc de accident la depozitele de reziduuri și iazuri de decantare rezultate în urma activității de minerit PM-07-06	Reducerea riscurilor de accidente la depozitele de reziduuri în caz de fenomene meteorologice nefavorabile	Conformarea activităților legate de exploatarea sau conservarea depozitelor de reziduuri cu documentele legale în vigoare	Reducerea riscurilor de accidente la depozitele de reziduuri și iazuri de decantare	Indicatori tehnico-economici ai investițiilor realizate; Poluări accidentale produse	- Realizarea lucrărilor de reconstrucție a iazurilor de decantare aflate în conservare în zonele Bălan, Sântimbru, Harghita Băi; - Stabilizarea depozitului de reziduuri miniere din jurul puț Doja, Praid.	Grupul de Închideri Miniere Deva SC Exploatare Minieră Harghita SA SC SALINA PRAID SA	2013 2007

4.2.8. Matricea-plan pentru problema - Turism și agrement

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Ținte pentru realizarea obiectivului specific	Indicatori pentru fiecare țintă	Acțiuni / Activități	Responsabili	Termene prevăzute
1. Insuficiențe privind amenajarea zonelor de agrement din punct de vedere al infrastructurii de mediu (apă, canal, gestionare deșeuri) și al infrastructurii turistice elementare: stațiunea Lacu Roșu, Borsec, Sântimbru Băi, Harghita Băi,	Realizarea acelor dezvoltări turistice care să contribuie la creșterea ocupației și a calității vieții comunităților locale, fără ca starea atracțiilor turistice și a mediului să fie afectată	Întreținerea zonelor de agrement, dotarea lor cu locuri de parcare, facilități pentru protecția mediului și asigurarea condițiilor igienico-sanitare corespunzătoare.	Asigurarea condițiilor pentru dezvoltarea turismului durabil	Număr de zone de agrement legiferate și dotate corespunzător desfășurării turismului de masă Valoarea investițiilor în infrastructură turistică și de mediu	Reactualizarea planurilor de urbanism și promovarea acestora	Consiliul Județean Consiliile locale	2007

ștrandul Vlăhița, Băile Jigodin, Băile Madicsa, Racu, etc. PM-08-01							
					Asigurarea serviciului de colectare a deșeurilor în toate zonele de agrement	Consilii locale	Permanent
					-Realizarea/ reabilitarea /extinderea sistemelor centralizate de alimentare cu apă potabilă; -Realizarea sistemelor centralizate de colectare, transport și epurare a apelor uzate din zonele turistice.	Consiliile locale Consiliul Județean	2013
					Dezvoltarea infrastructurii turistice elementare -dotarea zonelor de agrement cu locuri de parcare corespunzătoare, WC-uri publice, trasee turistice, etc.	Consilii locale	2007
2. Practicarea turismului neorganizat și neecologic PM-08-02	Reducerea impactului generat asupra mediului de activitățile de turism	Practicarea turismului organizat și ecologic	Desfășurarea turismului organizat și ecologic atât în perimetrul ariilor naturale protejate, cât și în afara acestora	-Număr și tip de acțiuni efectuate pentru sensibilizarea și responsabilizarea publicului -Număr de participanți la acțiunile de informare-educare organizate -Amenzi aplicate	- Organizarea turismului specific în ariile naturale protejate -Organizarea corectă a turismului pe malurile cursurilor de apă, cu respectarea măsurilor igienico-sanitare necesare -Elaborarea și implementarea unor programe specifice pentru conștientizarea publicului privind necesitatea protejării și conservării valorilor naturale, precum și modul de efectuare a turismului atât în perimetrul ariilor naturale protejate, cât și în afara acestora	Consilii locale Administratorii, custozii ariilor naturale protejate Oficiul de Autorizație și Control în Turism Miercurea Ciuc ONG-uri Inspectoratul Școlar Județean Harghita Unități de învățământ	Permanent
3. Lipsa strategiilor locale și regionale de dezvoltare a turismului în general PM-08-03	Elaborarea strategiilor locale și regionale de dezvoltare a turismului în condiții ecologice	Elaborarea și implementarea strategiilor locale și regionale de dezvoltare a turismului în condiții ecologice și includerea acestora în strategia de dezvoltare economico-socială a județului Harghita	Elaborarea și implementarea strategiilor locale și regionale de dezvoltare a turismului în condiții ecologice și includerea acestora în strategia de dezvoltare economico-socială a județului Harghita până în 2007	Strategii elaborate și implementate	- Elaborarea strategiilor locale și regionale de dezvoltare a turismului în condiții ecologice -Implementarea strategiilor locale și regionale de dezvoltare a turismului în condiții ecologice -Includerea acestora în strategia de dezvoltare economico-socială a județului Harghita	Consiliul Județean Agenția de Dezvoltare Regională CENTRU Consiliile locale	2007

4.2.9. Matricea-plan pentru problema - Urbanism – mediu

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Ținte pentru realizarea obiectivului specific	Indicatori pentru fiecare țintă	Acțiuni / Activități	Responsabili	Termene prevăzute
1. Lipsa întreținerii și amenajării tuturor străzilor din municipii și orașe PM-09-02	Reabilitarea căilor rutiere intraurbane	Întreținerea drumurilor din orașe și municipii din punctul de vedere al calității infrastructurii și al stării de curățenie	Reabilitarea căilor rutiere intraurbane în funcție de caracteristicile traficului rutier din municipiile și orașele județului Harghita	Studii/proiecte elaborate Km de drum reabilitat Valoare investiție / Km de drum reabilitat	Elaborare și avizarea studiilor și proiectelor necesare	1.Primăriile municipale și orășenești 2.Consiliul Județean	Permanent
					Atragerea fondurilor și realizarea investițiilor	1.Primăriile municipale și orășenești 2.Consiliul Județean	2013
2. Suprafața deficitară a zonelor verzi în mediul urban; diminuarea, degradarea și infestarea microbiologică (câini vagabonzi) a spațiilor verzi intraurbane și periurbane PM-09-05	Creșterea suprafețelor spațiilor verzi intraurbane și periurbane și diminuarea agresiunii antropice asupra celor existente	Respectarea normelor de alocare a suprafeței de spațiu verde / locuitor conform Ordinului Ministrului Sănătății nr.536/1996 .	Respectarea normelor de alocare a suprafeței de spațiu verde / locuitor conform Ordinului Ministrului Sănătății nr.536/1996	Zonă verde / cap de locuitor Suprafețe verzi recuperate din demolări Suprafața alocată parcurilor publice sau private	-Evaluarea suprafeței verze reale necesare -Reabilitarea spațiilor verzi existente -Restricționarea și interzicerea alocării de suprafețe în scop constructibil în zonele cu potențial de agrement și recreație începând cu anul 2007. -Eliminarea construcțiilor ilegale intraurbane și redarea în circuitul spațiilor verzi recreative sau de joacă; -Eliminarea construcțiilor ilegale periurbane și redarea în circuitul spațiilor verzi recreative sau de joacă	1.Consiliul Județean Harghita 2.Consiliile locale municipale și orășenești 3.Direcția de Sănătate Publică Harghita 4.Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013
3. Absența arterelor rutiere ocolitoare ale municipiilor, orașelor și comunelor PM-09-01	Diminuarea impactului asupra mediului urban și sănătății umane prin realizarea căilor de centură rutiere	Construirea arterelor rutiere de ocolire a localităților: Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Băile Tușnad, Sânmartin, Satu Mare, Toplița, Feliceni-Tăureni, Ciceu, Racu, Mădăraș	Construirea tuturor arterelor rutiere de ocolire a localităților până la 1 ianuarie 2013	Artere rutiere de ocolire incluse în PUG și PUZ Studii/proiecte elaborate Rute ocolitoare construite Valoare investiții Km de drum realizat Valorile imisiilor din centrul orașelor și din zonele locuite	Includerea în PUG și PUZ a arterelor rutiere de ocolire optime în scopul reducerii impactului asupra sănătății umane	1. Primăriile Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Băile Tușnad, Sânmartin, Satu Mare, Toplița, Feliceni-Tăureni, Ciceu, Racu, Mădăraș 2.Consiliul Județean Harghita	2007-2013
					Realizarea studiilor și proiectelor pentru traseele de ocolire	1. Primăriile Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Băile Tușnad, Sânmartin, Satu Mare, Toplița, Feliceni-Tăureni, Ciceu, Racu, Mădăraș 2.Consiliul Județean Harghita	2007-2013
					Atragerea fondurilor necesare și realizarea lucrărilor pentru traseele de ocolire	1. Primăriile Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Băile Tușnad, Sânmartin, Satu Mare, Toplița, Feliceni-Tăureni, Ciceu, Racu, Mădăraș 2.Consiliul Județean Harghita	2007-2013
					Evaluarea imisiilor de NOx, SOx, pulberi în suspensie, CO și a vârfurilor de poluare asociate de pe tronsoanele urbane	Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013

4. Disconfort (miros neplăcut) generat de gazele emise de la stația de epurare ape uzate a municipiului Miercurea Ciuc, datorită exploatării necorespunzătoare și lipsei aliniamentelor de protecție cu arbori PM-09-04	Reducerea mirosului neplăcut provenit de la stația de epurare a mun. Miercurea Ciuc	Exploatarea corespunzătoare a stației de epurare ape uzate M-Ciuc și realizarea aliniamentului de protecție cu arbori	Exploatarea corespunzătoare a stației de epurare ape uzate M-Ciuc și realizarea aliniamentului de protecție cu arbori până în anul 2007	Valoarea investițiilor; Număr arbori plantați	Extinderea și re tehnologizarea stației de epurare ape uzate	1.Consiliul Județean 2.Consiliul local 3.SC GOSCOM SA	2013
					Realizarea aliniamentului de protecție cu arbori	SC GOSCOM SA	2008
5. Amenajarea necorespunzătoare a amplasamentelor de colectare a deșeurilor menajere în containere sau pubele PM –09-13	Amenajarea corespunzătoare a amplasamentelor de colectare a deșeurilor menajere în containere sau pubele	Amenajarea punctelor de colectare a deșeurilor menajere: Împrejmuirea, supravegherea, conectarea la canalizarea menajeră și la rețea de alimentare cu apă	Amenajarea punctelor de colectare a deșeurilor menajere până în 2012	Nr. localități cu puncte de colectare a deșeurilor menajere amenajate corespunzător; Număr puncte de colectare amenajate corespunzător în cadrul localității	Împrejmuirea, supravegherea, conectarea la canalizarea menajeră și la rețea de alimentare cu apă a punctelor de colectare a deșeurilor menajere	1.Consiliile locale 2.Operatorii serviciilor de salubritate	2012
6. Insuficiența locurilor de parcare pentru autovehicule duce la parcare acestora pe spațiile verzi și trotuare PM-09-10	Crearea condițiilor de parcare pentru autovehicule în mediul urban	Amenajarea locurilor de parcare existente Realizarea unor noi locuri de parcare	Amenajarea locurilor de parcare existente; realizarea unor noi locuri de parcare până în 2010	Nr. autovehiculelor în județ / capacitatea locurilor de parcare Nr. locuri de parcare amenajate Nr. locuri de parcare noi create	-Efectuarea unor studii privind amplasarea noilor locuri de parcare -Amenajarea, extinderea locurilor de parcare existente -Realizarea unor noi locuri de parcare	1.Consiliul județean 2.Consiliile locale	2010
7. Deficiențe în elaborarea și respectarea documentațiilor de urbanism, în special în zonele de odihnă și de recreere PM-09-08	Îmbunătățirea condițiilor de viață și de mediu, a bioconfortului în zonele de odihnă și de recreere.	Elaborarea și respectarea documentațiilor de urbanism, în special în zonele de odihnă și de recreere	Elaborarea corespunzătoare și respectarea documentațiilor de urbanism până în 2013	Planuri de urbanism elaborate Planuri de urbanism reînnoite Amenzi aplicate	-Verificarea respectării planurilor de urbanism -Reactualizarea planurilor de urbanism și promovarea acestora în special în zonele de odihnă și de recreere -Legalizarea, respectiv desființarea construcțiilor ilegale -Întreținerea zonelor de agrement, dotarea lor cu facilități de infrastructură și asigurarea condițiilor igienico-sanitare corespunzătoare (sisteme de alimentare cu apă potabilă, canalizare/epurare ape uzate, organizarea serviciului de salubritate)	1.Consiliul Județean 2.Consiliile locale	2013

8. Lipsa sau insuficiența zonelor verzi de aliniament: acostamentul drumurilor, quartale de locuit, în jurul exploatărilor miniere PM-09-06	Creșterea suprafețelor ocupate de zone verzi în mediul locuit	Creșterea suprafețelor ocupate de zone verzi în mediul locuit	Realizarea perdelelor vegetale de protecție	Număr arbori plantați; Lungimea perdelelor de protecție	-Realizarea perdelelor vegetale de protecție în jurul incintelor industriale, iazurilor, haldelor de steril și de-alungul drumurilor și străzilor -Plantări de arbori în quartale de locuit	1.Agenți economici 2.Consilii locale 3.ONG-uri	2007-2013
9. Emisii de poluanți, zgomot, vibrații, datorită traficului rutier în mediul urban PM-09-11	Vezi problema PM-04-02	Vezi problema PM-04-02	Vezi problema PM-04-02	Vezi problema PM-04-02	Vezi problema PM-04-02	Vezi problema PM-04-02	Vezi problema PM-04-02
10. Deficiențe privind zonarea urbanistică – delimitarea zonelor rezidențiale de cele industriale și comerciale în localitățile urbane PM-09-09	Diminuarea impactului asupra mediului și sănătății umane prin crearea zonelor industriale și a centrelor comerciale	Dezvoltarea zonelor strict rezidențiale	Dezvoltarea zonelor strict rezidențiale	Zone industriale delimitate corespunzător, aprobate prin hotărâri ale Consiliului Județean și a consiliilor locale	-Stabilirea centrelor focale industriale și delimitarea perimetrală a acestora în cadrul localităților -Semnarea unui document oficial între toți factorii implicați (administrație locală, instituții publice) pentru stabilirea limitelor de delimitare a zonei industriale locale de zona rezidențială, precum și strategia de aplicare și control a respectării acestor limite	1.Consiliul Județean 2.Consiliile locale 3.Agenți economici	2009
		Reducerea disconfortului și îmbunătățirea calității mediului și a sănătății umane în zonele rezidențiale adiacente zonelor industriale	Reducerea disconfortului și creșterea calității mediului și a sănătății umane în zonele rezidențiale adiacente zonelor industriale	Indicatori de poluare determinați pe factori de mediu-aer, apă, sol, nivelul de zgomot	-Asigurarea zonelor (perdelelor) de protecție fonică între zona industrială și zona rezidențială - Reabilitarea și/sau realizarea sistemelor de epurare sau reținere a emisiilor industriale nocive mediului	1.Consiliul Județean 2.Consiliile locale 3.Agenți economici	2013
11.Poluarea sonoră și vibrații generate de activități urbane, lipsa izolației fonice a unor construcții rezidențiale în zonele urbane PM-09-07	Reducerea nivelului zgomotului și vibrațiilor provenite din activități urbane industriale și comerciale	Reducerea nivelului zgomotului și vibrațiilor în limitele prevăzute de lege în zonele urbane	Respectarea prevederilor STAS 10009/1988 (65 dBA) la limita tuturor incintelor industriale și comerciale	Măsurători de zgomot Nr. reclamații privind disconfortul generat de zgomot și vibrații Nr construcții izolate fonic	- Optimizarea proceselor industriale în sensul utilizării unor tehnologii silențioase sau montării de amortizoare de zgomote - Măsuri specifice de atenuare a zgomotului (utilizarea materialelor fonoabsorbante de izolare a incintelor industriale și comerciale) -Automonitoringul zgomotului și vibrațiilor -Respectarea programului de lucru autorizat	1.Agenți economici (în special din industria lemnului, baruri, restaurante, etc.)	2007-2013

12.Lipsa traseelor special amenajate pentru bicicliști PM-09-03	Promovarea ciclismului în mediul urban	Realizarea traseelor special amenajate pentru bicicliști	Realizarea traseelor special amenajate pentru bicicliști	Studii /proiecte elaborate Km de piste pentru biciclete efectuați	Elaborare de studii/proiecte pentru trasee special amenajate pentru bicicliști	1. Consiliul Județean 2.Primăriile orașelor și comunelor 3.Direcția Generală de Drumuri și Poduri	2007-2013
					Realizarea unor trasee special amenajate pentru bicicliști	1. Consiliul Județean 2.Primăriile orașelor și comunelor 3.Direcția Generală de Drumuri și Poduri	2007-2013

4.2.10. Matricea-plan pentru problema - Afectarea sănătății populației

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Ținte pentru realizarea obiectivului specific	Indicatori pentru fiecare țintă	Acțiuni / Activități	Responsabili	Termene prevăzute
Insuficiențe privind sistemul de monitorizare a evoluției sănătății umane în raport cu calitatea mediului PM-10	Îmbunătățirea sistemului de monitorizare a evoluției sănătății umane în raport cu calitatea mediului	Dezvoltarea unui sistem informațional suport privind relația sănătatea umană-calitatea mediului	Asigurarea unor rapoarte argumentate privind relația sănătatea umană-calitatea mediului	Număr scheme de monitorizare Număr studii Număr rapoarte Îmbolnăviri depistate cauzate de poluarea factorilor de mediu Număr de zone identificate	1. Elaborarea și implementarea unor scheme de monitorizare a principalilor parametri privind starea de sănătate a populației în relație directă cu sursele majore de poluare 2. Realizarea unor studii specifice relației mediu-sănătate umană, cu utilizarea comună a ambelor tipuri de informații, în vederea cuantificării efectelor poluării factorilor de mediu asupra populației 3. Monitorizarea evoluției sănătății umane în raport cu calitatea mediului 4. Realizarea unor rapoarte specifice cu privire la impactul calității mediului asupra sănătății umane 5. Identificarea zonelor cu potențial risc asupra sănătății umane	Agencia pentru Protecția Mediului Harghita Direcția de Sănătate Publică Harghita	2007-2013

4.2.11. Matricea-plan pentru problema - Educația ecologică

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Ținte pentru realizarea obiectivului specific	Indicatori pentru fiecare țintă	Acțiuni / Activități	Responsabili	Termene prevăzute
1. Lipsa unui sistem coerent de implicare a tuturor factorilor interesați în educarea și informarea comunității în domeniul protecției mediului PM-11	Creșterea gradului de conștientizare și implicare a publicului în ceea ce privește protecția mediului și comportamentul prietenos pentru mediu – ca bază pentru dezvoltare durabilă	Educarea și conștientizarea publicului în domeniul protecției mediului și a naturii;	-Acoperirea cu proiecte de informare și educare ecologică a 100 % din spațiul urban și rural până în 2013 -Acoperirea cu materiale de educație ecologică a întregii game de aspecte/probleme de mediu (aer, apă,.....) până în 2013	Număr de proiecte de educație ecologică derulate; Număr de întâlniri, seminarii, traininguri realizate; Materiale informative și educative editate	- Inițierea și derularea unor proiecte de conștientizare a publicului în domeniul protecției mediului și a naturii. - Realizarea și difuzarea de materiale de educație ecologică; - Campanii de informare a comunităților cu privire la legislația în domeniul protecției mediului, starea calității mediului și probleme specifice	Autoritățile cu atribuții în domeniul protecției mediului ONG Agenția pentru Protecția Mediului Harghita; Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Harghita	2007-2013
		Educație ecologică eficientă la nivelul populației școlare	- Adaptarea programelor de învățământ în scopul însușirii noțiunilor și principiilor de protecție a mediului; -Asigurare de cursuri de educație ecologică în cadrul taberelor școlare.	Programe de învățământ adaptate în scopul însușirii noțiunilor și principiilor de protecție a mediului; Acțiuni de educare ecologică derulate în cadrul taberelor școlare.	- Adaptarea planurilor și programelor de învățământ la toate nivelurile, în scopul însușirii noțiunilor și principiilor de protecție a mediului, pentru conștientizarea , instruirea și educația în acest domeniu; - Organizare de acțiuni cu specific ecologic în cadrul taberelor școlare	Inspectoratul Școlar Județean Harghita ONG	2007-2013
		Creșterea nivelului de reacție comunitară la agresarea factorilor de mediu	Scăderea numărului de incidente necomunicate	Nr. de comunicări Frecvența și număr de întâlniri	-Crearea de instrumente pentru favorizarea reacției comunitare la fenomenele de poluare (telefon verde – APM, Garda de Mediu); - Organizarea de întâlniri cu liderii comunitari și mass-media	Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Harghita	2007-2013

		Asigurarea punerii la dispoziția publicului și a diseminării informației de mediu în scopul atingerii celei mai largi posibil disponibilități și diseminări a informației de mediu către public prin promovarea, în special, a telecomunicației computerizate și/sau a tehnologiei electronice	Asigurarea unei informări complete și coerente a publicului în legătură cu aspectele de mediu	- Nr. vizitatori ai paginilor internet	- Reactualizarea permanentă a bazelor de date cu informațiile de mediu deținute de către autoritățile publice; - Punerea la dispoziția publicului pe paginile de internet a bazelor de date cu informații de mediu în format ușor accesibil publicului	Agencia pentru Protecția Mediului Harghita Alte autorități cu atribuții în domeniul protecției mediului	Permanent
--	--	--	---	--	---	--	-----------

4.2.12. Matricea-plan pentru problema - Fonduri insuficiente de adresare a problemelor de mediu

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Ținte pentru realizarea obiectivului specific	Indicatori pentru fiecare țintă	Acțiuni / Activități	Responsabili	Termene prevăzute
1. Fonduri insuficiente pentru adresarea problemelor de mediu; capacitatea redusă de accesare a fondurilor PM-12	Îmbunătățirea capacității de absorbție a fondurilor pentru soluționarea problemelor de mediu	Creșterea numărului de proiecte finanțate din surse externe	Creșterea numărului de proiecte finanțate din surse externe cu minim 5 proiecte / an	Numărul de proiecte finanțate din surse externe Valoarea investițiilor	Acordare de consultanță și asistență tehnică de specialitate potențialilor beneficiari (consilii locale, agenți economici) în identificarea surselor de finanțare și întocmirea proiectelor pentru soluționarea problemelor de mediu	Agencia de Dezvoltare Regională Centru Consiliul Județean Autorități publice deconcentrate ONG-uri	2007-2013
				Baza de date existentă	Reactualizarea anuală a bazei de date la nivel județean cuprinzând nevoi de finanțare, stadiul elaborării proiectelor, surse de finanțare existente ce pot fi accesate	1.Consiliul Județean Harghita (cu sprijinul consiliilor locale, autorităților publice deconcentrate, ONG-urilor)	2007-2013
	Implicarea sectorului privat în soluționarea problemelor de mediu	Creșterea numărului de proiecte finanțate în parteneriat public-privat	Creșterea numărului de proiecte finanțate în parteneriat public-privat cu minim 5 proiecte/an	Numărul de proiecte finanțate în parteneriat public-privat Valoarea investițiilor	Crearea, instituționalizarea unor parteneriate public-private în scopul soluționării unor probleme de mediu	1.Consiliul Județean 2.Consilii locale 3.ONG-uri 4.Asociația Intreprinderilor Mici și Mijlocii 5.Agenți economici	2007-2013

4.2.13. Matricea-plan pentru problema - Capacitatea instituțională și administrativă nesatisfăcătoare a autorităților descentralizate și autorităților publice locale în adresarea problemelor de mediu și impunerea legislației de mediu

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Ținte pentru realizarea obiectivului specific	Indicatori pentru fiecare țintă	Acțiuni / Activități	Responsabili	Termene prevăzute
1. Capacitatea nesatisfăcătoare a autorităților în adresarea problemelor de mediu PM-13	Integrarea aspectelor de mediu în deciziile luate de autoritățile locale	Integrarea aspectelor de mediu în deciziile luate de autoritățile locale	Implementarea Sistemului de Management de Mediu (SMM) în cadrul autorităților	Număr de autorități ce-și afirmă politica de mediu proprie unității Etapă parcursă de autoritățile locale în vederea implementării Sistemului de Management de Mediu (SMM)	Promovarea procedurilor de implementare a Sistemelor de Management de Mediu (SMM)	1. Agenți economici 2. Autorități locale	2007-2013
			Revizuirea și promovarea PUG-urilor și PAT-urilor în conformitate cu noile cerințe de mediu	Număr PUG, PAT revizuite în conformitate cu noile cerințe de mediu	Reanalizarea prevederilor PUG-urilor, PAT-urilor existente	1.Consiliile locale 2.Consiliul Județean	2007-2013
					Revizuirea și aprobarea PUG-urilor, PAT-urilor în conformitate cu noile cerințe de mediu	1.Consiliile locale 2.Autorități publice deconcentrate cu competență de avizare	
					Respectarea Regulamentelor de urbanism ce fac parte din noile PUG-uri aprobate	1.Primăriile locale 2.Autorități publice deconcentrate cu competență de control și inspecție	
	Evaluarea și atragerea resurselor necesare adresării corespunzătoare a problemelor de mediu	Îmbunătățirea sistemului de monitorizare integrată a calității mediului în județul Harghita	Completarea dotării laboratorului APM Harghita pentru a putea asigura monitorizarea corespunzătoare a calității aerului în județul Harghita	Valoarea investițiilor Natura aparatelor achiziționate și relevanța acestora pentru completarea sistemului de monitorizare a calității aerului în județul Harghita.	Evaluarea necesarului de dotări laboratorului APM Harghita pentru a putea asigura monitorizarea corespunzătoare a calității aerului în județul Harghita	1. Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului 2.Agenția Națională pentru Protecția Mediului 3.Agenția Regională pentru Protecția Mediului 4.Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007
					Identificarea și atragerea fondurilor necesare realizării dotărilor propuse	1.Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului 2.Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2008

					Realizarea dotărilor propuse	Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	2008
			Autorizarea laboratorului pentru 30% din indicatorii determinați în cadrul A.P.M Harghita pentru recunoașterea în instanță a buletinelor de analiză produse de acesta	Existența laboratorului autorizat din cadrul A.P.M Harghita	Evaluarea situației actuale a laboratorului APM corelat cu cerințele autorizării	1.Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului 2.Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2008
					Evaluarea și atragerea fondurilor necesare pentru autorizarea laboratorului APM	1.Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului 2.Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2008
					Autorizarea laboratorului APM	1.Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului 2.Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2008
		Creșterea nivelului de pregătire profesională a personalului cu atribuții de protecție a mediului din cadrul autorităților administrației publice locale și autorităților deconcentrate	Identificarea necesităților și oportunităților de instruire	Număr unități de administrație publică implicate Evaluări efectuate în cadrul a administrației publice	Identificarea necesităților de instruire profesională a personalului cu atribuții de protecție a mediului din cadrul administrației publice	1.Consiliile locale 2.Autorități publice deconcentrate	2007-2013
					Identificarea trainerilor ce pot oferi instruirea necesară	1.Consiliile locale 2.Autorități publice deconcentrate	Permanent
					Evaluarea și atragerea resurselor necesare pentru instruirea personalului și realizarea programului de instruire planificat	1.Consiliile locale 2.Autorități publice deconcentrate	Permanent
	Stabilirea unor parteneriate public-private în adresarea problemelor de mediu	Stabilirea unor parteneriate la nivelul fiecărei administrații publice locale pentru abordarea și soluționarea locală a problemelor de mediu	Stabilirea unor parteneriate la nivelul fiecărei administrații publice locale pentru abordarea și soluționarea locală a problemelor de mediu	Număr de localități în care administrația a încheiat parteneriate de colaborare cu unitățile pentru abordarea și soluționarea locală a problemelor de mediu Număr de acțiuni organizate	Identificarea partenerilor la nivelul fiecărei administrații publice locale	1.Consiliile locale 2.Autorități publice deconcentrate 3.ONG-uri 4.Mass media 5.Agenți economici	2007-2013
					Stabilirea strategiilor, obiectivelor și modului de funcționare a fiecărui parteneriat	1.Consiliile locale 2.Autorități publice deconcentrate 3.ONG-uri 4.Mass media 5.Agenți economici	2007-2013

5. PLANUL DE IMPLEMENTARE A ACȚIUNILOR

5.1. ELABORAREA PLANULUI DE IMPLEMENTARE

Planul de Implementare a Acțiunilor a fost elaborat pentru acțiunile identificate a fi posibile pentru soluționarea problemelor prioritare de mediu. Acesta conține pentru fiecare acțiune posibilă ce conduce la soluționarea unei probleme individuale de mediu, următoarele elemente:

- părțile (autorități, agenți economici, organizații, grupuri) responsabile privind implementarea acțiunilor;
- părțile (autorități, organizații, grupuri sau alte entități) care realizează supravegherea și cooperarea în implementarea acțiunilor;
- termenele de finalizare a acțiunilor;
- sursele de finanțare posibile pentru implementarea acțiunilor.

Ca acțiune preliminară fazei de implementare a PLAM se consideră însușirea PLAM de către toți responsabili (factorii de decizie locali, agenți economici, societatea civilă) și unirea tuturor forțelor capabile să implementeze acțiunile prevăzute în PLAM.

În continuare se prezintă în detaliu Planul de Implementare a Acțiunilor pentru problemele prioritare identificate în județul Harghita.

5.2. MATRICILE-PLAN DE IMPLEMENTARE A ACȚIUNILOR PENTRU SOLUȚIONAREA PROBLEMELOR DE MEDIU PRIORITARE

Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema Degradarea mediului natural
Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema Poluarea apelor de suprafață
Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema Calitatea și cantitatea apei potabile
Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema Poluarea atmosferei
Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema Poluarea solului și apei subterane
Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema Gestionarea deșeurilor
Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema Amenințări date de accidente majore, fenomene naturale și antropice
Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema Turism și agrement
Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema Urbanism – mediu

Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema Afectarea sănătății populației

Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema Educația ecologică

Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema Fonduri insuficiente de adresare a problemelor de mediu

Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema Capacitatea instituțională și administrativă nesatisfăcătoare a autorităților descentralizate și autorităților publice locale în adresarea problemelor de mediu și impunerea legislației de mediu

5.2.1 Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema - Degradarea mediului natural (arii naturale protejate, silvicultură, resurse minerale)

Obiectiv specific	Acțiuni / Activități	Responsabili	Supraveghere / cooperare	Termene prevăzute	Surse de finanțare
Asigurarea unui management corespunzător conform prevederilor legale în vigoare (OUG nr. 236/2000, Legea nr. 345/2006, Ordin MAPAM nr.494/2005)	Atribuirea custodiei a 19 arii naturale protejate	Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2013	Buget de stat Surse proprii
	Efectuarea studiilor de specialitate pentru completarea bazei de date și informații în vederea elaborării Planurilor de management și Regulamente de funcționare	Administrator desemnat Custode	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	permanent	Surse proprii Programe de finanțare interne și externe Credite interne și externe
	Elaborarea, revizuirea planurilor de management și a Regulamentelor de funcționare	Administrator desemnat Custode	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	permanent	Surse proprii Programe de finanțare interne și externe Credite interne și externe POS mediu, axa prioritară 4.
	Implementarea măsurilor cuprinse în planurile de management (vezi anexa nr. 5 privind proiectele propuse pentru POS mediu, axa prioritară 4.)	Administrator desemnat Custode	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	permanent	Surse proprii Programe de finanțare interne și externe Credite interne și externe POS mediu, axa prioritară 4.
Asigurarea respectării prevederilor regulamentelor de funcționare a ariilor naturale protejate. Asigurarea condițiilor pentru practicarea turismului ecologic în ariile naturale protejate	Verificarea activităților de recoltare a plantelor din flora spontană Elaborarea și implementarea unor programe specifice pentru conștientizarea publicului privind necesitatea protejării și conservării valorilor naturale, precum și modul de efectuare a turismului în perimetrul acestor arii naturale protejate (vezi anexa nr. 5 privind proiectele propuse pentru POS mediu, axa prioritară 4.)	Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Administrator desemnat Custode Agenți economici Oficiul de Autorizație și Control în Turism Miercurea Ciuc	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Buget de stat Surse proprii Programe de finanțare interne și externe Credite interne și externe POS mediu, axa prioritară 4.

Implementarea Rețelei Natura 2000	Elaborarea și implementarea programelor de instruire specifică pentru persoanele implicate în activitatea de inventariere a habitatelor, speciilor de floră și faună de interes comunitar	Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Trim IV 2006	Buget de stat Surse externe
	Elaborarea unor programe de inventariere a habitatelor și speciilor de floră și faună de interes comunitar din județ pe baza parteneriatului încheiat între toți factorii implicați	Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Trim IV 2006	Buget de stat Surse externe
	Implementarea programelor de inventariere a habitatelor și speciilor de floră și faună de interes comunitar din județ pe baza parteneriatului încheiat între toți factorii implicați		Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Trim IV 2006	Buget de stat Surse externe
	Inventarierea și evaluarea arealelor unor arii speciale de conservare și a ariilor de protecție specială avifaunistică	Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Trim IV 2006	Buget de stat Surse externe
	Elaborarea listei naționale a propunerilor ariilor speciale de conservare și a ariilor de protecție specială avifaunistică		Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Trim IV 2006	Buget de stat Surse externe
	Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru siturile Natura 2000 (vezi anexa nr. 5 privind proiectele propuse pentru POS mediu, axa prioritară 4.)	Autoritatea desemnată pentru acest scop	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2013	Buget de stat Surse proprii Programe de finanțare interne și externe Credite interne și externe FEDR prin POS mediu, axa prioritară 4; FEADR POR LIFE+
	Identificarea și evaluarea zonelor umede din bazinul superior al Oltului (din județele Harghita, Covasna si Braşov), în vederea protejării si conservării biodiversităţii acestora	Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007	Buget de stat Alte surse
	Identificarea si descrierea florei și faunei specifice fiecărei zone umede din bazinul superior al Oltului; Elaborarea de materiale informative privind floristic și faunistic al fiecărei zone și diseminarea acestora factorilor interesați; Elaborarea listei privind propunerile de noi arii speciale de conservare și protecție a zonelor umede din bazinul superior al Oltului	Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2008	Buget de stat Alte surse

Oprirea diminuării efectivelor speciilor ocrotite, a deteriorării habitatelor naturale	Acțiuni de reglementare și verificare a capturării/ recoltării resurselor din flora și faun spontană Acțiuni de educare a persoanelor implicate în capturări/recoltări de resurse naturale	Agencia pentru Protecția Mediului Harghita GNM Comisariatul Județean Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Buget de stat
	Reglementarea planurilor/proiectelor de amenajări de terenuri, urbanism, desecări, schimbări de destinație, etc. în scopul opririi degradărilor de habitate Implementarea proiectelor de reabilitare a habitatelor naturale (vezi anexa nr. 5 privind proiectele propuse pentru POS mediu, axa prioritară 4.)	Agencia pentru Protecția Mediului Harghita Consiliul Județean și cele locale Proprietari/utilizatori de terenuri	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Buget de stat Bugete locale Surse proprii POS mediu, axa prioritară 4.
	Verificări pe teren	Agencia pentru Protecția Mediului Harghita GNM Comisariatul Județean Harghita Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și de Vânătoare Brașov Gestionarii fondurilor de vânătoare Custozii/administratori	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Buget de stat Bugete locale Surse proprii
Gospodărirea corespunzătoare a pădurilor	Remediarea greșelilor existente în amenajamentele silvice vechi și întocmire de noi amenajamente	Proprietarii de păduri Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și de Vânătoare Brașov	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Buget de stat Bugete locale Surse proprii
	Acțiuni de verificare și control	Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și de Vânătoare Brașov GNM Comisariatul Județean Harghita Poliție	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Buget de stat
	Implementarea unor proiecte de împăduriri/reîmpăduriri	Proprietari de terenuri Ocoale Silvice	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Buget de stat Bugete locale Surse proprii Programe de finanțare interne și externe
	Elaborarea și implementarea unor programe specifice pentru conștientizarea publicului privind necesitatea protecției și conservării pădurilor	Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și Vânătoare Brașov Agencia pentru Protecția Mediului Harghita Direcția Silvică ONG-uri, unități de învățământ	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Buget de stat Surse proprii Programe de finanțare interne și externe
Aplicarea codului celor mai bune practici agricole	Acțiuni de informare și educare Acțiuni de propagare a continuării practicării agriculturii în sisteme tradiționale ecologice	Proprietari de terenuri agricole Direcții Agricole Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Buget de stat FEADR
Controlul introducerii speciilor neautohtone care pot avea efecte ecologice negative	Controlul autorizării introducerii de specii neautohtone	Agencia pentru Protecția Mediului Harghita Proprietari de terenuri agricole	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Buget de stat

Controlul cultivării organismelor modificate genetic (OMG)	Controlul implementării legislației referitoare la OMG	Direcții Agricole	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita		Buget de stat Surse proprii
Gospodărirea rațională a resurselor de ape minerale	Inventarierea tuturor resurselor de apă minerală	Administrația publică locală ANRM-Compartimentul de Inspecție Teritorială Miercurea Ciuc	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2008	Buget de stat Bugete locale Surse proprii
	Determinarea debitelor și calității surselor de ape minerale	Administrația publică locală Direcția de Sănătate Publică Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Buget de stat Bugete locale
	Reabilitarea captărilor și a băilor de ape minerale	Administrația publică locală ONG-uri	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Surse proprii Bugete locale Programe de finanțare interne și externe
Sistarea extracțiilor ilegale de resurse minerale (sare, andezit, roci calcaroase, turbă, etc.)	- Autorizarea extracțiilor - Controlul respectării prevederilor autorizațiilor emise - Verificări de teren	ANRM-Compartimentul de Inspecție Teritorială Miercurea Ciuc Agenția pentru Protecția Mediului Harghita GNM Comisariatul Județean Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Buget de stat

5.2.2 Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema - Poluarea apelor de suprafață

Obiectiv specific	Acțiune	Responsabili	Supraveghere / cooperare	Termen	Surse de finanțare
Extinderea și reabilitarea sistemelor de canalizare din mediul urban (rețele de canalizare și stații de epurare); epurarea corespunzătoare a apelor uzate menajere în conformitate cu legislația în vigoare	- Elaborarea studiilor și proiectelor necesare reabilitării și dezvoltării rețelelor de canalizare, respectiv pentru reabilitarea, construirea stațiilor de epurare în mediul urban (cu accent pe sisteme regionale integrate apă-canal) - Extinderea rețelelor de canalizare pe toată vatra localităților și racordarea la stațiile de epurare; - Reabilitarea rețelelor de canalizare existente; - Extinderea capacității, modernizarea și re tehnologizarea stațiilor de epurare din mediul urban a căror randamente nu asigură epurarea apelor până la parametrii stabiliți prin HG 188/2002	Consiliile locale; Consiliul Județean; Servicii de gospodărie comună din municipiile și orașele județului: SC GOSCOM SA Miercurea Ciuc, SC ROMAQUA PREST SA Borsec, SC EDILTOP URBAN SA Toplița, SC URBANA SA Odorheiu Secuiesc; SC ACATEL SA Cristuru Secuiesc; SC GO SA Gheorgheni; SC GOSLOC SA Bălan, SC GOSP.COM. BăileTușnad, SC	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Sisteme de Gospodărire a Apelor	Permanent 2015 ori 2018 (termen final pentru conformarea cu Directiva 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate) Termenele și lucrările	Fonduri UE : - fonduri ISPA pentru pregătire documentație (până la data aderării); - Programul Phare CES 2005 (va fi lansată până la finele anului 2006) - Fondul de Coeziune prin Program Operațional Sectorial Mediu (Axa prioritară 1 - pentru sisteme

		COMUNAL SA Vlăhița		necesare sunt prezentate în Anexa nr.3 – Plan de implementare pentru Directiva 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate – Aglomerări umane cu peste 2000 l.e din jud. Harghita	regionale integrate apă-canal) Împrumuturi externe Buget local; Surse proprii Programe de finanțare naționale Fond de Mediu Parteneriate public-privat (PPP)
	Monitorizarea tuturor indicatorilor autorizați, respectarea programului de monitorizare și a regulamentului de exploatare a stației de epurare; Monitorizarea calității apelor de suprafață.	Serviciile de gospodărie comunală din municipiile și orașele județului; Sisteme de Gospodărire a Apelor	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Buget național și bugete locale Surse proprii
Desființarea racordurilor ilegale de canal menajer la colectoarele pluviale	Depistarea tuturor racordurilor ilegale de canal menajer la pluvial și racordarea lor la colectoarele menajere	Primăriile municipale și orașenești; Serviciile de gospodărie comunală din municipiile și orașele județului; Sisteme de Gospodărire a Apelor	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Harghita	Permanent	Buget național și bugete locale Surse proprii
Realizarea rețelelor de canalizare și stațiilor de epurare în mediul rural; epurarea corespunzătoare a apelor uzate menajere în conformitate cu legislația în vigoare	- Elaborarea studiilor și proiectelor necesare realizării sistemelor de canalizare în mediul rural; (cu accent pe sisteme regionale integrate apă-canal) - Realizarea sistemelor de canalizare (rețele de canalizare și stații de epurare) în mediul rural	Consiliile locale; Consiliul Județean	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Sisteme de Gospodărire a Apelor	Permanent 2018 (termen final pentru conformarea cu Directiva 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate) Termenele și lucrările necesare sunt prezentate în Anexa nr.3 – Plan de implementare pentru	Fonduri UE : - fonduri ISPA pentru pregătire documentație (până la data aderării); - Fondul de Coeziune prin Program Operațional Sectorial Mediu (Axa prioritară 1 - pentru sisteme regionale integrate apă-canal) Împrumuturi externe Buget local; Surse proprii

				Directiva 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate – Aglomerări umane cu peste 2000 l.e din jud. Harghita	Programe de finanțare naționale Fond de Mediu Parteneriate public-privat (PPP)
	Monitorizarea tuturor indicatorilor autorizați, respectarea programului de monitorizare și a regulamentului de exploatare a stației de epurare; Monitorizarea calității apelor de suprafață.	Consiliile locale; Serviciile de gospodărie comunală; Sisteme de Gospodărire a Apelor	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Buget național și bugete locale Surse proprii
Reducerea cantității de poluanți din apele de suprafață provenite din industria extractivă	Exploatarea corespunzătoare a iazurilor de decantare trecute în rezervă (păstrarea sondelor inverse, a șanțurilor de gardă și a devierilor de pâraie în stare de funcționare, amenajarea accesului spre sonde; consolidare taluz) ;	1. Grupul de Închideri Miniere Deva (zona Bălan, zona Sântimbru), 2. S.C. EXPLOATARE MINIERĂ HARGHITA S.A. (zona Harghita Băi)	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Sisteme de Gospodărire a Apelor	Permanent	Buget național Surse proprii
	Monitorizarea calității cursurilor de apă	Sisteme de Gospodărire a Apelor		Permanent	Buget național Surse proprii
	-Elaborarea și avizarea studiilor proiectelor de reconstrucție ecologică a haldelor de steril și iazurilor de decantare aflate în conservare; - Executarea lucrărilor de reconstrucție ecologică a haldelor de steril și iazurilor de decantare. - Urmărirea evoluției suprafețelor reecologizate în timpul garanțiilor; - Redarea în circuitul agricol sau silvic ale acestor suprafețe.	1. Grupul de Închideri Miniere Deva (zona Bălan, zona Sântimbru), 2. S.C. EXPLOATARE MINIERĂ HARGHITA S.A. (zona Harghita Băi)	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Sisteme de Gospodărire a Apelor	2013	Fonduri UE : - FEDR prin Program Operațional Sectorial Mediu (Axa prioritară 2 - reabilitări de situri contaminate) Împrumuturi externe Buget local; Surse proprii Programe de finanțare naționale Fond de Mediu Parteneriate public-privat (PPP)
	Asigurarea funcționării la parametrii proiectați a sistemului de epurare pasivă a apelor de mină de la galeria Antoniu Sud, mina Bălan Central	Grupul de Închideri Miniere Deva – Mina Bălan;	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007	Buget național

			Sisteme de Gospodărire a Apelor		
	Automonitorizare și control	Grupul de Închideri Miniere Deva, S.C. NEMETALIFERE HARGHITA S.A.; Sisteme de Gospodărire a Apelor, Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Sisteme de Gospodărire a Apelor Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Harghita	Permanent	Buget național Surse proprii
Reducerea cantității de poluanți din apele de suprafață provenite din industria extractivă	Racordarea sistemului de canalizare a apelor de mină saline la sistemul de canalizare a comunei	SC SALINA PRAID SA Consiliul local Praid	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Sisteme de Gospodărire a Apelor	2007	Surse proprii Buget local
Extinderea capacității, modernizarea și re tehnologizarea stațiilor de epurare a căror randamente nu asigură epurarea apelor până la parametrii stabiliți prin HG 188/2002:	Execuția lucrărilor de re tehnologizare a stațiilor de epurare și îmbunătățirea exploataării acestora; Automonitorizarea parametrilor de capăt ai efluentului stațiilor de epurare.	1. SC Industrializarea Laptelui Harghita SA Remetea; 2. Spitalul de psihiatrie Tulgheș 3. Spitalul de boli contagioase Șumuleu 4. SC COLEMN SA Gălăuș 5. Complexul Sportiv și de Tineret Izvorul Mureșului 6. SC PAULACT SA Sânpaul 7. SC PERLA HARGHITEI SA Sâncrăieni 8. SC KRAITEN SÂNCRĂIENI SA 9. Unitatea Militară 01788 Lunca de Sus 10. SC FORESTARON SRL Lunca de Sus 11. Tabăra de Tineret CSERETETO Vlăhița 12. SC LEMECO SA Miercurea Ciuc	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Sisteme de Gospodărire a Apelor	2007, sau în conformitate cu termenele stabilite în autorizațiile de gospodărire a apelor (programe de etapizare).	Surse proprii Programe de finanțare naționale Permanent
	Monitorizarea tuturor indicatorilor autorizați	Sisteme de Gospodărire a Apelor Bacău, Neamț, Mureș, Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Sisteme de Gospodărire a Apelor	Permanent	Buget național Surse proprii
Realizarea stațiilor de epurare la fermele zootehnice; Extinderea capacității, modernizarea și	- Realizarea unei stații de epurare ape uzate la ferma zootehnică a Penitenciarului Miercurea Ciuc (proiect reglementat prin Acord de mediu nr.6/07.09.2005) - Execuția lucrărilor de re tehnologizare a stației de epurare și îmbunătățirea exploataării acesteia la SC AGROIND SA	Penitenciarul Miercurea Ciuc SC AGROIND SA Miercurea Ciuc.	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007 2007	Surse proprii; Programe de finanțare naționale Surse proprii;

re tehnologizarea stațiilor de epurare a căror randamente nu asigură epurarea apelor până la parametrii stabiliți prin HG 188/2002, modificată și completată prin HG 352/2005:	Miercurea Ciuc; -Automonitoringul parametrilor de capăt ai efluentului stațiilor de epurare; -Monitorizarea indicatorilor de calitate autorizați	Titularii stațiilor de epurare Sistemul de Gospodărire a Apelor Harghita	Sisteme de Gospodărire a Apelor	Permanent Permanent	Programe de finanțare național Surse proprii Buget național, surse proprii
Conformarea cu prevederile planului de implementare a Directivei 91/676/CEE privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole	Vezi Cap. 5 Poluarea solului și apelor subterane – PM-05-04	Vezi Cap. 5 Poluarea solului și apelor subterane – PM-05-04	Vezi Cap. 5 Poluarea solului și apelor subterane – PM-05-04	Vezi Cap. 5 Poluarea solului și apelor subterane – PM-05-04	Vezi Cap. 5 Poluarea solului și apelor subterane – PM-05-04
Reducerea suprafețelor ocupate de depozite necontrolate de rumeguș	Vezi Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi Cap.6 Gestionarea deșeurilor
Conformarea unităților industriale cu valorile limită de emisie prevăzute de legislație pentru ape uzate industriale care sunt evacuate în resurse de apă sau rețele de canalizare	Monitorizarea substanțelor din Listele I și II în secțiunile de control din resursele de ape de suprafață; - Acțiuni de inspecție la diverse unități în vederea conformării cu prevederile legislației (valorile limită de emisie)	Autoritățile de gospodărire a apelor Autoritățile de gospodărire a apelor; Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Harghita; Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Sisteme de Gospodărire a Apelor	Permanent	Buget național Surse proprii

5.2.3 Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema - Calitatea și cantitatea apei potabile

Obiectiv specific	Acțiune	Responsabili	Supraveghere / cooperare	Termen	Surse de finanțare
Asigurarea calității și cantității apei destinate consumului uman; Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii existente de alimentare cu apă în mediul urban.	- Elaborarea studiilor și proiectelor necesare reabilitării stațiilor de captare, tratare, respectiv reabilitării și extinderii rețelelor de aducțiune și de distribuție apă potabilă în mediul urban (cu accent pe sisteme regionale integrate apă-canal) - Derularea lucrărilor de reabilitare/dezvoltare a sistemelor de alimentare cu apă (vezi Anexa nr.2 cu lucrările propuse de Primărie) - Monitorizarea calității apei potabile furnizate în sistem centralizat	Consiliile locale Consiliul Județean Unități de servicii-furnizare apă potabilă;	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Direcția de Sănătate Publică Harghita	Permanent 2010 / 2015 (termene finale pentru conformarea cu Directiva privind calitatea apei destinate consumului uman) Permanent	Fonduri UE : - fonduri ISPA pentru pregătire documentație (până la data aderării); - Programul Phare CES 2005 (va fi lansată până la finele anului 2006) - Fondul de Coeziune prin Program Operațional Sectorial Mediu 2007-2013 (Axa

		Direcția de Sănătate Publică Harghita			prioritară 1 - pentru sisteme regionale integrate apă-canal) Împrumuturi externe Buget local Buget de stat Surse proprii Programe de finanțare naționale Fond de Mediu Parteneriate public-privat (PPP)
Asigurarea calității și cantității apei destinate consumului uman; Realizarea sistemelor centralizate de alimentare cu apă potabilă în mediul rural.	- Elaborarea studiilor și proiectelor necesare realizării sistemelor centralizate de alimentare cu apă potabilă în mediul rural (cu accent pe sisteme regionale integrate apă-canal) - Derularea lucrărilor de reabilitare/dezvoltare a sistemelor de alimentare cu apă (vezi Anexa nr.2 cu lucrările propuse de Primăriei) - Monitorizarea calității apei potabile furnizate în sistem centralizat.	Consilii Locale Consiliul Județean Unități de servicii-furnizare apă potabilă; Direcția de Sănătate Publică Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita Direcția de Sănătate Publică Harghita	Permanent 2018 Permanent	Fonduri UE : - fonduri ISPA pentru pregătire documentație (până la data aderării); - Programul Phare CES 2005 (va fi lansată până la finele anului 2006) - Fondul de Coeziune prin Program Operațional Sectorial Mediu 2007-2013 (Axa prioritară 1 - pentru sisteme regionale integrate apă-canal) Împrumuturi externe Buget local Buget de stat Surse proprii Programe de finanțare naționale Fond de Mediu Parteneriate public-privat (PPP)
Îndeplinirea condițiilor pentru	- Reactualizarea regulamentelor de exploatare a stațiilor de	Consilii locale	Comitet de Coordonare PLAM	2007	Bugete locale

reglementarea sistemelor de alimentare cu apă din mediul rural și urban.	tratare; - Exploatarea la parametri optimi și în concordanță cu regulamentele de exploatare a stațiilor de tratare; - Intocmirea documentațiilor tehnice și înaintarea acestora organelor competente pentru obținerea actelor de reglementare.	Direcția de Sănătate Publică Harghita Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Sisteme de Gospodărire a Apelor	Agenția pentru Protecția Mediului Harghita		Buget de stat Surse proprii
Controlul strict al calității apei tratate în scopul protejării sănătății consumatorilor Instituirea și respectarea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică în zona captărilor de apă;	Autorizarea/acreditarea laboratoarelor de către instituții abilitate. - Instituirea și respectarea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologice în jurul fronturilor de captare și a prizelor de apă din jud. Harghita; -Revizuirea unde este cazul a PUG ; - Desființarea construcțiilor ilegale din zonele de protecție sanitară a captărilor; -Întocmirea și implementarea regulamentelor de exploatare a terenurilor din zonele de protecție a captărilor	Operatorii sistemelor Direcția de Sănătate Publică Harghita Consilii locale Proprietarii captărilor Consilii locale Proprietarii captărilor Consilii locale Proprietarii captărilor	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Direcția de Sănătate Publică Harghita	2015 2007 2007 2007 2007	Buget local Buget de stat Surse proprii Programe de finanțare naționale și externe Buget local Buget de stat Surse proprii Buget local Surse proprii Buget local Surse proprii Surse proprii
Instituirea și respectarea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică în zona izvoarelor / zăcămintelor de ape minerale	- Instituirea și respectarea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologice în jurul resurselor de ape minerale - Monitorizarea calității izvoarelor de ape minerale utilizate de populație.	Consiliile locale; Concesionarii zăcămintelor; ANRM-Compartimentul de Inspecție Teritorială Miercurea Ciuc Consiliile locale; Direcția de Sănătate Publică Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Direcția de Sănătate Publică Harghita	2007 Permanent	Buget local Buget de stat Surse proprii Buget local Buget de stat Surse proprii
Optimizarea consumurilor de apă Monitorizarea calității apei potabile	- Monitorizarea cantitativă a apei la sursa, pe rețelele de distribuție și la consumatori prin achiziționarea și montarea de dispozitive de măsură omologate.	Consilii locale; Operatorii sistemelor	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Direcția de Sănătate Publică Harghita	2010 / 2015 (termene finale pentru conformarea cu Directiva privind calitatea apei destinate	Buget local Surse proprii

Protejarea sănătății populației de efectele oricărui tip de contaminare	-Asigurarea monitorizării calitative a apelor utilizate pentru potabilizare;	Direcția de Sănătate Publică Harghita Operatorii sistemelor		consumului uman)	
	-Asigurarea informării consumatorilor asupra calității apei destinate consumului uman ; -Interzicerea folosirii apei a cărei calitate constituie un pericol potențial pentru sănătate; -Asigurarea ca substanțele sau materialele folosite la tratarea sau distribuția apei destinate consumului uman nu vor diminua protecția sănătății publice ; - Evaluarea epidemiilor hidrice	Direcția de Sănătate Publică Harghita		Permanent	Buget local Buget de stat Surse proprii
Realizarea de studii aplicative cu evaluarea tuturor alternativelor în funcție de aspectele locale privind debitele disponibile, calitatea surselor și consumatorii	Realizarea studiilor aplicative; oficializarea și implementarea în strategiile locale a rezultatelor studiilor în managementul durabil de utilizare a apei potabile și de suprafață	Direcția de Sănătate Publică; Sisteme de Gospodărire a Apelor; Agenția pentru Protecția Mediului Harghita; Consiliul Județean Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Direcția de Sănătate Publică Harghita	2010 /2015	Buget local Buget de stat Surse proprii
	Implementarea sistemelor de tarifyare și introducerea taxelor de management și utilizare durabilă a apei potabile, prin stabilirea diferențiată a acestora în funcție de consumurile specifice realizate	Unități de servicii-furnizare apă potabilă	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Direcția de Sănătate Publică Harghita	2015	Buget local Surse proprii
	Desfășurarea unor acțiuni educative și de conștientizare a publicului privind managementul durabil al apei potabile	Sisteme de Gospodărire a Apelor Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Consilii locale ONG-uri	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Direcția de Sănătate Publică Harghita	2010 / 2015	Buget local Buget de stat Surse proprii Programe de finanțare naționale și externe
	Introducerea sistemului de contorizare individual la utilizatorii în sistem centralizat.	Unități de servicii-furnizare apă potabilă	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Direcția de Sănătate Publică Harghita	2010 / 2015	Buget local Surse proprii

5.2.4. Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema - Poluarea atmosferei

Obiectiv specific	Acțiune	Responsabili	Supraveghere / cooperare	Termen	Surse de finanțare
Reducerea impactului negativ cauzat de arderea combustibililor fosili în centralele municipale de termoficare vechi și centrale termice industriale	-Retechnologizarea centralelor termice municipale și industriale -Introducerea contorizării energiei termice -Reabilitarea depozitelor de zgură și cenușă la centrale termice -Reabilitare rețele de distribuție apei calde și a căldurii	-Operatorii serviciilor centralizate de încălzire -Primăriile municipale și orașenești	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2009	Fonduri UE Surse naționale Surse proprii
	-Continuarea investițiilor pentru realizarea rețelei de alimentare cu gaz metan în orașele Gheorgheni și Toplița	-Primăriile Gheorgheni și Toplița -Consiliul Județean Harghita		2008	Bugete locale și de stat
	-Modernizarea arzătorilor sau înlocuirea tehnologiei de ardere a gazelor naturale la centralele termice industriale	-Agenții economici		2009	Surse proprii Surse interne și externe
Reducerea emisiilor din sistemele individuale de producere a energiei pe bază de combustibili fosili	-Continuarea extinderii rețelei de distribuție a gazului metan conform strategiei județene de distribuție a gazului metan	-Consiliile locale -Consiliul Județean Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2009	Bugete locale și de stat
	-Acțiuni de conștientizare a populației în direcția eficientizării consumurilor energetice și minimizării pierderilor de energie prin măsuri de izolare/reabilitare termică a locuințelor -Implementare de programe de izolare/reabilitare termică a locuințelor	-Consiliile locale -Consiliul Județean Harghita -ONG-uri		Permanent	Bugete locale Fonduri UE
		-Consiliile locale		2009	Fonduri UE Bugete locale și de stat
Eliminarea din trama stradală a mijloacelor de transport aparținând agenților economici din județul Harghita, ce nu corespund din punct de vedere al emisiilor de noxe în atmosferă	-Efectuarea unor campanii de măsurători ale emisiilor de la autovehicule, respectiv măsurători de imisii în principalele intersecții din orașele și municipiile județului	-Poliția Rutieră -Autoritatea Rutieră Română -Registrul Auto Român	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Anual	Bugete locale și de stat Surse proprii Programe de finanțare
	- Depistarea agenților economici, din județul Harghita care pun în circulație autovehicule ce nu respectă normele privind evacuarea de noxe	-Agenția pentru Protecția Mediului Harghita -Primăriile municipiilor și		Permanent	

	- Mediatizarea campaniilor de măsurători și a situațiilor depistate -Organizarea unor întâlniri ale agenților economici ce desfășoară activități de transport auto cu reprezentanți ai Autorității Rutiere Române, Registrul Auto Român, Poliția Rutieră, unități specializate în verificarea tehnică a mijloacelor de transport auto pe tema respectării normelor în vigoare privind emisiile de noxe în atmosferă - Eliminarea din trama stradală a mijloacelor auto, ce nu corespund din punct de vedere al emisiilor de noxe, aparținând agenților economici din județul Harghita -Implementarea unor programe de finanțare pentru promovarea reînnoirii parcului auto a județului Harghita	orașelor din județul Harghita -Consiliul Județean Harghita -Unități specializate în verificarea tehnică a mijloacelor de transport auto -Agenți economici transportatori -MMGA -Dealeri auto autorizați -Agenți economici autorizați pentru preluarea , dezmembrarea vehiculelor scoase din uz (VSU)		Anual Anual Permanent Anual	
	Completarea dotărilor de specialitate a unităților din județul Harghita, specializate în verificarea tehnică a mijloacelor transport auto	-Unități din județul Harghita specializate în verificarea tehnică a mijloacelor de transport auto -Autoritatea Rutieră Română -Registrul Auto Român	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	Anual	Surse proprii
Completarea parcului auto al agenților economici din județul Harghita cu activitate de transport auto, cu mijloace auto corespunzătoare	Investiții în completarea parcului auto al agenților economici transportatori din județul Harghita numai cu mijloace auto corespunzătoare noilor cerințe de protecția mediului	Agenți economici transportatori	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	2013	Surse proprii
Reducerea emisiilor și încadrarea în limitele de imisii a concentrațiilor de NOx, SOx, pulberi în suspensie, CO și a vârfurilor de poluare asociate de pe tronsoanele de circulație în zonele locuite	-Efectuarea de măsurători de imisii de NOx, SOx, pulberi în suspensie, CO și a vârfurilor de poluare asociate de pe tronsoanele de circulație în zonele locuite - Includerea în PUG și PUZ a arterelor rutiere de ocolire optime în scopul reducerii impactului asupra sănătății umane	-Agenția pentru Protecția Mediului Harghita -Primăriile Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Băile Tușnad, Sânmartin, Satu Mare, Toplița, Feliceni-Tăureni, Ciceu, Racu,	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	2013	Buget de stat Bugete locale

	- Realizarea studiilor și proiectelor necesare realizării traseelor de ocolire - Atragerea fondurilor necesare și realizarea lucrărilor pentru traseele de ocolire	Mădăraș; Consiliul Județean Harghita			Bugete locale Fonduri UE Bugete locale și de stat Programe de finanțare
Reabilitarea căilor rutiere interurbane (drumuri județene și comunale)	-Elaborare studii de fezabilitate -Avizarea studiilor de fezabilitate -Atragerea fondurilor necesare și realizarea investiției	-Consiliul Județean Harghita -Direcția Drumuri și Poduri Harghita -Consiliile locale	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2013	Bugete locale și de stat Credite interne și externe Fonduri UE
Reabilitarea căilor rutiere intraurbane	-Elaborare studii de fezabilitate -Avizarea studiilor de fezabilitate -Realizarea investițiilor	-Consiliul Județean Harghita -Primăriile municipale și orașenești	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2009	Bugete locale și de stat Credite interne și externe Fonduri UE
Promovarea sistemelor alternative de transport	- Elaborarea studiilor de optimizare a transportului în comun în zona urbană și interurban -Implementarea soluțiilor propuse de aceste studii -Îmbunătățirea dotării unităților de profil de transport în comun astfel încât să răspundă cerințelor publicului călător -Implementarea unor programe de educare ecologică a populației în scopul reducerii traficului rutier	-Consiliile locale -Operatorii de transport în comun -Agenția pentru Protecția Mediului Harghita -ONG-uri	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2009 Anual (Săptămâna Mobilității Europene din septembrie)	Bugete locale și de stat Credite interne și externe Fonduri UE Surse proprii
	-Elaborarea unor studii de trafic, care să propună traseele optime pentru piste de biciclete -Elaborarea și avizarea studiilor de fezabilitate -Realizarea pistelor de biciclete	-Consiliul Județean Harghita -Primăriile municipiilor și orașelor	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2013	Bugete locale și de stat Credite interne și externe Fonduri UE
Reducerea emisiilor de pulberi (în suspensie și sedimentabile) proveniți de la haldele de steril, iazuri de decantare aflate în conservare	-Reconstrucția ecologică a siturilor contaminate (halde de steril, iazuri de decantare) -Fixarea vegetativă a haldelor, taluzelor și iazurilor de decantare (îmierbări, împăduriri) în vederea împiedicării fenomenului de deflație din halde -Realizarea perdelelor vegetale de protecție în jurul incintelor, iazurilor, haldelor și căilor de acces -Automonitorizare și control	-Grupul de Închideri Miniere Deva (zona Bălan, zona Sântimbru, zona Borsec, Ditrău-Jolotca) -S.C. EXPLOATARE MINIERĂ HARGHITA S.A Miercurea Ciuc (zona Harghita Băi, Voșlobeni) -SC METALURGICA SA Vlăhița și EM Harghita SA (Minele Lueta - Vlăhița) -SC GEOLEX SA Harghita (suprafețe afectate de activitatea de explorare geologică în zonele	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2006-2013	Bugete locale și de stat Credite interne și externe Fonduri UE Surse proprii

		Sântimbru, Borsec, Corbu-Huruba, Tulgheș, Gheorgheni)			
Reducerea emisiilor de compuși organici volatili (vapori de hidrocarburi) de la depozitele / stațiile de distribuție carburanți și realizarea acțiunilor cuprinse în planul de implementare a Directivei 94/63/CE privind controlul emisiilor de compuși organici volatili	-Acțiunile sunt specificate/detaliat în Anexa nr. 1	Agenții economici de profil (vezi Anexa nr.1)	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2006-2009	Credite interne și externe Fonduri UE Surse proprii
Monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră	-Monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră – inventar anual -Realizare de planuri și programe naționale și regionale în domeniul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră și pentru realizarea măsurilor de adaptare la efectele schimbărilor climatice	Agenția pentru Protecția Mediului Harghita în colaborare cu consiliile locale și agenții economici	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Anual	Bugete de stat Fonduri UE
Reducerea emisiilor provenite din gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor menajere	-Exploatarea corespunzătoare a depozitelor de deșeuri menajere (vezi Capitolul Gestionarea deșeurilor) -Luarea unor măsuri coercitive în cazul abaterilor	-Consiliul Județean Harghita -Garda de Mediu -Comisariatul Județean Harghita -Consilii locale	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2006-2012	Bugete locale și de stat Credite interne și externe Fonduri UE Surse proprii
Limitarea poluării aerului cu noxe provenite din procese agricole	-Conștientizarea producătorilor agricoli asupra impactului pe care îl are arderea vegetației agricole asupra calității aerului -Continuarea măsurilor ce vizează controlul arderii resturilor vegetale din agricultură -Utilizarea unor metode ecologice a terenurilor agricole (tocare, încorporare în sol sau compostare, brichetare)	-Producători agricoli -Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Harghita -Instituția Prefectului -Consilii locale -ONG-uri	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Anual	Bugete locale și de stat Surse proprii
Limitarea poluării aerului cu noxe provenite din arderea necontrolată a zăcămintelor de turbă.	-Continuarea măsurilor de atenționare a populației privind posibilitățile de aprindere a turbei -Luarea unor măsuri de interdicere a punerii focului în zonele turboase	-Producători agricoli -Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Harghita -Instituția Prefectului -Consilii locale -ONG-uri -Direcțiile de Ape Olt, Mureș	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Anual	Bugete locale și de stat Surse proprii
Reducerea poluării atmosferei asociată emisiilor de pulberi, CO, SO2 și compuși organici de la stațiile de preparare a amestecurilor	-Retehnologizarea actualelor stații de preparare a amestecurilor asfaltice cu focalizare pe: instalarea de sisteme eficiente pentru reținerea particulelor	Agenții economici de profil	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Surse proprii Fonduri UE

asfaltice	de la uscătorul de nisip și de la buncărele de filer și agregate, instalarea de sisteme pentru captarea și epurarea gazelor de la malaxor, înlocuirea încălzitoarelor de ulei cu sisteme electrice -Autorizarea numai a acelor stații de preparat mixturi asfaltice care corespund cerințelor de protecția mediului				
-----------	--	--	--	--	--

5.2.5. Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema - Poluarea solului și apei subterane

Obiectiv specific	Acțiune	Responsabili	Supraveghere / cooperare	Termen	Surse de finanțare
Realizarea / extinderea / reabilitarea sistemelor de canalizare în mediul urban și rural.	Vezi Cap. 2 Poluarea apelor de suprafață	Vezi Cap. 2 Poluarea apelor de suprafață	Vezi Cap. 2 Poluarea apelor de suprafață	Vezi Cap. 2 Poluarea apelor de suprafață	Vezi Cap. 2 Poluarea apelor de suprafață
Conformarea cu prevederile planului de implementare a Directivei 91/676/CEE privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole	Realizarea / modernizarea stațiilor de epurare ape uzate la fermele zootehnice;	Fermele zootehnice: Penitenciarul Miercurea Ciuc, SC AGROIND SA Miercurea Ciuc, etc.	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Sisteme de Gospodărire a Apelor	2007	Programe de finanțare naționale Fonduri UE Surse proprii
	- Utilizarea ca îngrășământ în agricultură a dejecțiilor animaliere; - Dotarea producătorilor agricoli cu utilaje de manipulare și administrare a îngrășămintelor organice naturale;	SC AVICOM SA Odorheiu Secuiesc Fermieri; Crescători de animale în gospodăriile individuale Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2013	Programe de finanțare naționale Fonduri UE Surse proprii
	Alegerea unor amplasamente optime pentru platformele de colectare a gunoierului de grajd și a dejecțiilor lichide animaliere și amenajarea acestora prin betonare.	Fermieri; Crescători de animale în gospodăriile individuale	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Programe de finanțare naționale Fonduri UE Surse proprii
	- Implementarea măsurilor cuprinse în Planurile de acțiune privind aplicarea codului bunelor practici agricole în	Direcțiile de Ape Direcția pentru Agricultură și	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului	2013	Buget național

	zonele vulnerabile identificate -zona de deal: Odorhei, Cristur - 6474 ha	Dezvoltare Rurală Harghita	Harghita		Programe de finanțare naționale Fonduri UE Surse proprii
	Educarea populației privind aplicarea codului bunelor practici agricole	Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Buget național
Reducerea suprafețelor de teren ocupate de deșeurile provenite din industria extractivă și metalurgică (sub formă de halde de steril și iazuri de decantare);	-Elaborarea și avizarea studiilor/proiectelor de reconstrucție ecologică a haldelor de steril și iazurilor de decantare aflate în conservare; - Executarea lucrărilor de reconstrucție ecologică a haldelor de steril și iazurilor de decantare. - Urmărirea evoluției suprafețelor reecologizate în timpul garanțiilor; - Redarea în circuitul agricol sau silvic ale acestor suprafețe.	Titularii acestor locații	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2013	Buget național Programe de finanțare naționale Fonduri UE - POS Mediu Surse proprii
Eliminarea depozitelor necontrolate de deșeuri menajere și de rumeguș; Închiderea depozitelor de deșeuri neecologice; Realizarea depozitelor de deșeuri ecologice regionale.	Vezi Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi Cap.6 Gestionarea deșeurilor
Educarea populației în scopul protecției solului și a apelor subterane	-Elaborarea și publicarea unor broșuri educative -Organizare de ședințe publice pentru sensibilizarea populației referitor la avantajele protecției solurilor -Prelegeri susținute în instituțiile de învățământ în vederea educării tinerei generații	Autoritățile administrației publice locale ONG-uri Agenția de Protecție a Mediului Harghita Inspectoratul Școlar Județean Harghita Unități de învățământ	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Buget național și bugete locale Programe de finanțare naționale Fonduri UE Surse proprii
Reducerea suprafețelor de teren afectate de poluări istorice ale solului și subsolului	Vezi PM -05-01	Vezi PM -05-01	Vezi PM -05-01	Vezi PM -05-01	Vezi PM -05-01
Prevenirea extinderii suprafețelor afectate Respectarea prevederilor HG 349/2005 privind depozitarea deșeurilor	Vezi. Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi. Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi. Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi. Cap.6 Gestionarea deșeurilor	Vezi. Cap.6 Gestionarea deșeurilor
Recultivarea / reabilitarea suprafețelor afectate de exploatarea miniere de suprafață active și părăsite	- Lucrări de reecologizare a suprafețelor decopertate neadministrare-abandonate	ANRM - Compartimentul de Inspecție Teritorială Miercurea Ciuc Grupul de Închideri Miniere	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2013	Buget național și bugete locale Programe de finanțare naționale

		Consilii locale			
	Lucrări de reecologizare a suprafețelor decoperțate administrate pe baza licențelor / permiselor de exploatare - Finanțarea și execuția operativă a lucrărilor de reconstrucție ecologică a perimetrelor afectate de activitățile miniere desfășurate, în condițiile art.39 și art.37 din Legea minelor nr.85/2003	Agenți economici de profil ANRM - Compartimentul de Inspecție Teritorială Miercurea Ciuc	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	permanent (în funcție de finalizarea activității de exploatare stabilite prin licențe / permise de exploatare)	Surse proprii
Prevenirea degradării solurilor prin fenomene de aprindere a zăcămintului de turbă din bazinele Ciuc și Gheorgheni.	Vezi Cap.4 - Poluarea aerului, PM-04-07	Vezi Cap.4 - Poluarea aerului, PM-04-07	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	Vezi Cap.4 - Poluarea aerului, PM-04-07	Vezi Cap.4 - Poluarea aerului, PM-04-07
- Prevenirea extinderii suprafețelor afectate; - Reducerea suprafețelor poluate cu plumb din zonele stațiilor de alimentare cu carburanți : Odorheiu – Secuiesc, Gheorgheni, lângă drumuri cu trafic intens; - Decontaminarea solurilor afectate de poluare cu plumb.	- Reglementarea prin acorduri și autorizații de mediu a stațiilor de distribuție carburanți - Stabilirea prin programele de conformare de masuri si termene de realizare pentru decontaminarea solurilor din zonele adiacente statiilor de distributie carburanti afectate de poluare cu metale grele; - Controlul conformității; - Realizarea de perdele vegetale de protecție in jurul statiilor de distributie carburanti; - Realizarea sistemelor de monitorizare a calitatii solului si apelor subterane in zonele de influenta a statiilor de distributie.	Agenți economici de profil Agencia pentru Protecția Mediului Harghita Garda de Mediu - Comisariatul Județean Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	permanent (în funcție de prevederile actelor de reglementare)	Surse proprii Buget național Fonduri UE
Respectarea prevederilor OUG 38/2002, Legii 444/2002, Ordinului MAAP 223/2002 și HGR nr.1003/2003	-Executarea studiilor pedologice și agrochimice și realizarea sistemului de monitorizare sol-teren pentru suprafețele cu destinație agricolă, privind: unitățile de sol, inventarierea resurselor de sol, favorabilitatea terenurilor pentru culturile agricole sau silvicultură, pretabilitatea pentru folosințe, poluarea, restricțiile terenurilor la diferite utilizări și măsurile agropedoameliorative și antierozionale corespunzătoare, indiferent de forma de exploatare sau de proprietate. -Monitorizarea solurilor și vegetației forestiere în conformitate cu	Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice Harghita Institutul de Cercetări pentru Pedologie și Agrochimie București Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2011	Buget național Surse proprii

	Programul european de monitorizare forestieră, indiferent de forma de proprietate asupra pădurilor				
--	--	--	--	--	--

5.2.6. Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema - Gestionarea deșeurilor

Obiectiv specific	Acțiune	Responsabili	Supraveghere / cooperare	Termen	Surse de finanțare
Eliminarea depozitelor ilegale, obținerea autorizației de mediu cu program de conformare pentru depozitele cu perioadă de tranziție respectiv aviz de mediu pentru închiderea depozitelor de deșeuri menajere care dețin Bilanțul de Mediu nivel II și sporirea gradului de colectare și transport, valorificarea cât mai eficientă a componentelor deșeurilor în vederea minimizării la depozitare/eliminare în mediul urban	Realizarea unui program de acțiune ce are ca scop eșalonarea activității de eliminare a depozitelor necontrolate Eliberarea autorizațiilor de mediu pentru depozitele cu perioadă de tranziție Eliberarea avizelor de mediu pentru închiderea depozitelor de deșeuri care dețin Bilanț de Mediu II Implementarea prevederilor Hotărârii Consiliului Local și a legislației naționale aferente activității de gestionare a deșeurilor, și anume asigurarea serviciului de salubritate pentru 100 % din populația urbană până în anul 2012	Autoritățile administrației publice locale Operatorii serviciilor de salubritate Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Agenția pentru Protecția Mediului Garda Națională de Mediu Comitet de Coordonare PLAM Consiliile Locale	2008-2012	Bugete locale și de stat Surse proprii
Eliminarea depozitelor ilegale, sporirea gradului de colectare și transport, valorificarea cât mai eficientă a componentelor deșeurilor în vederea minimizării la depozitare/eliminare în mediul rural	Realizarea unui program de acțiune ce are ca scop eșalonarea activității de eliminare a depozitelor necontrolate Implementarea prevederilor Hotărârii Consiliului Local și a legislației naționale aferente activității de gestionare a deșeurilor, și anume asigurarea serviciului de salubritate pentru 100 % din populația rurală până în anul 2012	Autoritățile administrației publice locale Operatorii serviciilor de salubritate Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Agenția pentru Protecția Mediului Garda Națională de Mediu Comitet de Coordonare PLAM Consiliile Locale	16.iul.2009-2012	Bugete locale și de stat Surse proprii
Creșterea coeficientului de colectare selectivă a deșeurilor de la populație	Asigurarea cadrului legal (emiterea unor decizii/hotărâri ale autorităților administrației locale) privind colectarea selectivă a deșeurilor în completare la normativele naționale Sporirea gradului de dezvoltare a societăților implicate în asigurarea	Consiliile locale Consiliul Județean Operatorii serviciilor de salubritate	Agenția pentru Protecția Mediului Garda Națională de Mediu Comitet de Coordonare PLAM	2012	Bugete locale și de stat Surse proprii Surse externe

	serviciului de salubritate în județul Harghita Amenajarea punctelor de colectare selectivă a deșeurilor Realizarea (completarea) inventarului specific colectării selective a deșeurilor				
Creșterea gradului de reciclare a deșeurilor de ambalaje provenite din deșeuri menajere până în 2013	Elaborarea și implementarea Planurilor de recuperare a deșeurilor de ambalaje de către agenții economici și primăriei din județul Harghita Monitorizarea implementării Planurilor de recuperare a deșeurilor de ambalaje	Agenți economici Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Autoritățile administrației publice locale	Agenția pentru Protecția Mediului Garda Națională de Mediu Comitet de Coordonare PLAM	Permanent (2006-2013)	Bugete locale și de stat Surse proprii
Creșterea gradului de valorificare a deșeurilor de ambalaje provenite din deșeuri menajere până în 2013	Elaborarea unor sisteme viabile de valorificare a deșeurilor de ambalaje generate în județul Harghita Implementarea sistemului de valorificare a deșeurilor de ambalaje generate în județ Monitorizarea sistemului de valorificare a deșeurilor de ambalaje	Autoritățile administrației publice locale Agenți economici Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Agenția pentru Protecția Mediului Comitet de Coordonare PLAM	permanent	Bugete locale și de stat Surse proprii Fonduri externe
Reducerea cantităților de deșeuri depozitate prin colectarea selectivă a: deșeurilor biodegradabile (la sursă) și a deșeurilor valorificabile (prin colectarea selectivă a acestora pe rampă)	Amenajarea unor spații corespunzătoare pentru colectarea selectivă la rampă Stabilirea unor parteneriate între operatorii de salubritate și agenții economici specializați în valorificarea deșeurilor biodegradabile Stabilirea unor parteneriate între operatorii de salubritate și agenții economici specializați în valorificarea deșeurilor	Operatorii de salubritate Autoritățile administrației publice locale Agenți economici specializați în valorificarea deșeurilor biodegradabile Agenți economici specializați în valorificarea deșeurilor	Agenția pentru Protecția Mediului Comitet de Coordonare PLAM	2006--2016	Bugete locale și de stat Surse proprii
Sporirea/îmbunătățirea inventarului specific a agenților de salubritate	Existența unui număr și tipuri necesar de recipiente de precollectare a deșeurilor menajere Existența unui număr și tip necesar de mașini de transport a deșeurilor menajere	Societăți de salubritate Autoritățile administrației publice locale	Agenția pentru Protecția Mediului Comitet de Coordonare PLAM	Permanent	Surse proprii Bugete locale și de stat Surse externe
Educarea populației și schimbarea	Elaborarea și publicarea unor broșuri	Autoritățile administrației	Agenția pentru Protecția Mediului	Permanent	Surse proprii

comportamentului cetățenilor privind gestionarea deșeurilor	educative pe tema gestionării corecte a deșeurilor Organizare de ședințe publice pentru sensibilizarea populației referitor la avantajele gestionării corecte a deșeurilor Prelegeri susținute în instituțiile de învățământ în vederea educării tinerei generații Educarea populației prin mass-media	publice locale ONG-uri Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Inspectoratul Școlar Județean Harghita Mass-media	Comitet de Coordonare PLAM		Bugete locale și de stat
Asigurarea facilităților necesare pentru depozitarea în condițiile legii a deșeurilor menajere	Realizarea depozitelor regionale de deșeuri menajere - din care: Realizare celulă de depozitare deșeuri Realizarea stațiilor de transfer Închiderea depozitelor de deșeuri neecologice și monitorizare postînchidere	Autoritățile administrației publice locale Operatori de salubritate Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Agenția pentru Protecția Mediului Comitet de Coordonare PLAM Garda Națională de Mediu	2008-2012	Surse proprii Bugete locale și de stat Surse externe
Realizarea unui management corect al deșeurilor provenite în urma epurării apelor uzate orășenești (nămoluri de la stațiile de epurare)	Identificarea fondurilor pentru modernizarea stațiilor Identificarea agenților agricoli posibil utilizatori de nămol Asigurarea fondurilor pentru efectuarea analizelor pedologice Asigurarea fondurilor pentru analiza nămolului Asigurarea transportului de nămol de la stație de epurare pe terenul agricol	Operatorii stațiilor de epurare Autoritățile administrației publice locale Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice Proprietarii de terenuri agricole Laboratoarele specializate pentru analiza nămolului	Agenția pentru Protecția Mediului Comitet de Coordonare PLAM Garda Națională de Mediu	Permanent	Surse proprii Bugete locale și de stat Surse externe
Sporirea preocupării în vederea reactualizării stocurilor și eliminarea cantității de deșeuri de pesticide (“istorice”)	Realizarea programului de acțiune având ca scop depistarea de noi surse de deșeuri de pesticide Eliminarea stocurilor de pesticide de către societățile autorizate - asigurarea fondurilor și a condițiilor de siguranță în manipularea, transportul și eliminarea pesticidelor	Autoritățile administrației publice locale Societățile comerciale implicate Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Agenția pentru Protecția	Agenția pentru Protecția Mediului Comitet de Coordonare PLAM Garda Națională de Mediu	2010	Surse proprii Bugete locale și de stat

		Mediului Harghita Proprietarii și/sau deținătorii pesticidelor			
Sporirea preocupării în vederea eliminării deșeurilor spitalicești și medicamentose	Elaborarea unui program pentru alegerea soluției optime de colectare, transport, eliminare de deșeuri spitalicești și medicamentose în județul Harghita Implementarea variantei optime de colectare, transport, eliminare de deșeuri spitalicești și medicamentose în județul Harghita	Direcția de Sănătate Publică Harghita Autoritățile administrației publice locale	Agencia pentru Protecția Mediului Comitet de Coordonare PLAM Garda Națională de Mediu	2010	Surse proprii Bugete locale și de stat
Îmbunătățirea gestionării deșeurilor de ulei, anvelope, acumulatori, vehicule scoase din uz (VSU), DEEE și azbest	Monitorizarea aplicării prevederilor normative pentru uleiuri uzate Monitorizarea unităților service privind colectarea anvelopelor inutilizabile și gestionarea corectă a acestora Monitorizarea aplicării prevederilor normative – realizării spațiilor de depozitare prevăzute pentru acumulatorii uzați Monitorizarea furnizării de către producători a datelor cu privire la posibilitățile de dezmembrare și/sau tratare a vehiculelor care ajung uzate Monitorizarea unităților autorizate pentru colectarea/dezmembrarea vehiculelor scoase din uz Urmărirea realizării punctelor de colectare și a termenelor prevăzute pentru punerea în funcțiune ale acestora Urmărirea realizării obiectivelor de colectare a DEEE, în ceea ce privește cantitățile de asemenea deșeuri Întocmirea evidenței cu privire la producătorii și/sau comercianții de azbest și/sau de produse care conțin azbest	Societățile comerciale în cauză Autoritățile administrației publice locale Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Agencia pentru Protecția Mediului Comitet de Coordonare PLAM Garda Națională de Mediu	Permanent și 1 ianuarie 2007 (pt. azbest)	Surse proprii Bugete locale și de stat Surse externe

	Monitorizarea unităților producătoare/utilizatoare de azbest și/sau produse cu conținut de azbest Monitorizarea respectării prevederilor legale cu privire la introducerea pe piață ale acestor produse (1 ianuarie 2007) Monitorizarea eliminării deșeurilor de azbest și/sau a produselor care conțin azbest				
Realizarea unui management corect a cantităților de steril provenit din industria extractivă a minereurilor feroase și neferoase	Realizarea programului de management al riscurilor privind sterilul din industria minereurilor feroase și neferoase Monitorizarea aspectelor legate de prevenirea accidentelor și a reîncadrării în zonă Studii, avize, finanțare Reconstrucția ecologică a haldelor de steril și iazurilor de decantare Fixarea vegetativă a haldelor, taluzelor și iazurilor de decantare (îmierbări, împăduriri)	Proprietarii acestor locații Administrația Națională Apele Române prin Sisteme de Gospodărire a Apeilor Agenția pentru Protecția Mediului	Agenția pentru Protecția Mediului Comitet de Coordonare PLAM Garda Națională de Mediu	2010-2013	Surse proprii Bugete locale și de stat Surse externe
Realizarea unui management corect a deșeurilor provenite din industria metalurgică	Asigurarea haldelor de steril și a iazurilor de decantare cu scopul eliminării riscurilor de producere a evenimentelor cu impact negativ asupra populației și a mediului Studii, avize, finanțare Reconstrucția ecologică a haldelor de steril și a iazurilor de decantare Executarea lucrărilor de punere în siguranță a depozitelor de nisip de turnătorie în vederea eliminării riscului Eliminarea corespunzătoare a nămolului galvanic aflat în stoc	Proprietarii deșeurilor	Agenția pentru Protecția Mediului Comitet de Coordonare PLAM Garda Națională de Mediu	2012	Surse proprii Bugete locale și de stat Surse externe

Realizarea unui management corect a deșeurilor provenite din industria de prelucrare primară a lemnului	Inventarierea depozitelor necontrolate și asanarea acestora Depozitarea rumegușului în spații special amenajate Identificarea soluțiilor de valorificare a rumegușului (brichetare, compostare, în industria cimentului, în centrale termice) Realizarea proiectelor privind valorificarea rumegușului Asigurarea de fonduri pentru investiții cu scopul valorificării superioare a acestor deșeuri	Generatorii/ proprietarii acestor deșeuri Autoritățile administrației publice locale	Agenția pentru Protecția Mediului Comitet de Coordonare PLAM Garda Națională de Mediu	2007-2012	Surse proprii Bugete locale și de stat
--	--	--	--	-----------	--

5.2.7. Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema – Amenințări date de accidente majore, fenomene naturale și antropice

Obiectiv specific	Acțiune	Responsabili	Supraveghere / cooperare	Termen	Surse de finanțare
Reducerea riscului la inundații, protejarea vieții umane și a bunurilor expuse la acest risc	- Elaborarea hărților de risc la inundații pentru fiecare bazin hidrografic;	Administrația Națională Apele Române -Direcțiile de Ape, Sisteme de Gospodărire a Apelor Consilii locale	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Fonduri UE – Program Operațional Sectorial Mediu, Axa prioritară nr.5 Buget de stat
	Elaborarea planurilor de acțiune pentru managementul riscului la inundații (prevenirea riscurilor, protecția împotriva inundațiilor și reducerea efectelor acestora)	Administrația Națională Apele Române -Direcțiile de Ape, Sisteme de Gospodărire a Apelor Consilii locale	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Fonduri UE – Program Operațional Sectorial Mediu, Axa prioritară nr.5 Buget de stat

		Instituția Prefectului			
	Dezvoltarea infrastructurii adecvate de prevenire a inundațiilor – realizarea lucrărilor hidrotehnice, lucrărilor de investiții pentru protecția împotriva inundațiilor (vezi Anexa nr.4 cu problemele identificate și lucrările propuse de către primării și autoritățile de apă)	Administrația Națională Apele Române -Direcțiile de Ape, Sisteme de Gospodărire a Apelor Consilii locale	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2013	Fonduri UE – Program Operațional Sectorial Mediu, Axa prioritară nr.5 Programul PHARE Buget de stat Programe de finanțare naționale Fond de mediu + surse proprii
	Eliberarea în regim restrictiv a autorizațiilor de construcție în zonele inundabile	Consiliile locale Consiliul Județean	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Buget local
Eficientizarea intervențiilor după inundații. Creșterea răspunderii publice și civice în caz de inundații	- Crearea unor unități speciale de intervenție; - Achiziționarea de echipament pentru unitățile speciale de intervenție	Administrația Națională Apele Române -Direcțiile de Ape, Sisteme de Gospodărire a Apelor Instituția Prefectului Inspectoratul pentru Situații de Urgență	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007	Fonduri UE – Program Operațional Regional
	Executarea lucrărilor de refacere a zonelor afectate de inundații	Administrația Națională Apele Române -Direcțiile de Ape, Sisteme de Gospodărire a Apelor; Consilii locale; Titularii de obiective afectate	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent (în funcție de pagubele produse de inundații)	Fonduri UE – Program Operațional Sectorial Mediu, Axa prioritară nr.5 Buget de stat
	Modernizarea sistemului informatic în caz de inundații	Administrația Națională Apele Române -Direcțiile de Ape, Sisteme de Gospodărire a Apelor Instituția Prefectului Inspectoratul pentru Situații de Urgență Unități speciale de intervenție Consilii Locale	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007	Fonduri UE: - Program Operațional Sectorial Mediu, Axa prioritară nr.5 Program Operațional Regional Buget de stat
Reducerea riscului la alunecări de teren, protejarea vieții umane și a bunurilor expuse la acest risc	Întocmirea unei hărți a suprafețelor cu risc la alunecări de teren în județul Harghita	Consiliile locale Consiliul Județean; Proprietarii de terenuri Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală;	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007	Buget de stat Buget local Surse proprii

	Elaborarea planurilor de intervenție în caz de urgență	Consilii locale Instituția Prefectului Inspectoratul pentru Situații de Urgență	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007	Buget de stat
	Elaborarea și implementarea programelor județene de stabilizare a alunecărilor de teren prin împădurirea terenurilor degradate și realizarea lucrărilor specifice de colectare a apelor pluviale în zonele cu stabilitate redusă (vezi Anexa nr.4 cu problemele identificate și lucrările propuse de către primării)	Consiliile locale; Consiliul Județean; Deținători de terenuri; Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală; Instituția Prefectului	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2013	Surse proprii Buget local Programe de finanțare naționale
Reducerea suprafețelor afectate de torenți activi	Realizarea lucrărilor specifice pentru corecția torenților -reîmpădurire, gabioane, etc. (vezi Anexa nr.4 cu problemele identificate și lucrările propuse de către primării)	Consiliile locale; Direcția Silvică Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2013	Buget de stat Buget local Programe de finanțare naționale
Reabilitarea și consolidarea malurilor și albiilor degradate ale cursurilor de apă din județul Harghita	- Realizarea lucrărilor specifice de apărare a malurilor și albiilor cursurilor de apă împotriva eroziunii în zonele localităților urbane și rurale afectate (vezi Anexa nr.4 cu problemele identificate și lucrările propuse de către primării)	Consiliile locale Sisteme de Gospodărire a Apelor	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2013	Buget de stat Buget local Programe de finanțare naționale
Diminuarea eroziunii solului prin amenajarea bazinelor hidrografice	- Întocmirea unor hărți ale terenurilor cu risc la eroziune în bazinele hidrografice la nivel de județ	Consiliile locale Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Instituția prefectului	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2013	Buget de stat
	Elaborarea planurilor de intervenție în caz de urgență	Instituția prefectului Consilii locale	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent (în funcție de cazurile de urgență)	Buget de stat
Conformarea activităților legate de exploatarea sau conservarea depozitelor de reziduuri cu documentele legale în vigoare	Reducerea riscurilor de accidente prin: - Realizarea lucrărilor de reconstrucție a iazurilor de decantare aflate în conservare în zonele Bălan, Sântimbru, Harghita Băi; - Stabilizarea depozitului de reziduuri miniere din jurul puț Doja, Praid.	Grupul de Închideri Miniere Deva SC Exploatare Minieră Harghita SA SC SALINA PRAID SA	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2013 2007	Fonduri UE - Program Operațional Sectorial Mediu Buget de stat Programe de finanțare naționale Surse proprii

5.2.8. Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema - Turism și agrement

Obiectiv specific	Acțiune	Responsabili	Supraveghere / cooperare	Termen	Surse de finanțare
Întreținerea zonelor de agrement, dotarea lor cu locuri de parcare, facilități pentru protecția mediului și asigurarea condițiilor igienico-sanitare corespunzătoare.	Reactualizarea planurilor de urbanism și promovarea acestora	Consiliul Județean Consiliile locale	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007	Bugete locale și de stat
	Asigurarea serviciului de colectare a deșeurilor în toate zonele de agrement	Consilii locale	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Bugete locale
	-Realizarea/ reabilitarea /extinderea sistemelor centralizate de alimentare cu apă potabilă; -Realizarea sistemelor centralizate de colectare, transport și epurare a apelor uzate din zonele turistice.	Consiliile locale Consiliul Județean	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2013	Fonduri UE Bugete locale și de stat Programe de finanțare naționale
	Dezvoltarea infrastructurii turistice elementare -dotarea zonelor de agrement cu locuri de parcare corespunzătoare, WC-uri publice, trasee turistice, etc.	Consilii locale	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007	Bugete locale și de stat Programe de finanțare
Practicarea turismului organizat și ecologic	- Organizarea turismului specific în ariile naturale protejate -Organizarea corectă a turismului pe malurile cursurilor de apă, cu respectarea măsurilor igienico-sanitare necesare -Elaborarea și implementarea unor programe specifice pentru conștientizarea publicului privind necesitatea protejării și conservării valorilor naturale, precum și modul de efectuare a turismului atât în perimetrul ariilor naturale protejate, cât și în afara acestora	1.Consilii locale 2.Administratorii, custozii ariilor naturale protejate 3.Oficiul de Autorizație și Control în Turism Miercurea Ciuc 4.ONG-uri 5.Inspectoratul Școlar Județean Harghita 6.Unități de învățământ	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Bugete locale și de stat Surse proprii Programe de finanțare
Elaborarea și implementarea strategiilor locale și regionale de dezvoltare a turismului în condiții ecologice și includerea acestora în strategia de dezvoltare economico-socială a județului Harghita	- Elaborarea strategiilor locale și regionale de dezvoltare a turismului în condiții ecologice -Implementarea strategiilor locale și regionale de dezvoltare a turismului în condiții ecologice -Includerea acestora în strategia de	1.Consiliul Județean 2.Agenția de Dezvoltare Regională CENTRU 3.Consiliile locale	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007	Bugete locale și de stat

	dezvoltare economico-socială a județului Harghita				
--	---	--	--	--	--

5.2.9. Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema - Urbanism-mediu

Obiectiv specific	Acțiune	Responsabili	Supraveghere / cooperare	Termen	Surse de finanțare
Întreținerea drumurilor din orașe și municipii din punctul de vedere al calității infrastructurii și al stării de curățenie	Elaborare și avizarea studiilor și proiectelor necesare	1.Primăriile municipale și orașenești 2.Consiliul Județean	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Bugete locale și de stat Credite interne și externe
	Atragerea fondurilor și realizarea investițiilor	1.Primăriile municipale și orașenești 2.Consiliul Județean	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2013	Fonduri UE Bugete locale și de stat Surse proprii
Respectarea normelor de alocare a suprafeței de spațiu verde / locuitor conform Ordinului Ministrului Sănătății nr.536/1996 .	-Evaluarea suprafeței verde reale necesare -Reabilitarea spațiilor verzi existente -Restricționarea și interzicerea alocării de suprafețe în scop constructibil în zonele cu potențial de agrement și recreație începând cu anul 2007. -Eliminarea construcțiilor ilegale intraurbane și redarea în circuitul spațiilor verzi recreative sau de joacă; -Eliminarea construcțiilor ilegale periurbane și redarea în circuitul spațiilor verzi recreative sau de joacă	1.Consiliul Județean Harghita 2.Consiliile locale municipale și orașenești 3.Direcția de Sănătate Publică Harghita 4.Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Bugete locale și de stat Surse proprii
Construirea arterelor rutiere de ocolire a localităților: Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Băile Tușnad, Sânmartin, Satu Mare, Toplița, Feliceni-Tăureni, Ciceu, Racu, Mădăraș	Includerea în PUG și PUZ a arterelor rutiere de ocolire optime în scopul reducerii impactului asupra sănătății umane	1. Primăriile Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Băile Tușnad, Sânmartin, Satu Mare, Toplița, Feliceni-Tăureni, Ciceu, Racu, Mădăraș 2.Consiliul Județean Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Bugete locale și de stat
	Realizarea studiilor și proiectelor pentru traseele de ocolire	1. Primăriile Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Băile Tușnad, Sânmartin, Satu Mare, Toplița, Feliceni-Tăureni, Ciceu, Racu, Mădăraș 2.Consiliul Județean Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Bugete locale și de stat Surse proprii
	Atragerea fondurilor necesare și realizarea lucrărilor pentru traseele de ocolire	1. Primăriile Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Băile Tușnad, Sânmartin, Satu Mare, Toplița, Feliceni-Tăureni, Ciceu, Racu,	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Fonduri UE Bugete locale și de stat Surse proprii

		Mădăraș 2.Consiliul Județean Harghita			
	Evaluarea imisiilor de NOx, SOx, pulberi în suspensie, CO și a vârfurilor de poluare asociate de pe tronsoanele urbane	Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Buget de stat
Exploatarea corespunzătoare a stației de epurare ape uzate M-Ciuc și realizarea aliniamentului de protecție cu arbori	Extinderea și re tehnologizarea stației de epurare ape uzate	1.Consiliul Județean 2.Consiliul local 3.SC GOSCOM SA	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	2013	Fonduri UE Bugete locale și de stat Surse proprii
	Realizarea aliniamentului de protecție cu arbori	SC GOSCOM SA	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	2008	Surse proprii
Amenajarea punctelor de colectare a deșeurilor menajere: Împrejmuirea, supravegherea, conectarea la canalizarea menajeră și la rețea de alimentare cu apă	Împrejmuirea, supravegherea, conectarea la canalizarea menajeră și la rețea de alimentare cu apă a punctelor de colectare a deșeurilor menajere	1.Consiliile locale 2.Operatorii serviciilor de salubritate	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	2012	Fonduri UE Bugete locale și de stat Surse proprii
Amenajarea locurilor de parcare existente Realizarea unor noi locuri de parcare	-Efectuarea unor studii privind amplasarea noilor locuri de parcare -Amenajarea, extinderea locurilor de parcare existente -Realizarea unor noi locuri de parcare	1.Consiliul județean 2.Consiliile locale	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	2010	Bugete locale și de stat Surse proprii
Elaborarea și respectarea documentațiilor de urbanism, în special în zonele de odihnă și de recreere	-Verificarea respectării planurilor de urbanism -Reactualizarea planurilor de urbanism și promovarea acestora în special în zonele de odihnă și de recreere -Legalizarea, respectiv desființarea construcțiilor ilegale -Întreținerea zonelor de agrement, dotarea lor cu facilități de infrastructură și asigurarea condițiilor igienico-sanitare corespunzătoare (sisteme de alimentare cu apă potabilă, canalizare/epurare ape uzate, organizarea serviciului de salubritate)	1.Consiliul Județean 2.Consiliile locale	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	2013	Bugete locale și de stat Surse proprii Fonduri UE
Creșterea suprafețelor ocupate de zone verzi în mediul locuit	-Realizarea perdelelor vegetale de protecție în jurul incintelor industriale, iazurilor, haldelor de sterili și de-alungul drumurilor și străzilor -Plantări de arbori în quartale de locuit	1.Agenți economici 2.Consilii locale 3.ONG-uri	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Bugete locale și de stat Surse proprii
Dezvoltarea zonelor strict rezidențiale	-Stabilirea centrelor focale industriale și delimitarea perimetrală a acestora în cadrul localităților -Semnarea unui document oficial între	1.Consiliul Județean 2.Consiliile locale 3.Agenți economici	Comitet de Coordonare PLAM Agencia pentru Protecția Mediului Harghita	2009	Surse proprii

	toți factorii implicați (administrație locală, instituții publice) pentru stabilirea limitelor de delimitare a zonei industriale locale de zona rezidențială, precum și strategia de aplicare și control a respectării acestor limite				
Reducerea disconfortului și îmbunătățirea calității mediului și a sănătății umane în zonele rezidențiale adiacente zonelor industriale	-Asigurarea zonelor (perdelelor) de protecție fonică între zona industrială și zona rezidențială - Reabilitarea și/sau realizarea sistemelor de epurare sau reținere a emisiilor industriale nocive mediului	1.Consiliul Județean 2.Consiliile locale 3.Agenți economici	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2013	Bugete locale și de stat Surse proprii
Reducerea nivelului zgomotului și vibrațiilor în limitele prevăzute de lege în zonele urbane	- Optimizarea proceselor industriale în sensul utilizării unor tehnologii silențioase sau montării de amortizoare de zgomote - Măsuri specifice de atenuare a zgomotului (utilizarea materialelor fonoabsorbante de izolare a incintelor industriale și comerciale) -Automonitoringul zgomotului și vibrațiilor -Respectarea programului de lucru autorizat	1.Agenți economici (în special din industria lemnului, baruri, restaurante, etc.)	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Fonduri UE Bugete locale și de stat Surse proprii
Realizarea traseelor special amenajate pentru bicicliști	Elaborare de studii/proiecte pentru trasee special amenajate pentru bicicliști	1. Consiliul Județean 2.Primăriile orașelor și comunelor 3.Direcția Generală de Drumuri și Poduri	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Bugete locale și de stat Surse proprii
	Realizarea unor trasee special amenajate pentru bicicliști	1. Consiliul Județean 2.Primăriile orașelor și comunelor 3.Direcția Generală de Drumuri și Poduri	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Fonduri UE Bugete locale și de stat Surse proprii

5.2.10. Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema – Afectarea sănătății populației

Obiectiv specific	Acțiune	Responsabili	Supraveghere / cooperare	Termen	Surse de finanțare
Dezvoltarea unui sistem informațional suport privind relația sănătatea umană-calitatea mediului	1. Elaborarea și implementarea unor scheme de monitorizare a principalilor parametri privind starea de sănătate a populației în relație directă cu sursele majore de poluare	Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Comitet de Coordonare PLAM	2007-2013	Buget de stat Programe de finanțare

	2. Realizarea unor studii specifice relației mediu-sănătate umană, cu utilizarea comună a ambelor tipuri de informații, în vederea cuantificării efectelor poluării factorilor de mediu asupra populației 3. Monitorizarea evoluției sănătății umane în raport cu calitatea mediului 4. Realizarea unor rapoarte specifice cu privire la impactul calității mediului asupra sănătății umane 5. Identificarea zonelor cu potențial risc asupra sănătății umane	Direcția de Sănătate Publică Harghita			
--	--	---------------------------------------	--	--	--

5.2.11. Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema - Educația ecologică

Obiectiv specific	Acțiune	Responsabili	Supraveghere / cooperare	Termen	Surse de finanțare
Educarea și conștientizarea publicului în domeniul protecției mediului și a naturii;	- Inițierea și derularea unor proiecte de conștientizare a publicului în domeniul protecției mediului și a naturii. - Realizarea și difuzarea de materiale de educație ecologică; - Campanii de informare a comunităților cu privire la legislația în domeniul protecției mediului, starea calității mediului și probleme specifice	Autoritățile cu atribuții în domeniul protecției mediului ONG Agenția pentru Protecția Mediului Harghita; Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Fonduri UE Programe de finanțare naționale Bugete locale și de stat Surse proprii
Educație ecologică eficientă la nivelul populației școlare	- Adaptarea planurilor și programelor de învățământ la toate nivelurile, în scopul însușirii noțiunilor și principiilor de protecție a mediului, pentru conștientizarea, instruirea și educația în acest domeniu; - Organizare de acțiuni cu specific ecologic în cadrul taberelor școlare	Inspectoratul Școlar Județean Harghita ONG	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Programe de finanțare Buget de stat Surse proprii
Creșterea nivelului de reacție	-Crearea de instrumente pentru	Agenția pentru Protecția	Comitet de Coordonare PLAM	2007-2013	Buget de stat

comunitară la agresarea factorilor de mediu	favorizarea reacției comunitare la fenomenele de poluare (telefon verde – APM, Garda de Mediu); - Organizarea de întâlniri cu liderii comunitari și mass-media	Mediului Harghita Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Harghita	Agenția pentru Protecția Mediului Harghita		
Asigurarea punerii la dispoziția publicului și a diseminării informației de mediu în scopul atingerii celei mai largi posibil disponibilități și diseminări a informației de mediu către public prin promovarea, în special, a telecomunicației computerizate și/sau a tehnologiei electronice	- Reactualizarea permanentă a bazelor de date cu informațiile de mediu deținute de către autoritățile publice; - Punerea la dispoziția publicului pe paginile de internet a bazelor de date cu informații de mediu în format ușor accesibil publicului	Agenția pentru Protecția Mediului Harghita Alte autorități cu atribuții în domeniul protecției mediului	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Bugete locale Buget de stat Surse proprii

5.2.12. Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema - Fonduri insuficiente de adresare a problemelor de mediu

Obiectiv specific	Acțiune	Responsabili	Supraveghere / cooperare	Termen	Surse de finanțare
Creșterea numărului de proiecte finanțate din surse externe	Acordare de consultanță și asistență tehnică de specialitate potențialilor beneficiari (consilii locale, agenți economici) în identificarea surselor de finanțare și întocmirea proiectelor pentru soluționarea problemelor de mediu	Agenția de Dezvoltare Regională Centru Consiliul Județean Autorități publice deconcentrate ONG-uri	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Bugete locale și de stat Fonduri UE
	Reactualizarea anuală a bazei de date la nivel județean cuprinzând nevoi de finanțare, stadiul elaborării proiectelor, surse de finanțare existente ce pot fi accesate	1.Consiliul Județean Harghita (cu sprijinul consiliilor locale, autorităților publice deconcentrate, ONG-urilor)	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Bugete locale și de stat Surse proprii
Creșterea numărului de proiecte finanțate în parteneriat public-privat	Crearea, instituționalizarea unor parteneriate public-private în scopul soluționării unor probleme de mediu	1.Consiliul Județean 2.Consilii locale 3.ONG-uri 4.Asociația Intreprinderilor Mici și Mijlocii 5.Agenți economici	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Bugete locale și de stat Surse proprii

5.2.13. Matricea-plan de implementare a acțiunilor pentru problema - Capacitatea instituțională și administrativă nesatisfăcătoare a autorităților descentralizate și autorităților publice locale în adresarea problemelor de mediu și impunerea legislației de mediu

Obiectiv specific	Acțiune	Responsabili	Supraveghere / cooperare	Termen	Surse de finanțare
Integrarea aspectelor de mediu în deciziile luate de autoritățile locale	Promovarea procedurilor de implementare a Sistemelor de Management de Mediu (SMM)	1. Agenți economici 2. Autorități locale	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Bugete locale și de stat Surse proprii
	Reanalizarea prevederilor PUG-urilor, PAT-urilor existente	1.Consiliile locale 2.Consiliul Județean	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Bugete locale și de stat Surse proprii
	Revizuirea și aprobarea PUG-urilor, PAT-urilor în conformitate cu noile cerințe de mediu	1.Consiliile locale 2.Autorități publice deconcentrate cu competență de avizare	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Bugete locale și de stat Surse proprii
	Respectarea Regulamentelor de urbanism ce fac parte din noile PUG-uri aprobate	1.Primăriile locale 2.Autorități publice deconcentrate cu competență de control și inspecție	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Bugete locale și de stat Surse proprii
Îmbunătățirea sistemului de monitorizare integrată a calității mediului în județul Harghita	Evaluarea necesarului de dotări laboratorului APM Harghita pentru a putea asigura monitorizarea corespunzătoare a calității aerului în județul Harghita	1. Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului 2.Agenția Națională pentru Protecția Mediului 3.Agenția Regională pentru Protecția Mediului 4.Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007	Buget de stat
	Identificarea și atragerea fondurilor necesare realizării dotărilor propuse	1.Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului 2.Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2008	Buget de stat Surse interne și externe
	Realizarea dotărilor propuse	Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2008	Buget de stat Surse interne și externe
	Evaluarea situației actuale a laboratorului APM corelat cu cerințele autorizării	1.Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului 2.Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2008	Buget de stat
	Evaluarea și atragerea fondurilor necesare pentru autorizarea laboratorului APM	1.Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului 2.Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2008	Buget de stat Surse interne și externe
	Autorizarea laboratorului APM	1.Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului 2.Agenția pentru Protecția	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2008	Buget de stat Surse interne și externe

		Mediului Harghita			
Creșterea nivelului de pregătire profesională a personalului cu atribuții de protecție a mediului din cadrul autorităților administrației publice locale și autorităților deconcentrate	Identificarea necesităților de instruire profesională a personalului cu atribuții de protecție a mediului din cadrul administrației publice	1.Consiliile locale 2.Autorități publice deconcentrate	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Bugete locale și de stat
	Identificarea trainerilor ce pot oferi instruirea necesară	1.Consiliile locale 2.Autorități publice deconcentrate	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Bugete locale și de stat
	Evaluarea și atragerea resurselor necesare pentru instruirea personalului și realizarea programului de instruire planificat	1.Consiliile locale 2.Autorități publice deconcentrate	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Permanent	Bugete locale și de stat Surse proprii Programe de finanțare interne și externe
Stabilirea unor parteneriate la nivelul fiecărei administrații publice locale pentru abordarea și soluționarea locală a problemelor de mediu	Identificarea partenerilor la nivelul fiecărei administrații publice locale	1.Consiliile locale 2.Autorități publice deconcentrate 3.ONG-uri 4.Mass media 5.Agenți economici	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Bugete locale și de stat Surse proprii
	Stabilirea strategiilor, obiectivelor și modului de funcționare a fiecărui parteneriat	1.Consiliile locale 2.Autorități publice deconcentrate 3.ONG-uri 4.Mass media 5.Agenți economici	Comitet de Coordonare PLAM Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	2007-2013	Bugete locale și de stat Surse proprii

6. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA REZULTATELOR

6.1. ELABORAREA PLANULUI DE MONITORIZARE ȘI DE EVALUARE

Un sistem de monitorizare și de evaluare eficient are o contribuție deosebit de importantă la atingerea obiectivelor și ȋntelilor de mediu. Baza pentru monitorizarea PLAM și pentru cuantificarea rezultatelor este reprezentată de indicatori, care sunt legați direct de obiectivele și ȋntele de mediu stabilite în procesul de planificare pentru soluȋionarea problemelor/aspectelor de mediu din judeȋ.

Implementarea corespunzătoare a Planului Local de Acȋiune pentru Mediu în judeȋul Harghita se va face folosind și contribuȋia elementelor ce rezultă din monitorizarea și evaluarea lui. Procesul de evaluare și monitorizare furnizează informaȋii curente, sistematice care sprijină procesul de implementare.

Procesul de monitorizare și evaluare oferă cadrul pentru:

- compararea eforturilor de implementare cu scopul și obiectivele iniȋiale;
- determinarea progresului făcut pentru obȋinerea rezultatelor scontate;
- determinarea încadrării în schemele de timp propuse în plan.

Obiectivele esenȋiale ale sistemului de monitorizare sunt:

- verifică gradul de implementare a acȋiunilor din PLAM;
- identifică beneficiarul și beneficiile acȋiunilor realizate;
- stabilește dacă acȋiunile au fost realizate și dacă efectele sunt cele prevăzute.

Toate aceste elemente au roluri corective și preventive astfel încât implementarea PLAM să se facă în condiȋii de eficienȋă.

Având în vedere aspectul continuu și dinamic al procesului de planificare, monitorizarea și evaluarea urmează acest proces continuu, facilitând factorilor de decizie aprecierea eficienȋei acȋiunilor din plan.

Echipa de monitorizare și evaluare va elabora un proiect de detaliu privind modul de abordare a monitorizării și a evaluării. Această echipă va fi alcătuită din experȋi din cadrul instituȋiilor cu atribuȋii în domeniul protecȋiei mediului, din experȋi în evaluarea proiectelor și din reprezentanȋi ai instituȋiilor responsabile de implementare.

Pentru determinarea efectului global pe care PLAM îl are asupra regiunii și a comunităȋii se va realiza un sistem de baze de date pentru monitorizarea planului. În cadrul sistemului de baze de date vor fi înregistrate progresele datorate implementării PLAM, și impactul pe care acȋiunile din PLAM îl au asupra regiunii.

În acest fel se va putea aprecia în ce măsură obiectivele au fost atinse, care dintre acțiuni au fost realizate, iar în cazul unor disfuncționalități se poate decide ce intervenții sau ce modificări sunt necesare pentru a atinge scopul propus.

Sistemul de monitorizare și de evaluare a rezultatelor PLAM are trei funcții principale:

- De a verifica faptul că planul de acțiune este un proces de implementare, precum și de a furniza o metodologie de revizuire a PLAM. Fiecare acțiune din PLAM este încredințată spre implementare unei autorități principale, cu o persoană nominalizată care are responsabilitatea de realizare a acestei acțiuni. De asemenea, pentru fiecare acțiune este desemnată o autoritate principală pentru monitorizare, cu o persoană nominalizată. Printre responsabilii de monitorizare pot fi incluși și responsabili pentru implementare. Responsabilii pentru implementare și pentru monitorizare au responsabilitatea raportării rezultatelor către Comitetul de Coordonare, în vederea revizuirii periodice de către acesta a stadiului de realizare a acțiunilor;
- De a identifica beneficiul anticipat acțiunilor și efectul asupra problemei de mediu respective;
- De a monitoriza atât problema de mediu, cât și efectele acțiunii/acțiunilor pentru soluționarea acesteia, prin măsurarea, urmărirea și evaluarea rezultatelor implementării în vederea obținerii feedback-ului necesar pentru revizuirea și actualizarea PLAM.

Monitorizarea este o activitate complexă. Majoritatea problemelor de mediu se schimbă continuu, fiind influențate de populație, presiuni de dezvoltare, procese noi de producție, schimbări legislative, tehnici noi pentru reducerea poluării, aspecte financiare.

Din aceste motive, se poate ivi situația în care acțiunile PLAM au fost corect implementate, dar una sau mai multe probleme au luat amploare cu mult mai repede decât s-a estimat, astfel încât este necesară prevederea de acțiuni suplimentare pentru soluționare în următorul PLAM revizuit.

De asemenea, este posibilă și situația inversă, în care o prăbușire a unui anumit sector industrial sau a pieței agricole poate elimina cauza care a generat problema. În acest caz, acțiunile prevăzute în PLAM pentru această problemă trebuie oprite, iar resursele alocate trebuie transferate pentru alte acțiuni.

Deoarece multe dintre acțiunile prevăzute de PLAM nu vor conduce la soluționarea problemelor respective în cursul celor doi ani prevăzuți ca ciclu pentru revizuirea/actualizarea PLAM este foarte importantă evaluarea cantitativă a efectelor acestor acțiuni, pentru ca rezultatele acestei evaluări să fie luate în considerare la elaborarea următorului PLAM.

Ca urmare a rapoartelor primite, Comitetul de Coordonare va informa constant comunitatea locală asupra progresului realizat privind implementarea PLAM. Este foarte importantă împărtășirea rezultatelor programului de monitorizare, comunicarea și diseminarea acestor rezultate membrilor comunității. De asemenea Prefecturile, Consiliile Județene, Consiliile Locale, precum și toate instituțiile implicate în proces trebuie să cunoască stadiul realizării PLAM.

În continuare este prezentat modelul de matrice ce poate fi utilizat, pentru monitorizarea implementării acțiunilor trimestrial și pentru evaluarea anuală sintetică a rezultatelor.

6.2. MATRICEA PLAN DE MONITORIZARE ȘI DE EVALUARE A ACȚIUNILOR PENTRU COMPONENTELE DE MEDIU

MODEL MATRICE DE MONITORIZARE

CATEGORIA DE PROBLEME

PROBLEMĂ/cod problemă

OBIECTIV GENERAL							
Obiectiv specific							
Țintă	Acțiune/termen de realizare	Responsabil implementare	PROGRAM MONITORIZARE			REZULTATUL MONITORIZĂRII	
			Indicatorul monitorizat	Responsabil monitorizare	Termen de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observații

MODEL MATRICE DE EVALUARE

CATEGORIA DE PROBLEME

Problemă	Obiectiv general	Măsura în care a fost realizat obiectivul general	Obiectivul specific	Măsura în care a fost realizat obiectivul specific	Observații / Propuneri

6.3. RAPORTUL DE EVALUARE A REZULTATELOR IMPLEMENTĂRII PLANULUI LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU MEDIU AL JUDEȚULUI HARGHITA

Procesul de evaluare a rezultatelor implementării PLAM constă, în esență, în compararea rezultatelor obținute prin procesul de monitorizare, cu obiectivele și țintele stabilite în Planul de Acțiune, incluzând și modul de respectare a termenelor propuse.

Scopurile principale ale acestui proces de evaluare sunt:

- Cunoașterea stadiului implementării acțiunilor;
- Cunoașterea efectelor acțiunilor asupra problemei de mediu căreia i-au fost adresate aceste acțiuni;
- Furnizarea elementelor pentru ajustarea acțiunilor în funcție de noile realități;
- Furnizarea datelor și informațiilor pentru actualizarea și revizuirea PLAM.

Procesul de evaluare este, ca întregul proces PLAM, un proces continuu.

Datele și informațiile obținute prin analiza comparativă a rezultatelor monitorizării cu acțiunile propuse și cu efectele estimate privind soluționarea problemelor de mediu vor sta la baza unui **Raport de Evaluare a rezultatelor PLAM**.

Responsabilitatea evaluării rezultatelor revine Comitetului de Coordonare, în acest proces fiind însă implicate toate celelalte structuri organizatorice ale PLAM (coordonatorul PLAM, Grupul de Lucru), precum și responsabilii direcți pentru implementarea și monitorizarea PLAM. De asemenea, Comitetul de Coordonare va decide, după caz, implicarea și altor persoane sau grupuri în acest proces. Instituțiile responsabile de implementare vor fi în mai mare măsură capabile să utilizeze rezultatele evaluării dacă participă și își însușesc procesul de evaluare.

Elaborarea Raportului de Evaluare a rezultatelor PLAM pentru județul Harghita va fi efectuată anual. La elaborarea raportului vor fi luate în considerare atât elementele incluse în matricea de monitorizare și evaluare prezentată în secțiunea anterioară, cât și alte elemente noi care pot apărea pe parcursul desfășurării activităților de implementare PLAM. De asemenea, se vor lua în considerare toate datele și informațiile detaliate din fișele individuale de monitorizare a acțiunilor și problemelor. Întrucât procesul de evaluare va fi un proces transparent, matricea menționată va servi perfect pentru prezentarea sintetică a rezultatelor comparative obținute în implementarea PLAM.

În pregătirea evaluării vor fi luate în considerare:

- Eficiența acțiunii în atingerea efectelor estimate;
- Modul de respectare a termenelor, menționându-se corecțiile necesare;
- Modul de conformare a costurilor cu cele planificate;
- Abilitatea de administrare a diferitelor factori din aria de responsabilitate a coordonatorilor implementării;
- Dificultățile întâmpinate;
- Modul în care experiența acumulată în implementare servește la îmbunătățirea unor proiecte viitoare și sugestiile de îmbunătățire.
- Problemele cele mai importante care vor fi luate în considerare în utilizarea rezultatelor evaluării sunt:
- Identificarea punctelor pentru care se consideră necesare modificări ale politicilor și programelor;
- Identificarea autorităților care să efectueze aceste modificări;
- Identificarea instituțiilor de implementare la care trebuie făcute modificări și a celor care vor decide aceste modificări;

- Identificarea datei la care se vor efectua aceste modificări.

Țelul final al procesului de evaluare constă în îmbunătățirea continuă a PLAM în acord cu dinamica dezvoltării sociale și economice, cu politicile naționale, regionale și județene privind dezvoltarea corelată cu protecția mediului. Acest țel se va reflecta în revizuirea periodică a PLAM.

Membrii comunității vor fi informați asupra stării condițiilor de mediu, a îmbunătățirilor aduse acestor condiții și a acțiunilor care trebuie efectuate în continuare pentru atingerea obiectivelor de mediu.

Raportul de Evaluare a rezultatelor implementării PLAM va fi elaborat anual, începând cu anul 2007. În anul în care este stabilită revizuirea PLAM pentru județul Harghita se va elabora un Raport de Evaluare a rezultatelor implementării pentru întreaga perioadă anterioară revizuirii.

Un sistem de raportare ideal trebuie să conțină următoarele elemente:

- Planificarea și instrucțiunile, pentru toate părțile responsabile, asupra modului reciproc de raportare;
- Planificarea întâlnirilor periodice dintre părțile responsabile și coordonatori în vederea coordonării acțiunilor și revizuirii reciproce a performanțelor.

Echipa pentru Monitorizare și Evaluare va elabora o formă unică de raport care va facilita colectarea și evaluarea datelor. Echipa va prelucra informațiile și le va prezenta într-un raport global.

Un sistem de raportare clar este esențial în procesul de monitorizare și de evaluare a rezultatelor.

În tabelul de mai jos este prezentat raportul de evaluare a PLAM 2004-2006, care a stat la baza revizuirii pentru perioada 2007-2013.

RAPORT DE MONITORIZARE ȘI DE EVALUARE A IMPLEMENTĂRII ACȚIUNILOR PREVĂZUTE ÎN PLAM HARGHITA, ELABORAT ÎN PERIOADA 2003-2004, APROBAT PRIN HOTĂRÂREA COMISIEI JUDEȚENE CONSULTATIVE NR.1/2005

1. MEDIUL NATURAL (ARII NATURALE PROTEJATE, SILVICULTURĂ, RESURSE MINERALE)

REZUMAT AL PROBLEMEI			
Problema	Cod	Obiectiv general	Obiectiv specific
Managementul necorespunzător al ariilor naturale protejate	7. PM-01-02	Asigurarea unui management corespunzător al ariilor naturale protejate din județul Harghita	Asigurarea unui management corespunzător al ariilor naturale protejate conform prevederilor legale în vigoare
Afectarea ariilor protejate prin practicarea turismului neecologic, prin recoltarea necontrolată a fructelor de pădure și a plantelor protejate	PM-01-03	Conservarea valorilor naturale în ariile naturale protejate	Interzicerea recoltării plantelor din ariile naturale protejate; Asigurarea condițiilor pentru practicarea turismului ecologic în ariile naturale protejate.
Lipsa studiilor științifice pentru inventarierea speciilor protejate de interes comunitar	PM-01-04	Realizarea studiilor științifice pentru inventarierea speciilor de interes comunitar	Crearea Rețelei NATURA 2000
Diminuarea suprafeței forestiere în județul Harghita	PM-01-06 PM-01-07 PM-01-08 PM-01-09 PM-01-11	Sistarea diminuării suprafețelor forestiere în județul Harghita	Gospodărirea corespunzătoare a pădurilor
Administrarea necorespunzătoare a resurselor de ape minerale	PM-01-01	Administrarea corespunzătoare a resurselor de ape minerale	Gospodărirea rațională a resurselor de ape minerale

7.2.1.1.1. REZUMAT AL SOLUȚIONĂRII PROBLEMEI			
Problema	Măsura în care a fost realizat Obiectivul general	Măsura în care a fost realizat Obiectivul specific	* Observații / Propuneri de noi acțiuni pentru perioada 2007-2013
Managementul necorespunzător al ariilor naturale protejate	Măsura a fost realizată într-un procent de peste 60%, au fost create administrațiile parcurilor naționale, sunt date în custodie 14 arii protejate dintre care 9 au planuri de management elaborat.	Măsura a fost realizată într-un procent de peste 60%, au fost create administrațiile parcurilor naționale, sunt date în custodie 14 arii protejate dintre care 9 au planuri de management elaborat.	Continuarea acțiunilor de acordare a custodiei ariilor naturale protejate și a elaborării/avizării planurilor de management și a regulamentelor de funcționare.
Afectarea ariilor protejate prin practicarea turismului neecologic, prin recoltarea necontrolată a fructelor de pădure și a plantelor protejate	Conservarea valorilor naturale în ariile naturale protejate arată o tendință de îmbunătățire, datorită activității custozilor și a controalelor efectuate de APM și Garda de Mediu. Nu au avut loc incidente cu influență majoră asupra stării valorilor naturale.	Interzicerea recoltării resurselor naturale din ariile naturale protejate nu s-a putut realiza în totalitate. Condițiile pentru practicarea turismului ecologic sunt asigurate la rezervațiile frecventate de	Continuarea acțiunilor de control și a conștientizării populației în acest sens.

		turiști.	
Lipsa studiilor științifice pentru inventarierea speciilor protejate de interes comunitar	Inventarierea speciilor și habitatelor de interes comunitar în vederea propunerii siturilor Natura 2000 este în curs de desfășurare.	Crearea Rețelei NATURA 2000 se realizează în conformitate cu calendarul stabilit la nivel regional și național.	Continuarea colectării de date și completării bazei de date natura 2000 pe siturile deja propuse și pentru noile propuneri.
Diminuarea suprafeței forestiere în județul Harghita	Suprafața fondului forestier față de anul 2002 a rămas neschimbată, (cca. 231.000 ha) au intervenit schimbări în privința proprietăților, într-un procent de 90% au trecut în proprietate privată.	Cantitățile de masă lemnoasă exploatate au scăzut de la 981,5 mii mc în 2002 la 423 mii mc în 2005. Suprafețele împădurite respectiv regenerate au rămas la aceeași nivel, în jur de 1000 ha.	Continuarea acțiunilor de control și a conștientizării populației în acest sens.
Administrarea necorespunzătoare a resurselor de ape minerale	Administrarea corespunzătoare a resurselor de ape minerale s-a realizat numai parțial, datorită neconcordanței între dezvoltarea economică și cea infrastructurală.	Administrarea corespunzătoare a resurselor de ape minerale s-a realizat numai parțial, datorită neconcordanței între dezvoltarea economică și cea infrastructurală.	Promovarea proiectelor de infrastructură în zonele cu potențial balneo-turistic.

2. POLUAREA APELOR DE SUPRAFAȚĂ

REZUMAT AL PROBLEMEI			
Problema	Cod	Obiectiv general	Obiectiv specific
Poluarea apelor de suprafață datorită deversării apelor uzate menajere neepurate sau epurate necorespunzător din localitățile urbane și rurale ale județului Harghita	PM-02-01 PM-02-02 PM-02-03	Reducerea impactului produs prin deversarea apelor uzate menajere neepurate sau insuficient epurate în ape de suprafață	Extinderea și reabilitarea sistemelor de canalizare din mediul urban (rețele de canalizare și stații de epurare); epurarea corespunzătoare a apelor uzate menajere în conformitate cu legislația în vigoare.
			Realizarea rețelelor de canalizare și a stațiilor de epurare în mediul rural; epurarea corespunzătoare a apelor uzate menajere în conformitate cu legislația în vigoare.
			Desființarea racordurilor de canal menajer la colectoarele pluviale
Poluarea apelor de suprafață datorată deversărilor de ape provenite din industria minieră	PM-02-20 (PM-02-20-01 PM-02-20-02 PM 02-20-03 PM-02-20-04 PM 02-20-05)	Reducerea impactului produs asupra apelor de suprafață de industria extractivă	Reducerea cantității de poluanți din apele de suprafață provenite din industria extractivă
Poluarea apelor de suprafață datorată evacuărilor de ape uzate industriale insuficient epurate în emisarii naturali	PM-02-04 PM-02-05 PM-02-06 PM-02-07 PM-02-09 PM-02-10 PM-02-11	Îmbunătățirea calității cursurilor de apă datorită evacuării apelor uzate industriale epurate corespunzător	Reabilitarea, modernizarea, extinderea sau realizarea stațiilor de epurare la agenți economici

	PM-02-12 PM-02-13 PM-02-14 PM-02-15 PM-02-16 PM-02-17		
Poluarea apelor de suprafață datorată depunerilor pe malurile și în albiile cursurilor de ape a reziduurilor lemnoase provenite de la instalațiile particulare de prelucrat material lemnos	PM-02-18	Reducerea impactului produs asupra apelor de suprafață de către industria de prelucrare primară a lemnului	Reducerea suprafețelor ocupate de depozite necontrolate de rumeguș
Lipsa instalațiilor de preepurare-dezinfectare a apelor rezultate de la spitale	PM-02-19	Reducerea impactului produs asupra apelor de către activități de tip spitalicesc	Reducerea cantității de poluanți specifici din apele provenite de la unitățile spitalicești
Poluarea apelor de suprafață datorată deversărilor de ape uzate de la fermele zootehnice	PM-02-08	Reducerea impactului asupra apelor de suprafață generat de obiective agricole	Reducerea impactului asupra apelor de suprafață generat de obiective agricole

7.2.1.1.2. REZUMAT AL SOLUȚIONĂRII PROBLEMEI			
Problema	Măsura în care a fost realizat Obiectivul general	Măsura în care a fost realizat Obiectivul specific	* Observații / Propuneri de noi acțiuni pentru perioada 2007-2013
Poluarea apelor de suprafață datorită deversării apelor uzate menajere neepurate sau epurate necorespunzător din localitățile urbane și rurale ale județului Harghita	Analizând rezultatele indicatorilor de calitate, prelucrate în rapoartele privind starea factorilor de mediu din perioada 2004-mai 2006, se consideră că situația nu s-a schimbat față de anul 2002. Sunt necesare investiții pentru reabilitarea și/sau extinderea tuturor stațiilor de epurare orășenești respectiv pentru realizarea/ extinderea / reabilitarea sistemelor de canalizare în mediul urban și rural.	Există câteva studii de fezabilitate / proiecte întocmite pentru realizarea / extinderea / reabilitarea stațiilor de epurare și rețelelor de canalizare în mediul urban și rural. S-au realizat investiții în acest sens mai ales în mediul rural datorită existenței programului SAPARD. S-au efectuat desființări de racorduri ilegale de canal menajer numai în orașul Cristuru Secuiesc.	- Pregătirea/elaborarea studiilor de fezabilitate / proiectelor de execuție pentru realizarea / extinderea / reabilitarea stațiilor de epurare și rețelelor de canalizare în mediul urban și rural; - Realizarea lucrărilor / acțiunilor necesare implementării Directivei 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane - conformarea cu termenele stabilite în planul de implementare a Directivei; - Continuarea acțiunilor de depistare și de desființare a racordurilor ilegale de canal menajer la colectoarele pluviale
Poluarea apelor de suprafață datorată deversărilor de ape provenite din industria minieră	Analizând rezultatele indicatorilor de calitate, prelucrate în rapoartele privind starea factorilor de mediu din perioada 2004-2006, se consideră că situația nu s-a schimbat față de anul 2002. Întrucât SC BĂLAN SA și SC NEMETALIFERE HARGHITA SA și-au încetat activitatea, în condițiile efectuării lucrărilor de închidere și de ecologizare se așteaptă o reducere însemnată a impactului industriei miniere asupra calității apelor de suprafață.	SC BĂLAN SA și-a încetat activitatea de exploatare a minereului cuprifere din 2006. SC NEMETALIFERE HARGHITA SA și-a încetat activitatea de exploatare și prelucrare a cadmiului din luna septembrie 2005. S-au realizat și sunt în curs de realizare lucrări de închidere și ecologizare a perimetrelor miniere. S-au făcut investiții pentru reducerea poluării mediului cu ape de mină - stație de epurare ape de mină la mina Bălan Central și înlocuiri de conducte la SC SALINA Praid SA.	Continuarea lucrărilor de închidere și ecologizare a perimetrelor miniere
Poluarea apelor de suprafață datorată evacuării de ape uzate industriale insuficient epurate în emisarii naturali	Analizând rezultatele indicatorilor de calitate, prelucrate în rapoartele privind starea factorilor de mediu din perioada 2004-mai 2006, se consideră că situația nu s-a schimbat față de anul 2002. Sunt necesare investiții pentru reabilitarea	Asigurarea epurării apelor uzate este impusă în autorizațiile de mediu emise pentru SC Kraiten Sâncraieni SA, SC Perla Harghitei SA.	Extinderea capacității, modernizarea stațiilor de epurare a căror randamente nu asigură epurarea corespunzătoare a apelor uzate. Monitorizarea indicatorilor de calitate autorizați de către

	și/sau extinderea stațiilor de epurare ape uzate industriale ale agenților economici.		autoritățile de apă.
Poluarea apelor de suprafață datorată depunerilor pe malurile și în albiile cursurilor de ape a reziduurilor lemnoase provenite de la instalațiile particulare de prelucrat material lemnos	Datorită funcționării unor facilități de valorificare / reciclare a deșeurilor lemnoase, respectiv datorită reducerii activității industriei de prelucrare primară a lemnului se poate constata o reducere substanțială a cazurilor de depozitare ilegală a rumegușului (față de anul 2002).	S-au realizat investiții pentru valorificarea rumegușului - centrale termice pe bază de rumeguș la Vlăhița și la Gheorgheni, instalații de brichetat. Gestionarea corespunzătoare a deșeurilor lemnoase se impune în autorizațiile de mediu ale agenților economici de profil - contracte cu societăți comerciale care au capacități de valorificare sau de reciclare a rumegușului ori valorificarea rumegușului în centrale termice proprii.	Îndeplinirea măsurilor prevăzute în autorizațiile de mediu de către agenții economici de profil; Acțiuni de verificare și control efectuate de către autoritățile de mediu și de către autoritățile administrației publice locale.
Lipsa instalațiilor de preepurare-dezinfectare a apelor rezultate de la spitale	Nerealizat	Nu s-au realizat investiții pentru stații de epurare la spitale. Nu s-au efectuat analize microbiologice ale apelor uzate evacuate de la spitale. S-au efectuat numai analize fizice și chimice pe bază de comandă.	Îndeplinirea măsurilor prevăzute în autorizațiile de mediu emise pentru unitățile spitalicești.
Poluarea apelor de suprafață datorată deversărilor de ape uzate de la fermele zootehnice	Nu s-a constatat reducerea impactului negativ asupra apelor de suprafață generat de obiective agricole.	S-au făcut investiții la SC AVICOM SA Odorheiu Secuiesc. Există proiect reglementat prin acord de mediu pentru realizarea stației de epurare la Penitenciarul Miercurea Ciuc.	- Realizarea stației de epurare la ferma zootehnică a Penitenciarului Miercurea Ciuc. - Îndeplinirea măsurilor prevăzute în autorizația de mediu emisă pentru SC AVICOM SA . Realizarea investițiilor anuale stabilite pentru perioada 2004-2007 în planul de implementare a Directivei 96/61/EC , anexa 1- centralizator privind situația evaluărilor de costuri pentru activitățile/instalațiile aflate sub incidența Directivei, care nu au solicitat perioadă de tranziție.
Alte propuneri de măsuri: Îndeplinirea angajamentelor cuprinse în planul de implementare a Directivei 76/464/CEE și "Directivele fiice" referitoare la poluarea cauzată de anumite substanțe periculoase evacuate în mediul acvatic al Comunității; Îndeplinirea angajamentelor cuprinse în planul de implementare a Directivei 91/676/CEE privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole; Protecția mediului împotriva efectelor negative ale evacuărilor de ape uzate orășenești și de ape uzate din anumite sectoare industriale (în special industria alimentară) - îndeplinirea angajamentelor cuprinse în planul de implementare a Directivei 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane			

3. CALITATEA ȘI CANTITATEA APEI POTABILE

REZUMAT AL PROBLEMEI			
Problema	Cod	Obiectiv general	Obiectiv specific
Insuficiența gradului de asigurare a apei potabile prin sistem centralizat în mediu urban; starea tehnică necorespunzătoare a stațiilor de captare, tratare, rețelelor de aducțiune și de distribuție apă potabilă	PM-03-02 PM-03-01	Asigurarea apei potabile corespunzătoare calitativ și cantitativ prin sistem centralizat populației din mediul urban	Reabilitarea stațiilor de captare, tratare, respectiv reabilitarea și extinderea rețelelor de aducțiune și de distribuție
Insuficiența gradului de asigurare a apei potabile prin sistem centralizat în mediu rural	PM-03-02 PM-03-01	Asigurarea apei potabile corespunzătoare calitativ și cantitativ prin sistem centralizat populației din mediul rural	Realizarea sistemelor centralizate de captare, tratare și distribuție a apei potabile în localitățile rurale.
Lipsa autorizațiilor de funcționare (sanitară, de apă și de mediu) a sistemelor de alimentare cu apă potabilă în mediul rural	PM-03-05	Legalizarea funcționării sistemelor de alimentare cu apă din mediul rural	Îndeplinirea condițiilor pentru reglementarea sistemelor de alimentare cu apă din mediul rural.
Pericol de poluare a surselor de apă datorită lipsei zonelor de protecție sanitară și/sau hidrogeologică	PM-03-04	Conservarea calității surselor de ape subterane și de suprafață	Instituirea și respectarea semnificației zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică în zona prizelor de apă
Insuficiențe privind sistemul de automonitorizare și monitorizare a calității apei potabile: lipsa aparaturii de măsură a debitelor în mediul rural; gradul insuficient de monitorizare în mediul urban; lipsa cunoașterii și urmăririi sistematice cantitative și calitative a apei captate și distribuite în mediul rural.	PM-03-06	O bună gestiune cantitativă și calitativă a resurselor de apă	Optimizarea consumurilor de apă; Controlul calității apelor brute pentru conducerea proceselor de tratare; Controlul strict al calității apei tratate în scopul preservării stării de sănătate a consumatorilor
Lipsa studiilor și strategiilor locale în managementul apei potabile (debite disponibile, calitatea surselor, consumatori, reducerea consumului)	PM-03-10	Elaborarea și implementarea strategiilor locale și a sistemelor de management durabil al apelor de suprafață și subterane în scopul conservării și gospodăririi rezervelor de apă potabilă	Realizarea de studii aplicative cu evaluarea tuturor alternativelor în funcție de aspectele locale privind debitele disponibile, calitatea surselor și consumatori

7.2.1.1.3. REZUMAT AL SOLUȚIONĂRII PROBLEMEI

Problema	Măsura în care a fost realizat Obiectivul general	Măsura în care a fost realizat Obiectivul specific	* Observații / Propuneri de noi acțiuni pentru perioada 2007-2013
Insuficiența gradului de asigurare a apei potabile prin sistem centralizat în mediul urban; starea tehnică necorespunzătoare a stațiilor de captare, tratare, rețelelor de aducțiune și de distribuție apă potabilă	DSP Harghita: Nu au fost cazuri de epidemii hidrice în perioada 2004-mai 2006.	Există câteva studii de fezabilitate / proiecte întocmite pentru extinderea / reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă potabilă în mediul urban. Sunt în curs de realizare investiții pentru reabilitarea rețelei de alimentare cu apă în Miercurea Ciuc (str. Szek), Băile Tușnad (Aleea Sf. Ana).	- Pregătirea/elaborarea studiilor de fezabilitate / proiectelor de execuție pentru extinderea / reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă potabilă în mediul urban; - Realizarea lucrărilor / acțiunilor necesare implementării Directivei privind calitatea apei destinate consumului uman - conformarea cu termenele stabilite în planul de implementare a Directivei; - Monitorizarea calității apei potabile de către Direcția de Sănătate Publică și de către producătorii și distribuitorii de apă potabilă.

Insuficiența gradului de asigurare a apei potabile prin sistem centralizat în mediul rural	DSP Harghita: Alimentarea populației cu apă în mediul rural se face în continuare prin metodele tradiționale, s-au eliberat avize pentru proiecte de aprovizionare centralizate cu apă potabilă în mediul rural. Nu au fost cazuri de epidemii hidrice.	DSP Harghita: S-au realizat lucrări de aprovizionare cu apă potabilă în mediul rural, la ora actuală sunt în diferite stadii de execuție. Există câteva studii de fezabilitate / proiecte întocmite pentru realizarea sistemelor de alimentare cu apă a localităților din mediul rural.	- Pregătirea/elaborarea studiilor de fezabilitate / proiectelor de execuție pentru realizarea sistemelor de alimentare cu apă potabilă în mediul rural; - Monitorizarea calității apei potabile de către Direcția de Sănătate Publică și de către producătorii și distribuitorii de apă potabilă.
Lipsa autorizațiilor de funcționare (sanitară, de apă și de mediu) a sistemelor de alimentare cu apă potabilă în mediul rural	DSP Harghita: Monitorizarea sistemelor și stațiilor de tratare din zonele rurale	DSP Harghita: Se recoltează periodic probe de apă din sistemele ce au încheiat un contract de prestări servicii cu DSP Harghita.	Îndeplinirea condițiilor pentru reglementarea sistemelor de alimentare cu apă din mediul rural.
Pericol de poluare a surselor de apă datorită lipsei zonelor de protecție sanitară și/sau hidrogeologică	Sunt instituite zonele de protecție sanitară cu regim sever. Populația consumatoare a fost avertizată cu privire la nepotabilitatea unor surse de apă.	Sunt instituite zonele de protecție sanitară cu regim sever. Populația consumatoare a fost avertizată cu privire la nepotabilitatea unor surse de apă.	Instituirea și respectarea zonelor de protecție în jurul surselor de apă potabilă.
Insuficiențe privind sistemul de automonitorizare și monitorizare a calității apei potabile: lipsa aparaturii de măsură a debitelor în mediul rural; gradul insuficient de monitorizare în mediul urban; lipsa cunoașterii și urmăririi sistematice cantitative și calitative a apei captate și distribuite în mediul rural.	DSP Harghita: Se monitorizează sistemele și stațiile de tratare din zonele rurale. Se recoltează periodic probe de apă din sistemele ce au încheiat un contract de prestări servicii cu DSP Harghita. Au fost efectuate 112 analize din zone rurale din care 53 au fost necorespunzătoare, chimic sau bacteriologic, cuprinse în Raportul pe anul 2005. S-au prelevat probe de apă din surse fântâni și ivoare în nr. de 298 din care nepotabile 150. Nu au fost cazuri de epidemii hidrice.	DSP Harghita: Se recoltează periodic probe de apă din sistemele ce au încheiat un contract de prestări servicii cu DSP Harghita. Nu au fost cazuri de epidemii hidrice. Au fost aduse la cunoștința autorităților locale reglementările privind monitorizarea alimentării cu apă potabilă. Există contoare individuale la utilizatorii în sistem centralizat a apei potabile în orașele și municipiile județului (într-un anumit procentaj).	- Monitorizarea calității apei potabile de către Direcția de Sănătate Publică și de către producătorii și distribuitorii de apă potabilă.
Lipsa studiilor și strategiilor locale în managementul apei potabile (debite disponibile, calitatea surselor, consumatori, reducerea consumului)	S-au realizat câteva acțiuni privind managementul durabil al apelor de suprafață și subterane în scopul conservării și gospodăririi rezervelor de apă potabilă.	La ședința Comisiei Județene Consultative a Județului Harghita din data de 25 octombrie 2004, APM Harghita a prezentat raportul intitulat “ Analiza situației alimentării cu apă potabilă, canalizare și epurarea apelor uzate în zonele de agrement din județul Harghita”. SGA Harghita organizează anual acțiuni cu prilejul Zilei Mondiale a Apei (22 martie) ca program specific pentru conștientizarea publicului privind protecția calității și gospodărirea durabilă a apelor. Există contoare individuale la utilizatorii în sistem centralizat a apei potabile în orașele și municipiile județului (într-un anumit procentaj).	- Realizare de studii aplicative; - Acțiuni educative și de conștientizare a publicului; - Măsuri pentru gospodărirea durabilă a resurselor de apă potabilă.

4. POLUAREA ATMOSFEREI

REZUMAT AL PROBLEMEI			
Problema	Cod	Obiectiv general	Obiectiv specific
Emisii de poluanți gazoși de la centralele termice industriale și orașenești (Gheorgheni și Toplița) pe bază de combustibili fosili	PM-04-01	Îmbunătățirea calității aerului în orașele Toplița și Gheorgheni	Reducerea emisiilor din sistemele de producere a energiei termice pe bază de combustibili fosili (CLU, păcură, lemn)
			Reducerea emisiilor din sistemele individuale de producere a energiei pe bază de combustibili fosili
Zgomot și emisii de poluanți în atmosferă din traficul rutier ce afectează calitatea aerului	PM-04-03	Îmbunătățirea parcului auto din județul Harghita	Eliminarea din trama stradală a mijloacelor de transport aparținând agenților economici din județul Harghita, ce nu corespund din punct de vedere al emisiilor de noxe în atmosferă
		Fluidizarea traficului auto în zonele urbane ale județului Harghita	Reducerea emisiilor și încadrarea în limitele de imisii a concentrațiilor de NO _x , SO _x , pulberi în suspensie, CO și a vârfurilor de poluare asociate de pe tronsoanele urbane
		Reabilitarea căilor rutiere intraurbane și interurbane	Reabilitarea căilor rutiere interurbane (drumuri județene, comunale)
			Reabilitarea căilor rutiere intraurbane
		Promovarea sistemelor alternative de transport	Promovarea sistemelor alternative de transport
Poluarea atmosferei cu compuși organici volatili datorită inexistenței echipamentelor necesare de reținere a poluanților la 17 stații de distribuție carburanți	PM-04-05	Aer ambiental a cărui calitate să asigure protecția sănătății umane și a mediului	Reducerea emisiilor de compuși organici volatili (vapori de hidrocarburi) proveniți de la stațiile de distribuție carburanți – respectarea prevederilor Directivei 94/63 și HG 568/2001
Poluarea periodică a aerului cu noxe datorită arderii necontrolate a turbei din turbăriile din bazinul Ciucului și Gheorgheni	PM-04-07	Aer ambiental a cărui calitate să asigure protecția sănătății umane și a mediului	Limitarea poluării aerului cu noxe provenite din arderea necontrolată a zăcămintelor de turbă
Poluarea periodică a atmosferei datorită arderii necontrolate a deșeurilor menajere și industriale, a rumegușului, precum și datorită arderii miriștilor și a resturilor vegetale din agricultură	PM-04-06	Aer ambiental a cărui calitate să asigure protecția sănătății umane și a mediului	Reducerea emisiilor provenite din gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor menajere
			Limitarea poluării aerului cu noxe provenite din procese agricole
Poluarea atmosferei generată de stațiile de preparare a mixturilor asfaltice	PM-04-04	Aer ambiental a cărui calitate să asigure protecția sănătății umane și a mediului	Reducerea poluării atmosferei asociată emisiilor de particule, CO, SO ₂ , compuși organici de la stațiile de preparare a mixturilor asfaltice
Poluarea aerului cu pulberi în suspensie și sedimentabile datorită activităților din industria minieră și metalurgică	PM-04-02	Aer ambiental a cărui calitate să asigure protecția sănătății umane și a mediului	Reducerea emisiilor de pulberi în suspensie și sedimentabile provenite din industria extractivă și metalurgică

7.2.1.1.4. REZUMAT AL SOLUȚIONĂRII PROBLEMEI			
Problema	Măsura în care a fost realizat Obiectivul general	Măsura în care a fost realizat Obiectivul specific	* Observații / Propuneri de noi acțiuni pentru perioada 2007-2013
Emisii de poluanți gazoși de la centralele termice industriale și orășenești (Gheorgheni și Toplița) pe bază de combustibili fosili	Nerealizat	S-a realizat conducta principală de gaze naturale pe traseul Sândominic-Gheorgheni. Sunt în curs de execuție investiții pentru rețele de distribuție a gazului pentru comunele Sândominic, Tomești, Cârța, Dănești, Mădăraș, Izvorul Mureș.	Înființarea rețelei de alimentare cu gaze naturale în orașele Gheorgheni și Toplița. Înlocuirea tehnologiei de ardere a CLU, lemn, păcură cu tehnologia de ardere a gazelor naturale.
Zgomot și emisii de poluanți în atmosferă din traficul rutier ce afectează calitatea aerului	Din rezultatele măsurătorilor (efectuate în perioada 2004-mai 2006 de APM Harghita în 3 puncte de măsurare: Miercurea Ciuc – sediul APM și sediul EM Harghita SA și în orașul Gheorgheni) reiese că depășirile apar numai la indicatorul pulberi în suspensie, în toate cele 3 puncte de măsurare. Se observă, că față de anul 2002 starea calității aerului nu s-a ameliorat în mediul urban, datorită stării și întreținerii necorespunzătoare a drumurilor și străzilor, traficului intens de circulație, folosirea în mod inadecvat a utilajelor de transport, a proceselor industriale, tehnicilor de combustie și utilizarea combustibililor necorespunzători la centrale termice, etc.	S-au inclus în PUG-uri arterele rutiere de ocolire pentru localitățile Racu, Mădăraș, Satu Mare, Băile Tușnad. S-au realizat investiții privind reabilitarea drumurilor. Sunt pregătite / întocmite proiecte pentru reabilitări de drumuri.	Continuarea măsurilor cuprinse în PLAM.
Poluarea atmosferei cu compuși organici volatili datorită inexistenței echipamentelor necesare de reținere a poluanților la 17 stații de distribuție carburanți	Stațiile de benzină reînnoite și stațiile noi din județul Harghita au sisteme de recuperare COV.	Stațiile de benzină reînnoite și stațiile noi din județul Harghita au sisteme de recuperare COV.	Realizarea acțiunilor cuprinse în planul de implementare a Directivei nr. 94/63/CE privind controlul emisiilor de compuși organici volatili (COV) rezultați din depozitarea benzinei și distribuția sa de la terminale la stațiile service.
Poluarea periodică a aerului cu noxe datorită arderii necontrolate a turbei din turbăriile din bazinul Ciucului și Gheorgheni	S-au luat măsuri de interzicere a aprinderii focului în zonele turboase.	S-au luat măsuri de interzicere a aprinderii focului în zonele turboase.	Continuarea măsurilor de atenționare a populației privind posibilitățile de aprindere a turbei. Luarea unor măsuri de interzicere a aprinderii focului în zonele turboase.
Poluarea periodică a atmosferei datorită arderii necontrolate a deșeurilor menajere și industriale, a rumegușului, precum și datorită arderii miriștilor și a resturilor vegetale din agricultură	În perioada 2004-mai 2006 s-au semnalat 2 cazuri de incendii depozite de deșeuri menajere ale localităților: Gheorgheni (în anul 2005), Sânmartin (în anul 2006). În urma verificării situației pe teren s-au dispus măsuri de stingere a focului.	Aspectele privind eliminarea depozitelor ilegale de deșeuri, realizarea depozitelor regionale ecologice, respectiv cele legate de închiderea depozitelor de deșeuri existente sunt prezentate la Cap. 6. Gestionarea deșeurilor. S-au luat măsuri pentru controlul arderii resturilor vegetale din agricultură.	Realizarea măsurilor cuprinse în Planul de implementare a Directivei privind depozitarea deșeurilor. Continuarea măsurilor ce vizează controlul arderii resturilor vegetale din agricultură.
Poluarea atmosferei generată de stațiile de preparare a amestecurilor asfaltice	S-a emis autorizație de mediu pentru o stație de preparat amestecuri asfaltice în mun. Gheorgheni. Sunt în curs de autorizare 3 stații de preparat amestecuri asfaltice (Gheorgheni, Sânsimion, M-Ciuc)	S-a emis autorizație de mediu pentru o stație de preparat amestecuri asfaltice în mun. Gheorgheni. Sunt în curs de autorizare 3 stații de preparat amestecuri asfaltice (Gheorgheni, Sânsimion, M-Ciuc)	Autorizarea numai acelor stații de preparat amestecuri asfaltice care corespund cerințelor de protecția mediului.
Poluarea aerului cu pulberi în suspensie și sedimentabile datorită activităților din industria minieră și metalurgică	Din rezultatele măsurătorilor efectuate de APM Harghita reiese că apar depășiri la indicatorii pulberi în suspensie și sedimentabile.	Din rezultatele măsurătorilor efectuate de APM Harghita reiese că apar depășiri la indicatorii pulberi în suspensie și sedimentabile.	Realizarea lucrărilor de reconstrucție ecologică a suprafețelor afectate cu halde de steril și iazuri de decantare.
Alte propuneri de noi acțiuni: - Realizarea acțiunilor cuprinse în Planul de implementare a Directivei Consiliului nr. 1999/13/CE privind limitarea emisiilor de compuși organici volatili (COV) provenite din utilizarea solvenților organici în anumite activități și instalații.			

5. POLUAREA SOLULUI ȘI APEI SUBTERANE

REZUMAT AL PROBLEMEI			
Problema	Cod	Obiectiv general	Obiectiv specific
Poluarea cu azotați a apelor subterane datorită lipsei sistemelor de canalizare în mediul urban și rural, precum și datorită stocării incorecte a deșeurilor animale în fermele zootehnice și gospodării individuale	PM-05-01	Reducerea poluării solului datorată infiltrațiilor de ape uzate menajere	Reducerea suprafețelor afectate de infiltrațiile de ape uzate menajere
		Reducerea impactului asupra apelor subterane generat de obiective agricole	Reducerea impactului asupra apelor subterane generat de obiective agricole
Reducerea resursei naturale regenerabile solul prin depozitele de deșeuri (industriale, menajere)	PM-05-02	Reducerea suprafețelor de teren ocupate de depozitele de deșeuri menajere și industriale	Reducerea suprafețelor de teren ocupate de industria extractivă și industria metalurgică (sub formă de halde și iazuri de decantare)
			Eliminarea depozitelor ilegale de deșeuri menajere și de rumeguș
			Închiderea depozitelor de deșeuri neecologice
Lipsa educației ecologice privind protecția solului și a apelor subterane	PM-05-10	Educarea populației și schimbarea comportamentului cetățenilor	Educarea populației în scopul protecției solului și a apelor subterane
Poluarea semnificativă și potențial semnificativă cu metale grele a solurilor din zona iazurilor de decantare și a haldelor de steril ale industriei miniere	PM-05-04	Reducerea poluării cu metale grele a solurilor din zona iazurilor de decantare și haldelor de steril ale industriei miniere	Reducerea suprafețelor de teren afectate de poluări istorice ale solului și subsolului
Poluarea solului din zona haldelor de deșeuri menajere cu metale grele (Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Cristuru Secuiesc, Gheorgheni, Toplița)	PM-05-05 PM-05-07	Prevenirea poluării cu metale grele a solurilor în zona haldelor de deșeuri menajere	Prevenirea extinderii suprafețelor afectate
Existența unor suprafețe decopertate, rezultate în urma exploatărilor miniere de suprafață (26 obiective de exploatare minieră inactive (părăsite), neadministrare, având o suprafață de cca.4,3 km ² ; 30 obiective de exploatare minieră active pe o suprafață de cca.7,3 km ²)	PM-05-03	Reducerea suprafețelor decopertate rezultate în urma exploatărilor miniere de suprafață	Prevenirea extinderii suprafețelor afectate; recultivarea suprafețelor afectate
Nefuncționarea sistemelor de regularizare-desecare-drenaj la parametri proiectați, executate înainte de anul 1990, conducând la crearea zonelor excesiv desecate, distrugându-se echilibrul hidrologic și structura solurilor turboase, devenind astfel susceptibile la incendii (Miercurea Ciuc, Remetea, Siculeni)	PM-05-09	Conservarea calității solurilor în zonele turboase	Prevenirea degradării solurilor prin sărăturare și fenomene de autoaprindere a zonelor cu turbă
Existența unei poluări potențial semnificative cu plumb a solului din zona stațiilor de alimentare cu carburanți (Odorheiu Secuiesc, Gheorgheni), lângă drumuri cu trafic intens	PM-05-06	Prevenirea poluării solurilor din zonele stațiilor de alimentare cu carburanți și lângă drumuri cu trafic intens	Prevenirea extinderii suprafețelor afectate; Decontaminarea solurilor afectate de poluare cu plumb.
Lipsa unui studiu la nivelul județului privind poluarea solului și a apelor subterane cu pesticide organoclorurate și triazinice	PM-05-08	Reducerea impactului asupra solului și apelor subterane datorat utilizării pesticidelor în agricultură	Prevenirea poluării solurilor și a apelor subterane cu pesticide organoclorurate și triazinice

Necesitatea realizării și reactualizării periodice a Sistemului național și Județean de monitorizare sol-teren pentru agricultură, precum și sol-vegetație forestieră pentru silvicultură conform OUG nr.38/2002, aprobată cu modificări prin Legea nr.444/2002	PM-05-13 PM-05-11 PM-05-12	Realizarea și reactualizarea periodică a Sistemului Național și Județean de monitorizare sol-teren pentru agricultură, precum și sol-vegetație forestieră pentru silvicultură conform OUG 38/2002	Respectarea prevederilor OUG 38/2002, Legii 444/2002 Ordinului MAAP 223/2002 și HG 1003/2003.
---	----------------------------------	---	---

7.2.1.1.5. REZUMAT AL SOLUȚIONĂRII PROBLEMEI			
Problema	Măsura în care a fost realizat Obiectivul general	Măsura în care a fost realizat Obiectivul specific	* Observații / Propuneri de noi acțiuni pentru perioada 2007-2013
Poluarea cu azotați a apelor subterane datorită lipsei sistemelor de canalizare în mediul urban și rural, precum și datorită stocării incorecte a deșeurilor animale în fermele zootehnice și gospodării individuale	Vezi Cap.2 Poluarea apelor de suprafață	Vezi Cap.2 Poluarea apelor de suprafață	Vezi Cap.2 Poluarea apelor de suprafață
Reducerea resursei naturale regenerabile solul prin depozitele de deșeuri (industriale, menajere)	S-au realizat reabilitări de suprafețe decopertate, rezultate în urma exploatarea miniere de suprafață SC BĂLAN SA și-a încetat activitatea de exploatare a minereului cuprifere din 2006. SC NEMETALIFERE HARGHITA SA și-a încetat activitatea de exploatare și prelucrare a cadmiului din luna septembrie 2005. S-au realizat și sunt în curs de realizare lucrări de închidere și ecologizare a perimetrelor miniere. Aspectele privind deșeurile menajere și de rumeguș sunt prezentate la Cap.6 Gestionarea deșeurilor. Datorită funcționării unor facilități de valorificare / reciclare a deșeurilor lemnoase, respectiv datorită reducerii activității industriei de prelucrare primară a lemnului se poate constata o reducere substanțială a cazurilor de depozitare ilegală a rumegușului (față de anul 2002).	S-au reabilitat următoarele suprafețe ocupate de industria extractivă de suprafață: S.C. LAFARGE AGREGATE BETOANE S.A. 1, cariera Suseni: Reabilitare zona "Fuges", 1.2 Ha, anul 2004 Reabilitare zona "Kupas" 2 Ha, anul 2005 2, cariera Sândominic: Halda de steril: corectare taluz + plantare puieti (2004) Halda de steril: amenajare suprafață 200 mp + plantare puieti (2005) E.M. HARGHITA S.A.: - cariera Delnița: Halda de steril: Plantare puieti, 100 mp 2004 Aspectele privind deșeurile menajere și de rumeguș sunt prezentate la Cap.6 Gestionarea deșeurilor.	Continuarea reabilitării suprafețelor ocupate de industria extractivă de suprafață; Continuarea lucrărilor de închidere și ecologizare a perimetrelor miniere Îndeplinirea măsurilor prevăzute în autorizațiile de mediu de către agenții economici cu activitate de prelucrare primară a lemnului; Acțiuni de verificare și control efectuate de către autoritățile de mediu și de către autoritățile administrației publice locale; Realizarea măsurilor cuprinse în Planul de implementare a Directivei privind depozitarea deșeurilor.
Lipsa educației ecologice privind protecția solului și a apelor subterane	În perioada 2004-mai 2006 s-au organizat de către APM Harghita, ONG-uri, sisteme de gospodărire a apelor o serie de acțiuni educative (mese rotunde, prelegeri în instituțiile de învățământ, articole/communicate de presă, pliante, afișe, broșuri, filme de scurt metraj, emisiuni televizate, acțiuni de salubritate, seminarii EcoBusiness) pe tema protecției mediului și naturii cu prilejul zilelor mondiale legate de protecția mediului, în cadrul proiectelor de mediu derulate de ONG-uri și s-au editat un număr mare de materiale informative.	În perioada 2004-mai 2006 s-au organizat de către APM Harghita, ONG-uri, sisteme de gospodărire a apelor o serie de acțiuni educative (mese rotunde, prelegeri în instituțiile de învățământ, articole/communicate de presă, pliante, afișe, broșuri, filme de scurt metraj, emisiuni televizate, acțiuni de salubritate, seminarii EcoBusiness) pe tema protecției mediului și naturii cu prilejul zilelor mondiale legate de protecția mediului, în cadrul proiectelor de mediu derulate de ONG-uri și s-au editat un număr mare de materiale informative.	Organizarea unor acțiuni educative și de conștientizare a populației pe tema protecției solurilor; Elaborare și distribuire de materiale informative.
Poluarea semnificativă și potențial semnificativ cu metale grele a solurilor din zona iazurilor de decantare și a haldelor de steril ale industriei miniere	S-au realizat și sunt în curs de realizare lucrări de închidere și ecologizare a perimetrelor miniere	C.N.C.A.F. MINVEST S.A. Deva – Filiala Bălan S.A Amenajare și împădurire trepte iaz de decantare nr. 4 150 puieti de salcie, în valoare de 500 milioane lei (vechi)	Continuarea lucrărilor de închidere și ecologizare a perimetrelor miniere

Poluarea solului din zona haldelor de deșeuri menajere cu metale grele (Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Cristuru Secuiesc, Gheorgheni, Toplița)	Vezi Cap. 6 Gestionarea deșeurilor	Vezi Cap. 6 Gestionarea deșeurilor	Vezi Cap. 6 Gestionarea deșeurilor
Existența unor suprafețe decopertate, rezultate în urma exploatărilor miniere de suprafață (26 obiective de exploatare minieră inactive (părăsite), neadministrare, având o suprafață de cca.4,3 km ² ; 30 obiective de exploatare minieră active pe o suprafață de cca.7,3 km ²)	S-au realizat reabilitări de suprafețe decopertate, rezultate în urma exploatărilor miniere de suprafață.	S-au reabilitat următoarele suprafețe ocupate de industria extractivă: S.C. LAFARGE AGREGATE BETOANE S.A. 1, cariera Suseni: Reabilitare zona "Fuges", 1.2 Ha, anul 2004 Reabilitare zona "Kupas" 2 Ha, anul 2005 2, cariera Sandominic: Halda de steril: corectare taluz + plantare puieti (2004) Halda de steril: amenajare suprafață 200 mp + plantare puieti (2005) E.M. HARGHITA S:A: - cariera Delnița: Halda de steril: Plantare puieti, 100 mp 2004	Continuarea reabilitării suprafețelor ocupate de industria extractivă de suprafață
Nefuncționarea sistemelor de regularizare-desecare-drenaj la parametrii proiectați, executate înainte de anul 1990, conducând la crearea zonelor excesiv desecate, distrugându-se echilibrul hidrologic și structura solurilor turboase, devenind astfel susceptibile la incendii (Miercurea Ciuc, Remetea, Siculeni)	S-au luat măsuri de interzicere a aprinderii focului în zonele turboase.	S-au luat măsuri de interzicere a aprinderii focului în zonele turboase.	Continuarea măsurilor de atenționare a populației privind posibilitățile de aprindere a turbei. Luarea unor măsuri de interzicere a aprinderii focului în zonele turboase.
Existența unei poluări potențial semnificative cu plumb a solului din zona stațiilor de alimentare cu carburanți (Odorheiu Secuiesc, Gheorgheni), lângă drumuri cu trafic intens	În perioada 2004-mai 2006 s-au reglementat din punct de vedere al protecției mediului 11 stații de distribuție carburanți.	S-au reglementat din punct de vedere al protecției mediului 11 stații de distribuție carburanți în perioada 2004-mai 2006.	Realizarea acțiunilor cuprinse în planul de implementare a Directivei nr. 94/63/CE privind controlul emisiilor de compuși organici volatili (COV) rezultați din depozitarea benzinei și distribuția sa de la terminale la stațiile service.
Lipsa unui studiu la nivelul județului privind poluarea solului și a apelor subterane cu pesticide organoclorurate și triazinice	În perioada 2004-mai 2006 s-au reglementat din punct de vedere al protecției mediului 2 societăți comerciale cu activitate fitosanitară.	În perioada 2004-mai 2006 s-au reglementat din punct de vedere al protecției mediului 2 societăți comerciale cu activitate fitosanitară.	Realizarea măsurilor cuprinse în Planul de implementare a Directivei 91/676/CEE privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole – raționalizarea și optimizarea utilizării îngrășămintelor chimice și organice.
Necesitatea realizării și reactualizării periodice a Sistemului național și Județean de monitorizare sol-teren pentru agricultură, precum și sol-vegetație forestieră pentru silvicultură conform OUG nr.38/2002, aprobată cu modificări prin Legea nr.444/2002	Nu deținem date.	Nu deținem date.	Realizarea măsurilor cuprinse în PLAM.

6. GESTIONAREA DEȘEURILOR

REZUMAT AL PROBLEMEI			
Problema	Cod	Obiectiv general	Obiectiv specific
Gestionarea deșeurilor menajere în mediul urban și rural	PM-06-01 (PM-06-01-01 PM-06-01-02 PM-06-01-03 PM-06-01-04 PM-06-01-05)	Reducerea impactului datorat gestiunii necorespunzătoare a deșeurilor menajere asupra populației și mediului	Eliminarea depozitelor ilegale, întocmirea bilanțului de mediu nivel II și sporirea gradului de colectare, transportul, valorificarea, depozitare/eliminare în mediul urban și rural
		Implementarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor de la populație	Creșterea coeficientului de colectare selectivă a deșeurilor de la populație
			Creșterea gradului de recuperare a deșeurilor de ambalaje provenite din deșeuri menajere până în 2010
			Reducerea cantității de deșeuri valorificabile ce urmează să ajungă pe rampa de deșeuri (în urma colectării deșeurilor pe aceste rampe)
		Sporirea gradului de dotare a agenților de salubritate privind “inventarul specific”	Sporirea / îmbunătățirea inventarului specific al agenților de salubritate
		Realizarea unor programe specifice pentru educarea populației privind gestionarea deșeurilor în vederea reducerii impactului asupra sănătății populației și a mediului	Educarea populației și schimbarea comportamentului cetățenilor privind gestionarea deșeurilor
		Depozitarea în condițiile legii a deșeurilor menajere	Asigurarea facilităților necesare pentru depozitarea în condițiile legii a deșeurilor menajere
Gestiunea deșeurilor periculoase	PM-06-02 (PM-06-02-01 PM-06-02-02 PM-06-02-03)	Îmbunătățirea condițiilor de colectare, transport, valorificare, depozitare/eliminare	Sporirea preocupării în vederea reactualizării stocurilor și eliminarea cantității de deșeuri de pesticide (“istorice”)
			Sporirea preocupării în vederea eliminării deșeurilor spitalicești și a celor de medicamente
			Sporirea preocupării în vederea îmbunătățirii gestionării deșeurilor de ulei, anvelope și acumulatori
			Realizarea unui management corect a cantităților de steril provenit din industria extractivă a minereurilor feroase și neferoase
			Realizarea unui management corect a deșeurilor provenite din industria metalurgică
			Realizarea unui management corect a deșeurilor provenite din industria de prelucrare a lemnului

7.2.1.1.6. REZUMAT AL SOLUȚIONĂRII PROBLEMEI			
Problema	Măsura în care a fost realizat Obiectivul general	Măsura în care a fost realizat Obiectivul specific	* Observații / Propuneri de noi acțiuni pentru perioada 2007-2013
Gestionarea deșeurilor menajere în mediul urban și rural	În ceea ce privește starea de salubritate a localităților cât și a sporirii gradului de dotare a agenților de salubritate privind “inventarul specific” menționăm că se fac progrese atât în generalizarea acestui serviciu public, cât și în îmbunătățirea calității lui având în vedere că în anul 2003 la nivelul autorităților administrației publice locale a fost asigurat numai într-o proporție de 77%, în 2004 într-o proporție de 89%, ajungând în momentul de față la 92%. Pentru depozitarea deșeurilor conform normelor europene se are în vedere finalizarea până la finele anului 2006 a “Planului de management integrat al deșeurilor pentru județele Harghita și Covasna” în cadrul cărui proiect se va prevedea înființarea depozitului/depozitelor regionale cu toată infrastructura aferentă acestora. Pentru a facilita reducerea cantităților de deșeuri generate și depunerea acestora în depozitele de deșeuri cât și pentru implementarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor, în anul 2004 și 2005 angajații comp. GDSChP au luat parte la diferite sesiuni de comunicări în domeniu, au susținut prelegeri în unități de învățământ și au participat la emisiuni televizate cu scopul prezentării posibilităților de reciclare a diferitelor deșeuri provenite din menajer cu o prealabilă colectare separată a acestora. Aceste activități informativ-educative vor continua și în perioada următoare.	Cu privire la colectarea selectivă a deșeurilor menționăm că s-au făcut eforturi pentru implementarea acestui sistem de colectare, atât de către APM Harghita, cât și de către operatorii de salubritate și consilii locale (Odorheiu-Secuiesc) prin amenajarea punctelor de colectare, prin susținerea prelegerilor și prin emisiuni informative-educative televizate, etc. Prin prevederile normativelor specifice în vigoare se vor desființa depozitele de deșeuri necontrolate, zonele afectate vor fi redat circuitului natural (după re-ecologizare).	Se are în vedere generalizarea implementării sistemului de colectare selectivă a deșeurilor reciclabile și în zona rurală a județului – la nivel de autoritate administrativ teritorială – la unități de învățământ și la agenți economici. Se va monitoriza situația depozitelor de deșeuri atât din zona urbană cât și din zona rurală a județului și respectarea prevederilor HG 349/2005 privind depozitarea deșeurilor în ceea ce privește programul de sistare a activităților la aceste depozite. Realizarea depozitului de deșeuri regionale și a întregii infrastructuri aferente.
Gestiunea deșeurilor periculoase	Pentru a soluționa problematica eliminării deșeurilor periculoase în general și a celor spitalicești în special, s-a organizat întâlnirea de lucru cu angajații sistemului sanitar și agenți economici prestatori de servicii în domeniul colectării, transportului și a eliminării acestor deșeuri. În momentul de față generatorii de deșeuri medicale (spitale, cabinete particulare, etc.) sunt în faza de căutare a celei mai bune soluții pentru rezolvarea acestei probleme în conformitate cu normativele specifice în vigoare.	DSP Harghita: s-a elaborat ritmul de închidere a incineratoarelor de deșeuri spitalicești la nivelul fiecărei unități spitalicești din județ. Se studiază posibilitatea achiziționării unui incinerator central performant care va satisface cerințele în domeniu. S-au identificat potențialele firme de prestări servicii în acest domeniu. Guvernul are un program de sprijinire a construcției de noi incineratoare, spitalele neavând posibilități materiale de dezvoltare. Excepția este Spitalul Județean Miercurea-Ciuc care dacă ar fi dotat cu un dispozitiv de tocare a deșeurilor (aprox. 13.000 euro) ar putea distruge deșeurile spitalicești cu costuri mai reduse.	Obținerea de către generatorii de deșeuri periculoase spitalicești a contractelor de prestări servicii cu agenți economici implicați și autorizați pentru colectarea, transportul și eliminarea deșeurilor din această categorie. Căutarea de soluții optime pentru eliminarea stocurilor de pesticide.

		APM Harghita: Stocul de deșeuri de pesticide aflat pe teritoriul județului Harghita va fi eliminat în perioada următoare, în momentul de față sunt fonduri pentru eliminarea a 50% din întreaga cantitate de deșeuri de pesticide.	
Propuneri de noi acțiuni: - Realizarea măsurilor cuprinse în planurile de implementare a directivelor din domeniul gestionării deșeurilor cuprinse în documentul pentru jud. Harghita (Cap.22-Angajamente)			

7. PERICOLE GENERATE DE CATASTROFE, FENOMENE NATURALE

REZUMAT AL PROBLEMEI			
Problema	Cod	Obiectiv general	Obiectiv specific
Fenomene naturale extreme (eroziunea solului, alunecări de teren, inundații, degradări de albi și maluri)	PM-07	Reintroducerea în circuitul economic a suprafețelor de terenuri degradate	Diminuarea eroziunii solului prin amenajarea bazinelor hidrografice Olt, Mureș, Siret, Târnava Mare, Târnava Mică, Trotuș
			Reabilitarea și consolidarea malurilor și albiilor cursurilor de apă din județul Harghita
		Reducerea zonelor posibil a fi afectate de alunecări de teren	Reducerea suprafețelor afectate de alunecări de teren
		Reducerea zonelor posibil a fi afectate de inundații	Reducerea riscului la inundații, protejarea vieții umane și a bunurilor expuse la acest risc

7.2.1.1.7. REZUMAT AL SOLUȚIONĂRII PROBLEMEI			
Problema	Măsura în care a fost realizat Obiectivul general	Măsura în care a fost realizat Obiectivul specific	* Observații / Propuneri de noi acțiuni pentru perioada 2007-2013
Fenomene naturale extreme (eroziunea solului, alunecări de teren, inundații, degradări de albi și maluri)	Inundațiile din luna iulie 2005 au produs pagube în jud. Harghita în valoare totală de 2.826.120 RON, respectiv cele produse în luna august 2005 în valoare totală de 103.555,8 mii RON. Inundațiile din primăvara anului 2006 au produs pagube în valoare totală de 8.405.146 RON În primăvara anului 2006 au fost afectate de alunecări de teren porțiuni de drumuri în localitățile Miercurea Ciuc și Subcetate, respectiv în com. Cozmeni exista riscul producerii unei alunecări de teren.	S-au realizat lucrări de reabilitare a terenurilor afectate de eroziuni, consolidări de maluri, amenajări pentru combaterea inundațiilor, lucrări de corectare de torenți	Continuarea măsurilor cuprinse în PLAM.

8. TURISM ȘI AGREMENT

REZUMAT AL PROBLEMEI			
Problema	Cod	Obiectiv general	Obiectiv specific
Insuficiențe privind amenajarea zonelor de agrement din punct de vedere igienico-sanitar, al gestiunii deșeurilor și al locurilor speciale de parcare (stațiunile Lacu Roșu, Borsec, Sântimbru Băi, ștrandul Vlăhița, Băile Jigodin, Băile Madicsa, Racu)	PM-08-01	Amenajarea zonelor de agrement din punct de vedere igienico-sanitar, al gestiunii deșeurilor și al locurilor speciale de parcare	Întreținerea zonelor de agrement, dotarea lor cu locuri de parcare, facilități pentru protecția mediului și asigurarea condițiilor igienico-sanitare corespunzătoare
Practicarea turismului neorganizat și neecologic	PM-08-02	Reducerea impactului generat asupra mediului de activitățile de turism	Practicarea turismului organizat și ecologic
Lipsa strategiilor locale și regionale de dezvoltare a turismului în general	PM-08-03	Elaborarea strategiilor locale și regionale de dezvoltare a turismului în condiții ecologice	Elaborarea și implementarea strategiilor locale și regionale de dezvoltare a turismului în condiții ecologice și includerea acestora în strategia de dezvoltare economico-socială a județului Harghita

7.2.1.1.8. REZUMAT AL SOLUȚIONĂRII PROBLEMEI			
Problema	Măsura în care a fost realizat Obiectivul general	Măsura în care a fost realizat Obiectivul specific	* Observații / Propuneri de noi acțiuni pentru perioada 2007-2013
Insuficiențe privind amenajarea zonelor de agrement din punct de vedere igienico-sanitar, al gestiunii deșeurilor și al locurilor speciale de parcare (stațiunile Lacu Roșu, Borsec, Sântimbru Băi, ștrandul Vlăhița, Băile Jigodin, Băile Madicsa, Racu)	Este asigurat serviciul public de salubritate în toate zonele de agrement declarate conform HG nr. 1122/2002 (Băile Tușnad, Borsec, Praid, Harghita Băi, Izvorul Mureș, Lacu Roșu) În comuna Praid rețea de canalizare și stație de epurare pentru comuna Praid s-a realizat în perioada 2004-2005 în cadrul programului SAPARD. Studii de fezabilitate existente: Primăria Băile Tușnad: studiu de fezabilitate pentru "Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare menajeră a orașului Băile Tușnad"-se caută asistență financiară. Primăria Borsec: studiu de fezabilitate pentru "Reabilitarea, respectiv dezvoltarea rețelelor de canalizare și stație de epurare în orașul Borsec"	Este asigurat serviciul public de salubritate în toate zonele de agrement declarate conform HG nr. 1122/2002 (Băile Tușnad, Borsec, Praid, Harghita Băi, Izvorul Mureș, Lacu Roșu) În comuna Praid rețea de canalizare și stație de epurare pentru comuna Praid s-a realizat în perioada 2004-2005 în cadrul programului SAPARD. Studii de fezabilitate existente: Primăria Băile Tușnad: studiu de fezabilitate pentru "Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare menajeră a orașului Băile Tușnad"-se caută asistență financiară. Primăria Borsec: studiu de fezabilitate pentru "Reabilitarea, respectiv dezvoltarea rețelelor de canalizare și stație de epurare în orașul Borsec"	Continuarea investițiilor de infrastructură în zonele de agrement.
Practicarea turismului neorganizat și neecologic	S-a acordat custodia a 14 arii naturale protejate. S-au elaborat regulamentele de funcționare a 11 arii protejate, care reglementează și practicarea turismului în aceste arii. S-au elaborat planurile de management pentru 9 arii naturale protejate, cu referiri asupra desfășurării turismului. S-au desfășurat 6 acțiuni de sensibilizare și responsabilizare a publicului, organizate de către custozii ariilor protejate, APM Harghita etc.	S-a acordat custodia a 14 arii naturale protejate. S-au elaborat regulamentele de funcționare a 11 arii protejate, care reglementează și practicarea turismului în aceste arii. S-au elaborat planurile de management pentru 9 arii naturale protejate, cu referiri asupra desfășurării turismului. S-au desfășurat 6 acțiuni de sensibilizare și responsabilizare a publicului, organizate de către custozii ariilor protejate, APM Harghita etc.	Continuarea măsurilor prevăzute în PLAM.
Lipsa strategiilor locale și regionale de dezvoltare a turismului în general	-	-	Continuarea măsurilor prevăzute în PLAM.

9. URBANISM – MEDIU

REZUMAT AL PROBLEMEI			
Problema	Cod	Obiectiv general	Obiectiv specific
Lipsa întreținerii și amenajării tuturor străzilor din municipii și orașe	PM-09-02	Reabilitarea căilor rutiere intraurbane	Întreținerea drumurilor din orașe și municipii din punctul de vedere la infrastructurii și al stării de curățenie
Suprafața deficitară a zonelor verzi în mediul urban; diminuarea, degradarea și infestarea microbiologică (câini vagabonzi) a spațiilor verzi intraurbane și periurbane	PM-09-05	Creșterea spațiilor verzi intraurbane și periurbane și diminuarea agresiunii antropice asupra celor existente	Respectarea normelor de alocare a suprafeței de spațiu verde /locuitor conform Ordinului Ministerului Sănătății nr.536/1996
Absența arterelor rutiere ocolitoare ale municipiilor, orașelor și comunelor	PM-09-01	Diminuarea impactului asupra mediului urban și sănătății umane prin realizarea căilor de centură rutiere	Construirea arterelor rutiere de ocolire a localităților Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Toplița, Băile Tușnad, Cristuru Secuiesc, Feliceni, Secuieni
Disconfort (miros neplăcut) generat de gazele emise de la stația de epurare a municipiului Miercurea Ciuc, datorită exploatării necorespunzătoare și lipsei aliniamentelor de protecție cu arbori	PM-09-04	Reducerea mirosului neplăcut provenit de la stația de epurare a municipiului Miercurea Ciuc	Exploatarea corespunzătoare a stației de epurare ape uzate Miercurea Ciuc și realizarea unui aliniament de protecție cu arbori
Amenajarea necorespunzătoare a amplasamentelor de colectare a deșeurilor menajere în containere sau pubele	PM-09-13	Amenajarea corespunzătoare a amplasamentelor de colectare a deșeurilor menajere în containere sau pubele	Amenajarea punctelor de colectare a deșeurilor menajere; împrejmuirea, supravegherea, conectarea la canalizarea menajeră și la rețea de alimentare cu apă
Insuficiența locurilor de parcare pentru autovehicule duce la parcare acestora pe spațiile verzi și trotuare	PM-09-10	Crearea condițiilor de parcare pentru autovehicule în mediul urban	Amenajarea locurilor de parcare existente; Realizarea de noi locuri de parcare
Deficiențe în elaborarea și respectarea documentațiilor de urbanism, în special în zonele de odihnă și de recreere	PM-09-08	Îmbunătățirea condițiilor de viață și de mediu, a bioconfortului în zonele de odihnă și de recreere	Elaborarea și respectarea documentațiilor de urbanism, în special în zonele de odihnă și de recreere
Lipsa sau insuficiența zonelor verzi de aliniament: acostamentul drumurilor, quartale de locuit, în jurul exploatărilor miniere	PM-09-06	Creșterea suprafețelor ocupate de spațiile verzi în mediul locuit	Creșterea suprafețelor ocupate de spațiile verzi în mediul locuit
Emisii de poluanți, zgomot, vibrații, datorită traficului rutier în mediul urban	PM-09-11	Vezi problema PM-04-03	Vezi problema PM-04-03
Deficiențe privind zonarea urbanistică – delimitarea zonelor rezidențiale de cele industriale și comerciale în localitățile urbane	PM-09-09	Diminuarea impactului asupra mediului și sănătății umane prin crearea zonelor industriale și a centrelor comerciale	Dezvoltarea zonelor strict rezidențiale
			Realizarea infrastructurii în zonele industriale existente și propuse (parcuri industriale)
			Reducerea disconfortului și îmbunătățirea calității mediului și a sănătății umane în zonele rezidențiale adiacente zonelor industriale
Poluarea sonoră și vibrații generate de activități urbane, lipsa izolației fonice a unor construcții rezidențiale în zonele urbane	PM-09-07	Reducerea nivelului zgomotului și vibrațiilor provenite din activități urbane industriale și comerciale	Reducerea nivelului de zgomot și vibrații în limitele prevăzute de lege
Lipsa traseelor special amenajate pentru bicicliști	PM-09-03	Promovarea ciclismului în mediul urban	Realizarea traseelor special amenajate pentru bicicliști

7.2.1.1.9. REZUMAT AL SOLUȚIONĂRII PROBLEMEI			
Problema	Măsura în care a fost realizat Obiectivul general	Măsura în care a fost realizat Obiectivul specific	* Observații / Propuneri de noi acțiuni pentru perioada 2007-2013
Lipsa întreținerii și amenajării tuturor străzilor din municipii și orașe	Există studii de fezabilitate pentru investiții care vizează reabilitări de drumuri în mun. Miercurea Ciuc. Sunt în curs de execuție lucrările de reabilitare a str. Coșbuc în mun. Miercurea Ciuc.	Există studii de fezabilitate pentru investiții care vizează reabilitări de drumuri în mun. Miercurea Ciuc. Sunt în curs de execuție lucrările de reabilitare a str. Coșbuc în mun. Miercurea Ciuc.	Elaborarea studiilor și proiectelor de fezabilitate pentru investiții care vizează reabilitări de drumuri; Atragerea fondurilor și realizarea investițiilor.
Suprafața deficitară a zonelor verzi în mediul urban; diminuarea, degradarea și infestarea microbiologică (câini vagabonzi) a spațiilor verzi intraurbane și periurbane	Suprafața spațiilor verzi în mediul urban este deficitară, nu a crescut față de anul 2002. În privința dotării spațiilor verzi cu acces nelimitat, acestea în general nu corespund cerințelor Ordinului Ministerului Sănătății nr.536/1996 privind normele de igienă și recomandări pentru mediul de viață al populației	Suprafața spațiilor verzi în mediul urban este deficitară, nu a crescut față de anul 2002. În privința dotării spațiilor verzi cu acces nelimitat, acestea în general nu corespund cerințelor Ordinului Ministerului Sănătății nr.536/1996 privind normele de igienă și recomandări pentru mediul de viață al populației	Realizarea măsurilor prevăzute în PLAM.
Absența arterelor rutiere ocolitoare ale municipiilor, orașelor și comunelor	APM Harghita efectuează măsurători zilnice de emisii în 3 puncte de măsurare pentru indicatorii: SO ₂ , NO ₂ , NH ₃ , TSP (pulberi în suspensie) în municipiul Miercurea Ciuc (sediul APM Harghita și sediul EM Harghita SA) și Gheorgheni (centrul municipiului). Din rezultatele măsurărilor reiese că depășirile apar numai la indicatorul pulberi în suspensie, în toate cele 3 puncte de măsurare, astfel concentrațiile medii anuale depășesc concentrația maximă admisă în următoarele procentaje: -sediul APM Harghita, Miercurea Ciuc: 10,26 % în 2004 respectiv 23,2 % în 2005 -sediul EM Harghita Miercurea Ciuc: 8,0 % în 2004 și 24,4 % în 2005 -centrul municipiului Gheorgheni: 54,9 % în 2004 și 70,4 % în 2005. Numărul depășirilor înregistrate față de valoarea limită zilnică pentru protecția sănătății umane a fost 57 în anul 2004 respectiv 74 în anul 2005 pentru pulberi în suspensie PM ₁₀ la punctul de măsurare Miercurea Ciuc (sediul APM Harghita). Se observă, că față de anul 2002 starea calității aerului nu s-a ameliorat în mediul urban, datorită stării și întreținerii necorespunzătoare a drumurilor și străzilor, traficului intens de circulație, folosirea în mod inadecvat a utilajelor de transport, a proceselor industriale, tehnicilor de combustie și utilizarea combustibililor necorespunzători la centrale termice, etc. Concentrația pulberilor sedimentabile în județul Harghita este urmărită în 20 puncte de recoltare probe. În anul 2004, din totalul de 235 măsurători, în 55 cazuri s-a depășit cantitatea maximă lunară admisă (23,4 %) iar în 2005, din totalul de 235 măsurători, în 53 cazuri s-au constatat depășiri (22,5 %).	Consiliul Județean Harghita: în perioada 2004-2006 s-au inclus în PUG-uri arterele rutiere de ocolire pentru localitățile Racu, Mădăraș, Satu Mare, Băile Tușnad.	Realizarea măsurilor prevăzute în PLAM.
Disconfort (miros neplăcut) generat de gazele emise de la stația de epurare a municipiului Miercurea Ciuc, datorită exploatării	Sunt în curs de realizare lucrările de reabilitare și de modernizare a stației de epurare Miercurea Ciuc.	Proiectul SC GOSCOM SA Miercurea Ciuc "Reabilitarea și modernizarea stației de epurare Miercurea Ciuc" a fost selectat de către	Finalizarea lucrărilor de reabilitare și modernizare a stației de epurare Miercurea Ciuc.

necorespunzătoare și lipsei aliniamentelor de protecție cu arbori		Administrația Fondului pentru Mediu..	
Amenajarea necorespunzătoare a amplasamentelor de colectare a deșeurilor menajere în containere sau pubele	S-au amenajat puncte de colectare în municipiile Miercurea Ciuc și Odorheiu Secuiesc.	În anul 2004 S.C. Huron Import Export S.R.L. a amenajat un număr de 26 puncte de colectare în localitatea Miercurea-Ciuc, activitatea continuându-se și în 2005. De asemenea în Odorheiu-Secuiesc S.C. Autopress Simo S.R.L. împreună cu Consiliul Local Odorheiu Secuiesc a amenajat puncte de colectare deșeurilor de la populație și a inițiat un program pilot pentru colectarea deșeurilor PET postconsum de la generatori în diferite zone a municipiului Odorheiu Secuiesc.	Continuarea măsurilor prevăzute în PLAM.
Insuficiența locurilor de parcare pentru autovehiculele care duc la parcare acestora pe spațiile verzi și trotuare	S-au amenajat locuri de parcare în mun. Miercurea Ciuc.	S-au reglementat din punct de vedere al protecției mediului proiecte de investiții (3 în anul 2005 și 2 în anul 2006) care vizează amenajări de locuri de parcare în mun. Miercurea Ciuc	Realizarea unor proiecte de amenajare a locurilor de parcare în municipiile și orașele județului (fără diminuarea /transformarea spațiilor verzi prevăzute în PUG-uri).
Deficiențe în elaborarea și respectarea documentațiilor de urbanism, în special în zonele de odihnă și de recreere	În perioada 2004-mai 2006 s-au aprobat de către Consiliul Județean Harghita PUG-urile pentru 13 unități administrative-teritoriale, din care Sântimbru Băi (com. Sântimbru) este zonă de recreere.	În perioada 2004-mai 2006 s-au aprobat de către Consiliul Județean Harghita PUG-urile pentru 13 unități administrative-teritoriale: în anul 2004: Suseni, Lunca de Sus, Dealu, Secuieni, Lueta, Bălan în anul 2005: Cârța, Tomești, Racu, Satu Mare, Brădești, Siculeni, Ciceu, Lelicieni, Sântimbru, Sâncrăieni, Mugeni, Porumbeni, Ciurmani în perioada ianuarie-mai 2006: nu s-au aprobat PUG-uri. Se află în curs de elaborare Planul de Amenajare a Teritoriului Județean (PATJ) pentru perioada 2005-2015.	Continuarea măsurilor cuprinse în PLAM.
Lipsa sau insuficiența zonelor verzi de aliniament: acostamentul drumurilor, quartale de locuit, în jurul exploatărilor miniere	Este în curs de realizare un proiect de investiție în Miercurea Ciuc.	S-a emis de către APM Harghita Fișă tehnică cu ștampila A / 06.06.2006 pentru proiectul de investiții "Amenajare locuri de parcare, Miercurea Ciuc, str. Kossuth Lajos", titular Primăria mun. Miercurea Ciuc, cu mențiunea "Realizarea unui gard viu unde este posibil, între trotuar și spațiile verzi ale clădirilor"	Realizarea măsurilor cuprinse în PLAM.
Deficiențe privind zonarea urbanistică – delimitarea zonelor rezidențiale de cele industriale și comerciale în localitățile urbane	-	-	Realizarea măsurilor cuprinse în PLAM.
Poluarea sonoră și vibrații generate de activități urbane, lipsa izolației fonice a unor construcții rezidențiale în zonele urbane	S-au luat măsuri pentru reducerea nivelului de zgomot și vibrații provenite din activități urbane industriale și comerciale.	APM Harghita: La solicitarea unor agenți economici în vederea obținerii/respectarea prevederilor autorizației de mediu, respectiv la solicitarea Gărzii de Mediu – Comisariatul Județean Harghita, în vederea rezolvării reclamațiilor, în cursul anului 2004 s-au efectuat 16 măsurători sonometrice iar în anul 2005 s-au efectuat un număr de 156 măsurători. .	Continuarea măsurilor cuprinse în PLAM.

		Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Harghita: Numărul reclamațiilor înregistrate și soluționate privind disconfortul generat de zgomot: în anul 2004: 14 reclamații; în anul 2005: 17 reclamații; - în perioada ian-mai 2006: 3 reclamații.	
Lipsa traseelor special amenajate pentru bicicliști	Există proiect de investiție pentru o pistă de biciclete în mun. Miercurea Ciuc.	Proiecte de investiții existente pentru realizare de piste de biciclete: APM Harghita a emis fișă tehnică cu ștampila A/24.05.2006 pentru proiectul de investiție “Reabilitarea străzii Câmpul Mare, Miercurea Ciuc”, Titular: Primăria Miercurea Ciuc	Elaborare de studii /proiecte pentru trasee special amenajate pentru bicicliști. Realizarea unor trasee amenajate pentru bicicliști.

10. STAREA DE SĂNĂTATE A POPULAȚIEI

REZUMAT AL PROBLEMEI			
Problema	Cod	Obiectiv general	Obiectiv specific
Insuficiențe privind sistemul de monitorizare a evoluției sănătății umane în raport cu calitatea mediului	PM-10	Asigurarea stării de sănătate a populației județului Harghita	Îmbunătățirea sistemului de monitorizare a evoluției sănătății umane în raport cu calitatea mediului

7.2.1.1.10. REZUMAT AL SOLUȚIONĂRII PROBLEMEI			
Problema	Măsura în care a fost realizat Obiectivul general	Măsura în care a fost realizat Obiectivul specific	* Observații / Propuneri de noi acțiuni pentru perioada 2007-2013
Insuficiențe privind sistemul de monitorizare a evoluției sănătății umane în raport cu calitatea mediului	-	-	Realizarea măsurilor cuprinse în PLAM.

11. EDUCAȚIA ECOLOGICĂ

REZUMAT AL PROBLEMEI			
Problema	Cod	Obiectiv general	Obiectiv specific
Lipsa unui sistem de implicare a tuturor factorilor interesați în educarea și informarea tinerei generații în domeniul protecției mediului	PM-11	Stabilirea unor strategii și acțiuni între ONG, agenți economici, administrație publică, instituții, în scopul promovării unor rezultate ecologice	Dezvoltarea unui centru comunitar județean cu rol de diseminare a strategiilor locale de dezvoltare în comunitate
			Realizarea unui sistem de informare-educare a populației referitor la problemele de mediu în scopul responsabilizării acestora

7.2.1.1.11. REZUMAT AL SOLUȚIONĂRII PROBLEMEI			
Problema	Măsura în care a fost realizat Obiectivul general	Măsura în care a fost realizat Obiectivul specific	* Observații / Propuneri de noi acțiuni pentru perioada 2007-2013
Lipsa unui sistem de implicare a tuturor factorilor interesați în educarea și informarea tinerei generații în domeniul protecției mediului	În perioada 2004-mai 2006 s-au organizat o serie de acțiuni educative și s-au editat un număr mare de materiale informative și educative.	Nu s-a înființat un Centru Comunitar Județean prevăzut în PLAM. În perioada 2004-mai 2006 s-au organizat o serie de acțiuni educative (campanii publicitare, mese rotunde, prelegeri în unitățile de învățământ, articole/comunicate de presă, pliante, afișe, filme de scurt metraj, emisiuni televizate, acțiuni de salubritate) pe tema protecției mediului și a naturii în special cu prilejul zilelor mondiale legate de protecția mediului și în cadrul proiectelor de mediu derulate de ONG-uri de mediu în parteneriat cu APM Harghita. S-au editat un număr mare de materiale informative și educative de către ONG-urile active în domeniul protecției mediului (Fundația pentru Parteneriat Miercurea Ciuc, Asociația AGORA Odorheiu Secuiesc, Organizația GeoEcologică ACCENT Băile Tușnad, Asociația de Turism și de Ocrotire a Naturii Miercurea Ciuc, Asociația Speo-Turistică și de Protecția Naturii "Lumea Pierdută" Baraolt; Fundația Naturland Gheorgheni, Asociația Inimii Verzi Odorheiu Secuiesc, Fundația Biotop Miercurea Ciuc, Asociația Ecologică "Sângele Voinicului" Bălan). Prin Consiliul Județean Harghita se derulează următoarele programe în domeniul protecției mediului: - programul "Cea mai curată și îngrijită localitate din județul Harghita" - programul de protecția mediului înconjurător pe anul 2006	Continuarea acțiunilor de educare și de conștientizare a publicului în domeniul protecției mediului. Asigurarea punerii la dispoziția publicului și a diseminării informației de mediu în scopul atingerii celei mai largi posibil disponibilități și diseminări a informației de mediu către public prin promovarea, în special, a telecomunicației computerizate și/sau a tehnologiei electronice.

12. FONDURI INSUFICIENTE DE ADRESARE A PROBLEMELOR DE MEDIU

REZUMAT AL PROBLEMEI			
Problema	Cod	Obiectiv general	Obiectiv specific
Fonduri insuficiente pentru adresarea problemelor de mediu; capacitatea redusă de accesare a fondurilor de preaderare	PM-12	Îmbunătățirea capacității de absorbție a fondurilor de preaderare pentru soluționarea problemelor de mediu	Creșterea numărului de proiecte finanțate din surse externe
		Implicarea sectorului privat în soluționarea problemelor de mediu	Creșterea numărului de proiecte finanțate în parteneriat public-privat

7.2.1.1.12. REZUMAT AL SOLUȚIONĂRII PROBLEMEI			
Problema	Măsura în care a fost realizat Obiectivul general	Măsura în care a fost realizat Obiectivul specific	* Observații / Propuneri de noi acțiuni pentru perioada 2007-2013
Fonduri insuficiente pentru adresarea problemelor de mediu; capacitatea redusă de accesare a fondurilor de preaderare	Progamul SAPARD a fost eficient absorbită de către autoritățile administrației publice locale din jud. Harghita.	În perioada 2004-mai 2006 sursa extenă care a fost eficient accesată de către autoritățile administrației publice locale din mediul rural a fost programul SAPARD (15 proiecte). Este inițiată un proiect PHARE și un proiect ISPA în jud. Harghita. De la sfârșitul anului 2004 atât consiliile locale cât și agenții economici, respectiv ONG-uri au încercat să obțină asistență financiară pentru proiecte de mediu din Fondul pentru Mediu. Au fost derulate proiecte de mediu (educare ecologică, protecția naturii) de către ONG-uri din județ, cu asistența financiară obținută în cadrul programelor Parteneriat pentru Mediu, GEF, REC și ECOROM Ambalaje, RUFFORD, Fond de Mediu.	Acordare de asistență tehnică autorităților locale în pregătirea proiectelor, cu scopul de a îmbunătății capacitatea de absorbție a fondurilor oferite de UE după data aderării.

13. CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ ȘI ADMINISTRATIVĂ NESATISFĂCĂTOARE A AUTORITĂȚILOR DESCENTRALIZATE ȘI AUTORITĂȚILOR PUBLICE LOCALE ÎN ADRESAREA PROBLEMELOR DE MEDIU ȘI IMPUNEREA LEGISLAȚIEI DE MEDIU

REZUMAT AL PROBLEMEI			
Problema	Cod	Obiectiv general	Obiectiv specific
Capacitatea nesatisfăcătoare a autorităților în adresarea problemelor de mediu	PM-13	Integrarea aspectelor de mediu în deciziile luate de autoritățile locale	Asigurarea tuturor condițiilor pentru a garanta integrarea aspectelor de mediu în deciziile luate de autoritățile locale
		Evaluarea și atragerea resurselor necesare adresării corespunzătoare a problemelor de mediu	Îmbunătățirea sistemului de monitorizare integrată a calității mediului în județul Harghita
			Creșterea nivelului de pregătire profesională a personalului cu atribuții de protecția mediului din cadrul autorităților administrației publice locale și autorităților deconcentrate
		Stabilirea unor parteneriate public-privat în adresarea problemelor de mediu	Stabilirea unor parteneriate la nivelul fiecărei administrații publice locale pentru abordarea și soluționarea locală a problemelor de mediu

7.2.1.1.13. REZUMAT AL SOLUȚIONĂRII PROBLEMEI			
Problema	Măsura în care a fost realizat Obiectivul general	Măsura în care a fost realizat Obiectivul specific	* Observații / Propuneri de noi acțiuni pentru perioada 2007-2013
Capacitatea nesatisfăcătoare a autorităților în adresarea problemelor de mediu	Sunt asigurate condițiile pentru integrarea aspectelor de mediu în deciziile luate de autoritățile locale.	La nivelul tuturor consiliilor locale sunt desemnate responsabili de protecția mediului. Aceste persoane participă la analiza proiectelor de investiții/activităților / planurilor și programelor în cadrul ședințelor Comisiei Tehnice Interdisciplinare (CAT), în cursul procedurii de reglementare din punct de vedere al protecției mediului conform prevederilor legale în vigoare (OM 860/2002, OM 876/2004, HG 1076/2004) În județul Harghita 12 agenți economici sunt certificate pentru ISO 140001, la 4 agenți economici ISO 140001 este în fază de implementare, respectiv la un agent economic sistemul EMAS este în curs de introducere. În perioada 2004-mai 2006 personalul APM Harghita a participat la un număr mare de instruiri. În anul 2006 se va îmbunătăți sistemul de monitorizare a calității mediului în jud Harghita – APM Harghita va fi dotată cu o stație automată de monitorizare a calității aerului, respectiv cu o stație automată pentru monitorizarea radioactivității mediului.	Continuarea măsurilor cuprinse în PLAM.

**TABEL CENTRALIZATOR PRIVIND MONITORIZAREA MASURILOR CUPRINSE IN PLAM
HARGHITA, ELABORAT ÎN PERIOADA 2003-2004, APROBAT PRIN HOTĂRÂREA COMISIEI
JUDEȚENE CONSULTATIVE NR.1/2005**

<i>Capitolul</i>	<i>Măsurile/Acțiuni</i>				
	<i>Termen de realizare</i>	<i>Realizate</i>	<i>Realizate parțial</i>	<i>Nerealizate</i>	<i>În curs de realizare în mai 2006</i>
1. Mediul natural (arii naturale protejate, silvicultură, resurse minerale)	2005		2		
	2007	1			3
	Permanent	2			
Total măsuri:		3	2	0	3
2. Poluarea apelor de suprafață	2004		1	1	1
	2005		2		
	2006				1
	2007			1	3
	2012				1
	2022				1
	Permanent	7	1		
Total măsuri:		7	4	2	7
3. Calitatea și cantitatea apei potabile	2005		4		
	2006		1	2	
	2007				2
	2010				2
Total măsuri:		0	5	2	4
4. Poluarea atmosferei	2004		1	3	
	2005	1	1	1	
	2006			1	2
	2007			2	4
	2010			1	4
	2012				1
	Permanent	2	1		
Total măsuri:		3	3	8	11
5. Poluarea solului și apei subterane	2005			1	
	2006		3		2
	2007				
	2010			3	
	2011			1	
	2012			2	1
	2022				1
	Permanent	1	1	1	
Total măsuri:		1	4	8	4
6. Gestionarea deșeurilor	2004	7			
	2005	1			
	2006		1	3	1
	2007				
	2010			5	3

	2012			1	2
	Permanent	4			
Total măsuri:		12	1	9	6
7. Pericole generate de catastrofe, fenomene naturale	2005		2		
	2006				3
	2007			1	
	Permanent	3			
Total măsuri:		3	2	1	3
8. Turism și agrement	2005	1		1	
	2006				
	2007			2	1
	Permanent	1			
Total măsuri:		2	0	3	1
9. Urbanism -mediu	2005	1	2	3	
	2006				
	2007		1	4	7
	2010			1	3
	2012		1		
	Permanent	1			
Total măsuri:		2	4	8	10
10. Starea de sănătate a populației	Permanent			1	
Total măsuri:		0	0	1	0
11. Educația ecologică	2005	2		10	
	2006			4	
Total măsuri:		2		14	
12. Fonduri insuficiente de adresare a problemelor de mediu	2004		2		
	2007			1	2
Total măsuri:		0	2	1	2
13. Capacitatea instituțională și administrativă nesatisfăcătoare a autorităților descentralizate și autorităților publice locale în adresarea problemelor de mediu și impunerea legislației de mediu	2004	1	1	2	
	2005	2		4	
	2006		4	2	1
	2007			3	1
Total măsuri:		3	5	11	2
TOTAL GENERAL	188 măsuri cuprinse în PLAM., din care:	38	32	68	50

6.4. TERMEN PENTRU REVIZUIREA PLANULUI LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU MEDIU AL JUDEȚULUI HARGHITA

Pornind de la faptul că Planul Local de Acțiune pentru Mediu a județului Harghita va fi implementat începând cu anul 2007, revizuirea acestuia a fost stabilită pentru 2013.

ANEXA 1

**INFORMAȚII DESPRE MĂSURILE TEHNICE CARE SE VOR ÎNȚEPRINDE PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII
INSTALAȚIILOR LA CERINCELE DIRECTIVEI CONSILIULUI NR.94/63/CE PRIVIND CONTROLUL EMISIILOR DE COMPUȘI
ORGANICI VOLATILI (COV) REZULTAȚI DIN DEPOZITAREA BENZINEI ȘI DISTRIBUȚIA SA DE LA TERMINALE LA
STAȚIILE SERVICE (sursa de informație Documentul de Poziție – Cap. 22)**

Anexa 1.1. Instalații de depozitare la terminale

	Cantitate tranzitata x<25 000 t/an										
1	S.C. TRANSAL SRL M.Ciuc	1 terminal (2 rezervoare)	amplasament	0	2	0	2	31.12.2009	membrane plutitoare	18000	proprii
2	S.C. Tipico SRL Gheorghieni	1 terminal (2 rezervoare)	amplasament	0	2	0	2	31.12.2009	dotarea rezervoarelor cu membrane plutitoare cu etansare primara	100 000	proprii
3	SNP PETROM SUC. PECO HARGHITA	1 terminal (2 rezervoare verticale)	Gheorghieni	0	11	0	11	31.12.2009	vopsire cu vopsea cu un indice de reflectare a caldurii de 70%	6 000	proprii
		1 terminal (9 rezervoare orizontale)						31.12.2009	- 2 membrane plutitoare -VRU	40 000 200 000	proprii
Total		15		0	15	0	15			364 000	

Anexa 1.2. Instalații de încărcare și descărcare a containerelor mobile la terminale

Nr. Crt	Titular instalatie	Nr. Instalatii	Nr. bratelor articulate		Cantitate	Locatie	Amplasare		Conformare cu Directiva		Termene limita pentru coformare	Masuri de conformare	Costuri (EURO)	Surse de finantare
					totala									
			existente	noi	tranzitata		ZR	ZNR	DA	NU				
0	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	S.C. TRANSA L SRL M.Ciuc	1 terminal (1 incarcare in cisterne auto)	1 brat de incarcare			Miercurea Ciuc		1		1	31.12.2009	instalatie de incarcare descarcare; URV	135 000	proprii
2	S.C. Tipico SRL Gheorgheeni	1 terminal (1 incarcare in cisterne auto)	2 brate de incarcare			Miercurea Ciuc		1		1	31.12.2009	instalatie de incarcare descarcare; URV	130 000	proprii
Total		2					0	2	0	2			265 000	

Anexa 1.3. Containere mobile

Nr.	Titular instalatie	Nr. containere		Conformare cu cerintele Directivei		Termene limita pentru conformare	Masuri de conformare	Costuri (EURO)	Surse de finantare
				Da	Nu				
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Harghita									

1	S.C. Aragonit SRL	1	cisterne auto	1	0			-	
2	SC Comturexid SRL	1	cisterne auto	1	0			-	
3	S.C. Transal SRL	1	cisterne auto	1	0			-	
4	S.C. Ferencz Co SRL	1	cisterne auto	1	0			-	
5	S.C. Import Export Demeter Co SRL	1	cisterne auto	1	0			-	
	SNP PETROM							-	
6	PECO HARGHITA	7	cisterne auto	7	0	31.12.2009**			
TOTAL		12		12	0			-	

****) Opereaza in conformitate cu cerintele Directivei in ceea ce priveste termenele de conformare pentru instalatiile de incarcare/descarcare la terminal

Anexa 1.4. Încărcarea în instalațiile de depozitare la stațiile de depozitare a benzinei

Nr.crt	Titular	Nr. de			Cantitate	Judet/	Amplasare		Conform		Data planificarii	Masuri de implementare	Costuri	Surse
	instalatie	instalatii			totala	Localitate			HG-568/2001		conformarii la	care vor asigura	EURO	finantare
					tranzitata		ZR	ZNR	Da	Nu	HG-568/2001	conformarea		
0	1	2			3	3	4	5	6	7	8	9	10	11
X<500mc/an														
1	S.C.Benzot-Har SA Tusnad	1		proprie		Tuşnad, DN 12		1		1	31.12.2009	Echiparea staţiei cu un rezervor cu doua compartimente + echipare cu recuperare COV	17500	proprie
2	SC Hamora SRL Odorhei	1				Vlahita		1		1	31.12.2009	Echiparea staţiei cu un rezervor cu peretii dubli + echipare cu recuperare COV	11000	proprii +UE
3	SC Aragonit SRL Corund	1				Corund DN 13 a		1		1	31.12.2009	Echiparea staţiei cu doua recuperatoare COV	10000	proprii
4	SC Semacom Fares SRL Lupeni	1		proprie		Lupeni DN 13a		1		1	31.12.2009	Echiparea staţiei cu un rezervor cu peretii dubli + echipare cu recuperare COV	175000	proprie+UE
5	SC Alroil Trans SRL Mc. Ciuc	1				Ditrau DN 12a		1		1	31.12.2009	Echiparea staţiei cu trei rezervoare cu peretii dubli + echipare cu recuperare COV	40000	proprie+UE
6	SC Comturexid SRL Balan	1				Sandominic DN 12a		1		1	31.12.2009	Echiparea staţiei cu recuperatoare COV	22000	proprie+UE
7	SC Eurotank SRL Mc. Ciuc	1				Mc. Ciuc		1		1	31.12.2009	Schimbarea celor cinci rezervoare de benzina cu doua rezervoare de 60mc pereti dubli + echipare cu patru recuperatoare COV	45000	proprie+UE

8	SC Inter Palace SRL Mc. Ciuc	1				Mc. Ciuc		1		1	31.12.2009	Echiparea stației cu doua recuperatoare COV	10000	proprie+U E
9	SC Aprocom SRL Toplita	1				Toplita		1		1	31.12.2009	Echiparea stației cu patru recuperatoare COV	20000	proprii
10	SC Import Export Demeter Co Odorhei	1				Odorhei		1		1	31.12.2008	Echiparea stației cu patru recuperatoare COV	20000	proprii
11	SC Matimpex SRL O. Secuiesc	1				Zetea		1		1	31.12.2009	Schimbarea rezervoarelor de benzina cu doua rezervoare cu pereti dubli + echipare cu doua recuperatoare COV	22000	proprii
12	PECO HARGHITA	1				Lunca de Jos	1			1	31.12.2009	rec.vapori cu leg la cist auto	400	proprii
		1				Tusnad	1		1					
		1				Gheorgheni	1			1	31.12.2009	rec.vapori cu leg la cist auto	400	proprii
		1				Bilbor	1		1					
		1				Arvateni	1		1					
		1				Odorheiu I Secuiesc				1	31.12.2009	rec.vapori cu leg la cist auto	400	proprii
	TOTAL	17					5	12	3	14			393700	
500<X<1000 mc/an														
1	PECO HARGHITA	1				Borsec	1		1					
		1				Cristuru Secuiesc	1			1	2007	rec. vapori cu leg la cist auto	400	proprii
	TOTAL	2					2	0	1	1			400	
x>1000mc/an														

1	PECO HARGHIT A	3				Miercure a Ciuc	2	1	2	1	2004	rec. vapori cu leg la cist auto	400	proprii
		1				Toplita	1		1					
		2				Gheorghe eni	1	1	1	1	2004	rec. vapori cu leg la cist auto	400	proprii
		2				Odorheiu Secuiesc	2		1	1	2004	rec. vapori cu leg la cist auto	400	proprii
	TOTAL	8					6	2	5	3			1200	

ANEXA 2

ALIMENTĂRI CU APĂ POTABILĂ

Sursa de informație: chestionare returnate de către primării în luna iunie 2006

MEDIUL URBAN

- **Primăria orașului Cristuru Secuiesc**

Sursa de apă: suprafață - râul Târnavă Mare, satisface necesarul. Cantitatea captată în prezent: 25 l/s.

Lucrări existente: reabilitarea parțială a stației de captare-tratare, reabilitarea parțială a rețelelor de distribuție.

Lucrări propuse: Reabilitarea totală a stației de captare, tratare, a rețelelor de distribuție, reabilitarea bazinului de înmagazinare conducta de alimentare bazin, linia de gospodărire a nămolului tehnologic. Valoarea aproximativă a lucrărilor propuse: nu au fost evaluate. Trebuie elaborate studii de fezabilitate.

Surse de finanțare: locale, centrale, externe.

Proiecte și programe în derulare: Program SAMTID-începerea execuției

- **Primăria orașului Borsec**

Situația existentă: sursele de apă satisfac necesarul, calitatea corespunzătoare; cantitatea de apă captată 14,5 l/s (+4,5 l/s propus). Sursa subterană.

Lucrări propuse: Reabilitarea și extinderea alimentării cu apă potabilă, captare Bujdoso.

Stadiu: există studiu de fezabilitate

Sursa de finanțare: surse proprii

- **Primăria municipiului Odorheiu Secuiesc:**

Problema: Starea actuală a stației de captare, tratare apă potabilă, respectiv gradul de uzură avansată a rețelei de aducțiune și distribuție

Sursele existente: sursa de apă este de tip suprafață – râul Târnavă Mare. În prezent satisface necesarul de apă.

Sursa de suprafață, prin priză de mal cu prag de fund s-a schimbat o pompă de captare și este propus schimbarea încă a două pompe. Rețeaua de aducțiune are lungimea de 2x2,3 km, rețeaua de distribuție are lungime totală de 72 km. 2500 gospodării deservite.

Stația de captare este situată pe malul stâng al râului Târnavă Mare, limita N-E a municipiului. Stația de tratare este situată la limita estică a municipiului Odorheiu Secuiesc, pe dealul Taberei. Asigură apă potabilă pentru 40000 locuitori. Suprafața de teren sub administrația municipiului este de 4779 ha, din care suprafața de teren inclus în intravilan este de 1097 ha.

Din punct de vedere calitativ sunt necesare lucrări de modernizare a stației de captare, tratare și a rețelei de distribuție a apei potabile. În prezent cantitatea captată este maxim 412 l/s. Capacitatea stației de tratare este de 250 l/s. În perspectiva a 25 de ani necesarul de apă se va mări cu 41 l/s. Starea de uzură avansată a conductelor de aducțiune și distribuție.

Lucrări propuse: Modernizarea, extinderea și eficientizarea sistemului de alimentare cu apă;

Modernizarea stației de captare și tratare apei potabile;

Reabilitarea și extinderea sistemului de aducțiune și distribuție a apei potabile

Valoarea aproximativă pentru lucrări propuse: cca. 2 milioane Euro.

Surse posibile de finanțare: surse comunitare UE, buget central, buget local, capital privat

Proiecte și programe în derulare:

- studiu de fezabilitate nr. 99013/2000 privind Extinderea și modernizarea stației de captare, stației de tratare apă potabilă și a stației de epurare Odorheiu Secuiesc;

- studiu de fezabilitate pentru investiția “Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă a mun. Odorheiu Secuiesc” în privința derulării programului SAMTID;
- elaborare Studiu de fezabilitate pentru “Canalizare menajeră, pluvială și alimentarea cu apă potabilă a str. Rozei” în decursul anului 2006;

Începerea lucrărilor de execuție în decursul anului 2006 pentru “Modernizare str. Pantei” (inclusiv canalizare menajeră, pluvială și alimentare cu apă)

Primăria municipiului Toplița:

Lucrări propuse: Extinderea rețelei de distribuție a apei potabile – str. Zencani, str. A. Iancu, str. Verii, str. Călimani, str. Teiului, str. Crângului, str. Albinelor, str. Lungă, str. Murelor.

Cantitatea de apă captată în prezent: 30 l/s, calitate satisfăcătoare

Valoarea aprox. a lucrărilor este de 900.000 RON; Sursa de finanțare: buget de stat, fonduri externe, buget local

Primăria municipiului Gheorgheni:

Sistemul centralizat de alimentare cu apă potabilă: surse de suprafață (pârâul Belcia și pârâul Cianod – satisfac necesarul pentru etapa actuală). Cantitatea de apă captată în prezent: 90-100 l/s..

Stația de tratare a apei: amestecator de sicane, trei decantoare orizontale, 9 filtre rapide deschise cu suprafața de filtrare de 65 mp, rezervor tampon, rezervor spălare, camera de preparare a soluției de clorinare. Stația de tratare are capacitatea de 120 l/s. Rezervoarele au capacitate de 3000 mc (2x500 și 2x1000) sunt semiîngropate, cilindrice, din beton armat – pot asigura necesarul de apă a orașului pe o durată de 6 ore.

Rețea de transport: aducțiunea apei de la stația de tratare la rezervoarele se realizează în conducte de Dn 200, Dn400, Dn300 prin cădere liberă (la distanța de 4 km).

Rețeaua existentă de distribuție a apei este construită din conducte de oțel, azbociment, fonta, PVC și PE. Lungimea totală a rețelei este de 72 km.

Lucrări propuse:

Reparații capitale la barajul de captare Km 7+800 al DN 12C. Valoarea aproximativă a lucrărilor propuse: 1000 Euro;

Reparații capitale la captare – alimentare Belchia. Valoarea aproximativă a lucrărilor propuse: 10000 Euro.

Trebuie realizate lucrări complexe de amenajare a bazinelor hidrografice torențiale, în colaborare cu Direcția Silvică, respectiv urmărirea și monitorizarea activităților de exploatare forestieră în amonte de captare (pentru evitarea cheltuielilor suplimentare pentru coagulanți și agent de dezinfectare la alimentarea cu apă a orașului).

Valoarea aproximativă a lucrărilor propuse pentru îmbunătățirea sistemului de alimentare cu apă potabilă a orașului Gheorgheni : 151140EU din care:

1. Îmbunătățirea sistemului de coagulare la stația de tratare prin introducerea coagulării cu ioni de fier trivalenți 10250 EU
2. Dotarea rezervoarelor de acumulare a apei cu robinete automate de închidere 8 buc. 4100 EU
3. Dotarea scării blocurilor de locuințe cu contoare de apă cca 205 bc , 6550 EU
4. Dotarea caselor particulare cu contoare de apă cca 1800 bc , 36000 EU
5. Înlocuirea conductei de apă potabilă (azbociment) și a bransamentelor
 - a). în strada Carpați 23910 EU
 - b). în strada Gorundului între numerele 1 și 120, 29110 EU
6. Prelungirea conductei de apă în strada Gorundului între nr.132 și 150 , 4300 EU
7. Înlocuirea robinetelor și revizuirea punctelor de secționare pe conductele principale de distribuție apei, 2300 EU
8. Modernizarea sistemului de alimentare

cu apă a stațiunii Lacu Roșu, 15790 EU

9. Recondiționarea hidranților stradali, 8000 EU

Folosințele trebuie dimensionate în așa fel încât acestea să asigure o dezvoltare durabilă a microregiunii.

Primăria Bălan:

Lucrări propuse: Construire stație de tratare nouă (cu aducțiune în cădere liberă; în situația actuală stația de tratare este la o cotă superioară captării de apă). Lucrări de reabilitare și dezvoltare a rețelei de distribuție.

Cantitatea de apă captată în prezent: 120 l/s, situația propusă 162 l/s.

Valoarea aprox. a lucrărilor este de 6.744.242 Euro; Sursa de finanțare: fonduri UE

Studiu de fezabilitate și master plan al SVF Management București.

Primăria Băile Tușnad:

Surse existente: sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă (surse: Sânsimion, Benevize, Kozepatak, calitate corespunzătoare, cantitate prelevată: 5,6 l/s)

Lucrări propuse: Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă potabilă

Stadiu: Studiu de fezabilitate și proiect tehnic

Valoarea aprox. a lucrărilor: 10758 mil lei.

Primăria Vlăhița:

Sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă (surse de suprafață Vârghiș, Zmeuriș, nr. persoane deservite 6900, sistem de distribuție învechit – peste 35 ani)

Lucrări propuse: Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă a orașului Vlăhița

MEDIUL RURAL

Primăria Voșlobeni:

Surse existente: EM HARGHITA, St. Izvorul Mureș; cantitatea de apă captată în prezent 5 l/s.

Lucrări propuse: proiect de prefezabilitate – alimentare cu apă potabilă a localităților Voșlăbeni și Izvorul Mureș. Valoarea aproximativă a lucrărilor propuse: 40 miliarde lei.

Primăria Sândominic

Surse de apă: fântâni

Proiect: Alimentarea cu apă potabilă a comunei

Sursa: tip suprafață. Lucrări existente: lungimea rețelei de distribuție a apelor 13 km; 6300 gospodării deservite

Perioada de derulare: 2006-2007

Primăria Lupeni

Sistemul centralizat de alimentare cu apă este în curs de finalizare pentru 4 localități (Program de alimentare cu apă a satelor). Cantitatea captată 9 l/s, surse subterane-izvoare și foraje. Rețea existentă: 17,2 km

Lucrări propuse: realizarea rețelei de alimentare cu apă pentru alte 4 localități (Păltiniș, Satu-Mic, Păuleni, Firtușu). Cantitatea de apă propusă pentru suplimentare prin lucrări noi este de 6 l/s; rețea: 10,4 km și 4 buc. de rezervoare. Este în curs proiectarea rețelelor.

Valoarea aproximativă a lucrărilor propuse: 4.180.000 mil.lei, sursa de finanțare: Guvernul României.

Primăria Feliceni:

Există sistem de alimentare cu apă, însă sursele existente nu satisfac necesarul pentru populație; conductele și microcentralele sunt vechi, dar încă funcționabile. Cantitatea de apă captată în prezent: 520 mc/zi.

Lucrări propuse: Modernizarea și extinderea sistemului actual de alimentare cu apă potabilă în cele 11 sate ale comunei

Proiectul privind “Construirea noului sistem de alimentare cu apă în localitățile Feliceni și Oțeni” este elaborat, licitația pentru executant va avea loc în luna iulie 2006. Lucrările și finanțarea sunt eşalonate pe 5 ani. Valoarea aprox a lucrărilor este de 1600 mii RON; Sursa de finanțare: Guvernul României.

Primăria Ciumani: există sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă. Cantitatea de apă captată 5,78 l/s.

Lucrări propuse: Modernizarea stației de tratare și reabilitarea rețelei de distribuție (25 km). Valoarea aproximativă a lucrărilor propuse: 478 mii RON (programe de finanțare + surse proprii)

Primăria Păuleni Ciuc: lungimea rețelei este de 7,5 km, sunt deservite 582 persoane; cantitatea de apă captată 95 mc/zi; sursa: 2 izvoare

Primăria Dănești: Există sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă. Lungimea rețelei de distribuție 13 km. Cantitatea de apă captată în prezent: 22 l/s.

Lucrări propuse: Extindere rețea de distribuție 11 km.

Valoarea aproximativă a lucrărilor propuse: 200.000 Euro

Primăria Dârjiu: soluție locală dintr-un izvor. Cantitatea de apă captată: 5 l/s.

Lucrări propuse: Alimentarea cu apă potabilă a comunei Dârjiu

Valoarea aproximativă a lucrărilor propuse: 1.700.000 RON

Stadiu de realizare: studiu de fezabilitate + proiect tehnic + DDE (a fost pregătit pentru SAPARD – eligibil fără finanțare)

Primăria Șimonești: Alimentarea cu apă potabilă a comunei Șimonești

Primăria Tulgheș: sistemul de alimentare cu apă nu satisface necesarul pentru etapa actuală (sursă subterană, rețea de aducțiune 1000 m, rețea de distribuție 3500 m, 526 persoane deservite, Cantitate captată în prezent: 1,2 l/s).

Lucrări propuse: Realizarea proiectului “Sistem de alimentare cu apă potabilă a comunelor Tulgheș și Corbu” aflată în stadiul de proiect tehnic. Cantitatea propusă a fi captată este de 15 l/s.

Primăria Gălăuș: cantitatea de apă captată din Râul Mureș: 14 l/s

Lucrări propuse: Alimentarea cu apă a comunei Gălăuș

Valoarea aproximativă a lucrărilor propuse: 590.000 mil. Lei – surse proprii + HG 577

În lucru: puț forat 147 m, rețea 7,8 km

Primăria Subcetate:

Lucrări propuse: Alimentarea cu apă a comunei Subcetate

Stadiu: există studiu de fezabilitate

Primăria Frumoasa: există sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă. Cantitatea de apă captată: 12,9 l/s. Sursa: apă de suprafață.

Primăria Ciceu:

Lucrări propuse: Realizarea sistemului de alimentare cu apă potabilă a comunei Ciceu (din lacul de acumulare Frumoasa)

Valoarea aproximativă a lucrărilor propuse: 3500 mil lei – sursa de finanțare: programe UE

Primăria Cârța: Sistem de alimentare cu apă realizat – proiect SAPARD – PIF 30.06.2006. (sursa: 3 puțuri forate, rezervor de 500 mc, stație de tratare și pompare, rețele stradale 12,2 km cu cismele stradale)

Primăria Remetea: există rețea de alimentare cu apă potabilă de o lungime de 1,2 km, 678 gospodării sunt deservite, cantitatea de apă captată în prezent este 60 m3/h, Stația de pompare Fabrica de lapte praf.

Lucrări propuse: Construire sistem de alimentare cu apă potabilă în comuna Remetea

Stadiu: proiect, se caută surse de finanțare

Primăria Căpâlnița: Există sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă (4 izvoare captate, rezervor de apă 3000 mc, rețea de aducțiune 2 km, rețea de distribuție 18 km)

Primăria Racu:

Lucrări propuse: Realizarea sistemului de alimentare cu apă

Stadiu: Studiu de prefezabilitate în curs de realizare

Primăria Atid:

Sistemul centralizat de alimentare cu apă a comunei Atid (localitățile Atid și Cușmed, 16 km, 1850 persoane deservite) se află în stadiu de construire

Sursa de finanțare: Buget de stat,

Valoare aproximativă a lucrărilor: 3700 mil lei

Primăria Sâncrăieni:

Sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă (sursă de suprafață- pâraul Valea Mare, cantitate captată 11,85 l/s)

Lucrări propuse: Extindere stație de tratare și rețea de alimentare cu apă în zona DN12

Valoarea aproximativă a lucrărilor propuse: 550.000 RON (din buget local și alte surse)

Primăria Cozmeni:

Există sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă în comuna Cozmeni (sursa de suprafață pâraul Cozmeni, cantitatea captată 2,9 l/s, 252 gospodării deservite)

Lucrări propuse: Metodă eficientă de clorinare

Primăria Sânmartin:

Există sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă (sursă subterană, debit captat 8 l/s, stație de pompare, stație de clorinare, rezervor 500 mc, 480 gospodării deservite, 12,8 km rețea existentă)

Primăria Ciucsângeorgiu:

Puțuri private – soluții locale

Lucrări propuse: Realizarea sistemului centralizat de alimentare cu apă potabilă în comună.

Primăria Ocland:

Soluții locale - nu satisface necesitățile (cantitate captată 10 l/s, sursă izvor)

Lucrări propuse: Extinderea sistemului centralizat de alimentare cu apă (debit captat propus 40 l/s, 15 km rețea)

Valoarea aproximativă a lucrărilor: 500 mil lei

Primăria Sântimbru:

Soluții locale (cantitate captată în prezent 7,7 l/s)

Lucrări propuse: Realizarea sistemului centralizat de alimentare cu apă potabilă în comuna Sântimbru)

Stadiu: Studiu de fezabilitate

Valoarea aproximativă a lucrărilor propuse: 1800 mil lei

Consiliul local Satu Mare

Sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă în curs de predare – satisface cerințele în 60%. Nr. gospodării deservite: 435.

Lucrări propuse: Extinderea rețelelor centralizate de alimentare cu apă potabilă – lucrări de extindere: 40 %, 290 gospodării

Valoarea aproximativă a lucrărilor propuse: 200.000 RON

Primăria Porumbeni

Soluții locale: debit captat 0,15 l/s; 45 gospodării deservite

Primăria Săcel

Lucrări propuse: Sistem de alimentare cu apă potabilă în satele Șoimoșu Mic, Șoimoșu Mare, Săcel și Vidacut.

Valoarea aproximativă a lucrărilor propuse: 98.967 RON. Surse: buget de stat, buget local

Primăria Mugeni

Soluții locale: cca. 10 km rețea; cantitatea de apă captată în prezent: 5 l/s; Sursa: izvor;

În curs de derulare proiectul: Sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă (conform HG 687/1997). La lucrarea nouă captarea se va face din rețeaua mun. Odorheiu Secuiesc, debit propus: 10 l/s.

Primăria Ulieș:

Soluții locale, cantitatea de apă captată 1 l/s

Lucrări propuse: Extindere sistem de alimentare cu apă potabilă

Valoarea aproximativă a lucrărilor propuse: 100.000 RON

Primăria Ditrău

Lucrări propuse: Sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă în com. Ditrău

Valoarea aproximativă a lucrărilor propuse: 1,40 mil. Lei. Surse: fonduri UE și guvernamentale.
Termen: 2009.

Primăria Lăzarea:

Există 6 km de rețea centralizată de alimentare cu apă potabilă; sursa: SC GO SA Gheorgheni. Nu s-a pus în funcțiune. Valoarea aproximativă a lucrărilor propuse: 5000 mil lei.

Primăria Merești:

Sursele existente nu satisfac necesarul.

Tip sursa: izvor, rezervoare 300 mc, 700 gospodării deservite; cantitatea captata în prezent 4 l/s, cantitatea propusă pentru suplimentare prin lucrări noi sau extinderi 9 l/s.

Lucrări propuse: Reabilitare sistem de alimentare cu apă potabilă. CF elaborat

Valoarea aproximativă a lucrărilor propuse: 1642 mil lei

Anexa 3

Situatia colectarii si epurarii apelor uzate orasenesti in Romania Aglomerari umane cu peste 2000 l.e. - judetul HARGHITA

Nr.	Aglomerare	Populatie echivalenta	Retea canalizare (Km)		Statie de epurare		Lucrari/actiuni necesare implementarii Directivei 91/271/CEE	Cost (Euro)	Perioada de realizare
			existenta	necesara	existenta	necesara			
1	Miercurea Ciuc (municipiu)	63211	41.4	15	Me +B	Epurare Tertiara	Retea de canalizare-E	10113760	2010
							Statie de epurare-E,M	15802750	2013
2	Odorheiu Secuiesc (municipiu)	39856	42	12	Me +B	Epurare Tertiara	Retea de canalizare-E	6376960	2010
							Statie de epurare-R,E,M	9964000	2013
3	Gheorgheni (oras)	24078	22.3	2	Me + B	Epurare Tertiara	Retea de canalizare-E,R	3852480	2010
							Statie de epurare-R,E,M	6019500	2013
4	Toplita (oras)	17120	23	16	Me +B	Epurare Tertiara	Retea de canalizare-E	2739200	2010
							Statie de epurare-R,E,M	4280000	2013
5	Carta ,Danesti (Tomesti , Ineu,, Madaras) (comune)	11500	-	32	-	Epurare Tertiara	Retea de canalizare-N	1840000	2013
							Statie de epurare-N	2875000	2015
6	Cristuru Secuiesc (oras)	9962	15.5	11	Me +B	Epurare Secundara	Retea de canalizare-E	1593920	2013
							Statie de epurare-R,E,M	1195440	2015
7	Balan (oras)	8455	5.98	12	Me	Epurare Secundara	Retea de canalizare-E	1352800	2013
							Statie de epurare-R,E	1014600	2015
8	Vlahita (oras)	7536	-	20	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	1205760	2013
							Statie de epurare-N	904320	2015

Nr.	Agglomerare	Populatie echivalenta	Retea canalizare (Km)		Statie de epurare		Lucrari/actiuni necesare implementarii Directivei 91/271/CEE	Cost (Euro)	Perioada de realizare
			existenta	necesara	existenta	necesara			
9	Siculeni (comuna)	7389	-	10	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	1182240	2015
							Statie de epurare-N	886680	2017
10	Praid ^s (comuna)	6966	3.5	12.5	Me + B	Epurare Secundara	Retea de canalizare-R,E	1114560	2007
							Statie de epurare-R,E	835920	2007
11	Corund ^s (comuna)	6612	-	20	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	1057920	2007
							Statie de epurare-N	793440	2007
12	Sandominic (comuna)	6589	-	28	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	1054240	2015
							Statie de epurare-N	790680	2017
13	Remetea (comuna)	6505	-	15	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	1040800	2015
							Statie de epurare-N	780600	2017
14	Sancraieni (comuna)	6380	-	34	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	1020800	2015
							Statie de epurare-N	765600	2017
15	Mugeni (comuna)	6279	-	20	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	1004640	2015
							Statie de epurare-N	753480	2017
16	Ditrau (comuna)	6122	0.3	15	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-E	979520	2015
							Statie de epurare-N	734640	2017
17	Joseni ^s (comuna)	6117	-	32	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	978720	2007
							Statie de epurare-N	734040	2007
18	Zetea ^s (comuna)	5966	-	8	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	954560	2007
							Statie de epurare-N	715920	2007

Nr.	Agglomerare	Populatie echivalenta	Retea canalizare (Km)		Statie de epurare		Lucrari/actiuni necesare implementarii Directivei 91/271/CEE	Cost (Euro)	Perioada de realizare
			existenta	necesara	existenta	necesara			
19	Suseni ^s (comuna)	5513	-	30	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	882080	2007
							Statie de epurare-N	661560	2007
20	Lunca de Jos (comuna)	5282	-	20	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	845120	2017
							Statie de epurare-N	633840	2017
21	Ciucsangorgiu (comuna)	5020	-	43	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	803200	2017
							Statie de epurare-N	602400	2017
22	Ciumani ^s (comuna)	4733	-	15	Me	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	354975	2007
							Statie de epurare-R,E,M	851940	2007
23	Lupeni ^s (comuna)	4567	-	18	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	342525	2007
							Statie de epurare-N	822060	2007
24	Sanmartin (comuna)	4464	-	28	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	334800	2017
							Statie de epurare-N	803520	2017
25	Sarmas (comuna)	4258	-	41	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	319350	2017
							Statie de epurare-N	766440	2017
26	Dealul* (comuna)	4010	21	41	-	Epurare Tertiara	Retea de canalizare-E	300750	2010
							Statie de epurare-R,E,M	721800	2013
27	Lueta (comuna)	3900	-	23	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	292500	2017
							Statie de epurare-N	702000	2017
28	Simonesti (comuna)	3851	-	20	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	288825	2017
							Statie de epurare-N	693180	2017

Nr.	Agglomerare	Populatie echivalenta	Retea canalizare (Km)		Statie de epurare		Lucrari/actiuni necesare implementarii Directivei 91/271/CEE	Cost (Euro)	Perioada de realizare
			existenta	necesara	existenta	necesara			
29	Lazarea (comuna)	3715	-	20	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	278625	2017
							Statie de epurare-N	668700	2017
30	Bradesti* ^s (comuna)	3681	12	28	-	Epurare Tertiara	Retea de canalizare-E	276075	2007
							Statie de epurare-R,E,M	662580	2007
31	Frumoasa ^s (comuna)	3652	-	25	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	273900	2007
							Statie de epurare-N	657360	2007
32	Tulgheș ^s (comuna)	3595	-	25	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	269625	2007
							Statie de epurare-N	647100	2007
33	Sansimion (comuna)	3550	-	26	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	266250	2017
							Statie de epurare-N	639000	2017
34	Lunca de Sus (comuna)	3527	-	20	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	264525	2017
							Statie de epurare-N	634860	2017
35	Galautas (comuna)	3476	2.8	15	Me	Epurare Secundara	Retea de canalizare-R,E	260700	2017
							Statie de epurare-R,E	625680	2017
36	Felicieni (comuna)	3119	-	30	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	233925	2017
							Statie de epurare-N	561420	2017
37	Martinis (comuna)	3101	-	30	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	232575	2017
							Statie de epurare-N	558180	2017
38	Plaiesii de Jos (comuna)	3068	-	15	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	230100	2018
							Statie de epurare-N	552240	2018

Nr.	Agglomerare	Populatie echivalenta	Retea canalizare (Km)		Statie de epurare		Lucrari/actiuni necesare implementarii Directivei 91/271/CEE	Cost (Euro)	Perioada de realizare
			existenta	necesara	existenta	necesara			
39	Borsec (oras)	2949	-	25	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	221175	2018
							Statie de epurare-N	530820	2018
40	Bilbor (comuna)	2947	-	20	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	221025	2018
							Statie de epurare-N	530460	2018
41	Atid (comuna)	2923	-	18	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	219225	2018
							Statie de epurare-N	526140	2018
42	Secuieni (comuna)	2739	-	10	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	205425	2018
							Statie de epurare-N	493020	2018
43	Mihaileni (comuna)	2722	-	18	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	204150	2018
							Statie de epurare-N	489960	2018
44	Avramesti (comuna)	2592	-	15	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	194400	2018
							Statie de epurare-N	466560	2018
45	Baile Tusnad (oras)	2437	5.7	15	Me	Epurare Secundara	Retea de canalizare-R,E	182775	2018
							Statie de epurare-R,E	438660	2018
46	Tusnad (comuna)	2177	-	6	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	163275	2018
							Statie de epurare-N	391860	2018
47	Subcetate (comuna)	2168	-	8	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	162600	2018
							Statie de epurare-N	390240	2018
48	Voslabeni ^s (comuna)	2117	-	10	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-N	158775	2007
							Statie de epurare-N	381060	2007

Nr.	Agglomerare	Populatie echivalenta	Retea canalizare (Km)		Statie de epurare		Lucrari/actiuni necesare implementarii Directivei 91/271/CEE	Cost (Euro)	Perioada de realizare
			existenta	necesara	existenta	necesara			
49	Capalnita (comuna)	2040	0.5	20	-	Epurare Secundara	Retea de canalizare-E	153000	2018
							Statie de epurare-N	367200	2018

NOTA:

Me=Epurare mecanica; B=Epurare biologica; R=reabilitare;
E=extindere; N=nou; M=modernizare;
S= Proiect SAPARD ;

*Se epureaza la statia de epurare a orasului Odorheiu Secuiesc

ANEXA 4

ZONE EXPUSE RISCULUI LA INUNDAȚIE, EROZIUNE ȘI ALUNECĂRI DE TEREN.

LUCRĂRI DE APĂRARE PROPUSE

(sursa de informație: chestionare returnate de către primării în luna iunie 2006 și date primite de la autoritățile de apă)

A. APĂRAREA MALURILOR CURSURILOR DE APĂ ÎMPOTRIVA EROZIUNII

Primăria orașului Cristuri Secuiesc: Eroziunea malurilor cursurilor de apă: Râul Târnavă Mare, pâraurile Feernic, Goagiu

Amplasament: intravilan-extravilan

Obiective afectate: poduri, teren agricol

Lucrări necesare: Regularizare albie; întărire mal; ziduri protectoare

Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria orașului Borsec: Eroziunea malurilor pâraului Vinului – pericol de obturare al cursului

Obiective afectate: fost terasament CFI intravilan

Lucrări necesare: Reabilitarea zidului de sprijin afectat pe o lungime de 100 m.

Valoarea aproximativă a investițiilor: este necesar studiu de specialitate.

Primăria mun. Odorheiu Secuiesc

1.Eroziunea malurilor pâraului Fehéres

Obiective afectate: 12 gospodării și un bloc de locuințe; tip de teren afectat: zone de locuit și terenuri agricole.

Lucrări necesare: Recalibrarea albiei și executarea unor lucrări de apărare în zone concave, consolidarea malurilor pe o lungime de 250 m în intravilanul mun. Odorheiu Secuiesc, partea N-E.

Modul de realizare: prin contract de execuție cu o unitate de specialitate.

Valoarea aproximativă a investițiilor: cca. 500 milioane lei

2.Eroziunea malurilor pâraului Varga

Obiective afectate: 7 case de locuit și o școală; tip de teren afectat: zone de locuit din str.Petőfi Sandor, Rozei, Școlii și Tompa Laszlo

Lucrări necesare: Pârâul Varga pe acest sector este regularizat; este necesară supraînălțarea digurilor existente cu 0,7 m și recalibrarea tuturor podețelor subdimensionate; repararea zidului protector la podețul cu str. Școlii pe malul stâng. Executarea zidului de protecție la gospodăria d-lui Csoma Sandor din str. Rozei nr.60.

Amplasamentul și lungimea lucrării necesare: 500 m în intravilanul mun. Odorheiu Secuiesc, zona centrală.

Valoarea aproximativă a investițiilor: cca. 500 milioane lei

3.Eroziunea malurilor pâraului Sos

Obiective afectate: 7 gospodării; tip de teren afectat: zone de locuit

Lucrări necesare: Lățirea, adâncirea și curățirea albiei, consolidarea malurilor și recalibrarea tuturor podețelor subdimensionate.

Modul de realizare: prin contract de execuție cu o unitate de specialitate.

Amplasamentul și lungimea lucrării necesare: 1000 m în intravilanul mun. Odorheiu Secuiesc, partea N-V.

Valoarea aproximativă a investițiilor: cca. 300 milioane lei

4.Eroziunea malurilor pârâului Bosnyak

Obiective afectate: 21 gospodării și drumul comunal; tip de teren afectat: zone de locuit și drum comunal

Lucrări necesare: Refacerea zidului existent pe lângă pârâul Bosnyak pentru a proteja drumul comunal; Recalibrarea albiei pe o lungime de 700 m.

Modul de realizare: prin contract de execuție cu o unitate de specialitate.

Amplasamentul și lungimea lucrării necesare: 450 m în intravilanul mun. Odorheiu Secuiesc, partea N-V.

Valoarea aproximativă a investițiilor: cca. 400 milioane lei.

Primăria municipiului Gheorgheni:

Lucrări propuse: sunt necesare corectări de albii și maluri mai ales în zonele cu despăduriri masive care fac parte integrantă din lucrările de amenajare complexă a bazinelor hidrografice torențiale.

Primăria municipiului Toplița:

1.Eroziunea malurilor râului Mureș

Obiective afectate: gospodării, instituții publice, unități industriale, lucrări de artă aferente cursului de apă; curți, construcții și teren agricol

Lucrări necesare: Decolmatare, corecție curs, calibrare albie; diguri de apărare din beton, diguri de pământ pe o lungime de 2000 m pe str. Apelor, str. Ștefan cel Mare, str. Stejarului, str. Albinelor

Valoarea aproximativă a investițiilor: 350.000 RON

2.Eroziunea malurilor pârâului Toplița (Vale)

Obiective afectate: gospodării, unități industriale, lucrări de artă aferente cursului de apă; curți, construcții și teren agricol

Lucrări necesare: Decolmatare, corecție curs, calibrare albie; diguri de apărare din beton, diguri de pământ pe o lungime de 3300 m pe str. Ștefan cel Mare

Valoarea aproximativă a investițiilor: 250.000 RON

3.Eroziunea malurilor pârâului Măgheruș

Obiective afectate: gospodării, amenajări turistice, lucrări de artă aferente cursului de apă; curți, construcții și teren agricol

Lucrări necesare: Decolmatare, corecție curs, calibrare albie; ziduri de sprijin din beton, gabioane pe o lungime de 2500 m pe str. Murelor

Valoarea aproximativă a investițiilor: 350.000 RON

Primăria Feliceni: Eroziunea malurilor pârâurilor Garon și Cireșeni.

Obiective afectate: gospodării, grădini, drumuri secundare

Lucrări necesare: Întărirea malurilor în curbe, curățirea, adâncirea și lărgirea albiei Pârâului Garon (în intravilanul localității Feliceni – 1km) și Pârâului Cireșeni (în localitățile Cireșeni, Forțeni, Hoghia și Tăureni – cca. 4 km)

Valoarea aproximativă a investițiilor: 40.000 RON

Primăria Voșlăbeni: Eroziunea malurilor râului Mureș (Voșlăbeni – Bridițel)

Obiective afectate: teren agricol (fâneată)

Lucrări necesare: Realizarea digului de protecție de o lungime de 300 m

Valoarea aproximativă a investițiilor: 300 mil lei (30.000 RON)

Primăria Ciumani: Eroziunea malurilor râului Mureș (în intravilanul localității Ciumani))

Obiective afectate: 45 gospodării

Lucrări necesare: Lucrări de protecție pe o lungime de 500 m

Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Dănești: Eroziunea malurilor râului Olt în intravilanul localității Dănești pe o lungime de 2,5 km

Obiective afectate: locuințe și teren agricol

Lucrări necesare: Lucrări de îndiguire pe o lungime de 2500 m

Valoarea aproximativă a investițiilor: 150.000 RON

Primăria Dârjiu: Eroziunea malurilor pârâului Mare în localitatea Dârjiu

Obiective afectate: gospodării

Lucrări necesare: Lucrări de consolidare pe o lungime de 600 m

Valoarea aproximativă a investițiilor: 5.000.000 RON

Primăria Plăieșii de Jos: Eroziunea malurilor (abruperi de maluri) pârâului Casin în localitățile Imper și Iacobeni

Obiective afectate: cătun Doloi și satul Iacobeni

Lucrări necesare: Lucrări de consolidare și de regularizare albie minoră pe o lungime de 3 km

Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Șimonești: Eroziunea malurilor pârâului Nyiko în intravilanul localităților Mihăileni și Rugănești

Obiective afectate: locuințe și anexe gospodărești

Lucrări necesare: Lucrări de regularizare și de protecție (reconstrucții) maluri pe o lungime de 15000 m

Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Tulgheș: Eroziunea malurilor râului Bistricioara, pârâurilor Putna, Rezu Mare, Balaj, Raiului pe teritoriul administrativ al comunei Tulgheș

Obiective afectate: terenuri agricole, curți, construcții și drumuri, pod peste râul Bistricioara

Lucrări necesare: Refacerea podului peste râul Bistricioara și construirea de gabioane, zid de sprijin pe o lungime de 3000 m. O parte din lucrările necesare sunt cuprinse în proiectul “Modernizarea drumurilor Mare și Poiana Veche” depus la Agenția SAPARD

Valoarea aproximativă a investițiilor: 3.500.000 RON

Primăria Gălăuțaș: Eroziunea malurilor pârâului Gălăuțaș în intravilanul localității Gălăuțaș

Obiective afectate: intravilan, case și gospodării

Lucrări necesare: Lucrări de regularizare și îndiguire pe o lungime de 2 km

Valoarea aproximativă a investițiilor: 120.000 RON

Primăria Subcetate: Eroziunea malurilor pârâului Călnaci în comuna Subcetate

Obiective afectate: D.C. 166 Călnaci

Lucrări necesare: Construire de gabioane și ziduri de protecție pe o lungime de 200 m

Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Frumoasa: Eroziunea malurilor pârâului Frumoasa în comuna Frumoasa

Obiective afectate: -

Lucrări necesare: Lucrări de consolidare a malurilor și construire zid de sprijin pe o lungime de 6000 m

Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Ciceu: Eroziunea malurilor râului Olt între Ciaracio și DJ 123 F, comuna Ciceu

Obiective afectate: teren agricol

Lucrări necesare: Lucrări de consolidare a malului – construire gabion pe o lungime de 700 m

Valoarea aproximativă a investițiilor: 200.000 RON

Primăria Cârța: Eroziunea malurilor râului Olt, pârâurilor Lunca și Rața, comuna Cârța

Obiective afectate: drumuri și gospodării

Lucrări necesare: Lucrări de consolidare a malurilor, construire zid de sprijin, gabioane pe o lungime de 2000 m

Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Căpâlnița: Eroziunea malurilor pâraurilor Homorodul Mic și Csonka în intravilanul localității Căpâlnița

Obiective afectate: gospodării

Lucrări necesare: Lucrări de consolidare a malurilor pâraurilor Homorodul Mic și Csonka pe o lungime de 5 km

Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Atid: Eroziunea malurilor pâraului Cușmed în zona Crișeni

Obiective afectate: teren agricol

Lucrări necesare: 1500 m lucrări de apărare împotriva eroziunii

Valoarea aproximativă a investițiilor: 500.000 RON

Primăria Băile Tușnad: Eroziunea malurilor râului Olt (strada Morii, strada Gării)

Obiective afectate: drum comunal, rețea de apă, canal și electrică

Lucrări necesare: 150 m lucrări de apărare împotriva eroziunii – consolidare mal, zid de sprijin

Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Sâncrăieni: Eroziunea malurilor râului Olt în zona Sâncrăieni

Obiective afectate: -

Lucrări necesare: Consolidare maluri

Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Vlăhița: Eroziunea malurilor pâraului Vârghiș – canal Vârghiș pe teritoriul orașului Vlăhița

Obiective afectate: teren agricol, nod hidrotehnic, podurile din străzile Berenyi M, Ady E. 1 Mai și Primăverii

Lucrări necesare: Construire zid de sprijin, consolidarea și repararea podurilor

Valoarea aproximativă a investițiilor: 6.000 RON

Primăria Cozmeni: Eroziunea malurilor pâraului Cozmeni și pâraul Tușnad

Obiective afectate: gospodării, culturi

Lucrări necesare: Lucrări de regularizare pârau pe o lungime de 2300 m

Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Ciucsângeorgiu: Eroziunea malurilor pâraului Fișag

Obiective afectate: -

Lucrări necesare: Diguri de apărare

Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Sântimbru: Eroziunea malurilor pâraului Minei

Obiective afectate: DC 133

Lucrări necesare: Apărare de mal cu gabion în zona Palszeg pe o lungime de 30 m

Valoarea aproximativă a investițiilor: 50000 RON

Consiliul Local Satu Mare: Eroziunea malurilor pâraului Brădești

Obiective afectate: case de locuit, anexe gospodărești, școala generală, podurile

Lucrări necesare: Consolidare maluri, construire de 3 amenajări hidrotehnice, pe o lungime de 1000 m în intravilanul comunei Satu Mare

Valoarea aproximativă a investițiilor: 400.000 RON

Primăria Porumbeni:

Lucrări propuse: Regularizarea cursurilor de apă și întreținerea corespunzătoare a albiilor pârâurilor în scopul eliminării inundațiilor zonelor limitrofe în cazul precipitațiilor abundente

Primăria Săcel: Eroziunea malurilor cursurilor de apă în com. Săcel

Obiective afectate: construcții (școală, disp. Veterinar, case), teren agricol

Lucrări necesare: Consolidare maluri

Valoarea aproximativă a investițiilor: 150.000 RON

Primăria Mugeni: Eroziunea malurilor râului Târnavă Mare în localitatea Aluniș

Obiective afectate: case de locuit și teren agricol

Lucrări necesare: lucrări de apărare a malurilor împotriva eroziunii pe o lungime de 1,5 km

Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Ditrău: Eroziunea malurilor pârâului Ditrău

Obiective afectate: locuințe, teren particular

Lucrări necesare: zid de sprijin pe o lungime de 250 m

Valoarea aproximativă a investițiilor: 35000 RON

Primăria Lăzarea: Eroziunea malurilor pârâului Cianod

Obiective afectate: DN 12

Lucrări necesare: Regularizarea malurilor de-alungul DN 12 pe o lungime de 6 km

Valoarea aproximativă a investițiilor: 100.000 RON

Primăria Lupeni: Eroziunea malurilor pârâului Nicoul Alb în localitățile Lupeni, Bisericiani și Morăreni

Obiective afectate: locuințe, drumuri și poduri, cămine

Lucrări necesare: Consolidarea albiei, ziduri de sprijin și diguri de apărare, gabioane, pe o lungime de 8500 m

Valoarea aproximativă a investițiilor: 5.700.000 RON

B. APĂRAREA OBIECTIVELOR SOCIO-ECONOMICE ÎMPOTRIVA INUNDAȚIILOR**Sistemul de Gospodărire a Apelor Bacău**

Lucrări de apărare împotriva inundațiilor propuse: este întocmit studiu de fezabilitate pentru lucrarea “Amenajarea râului Trotuș și afluenții, jud Harghita” pe o lungime totală de 24 km constând în lucrări de reprofilare a râului Trotuș și afluenților pe o lungime de 20 km, consolidări ale malurilor pe 4 km și praguri de fund.

Distribuția lucrărilor este următoarea:

1. amenajare râu Trotuș în com. Lunca de Sus – 5 km
2. amenajare râu Trotuș în com. Lunca de Jos – 7 km;
3. amenajare pârâu Comiat în com. Lunca de Sus – 1,5 km;
4. amenajare pârâu Ugra în com. Lunca de Sus – 3 km;
5. amenajare pârâu Gârbea în com. Lunca de Sus – 2 km;
6. amenajare pârâu Valea Rece în com. Lunca de Jos – 1 km;
7. amenajare pârâu Iavardi în com. Lunca de Jos – 3 km;
8. amenajare pârâu Baracos în com. Lunca de Jos – 1,5 km.

Valoarea totală estimativă a obiectivului de investiții este 7 milioane lei RON. În urma lucrărilor ce se vor executa vor fi apărate 200 gospodării din satele aparținând comunelor Lunca de Sus și Lunca de Jos, 15 km DJ și DC, 10 poduri și podețe, 100 ha teren agricol. (sursa de informație: adresa SGA Bacău nr. 2903/22.06.2006)

Primăria orașului Borsec: Inundații în orașul Borsec

Cursul de apă: pârâul Vinului.

Suprafețe afectate de inundații: 5 ha
Obiective afectate: terenuri agricole – fâneată
Populația afectată: -
Lucrări necesare: Modificarea cursului apei la ieșirea din Borsec spre Corbu.
Valoarea aproximativă a investițiilor: cca. 1 miliard de lei

Primăria municipiului Odorheiu Secuiesc: Inundații în mun. Odorheiu Secuiesc

Lucrări de apărare împotriva inundațiilor, propuse:
Cursul de apă: Râul Târnava Mare în intravilanul mun. Odorheiu Secuiesc.
Suprafețe afectate de inundații: 2 ha
Obiective afectate: 10 case de locuit și SC FAMOS SA , Secția I; Tip teren afectat: zone de locuit și zone industriale
Populația afectată: 10 case de locuit
Lucrări necesare: În urma inundațiilor din 1995 s-a constatat că în zona SC FAMOS SA, Secția I, zidul de apărare a malului stâng necesită o supraînălțare cu 1 m.
Valoarea aproximativă a investițiilor: cca. 1 miliard de lei.

Primăria municipiului Toplița: Inundații în mun. Toplița

Lucrări de apărare împotriva inundațiilor, propuse:
1.Cursul de apă: Râul Mureș
Suprafețe afectate de inundații: cca.100 ha
Obiective afectate: gospodării, instituții publice, unități industriale, lucrări de artă aferente cursului de apă; curți construcții, teren agricol
Populația afectată:
Lucrări necesare: Decolmatare, corecție curs, calibrare albie, diguri de apărare din beton, diguri de pământ – pe str. Apelor, str. Ștefan cel Mare, str. Stejarului, str. Albinelor
Valoarea aproximativă a investițiilor: 350.000 RON

2.Cursul de apă: pârâul Toplița (Vale)

Suprafețe afectate de inundații: cca.30 ha
Obiective afectate: gospodării, instituții publice, unități industriale, lucrări de artă aferente cursului de apă; curți construcții, teren agricol
Populația afectată:
Lucrări necesare: Decolmatare, corecție curs, calibrare albie, diguri de apărare din beton, diguri de pământ – pe str. Lungă, str. 1 Decembrie 1918
Valoarea aproximativă a investițiilor: 250.000 RON

3.Cursul de apă: pârâul Măgheruș

Suprafețe afectate de inundații: cca.35 ha
Obiective afectate: drum-str. Murelor, gospodării, amenajări turistice, unități industriale, lucrări de artă aferente cursului de apă; curți construcții, teren agricol
Populația afectată:
Lucrări necesare: Decolmatare, corecție curs, calibrare albie, ziduri de sprijin din beton, gabioane– pe str. Murelor
Valoarea aproximativă a investițiilor: 350.000 RON

4.Cursul de apă: pârâul Doamnei

Suprafețe afectate de inundații: cca.7 ha
Obiective afectate: gospodării; curs, construcții, teren agricol
Populația afectată:
Lucrări necesare: Decolmatare, corecție curs, calibrare albie, gabioane– pe str. A. Iancu
Valoarea aproximativă a investițiilor: 10.000 RON

Primăria municipiului Gheorgheni: Cu excepția unor cazuri extreme nu este cazul. Terenurile cu exces de umiditate și mlaștinile existente au o funcție bine definită în peisaj – sunt spații de compensație ecologică.

Primăria Feliceni: Inundații pe teritoriul administrativ al comunei Feliceni
Cursuri de apă: Râul Târnava Mare (Feliceni-Oțeni), Pârâul Garon (Feliceni), Pârâul Cireșeni (Tăureni)
Suprafețe afectate de inundații: 26 ha
Obiective afectate: conducta de gaze în localitatea Oțeni, terenuri agricole, grădini
Populația afectată: satul Feliceni – Oțeni
Lucrări necesare: Repunerea albiei râului Târnava Mare în cel vechi, întărirea malurilor cursurilor de apă în curbe
Valoarea aproximativă a investițiilor: 40.000 RON

Primăria Ciumani: Inundații în intravilanul localității Ciumani
Cursuri de apă: Râul Mureș
Suprafețe afectate de inundații: 210 ha
Obiective afectate: 45 gospodării și terenuri agricole
Populația afectată: localitatea Ciumani
Lucrări necesare: Lucrări de apărare împotriva inundațiilor
Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Dănești: Inundații în intravilanul localității Dănești
Cursuri de apă: Pârâurile Madicsa și Gödör
Suprafețe afectate de inundații: 350 ha
Obiective afectate: 1500 locuințe și terenuri agricole (arabil, fâneță)
Populația afectată: Localitatea Dănești
Lucrări necesare: Lucrări de indiguire și regularizare
Valoarea aproximativă a investițiilor: 300.000 RON

Primăria Dârjiu: Inundații în intravilanul localității Dârjiu
Cursuri de apă: Pârâurile Nagypatak (Mare) și Boja
Suprafețe afectate de inundații: 30 ha
Obiective afectate: case de locuit, curți + construcții
Populația afectată: Localitatea Dârjiu
Lucrări necesare: Lucrări de adâncire a albiei și regularizare
Valoarea aproximativă a investițiilor: 2.000.000 RON

Primăria Plăieșii de Jos: Inundații în intravilanul localităților Imper și Iacobeni
Cursuri de apă: Pârâul Casin
Suprafețe afectate de inundații: 15 ha
Obiective afectate: gospodăriile populației și culturi agricole
Populația afectată: Localitățile Imper și Iacobeni
Lucrări necesare: Lucrări de consolidare și de regularizare a albiei minore
Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Șimonești: Inundații în intravilanul localităților Mihăileni și Rugănești
Cursuri de apă: Pârâul Nyiko
Suprafețe afectate de inundații: 161 ha în anul 2005
Obiective afectate: intravilan – case și anexe gospodărești
Populația afectată: Localitățile Mihăileni și Rugănești
Lucrări necesare: Lucrări de regularizare și reconstrucții din bugetul statului
Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Bilbor: Inundații în intravilanul localității Bilbor

Cursuri de apă: Râul Bistricioara

Suprafețe afectate de inundații: 10 ha

Obiective afectate: 7 gospodării, 2 poduri, 10 ha teren agricol

Populația afectată: Localitatea Bilbor

Lucrări necesare: Lucrări de apărare împotriva inundațiilor

Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Tulgheș: Inundații în comuna Tulgheș

Cursuri de apă: râul Bistricioara, pâraurile Putna, Rezu Mare, Balaj, Raiului

Suprafețe afectate de inundații: 77 ha

Obiective afectate: 203 gospodării, teren agricol, fânețe, curți, construcții, stația de epurare, conducte de canalizare

Populația afectată: 203 gospodării (aprox. 610 persoane) – comuna Tulgheș

Lucrări necesare: Lucrări de apărare împotriva inundațiilor . Construirea a 100 m zid de sprijin pentru a preveni colmatarea stației de epurare și a conductei de canalizare cu aluviuni aduse de pâraul Raiului. O parte din lucrările necesare sunt cuprinse în proiectul “Modernizarea drumurilor Mare și Poiana Veche” depus la Agenția SAPARD.

Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Gălăuș: Inundații în intravilanul comunei Gălăuș

Cursuri de apă: pâraul Gălăuș, râul Mureș

Suprafețe afectate de inundații: 28 ha intravilan, 40 ha agricol

Obiective afectate: case, gospodării, podețe

Populația afectată: case, gospodării din comuna Gălăuș

Lucrări necesare: Lucrări de decolmatare și de îndiguire.

Valoarea aproximativă a investițiilor: 150.000 RON

Primăria Subcetate: Inundații în comuna Subcetate

Cursuri de apă: râul Mureș

Suprafețe afectate de inundații: teren agricol (arabil + fâneță)

Obiective afectate: -

Populația afectată: -

Lucrări necesare: Construire de diguri de protecție

Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Ciceu: Inundații în comuna Ciceu

Cursuri de apă: râul Olt

Suprafețe afectate de inundații: 60 ha teren agricol

Obiective afectate: teren agricol

Populația afectată: -

Lucrări necesare: Ridicarea înălțimii digului de apărare cu 1 m pe o lungime de 500 m, în partea nordică a comunei

Valoarea aproximativă a investițiilor: 200.000 RON

Primăria Căpâlnița: Inundații în comuna Căpâlnița

Cursuri de apă: pâraurile Homorodul Mic și Csonka

Suprafețe afectate de inundații: 10 ha

Obiective afectate: case de locuit – gospodării, drum comunal, curți, grădini

Populația afectată: 100 case de locuit – gospodării

Lucrări necesare: Consolidarea malurilor în intravilanul localității

Valoarea aproximativă a investițiilor: 200.000 RON

Primăria Remetea: Inundații în comuna Remetea

Cursuri de apă: râul Mureș, pâraurile Kőpatak și Sineu

Suprafețe afectate de inundații: 200 ha
Obiective afectate: case și anexe gospodărești, curți, teren arabil, drum județean DJ 153 C, DC 0,6 km, 2 poduri, zid de sprijin
Populația afectată: 750 persoane din 200 gospodării
Lucrări necesare: Reconstruirea podurilor și a zidului de sprijin în partea de vest a comunei
Valoarea aproximativă a investițiilor: 200.000 RON

Primăria Racu: Inundații în comuna Racu

1.Cursul de apă: pârâul Racu,
Suprafețe afectate de inundații: 30 ha extravilan
Obiective afectate: teren arabil,
Populația afectată: -
Lucrări necesare: Executarea nodului hidrotehnic, consolidări de mal (gabioane) pe o distanță de 2 km, precum și recalibrarea și regularizarea pe o distanță de 1,5 km
Valoarea aproximativă a investițiilor: 400.000 RON

2.Cursul de apă: derivația pârâul Racu
Suprafețe afectate de inundații: 10 ha extravilan
Obiective afectate: teren arabil,
Populația afectată: 215
Lucrări necesare: Zidul de sprijin pe o distanță de 1,5 km și construirea unui baraj de protecție
Valoarea aproximativă a investițiilor: 130.000 RON

3.Cursul de apă: pârâul Frumoasa (pe teritoriul administrativ al comunei Racu)
Suprafețe afectate de inundații: 20 ha extravilan
Obiective afectate: teren arabil,
Populația afectată: -
Lucrări necesare: Zid de sprijin pe o distanță de 1,5 km și construirea unui baraj de protecție
Valoarea aproximativă a investițiilor: 130.000 RON

Primăria Băile Tușnad: Inundație în orașul Băile Tușnad

Cursuri de apă: râul Olt – strada Morii, strada Gării
Suprafețe afectate de inundații: -
Obiective afectate: gospodării particulare, drumuri, vile, teren agricol (pășune)
Populația afectată: -
Lucrări necesare: Zid de apărare
Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Sâncrăieni: Inundație în comuna Sâncrăieni

Cursuri de apă: râul Olt , pârâurile Felszeg și Valea Mare (Nagyos)
Suprafețe afectate de inundații: -
Obiective afectate: 5 case de locuit 20 gospodării, curți, construcții și teren agricol
Populația afectată: 5 case de locuit
Lucrări necesare: Reparare și supraînălțare diguri
Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Vlăhița: Inundație în orașul Vlăhița

Cursuri de apă: pârâul Vârghiș, canal Vârghiș
Suprafețe afectate de inundații: 0,65 ha
Obiective afectate: 40 case de locuit, curți, strada Ștrandului
Populația afectată: 40 case de locuit
Lucrări necesare: Construire zid de sprijin, consolidarea și repararea podului din strada Turnătorului – Berenyi M
Valoarea aproximativă a investițiilor: 40.200 RON

Primăria Cozmeni: Inundație în comuna Cozmeni

Cursuri de apă: pârâul Cozmeni

Suprafețe afectate de inundații: 500 mp

Obiective afectate: gospodării, culturi

Populația afectată: -

Lucrări necesare: Lucrări de regularizare pârâu

Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Ciucsângeorgiu:

Cursuri de apă: pârâul Fișag

Lucrări propuse: Diguri de apărare

Primăria Ocland: Inundație în comuna Ocland,

Cursuri de apă: pârâul Homorodu Mic

Suprafețe afectate de inundații: 30 ha

Obiective afectate: teren arabil

Populația afectată: -

Lucrări necesare: Lucrări de rectificare a albiei în zona Crăciunel- Merești

Valoarea aproximativă a investițiilor: 100 mil lei

Primăria Sântimbru: Inundație în comuna Sântimbru

Cursuri de apă: pârâul Chenderes

Suprafețe afectate de inundații: 170 ha

Obiective afectate: 22 anexe gospodărești, teren agricol

Populația afectată: -

Lucrări necesare: Lucrări de recalibrare a albiei pârâului Chenderes pe o lungime de 500 m în zona Felszeg

Valoarea aproximativă a investițiilor: 20.000 RON

Consiliul Local Satu Mare

Cursuri de apă: pârâul Brădești

Suprafețe afectate de inundații: 20 ha

Obiective afectate: case de locuit, anexe gospodărești, case de vacanță, școala generală, teren agricol

Populația afectată: -

Lucrări necesare: Consolidarea malurilor pârâului Brădești în intravilanul comunei Satu Mare

Valoarea aproximativă a investițiilor: 600.000 RON

Primăria Săcel: Inundație în comuna Săcel

Cursuri de apă: văi

Suprafețe afectate de inundații: 10 ha

Obiective afectate: clădiri de instituții, case de locuit, teren agricol

Populația afectată: -

Lucrări necesare: adâncirea și lărgirea albiei văilor

Valoarea aproximativă a investițiilor: 160.000 RON

Primăria Mugeni: Inundație în comuna Mugeni

Cursuri de apă: râul Târnavă Mare

Suprafețe afectate de inundații: 20 ha

Obiective afectate: terenuri agricole

Populația afectată:

Lucrări necesare: lucrări de apărare a terenurilor împotriva inundațiilor în localitățile Mugeni, Aluniș, Dejuțiu

Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Lăzarea: Inundații în comuna Lăzarea

Cursuri de apă: pârâul Cinod

Suprafețe afectate de inundații: 2-3 ha

Obiective afectate: culturi

Populația afectată:

Lucrări necesare: Adâncirea cursului de apă

Valoarea aproximativă a investițiilor: ?

Primăria Lupeni: Inundații în comuna Lupeni (localitățile Lupeni, Bisericieni, Bulgăreni, Morăreni)

Cursuri de apă: pârâul Nicoul Alb

Suprafețe afectate de inundații: 130 ha

Obiective afectate: locuințe, drumuri și poduri, canale; teren agricol

Populația afectată: -

Lucrări necesare: Rigole de scurgere

Valoarea aproximativă a investițiilor: 100.000 RON

Primăria Sândominic: Inundații în comuna Sândominic

Cursuri de apă: râul Olt, pârâul Lok

Suprafețe afectate de inundații: 2 ha

Obiective afectate: grădini, case de locuit

Populația afectată:

Lucrări necesare: consolidare de mal pe o lungime de 5 km pe râul Olt și 3 km pe pârâul Lok

Valoarea aproximativă a investițiilor: 100.000 RON

C. LUCRĂRI NECESARE PENTRU CONSOLIDAREA UNOR ALUNECĂRI DE TEREN

Primăria Odorheiu Secuiesc: Consolidarea unor alunecări de teren pe trupuri de teren: Feketeto (6 ha), Verofeny (4 ha), Telekpatoka (1 ha)- proprietate privată, str. Rakoczi, bloc I.A.S. (1 ha)

Descrierea sumară a situației, cauzelor: substrat de argilă și lipsa vegetației

Lucrări necesare: sunt necesare lucrări de terasare și plantații de arbori și arbuști

Valoarea aproximativă a lucrărilor: nu detine date.

Primăria Feliceni: Consolidarea alunecării de teren de-alungul DJ 137/C Hoghia-Forțeni la km 3,5-4

Descrierea sumară a situației, cauzelor: în aprilie 2006 s-a produs o alunecare de teren pe partea dreaptă a drumului, închizând parțial circulația.

Lucrări necesare: construirea unui zid de apărare de cca. 30 m pe partea dreaptă a drumului și consolidarea acostamentului pe partea stângă pe o lungime de cca. 15 m

Valoarea aproximativă a lucrărilor: 20.000 RON

Primăria Dârjiu: Consolidarea alunecării de teren în localitatea Dârjiu

Valoarea aproximativă a lucrărilor: 500.000 RON

Primăria Bălan: Consolidarea alunecării de teren pe str. 1 decembrie, nr.25 (Zona Bagolyvar)

Descrierea sumară a situației, cauzelor: Din cauza ploilor din primăvara anului 2005 o parte din zidul de sprijin al versantului estic din spatele clădirii poliției și primăriei s-au prăbușit, amenințând clădirile și construcțiile anexe. Se impune construirea unui zid de sprijin la parametrii corespunzători.

Lucrări necesare: Construire zid de sprijin

Valoarea aproximativă a lucrărilor: 300.000 RON

Primăria Gălăuțaș: Consolidarea alunecării de teren din localitatea Gălăuțaș, DN 12

Descrierea sumară a situației, cauzelor:

Lucrări necesare:

Valoarea aproximativă a lucrărilor: ?

Primăria Lupeni: Consolidarea unor alunecări de teren din localitățile Lupeni, Bisericiani, Păltiniș, Păuleni, Firtușu

Descrierea sumară a situației, cauzelor:

Lucrări necesare: lucrări CES de suprafață și de adâncime

Valoarea aproximativă a lucrărilor: 7.800.000 RON

Primăria Sândominic: Consolidarea alunecării de teren din zona Dorna

Descrierea sumară a situației, cauzelor: carieră de piatră

Lucrări necesare: lucrări de consolidare

Valoarea aproximativă a lucrărilor: ?

Primăria Atid: Consolidarea alunecării de teren din localitatea Șiclod

Descrierea sumară a situației, cauzelor:

Lucrări necesare: construire dig

Valoarea aproximativă a lucrărilor: 3000000 RON

Primăria Sântimbru: Consolidarea alunecării de teren – la malul pârauului Minei, DC 132

Descrierea sumară a situației, cauzelor:

Lucrări necesare: lucrări de apărare de mal împotriva alunecării

Valoarea aproximativă a lucrărilor: 50000 RON

Primăria Satu Mare: Consolidarea alunecării de teren din intravilanul comunei Satu Mare – UTR nr.2B

Descrierea sumară a situației, cauzelor:

Lucrări necesare: lucrări de consolidare

Valoarea aproximativă a lucrărilor: ?

Primăria Săcel: Consolidarea alunecării de teren din extravilanul com. Săcel

Descrierea sumară a situației, cauzelor:

Lucrări necesare: plantații puieti (salcâm, stejar)

Valoarea aproximativă a lucrărilor: 30.000 RON

Primăria Mugeni: Consolidarea alunecării de teren din localitatea Lutița

Primăria mun. Gheorgheni: sunt necesare lucrări de consolidare împotriva alunecărilor de teren pe versanții despăduriți și pe cele cu pășunat abuziv.

D. LUCRĂRI NECESARE PENTRU CORECȚIA TORENȚILOR

Primăria mun. Odorheiu Secuiesc: Amplasamente afectate de torenți în zona următoarelor străzi: Digului, Bisericii, Forțeni, M.Eminescu, Beclean, Recoltei, Stejarului.

Descrierea situației actuale: cauzele apariției torenților: scurgerea de pe versanți a apelor pluviale cu ocazia ploilor torențiale.

Lucrări necesare: Curățirea de aluviuni a cursului și adâncirea pentru a mări capacitatea de transport a apelor meteorice

Valoarea aproximativă a lucrărilor: cca.200 milioane lei.

Primăria Feliceni: Amplasamente afectate de torenți în extravilanul localităților Cireșeni, Forțeni, Hoghia, Tăureni, Oțeni

Descrierea situației actuale: terenurile agricole (arabil, fâneată) din cauza excesului de ape infiltrat în sol după august 2005 au început să se deplaseze.

Lucrări necesare: Săpare de șanțuri colectoare și drenarea apei

Valoarea aproximativă a lucrărilor: 600.000 RON

Primăria Tulgheș: Amplasament afectat de torenți - Valea pâraului Vărăriei

Descrierea situației actuale: În urma precipitațiilor, torenții de pe versanți se adună în albia Pârâului Vărăriei, care iese din matcă și inundă gospodăriile din zonă

Lucrări necesare: Realizare de 800 m canal

Valoarea aproximativă a lucrărilor: 800.000 RON

Primăria Subcetate: Amplasamente afectate de torenți - Pârâuș și Ierugudă

Descrierea situației actuale: săpări de către torenți

Lucrări necesare: lucrări pentru corectarea torenților

Valoarea aproximativă a lucrărilor: ?

Primăria Remetea: Amplasamente afectate de torenți – zona Csutak și Eszenyő

Descrierea situației actuale: pericol de inundație

Lucrări necesare: lucrări de împădurire

Valoarea aproximativă a lucrărilor: neestimat

Primăria Lupeni: Amplasamente afectate de torenți în localitățile Lupeni, Bulgăreni, Păltiniș

Descrierea situației actuale: ravene accentuate

Lucrări necesare: stabilizarea prin lucrări transversale, diguri, cleonaje

Valoarea aproximativă a lucrărilor: 3.400.000 RON

Primăria Mugeni: Amplasamente afectate de torenți în localitățile Lutița, Dejuțiu

Primăria mun. Gheorgheni: sunt efectuate lucrări pentru corecția torenților cu caracter obligatoriu în tot bazinul hidrografic Belchia și Bicașul superior

Primăria Merești: Amplasamente afectate de torenți în localitatea Merești – str. Ujut

Descrierea situației actuale:

Lucrări necesare: șanțuri, podețe

Valoarea aproximativă a lucrărilor: 1.000 RON.

ANEXA 5

Propuneri de proiecte pentru Programul Operațional Sectorial Mediu 2007-2013, axa prioritară nr. 4.

Nr crt	Titlul proiectului	Titularul	Localizare	Perioada de derulare
1	Delimitarea și managementul habitatelor Natura 2000 în PNCBH	Administrația Parcului Național Cheile Bicazului Hășmaș	Suprafața Parcului Național	2007-2009
2	Delimitarea și desemnarea Hășmașului Negru ca rezervație științifică din cadrul PNCBH	Administrația Parcului Național Cheile Bicazului Hășmaș	Hășmașul Negru	2007-2010
3	Promovarea ecoturismului în PNCBH prin realizarea unor trasee educative în zona Lacului Roșu și a Cheilor Bicazului	Administrația Parcului Național Cheile Bicazului Hășmaș	Zona Stațiunii Lacu Roșu și Cheile Bicazului	2007-2009
4	Înființarea unui centru de vizitare și amenajarea punctului de informare în Stațiunea Lacu Roșu	Administrația Parcului Național Cheile Bicazului Hășmaș	Zona Stațiunii Lacu Roșu	2007-2010
5	Educație ecologică și conștientizare publică în PNCBH	Administrația Parcului Național Cheile Bicazului Hășmaș	Lacu Roșu, Cheile Bicazului și sediul PNCBH	2007-2011
6	Asistență tehnică în managementul valorilor naturale în județul Harghita	Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Județul Harghita	2007-2009
7	Fundamentarea științifică și practică a restaurării și conservării ecosistemului în rezervația naturală Borșaros - Sâncrăieni, viitoare arie specială de conservare.	Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Rezervația naturală Borșaros - Sâncrăieni	2008-2010
8	Monitoringul ursului brun (Ursus arctos) în Munții Harghitei	Agenția pentru Protecția Mediului Harghita	Munții Harghitei de Sud și Munții Harghitei de Nord, județul Harghita	2007-2009